ИЗВОР И ЦЕЛ НА ВИСТИНСКОТО ВОСПИТУВАЊЕ

„Познавањето на Светиот е разум;''
„Запознај се сега со Него”
(Изреки 9:10; Јов 22:21)

Нашите претстави за воспитувањето се премногу тесногради и збиени. Треба да имаме поширок поглед и да си поставиме повисока цел. Вистинското воспитување значи повеќе отколку само совладување на одредена наставна програма. Тоа е повеќе од подготовка за сегашниот живот. Тоа се занимава со целото човеково битие и се однесува со целиот период на неговото постоење. Воспитување значи складно развивање на телесните, душевните и духовните сили. Тоа го подготвува ученикот за радосна служба во овој и за повозвишена и порадосна служба во светот што ќе дојде. {Вос. 13.1}

Изворот на таквото воспитување е истакнат во овие зборови од Светото Писмо, кои укажуваат на Бесконечниот: „Во Кого се сокриени сите богатства на мудроста и знаењето” (Колосјаните 2:3). „Во Него е советот и разумот” (Јов 12:13). {Вос. 13.2}

Светот имал свои големи учители, луѓе со џиновски интелект, кои многу го унапредиле човековото истражување, луѓе чии говори и давале поттик на човечката мисла и отворале поглед кон нови подрачја на човечкото знаење; овие луѓе биле вреднувани и почитувани како водачи и добродетели на својот народ; но постои Еден кој е повисок од нив. Ние можеме да го следиме редот на светските учители наназад до каде што допираат човечките извештаи; но Светлината била пред нив. Како што Месечината и планетите на нашиот Сончев систем ја рефлектираат сончевата светлина, така и големите мислители, доколку нивното учење е правилно, ги рефлектираат зраците на Сонцето на Праведноста. Секоја искра на мислата, секој блесок на интелектот потекнуваат од Светлината на светот. {Вос. 13.3}

Во наше време многу се зборува за природата и важноста на „повисоко воспитување". Вистинското „повисоко воспитување” го дава Оној во кого се мудроста и силата„ (Јов 12:13) од чија уста „доаѓа знаењето и разумот“ (Изреки 2:6). {Вос. 14.1}

Секое вистинско знаење и вистински развој имаат свој извор во познавањето на Бога. Каде и да се свртиме во физичкото, менталното и духовното подрачје; каде и да фрлиме поглед, исклучувајќи ги болните последици од гревот - секаде ни се открива тоа познавање. Со каква гранка на истражување да се занимаваме, со искрена намера да ја дознаеме вистината, ние доаѓаме во допир со невидливиот, моќен Ум кој делува во сè и преку сè. Човековиот ум доаѓа во врска со Божјиот ум, ограниченият со Неограниченият. Влијанието на таквата врска врз телото, умот и душата не може да се процени. {Вос. 14.2}

Во оваа врска се наоѓа највисокото воспитување. Тоа е Божјиот метод на развој. „Запознај се сега со него„ (Јов 22:21) - гласи Неговата порака до човештвото. Методот, опишан во овие зборови, бил применет во воспитувањето на таткото на нашиот род. Кога Адам во славата на безгрешната мажевност престојувал во светиот Едем, Бог го подучувал на тој начин. {Вос. 14.3}

За да разбереме што е сè вклучено во делото на воспитувањето, мораме да ја разгледаме човековата природа и целта што Бог ја имал при создавањето на човекот. Мораме да ја разгледаме исто така и промената во човековата состојба настаната со

познавањето на злото, и планот што Бог го замислил за да може и покрај тоа да ја постигне возвишената цел што си ја поставил во воспитувањето на човечкиот род. {Вос. 14.4}

Кога Адам излегол од рацете на Создателот, тој по својата физичка, ментална и духовна природа бил сличен на својот Творец. „Бог го создаде човекот според Својот лик". (Создавање 1:27); Божјата намера била во текот на својот живот човекот сè попотполно да го открива овој лик- поцелосно да ја одблеснува славата на Создателот. Сите негови таленти можеле да се развиваат; големината и силата на тие таленти требало постојано да се зголемуваат. Му биле понудени широки можности за обучување, и пред него се отворало славно подрачје за истражување. Тајните на видливата вселена – „чудесата на оној кој е совршен во знаењето" (Јов 37:16) - го повикувале човекот да ги проучува. Негово високо предимство било тоа што можел да разговара лице в лице, срце в срце со својот Создател. Да останел верен на Бога сето тоа засекогаш би било негово. Низ целата вечност би продолжил да придобива нови сокровишта на знаење, би откривал нови извори на среќа и би имал сè појасни и појасни претстави за Божјата мудрост, моќ и љубов. Сè повеќе би се приближувал кон исполнувањето на целта на своето постоење, сè попотполно би ја одблеснувал славата на својот Создател. {Вос. 15.1}

Но поради непослушноста сето тоа е загубено. Гревот ја расипал Божјата слика во човекот, речиси ја избришал. Човековите физички сили ослабнале, неговата ментална способност се намалила и неговата духовна визија се помрачила. Човекот станал подложен на смртта. Сепак, човечкиот род не е оставен без надеж. Бескрајната љубов и милост го создала планот на спасението, и животот на човекот му е подарен како време на проба. Да се обнови сликата на неговиот Создател во човекот, да се врати во состојбата на првично совршенство, да се поттикне развојот на неговото тело, умот и душата, за да биде остварена божествената цел на создавањето-тоа е делото на откупувањето. Тоа е целта на воспитувањето, големата цел на животот. {Вос. 15.2}

Љубовта, темел на создавањето и откупувањето, исто така е темел и на правилното воспитување. Тоа јасно се открива во законот што Бог го дал како водич низ животот. Првата и големата заповед гласи: „Љуби Го Господа, својот Бог-со сето свое срце, и со сета своја душа, и со сета своја сила и со сиот свој ум" (Лука 10:27). Највисок развој на секоја умешност е токму љубовта кон Него, тоа бескрајно сезнајно Битие, љубов со сета сила, сиот ум и сето срце. Тоа значи дека Божјата слика треба да биде обновена во целото битие - во телото, во умот, како и во душата. {Вос. 16.1}

Втората заповед е слична на првата: „Љуби го ближниот свој како самиот себе!" (Матеј 22:39). Законот на љубовта налага да ги посветиме телото, умот и душата во служба за Бога и своите ближни. Оваа служба, која ни овозможува да бидеме благослов за другите, и нам ни донесува најголем благослов. Несебичноста е темел на секој вистински развиток. Со несебична служба ја развиваме секоја способност до највисока можна мерка. Сè повеќе и повеќе ние стануваме соучесници во божествената природа. Подготвени сме за Небото, бидејќи го примаме Небото во своите срца. {Вос. 16.2}

Бидејќи Бог е изворот на секое вистинско знаење, првата цел на воспитувањето, како што видовме, е да ги насочи нашите мисли кон објавата во која Тој Самиот ни се открива. Адам и Ева го примале знаењето во непосреден разговор со Бога; тие учеле за Него преку Неговите дела. Сè што е создадено, во своето првично совршенство, било израз на Божјата мисла. За Адам и Ева природата била полна со божествена мудрост. Меѓутоа, човекот преку престапот ја загубил можноста да учи за Бога во непосреден

разговор со Него, а во голема мерка, и од Неговите дела. Земјата, расипана и осквернета од гревот, само нејасно ја одразува славата на Создателот. Сепак, вистина е дека поуките кои Тој ги запишал во природата сè уште не се избришани. На секоја страница од големата книга на Неговите создадени дела сè уште може да се препознае Неговиот ракопис. Природата сè уште зборува за својот Создател. Но, тие откровенија се непотполни и несовршени. Во нашата грешна состојба, со ослабнати способности и ограничени сфаќања, ние не сме способни правилно да ги протолкуваме. Нам ни е потребно поцелосно откровение на Божјото Битие, кое Самиот Бог ни го дал во Својата пишана Реч. {Вос. 16.3}

Светото Писмо е совршено мерило на вистината, и како такво треба да му се даде највисоко место во воспитувањето. За да се здобиеме со воспитување достојно за тоа име, мораме да Го запознаеме Бога - Создателот, и Христа - Откупителот, како што се откриени во Светата Реч. {Вос. 17.1}

Секое човечко суштество, создадено според Божјиот лик, е надарено со способност слична на онаа на Создателот - индивидуалност, способност на мислење и дејствување. Луѓето кај кои оваа способност е развиена, се луѓе кои носат одговорности, кои се водачи во потфатите и кои влијаат врз карактерот на другите. Задача на вистинското воспитување е да ја развива секоја способност, да ги увежбува младите да мислат, а не само да ги одразуваат мислите на другите. Наместо да го ограничиме нивното проучување на она што луѓето го кажале или напишале, да ги упатиме учениците кон изворите на вистината, кон широките подрачја на истражување во природата и откровението. Нека размислуваат за големите факти за должноста и судбината, и нивниот ум ќе се развие и зајакне. Наместо образувани слабаци, од воспитните установи треба да излегуваат луѓе кои ќе бидат способни да мислат и дејствуваат, луѓе кои се господари а не робови на околностите, луѓе кои се одликуваат со широчина на умот, јасност на мислите и храброст во своите убедувања. {Вос. 17.2}

Таквото воспитување дава повеќе од обично дисциплинирање на умот; дава повеќе од увежбување на телото. Тоа го зајакнува карактерот, така што вистината и чесноста нема да им бидат жртвувани на некоја себична желба или световна амбиција. Тоа го зајакнува умот против злото. Наместо некоја страст, кога ќе земе замав, да стане сила што разорува, сите побуди и желби се доведени во согласност со големите принципи на правдата. Ако размислуваме за совршенството на Божјиот карактер, умот ќе биде обновен и душата одново создадена според Божјиот лик. {Вос. 18.1}

Кое воспитување може да биде повисоко од ова? Што може, по вредност, да се изедначи со него? {Вос. 18.2}

„Не може да биде купена со чисто злато,
ниту да се измери со сребро нејзината цена.
Не се мери таа со офирско злато,
ни со скапоцениот оникс, па ни со сафир.
Не се споредува со злато, со кристал,
ниту се дава за скапоценост од чисто злато.
А за корал и бисер нема што ни да се споменува,
зашто здобивањето со мудрост чини повеќе од рубини“
(Јов 28:15-18) {Вос. 18.3}

Божјиот идеал за Неговите деца е повисок од највисоката точка до која човечката мисла може да достигне. Побожноста - сличноста со Бога - тоа е целта што треба да се постигне. Пред ученикот се отвора пат на постојано напредување. Тој има цел која треба да ја постигне, стандард до кој треба да се издигне, кој содржи сè што е добро, чисто и благородно. Тој во секоја гранка на вистинското знаење ќе постигнува најголем можен успех за најкусо можно време. Неговите напори ќе бидат насочени кон целите кои се толку повисоки од себичните и минливите интереси колку што се небесата повисоки од Земјата. {Вос. 18.4}

Оној што соработува во остварувањето на божествената цел да им се пренесе на младите знаење за Бога и да се изгради нивниот карактер во согласност со Божјиот, извршува возвишена и благородна работа. Будејќи желба да се досегне Божјиот идеал, тој дава воспитување кое е високо како небото и широко како вселената; воспитување кое не може да биде завршено во овој, туку ќе продолжи во следниот живот; воспитување кое на успешниот ученик му дава препорака да помине од подготвителното училиште на Земјата во повисокото училиште, училиштето на Небото. {Вос. 19.1}

УЧИЛИШТЕТО ВО ЕДЕМ

„Блажен е човекот што ја нашол мудроста"
(Изреки 3:13)

Системот на воспитување воспоставен во почетокот на светот бил одреден да им служи како пример на луѓето од сите идни времиња. За да се прикажат принципите на тој систем во Едем, домот на нашите прародители, било основано училиште кое требало да служи како пример. Едемската градина била училницата, природата учебникот, самиот Создател бил Учителот, а родителите на човечкиот род биле учениците. {Вос. 20.1}

Создадени да бидат „обличје и слава Божја" (1. Коринтјаните 11:7), Адам и Ева примиле дарови достојни за својата висока одредба. Складни и сразмерни по обликот, со правилни и убави црти на лицето, со појава која дишела со здравје и зрачела со радост и надеж, тие со својата надворешност биле слични на ликот на својот Создател. Оваа сличност не се откривала само во нивната физичка природа. Секоја нивна духовна и душевна способност ја одразувала славата на Создателот. Надарени со високи душевни и духовни дарови, Адам и Ева биле создадени „само малку подолу од ангелите" (Евреите 2:7), за да можат да ги забележуваат не само чудесата на видливата вселена туку и да ги разберат своите морални одговорности и обврски. {Вос. 20.2}

„И Господ, Бог, насади градина на исток во Едем, и таму го смести човекот, кого го обликува. Тогаш Господ, Бог, направи та од земјата изникна секое дрво - убаво за гледање и добро за јадење - и дрвото на животот, среде градината". (Создавање 2:8,9) Тука, среде овие прекрасни слики на природата, негибната од гревот, нашите прародители требало да го добијат своето воспитување. {Вос. 20.3}

Заинтересиран за Своите деца, нашиот небесен Татко лично управувал со нивното воспитување. Не ретко ги посетувале и Неговите весници, светите ангели, кои им давале совети и поуки. Често, чекорејќи по градината „кога ќе залади", го слушале Божјиот глас и разговарале лице в лице со Вечниот. Неговите мисли за нив биле

„замисли за мир, а не за зло” (Еремија 29:11). Секоја негова намера го имала за цел нивното највисоко добро. {Вос. 21.1}

На Адам и Ева им било доверено да се грижат за градината, „да ја обработуваат и да ја чуваат” (Создавање 2:15). Иако богати со сè што Сопственикот на вселената можел да им понуди, тие не смееле да бидат безделници. Полезната работа им била одредена како благослов да го зајакне нивното тело, да го развие нивниот ум и да го изгради нивниот карактер. {Вос. 21.2}

Книгата на природата која пред нив ги простирала своите живи лекции, им давала неисцрпни извори на поука и задоволство. На секој лист во шумата, на секој камен во планината, на секоја сјајна ѕвезда, на земјата, во морето и на небото било напишано Божјото име. Жителите на Едем се среќавале како со живата така и со неживата природа - со листот, цветот и дрвото, и со секое живо создание, од левијатанот во водите, до честичката што лебди во сончевиот зрак собирајќи ги од секое тајните на нивниот живот. Божјата слава во небесата, неброените светови во своето правилно опкружување, „рамнотежата на облаците” (Јов 37:16), тајните на светлината и звукот, денот и ноќта - сето тоа биле предмети што ги проучувале учениците во првото училиште на Земјата. {Вос. 21.3}

Бесконечниот зачетник на се им ги откривал на нивниот ум законите на случувањата во природата, како и големите принципи на вистината кои управуваат со духовниот свет. Во „светлината на познавањето на славата Божја” (2. Коринтјаните 4:6) нивните душевни и духовни моќи се развивале и тие ги запознале највозвишените задоволства на своето свето постоење. {Вос. 22.1}

Кога излегле од рацете на Создателот, не само Едемската градина туку и целата Земја била неизмерно убава. Никаква дамка од гревот, никаква сенка на смртта не ја расипувала убавината на создавањето. Божјата слава „ги покриваше небесата и Земјата беше полна со пофалбата Негова” (Авакум 3:3). „Додека воскликнуваа утринските ѕвезди и кога сите синови Божји извикуваа од радост" (Јов 38:7). Така, Земјата станала соодветен симбол на Оној во Кој „има многу добрина и вистина” (Излез 34:6) и прикладен предмет на проучување за оние кои биле создадени според Неговиот лик. Едемската градина била слика на она што Бог сакал да стане целата Земја и Негова цел била човечкото семејство множејќи се да формира други домови и училишта според примерот на она кое Тој го основал. Така, со текот на времето, целата Земја би била населена со домови и училишта во кои би се проучувале Божјите зборови и дела и во кои учениците на тој начин би се оспособувале сè поцелосно и поцелосно да ја одразуваат, во текот на целата вечност, светлината на познавањето на Неговата слава. {Вос. 22.2}

ПОЗНАВАЊЕ НА ДОБРОТО И ЗЛОТО

„И како што тие не сакаа да го имаат Бога
во разумот свој, нивното неразумно срце им се помрачи"
(Римјаните 1:28,21)

Иако биле создадени невини и свети, на нашите прародители не им била одземена можноста да згрешат. Бог можел да ги создаде така што ќе бидат немоќни да ги престапат Неговите барања, но во тој случај нивниот карактер не би можел да се

развива; нивната служба не би била доброволна, туку принудна. Затоа им дал моќ на избор - моќ да послушаат или да ја одбијат послушноста. И пред да можат да ги примат во полнота благословите кои Тој сакал да им ги даде, нивната љубов и верност морале да бидат испитани. {Вос. 23.1}

Во Едемската градина се наоѓало дрвото „за познавање на доброто и злото... и Господ Бог му заповеда на човекот, велејќи; од секое дрво во градината можеш слободно да јадеш, но да не јадеш од дрвото за познавање на доброто и злото!" (Создавање 2:9-17) Бог не сакал Адам и Ева да го запознаат злото. Познавањето на доброто им било достапно и дадено; меѓутоа познавањето на злото - гревот и неговите последици, заморната и мачна работа, тешкотиите и грижите, разочарувањето и длабоката жалост, болката и смртта - тоа од љубов било сокриено од нив. {Вос. 23.2}

Додека Бог му сакал добро на човекот, сатаната настојувал да го упропасти. Кога Ева се осмелила да се приближи до забранетото дрво не почитувајќи го советот на Господа, дошла во врска со својот непријател. Разбудувајќи ги нејзиниот интерес и љубопитност, сатаната продолжил да го негира Божјиот збор и да влева недоверба во Неговата мудрост и добрина. На изјавата на жената за дрвото на спознанието: „Бог рече: не јадете од него и не допирајте го за да не умрете", искушувачот одговорил: „Не, вие нема да умрете! Туку Бог знае дека, во оној ден кога ќе јадете од него, ќе ви се отворат очите, па ќе станете како богови и ќе знаете што е добро а што зло". (Создавање 3:3-5). {Вос. 23.3}

Сатаната сакал да ги увери дека ова познавање на доброто измешано со зло ќе им биде на благослов и дека Бог им ускратил голема добрина забранувајќи им да скинат плод од тоа дрво. Тој тврдел дека Бог им забранил да го вкусат плодот поради неговата прекрасна особина да дава мудрост и сила, и дека на тој начин се обидел да ги спречи да постигнат поблагороден развој и да најдат повозвишена среќа. Тој изјавил дека самиот јадел од забранетиот плод и дека на тој начин се здобил со способноста за говор; и дека и тие, ако јадат од плодот, ќе се издигнат во повисока сфера на постоење и ќе навлезат во поширок подрачја на знаење. {Вос. 24.1}

Тврдејќи дека јадењето од забранетото дрво му донело голема добрина, сатаната не дозволил да се забележи дека поради престапот бил изгонет од Небото. Тука лагата била толку прикриена со наметка на привидна вистина што Ева, заслепена, поласкана и измамена, не ја забележала измамата. Го посакала она што Бог го забранил, се посомневала во Неговата мудрост. Таа ја отфрлила верата, клучот на знаењето. {Вос. 24.2}

Кога Ева видела дека „дрвото е добро за јадење, пријатно за очите и пожелно заради знаењето, набра од неговиот род и јаде". Плодот бил со пријатен вкус и, додека јадела, и се чинело дека навлегува во повисоки сфери на постоење. Кога згрешила, таа станала искушувач на својот маж, „па и тој јадеше". (Создавање 3:6) {Вос. 25.1}

„Ќе ви се отворат очите" рекол непријателот, „и вие ќе бидете како богови, распознавајќи го доброто и злото" (Создавање 3:5). Нивните очи навистина се отвориле; но колку жално било тоа отворање! Познавање на злото, проклетство на гревот, тоа било сè што престапниците добиле. Во самиот плод немало никаков отров и гревот не се состоел само од попуштање на апетитот. Недовербата во Божјата добрина, неверувањето во Неговиот збор и отфрлањето на Неговиот авторитет, направиле престапници од нашите прародители и го внеле во светот познавањето на злото. Тоа ја отворило вратата за секаков вид лаги и заблуди. {Вос. 25.2}

Човекот загубил сè бидејќи одлучил попрво да го послуша измамникот отколку Оној кој е Вистина, единствен кој знае сè. Со мешање на доброто и злото неговиот ум станал поматен, а неговите духовни сили парализирани. Тој веќе не бил способен да го вреднува доброто кое Бог толку изобилно го дарувал. {Вос. 25.3}

Адам и Ева го избрале познавањето на злото и, ако некогаш повторно се здобијат со положбата што ја загубиле, ќе мораат да ја здобиваат под неповолните околности што самите ги создале. Веќе не им било дозволено да престојуваат во Едем, бидејќи неговото совршенство повеќе не можело да им ги дава поуките што сега им станале неопходни. Тие со неискажана тага се простиле од својата прекрасна околина и отишле да престојуваат на земјата врз која почивало проклетството на гревот. {Вос. 25.4}

Бог му рекол на Адам: „Затоа што го послуша гласот на својата жена, та јадеше од дрвото за кое ти заповедав и реков: 'Не јади од него!' Земјата нека биде проклета заради тебе: во мака ќе се храниш од неа сите денови на својот живот! Ќе ти раѓа трње и троскот, а ти ќе јадеш полски растенија. Со пот од своето лице ќе јадеш леб, додека не се вратиш во земјата, зашто од неа беше земен - прав си, и во прав ќе се вратиш" (Создавање 3:17-19) {Вос. 26.1}

Иако Земјата сега била расипана со проклетството, природата и понатаму требала да биде учебник за човекот. Таа сега не можела да го претставува само доброто, бидејќи злото било присутно насекаде, расипувајќи ги земјата, морето и воздухот со својот нечист допир. Таму каде што некогаш бил напишан само Божјиот карактер - познавањето на доброто, сега е напишан и карактерот на сатаната - познавањето на злото. Природата која сега го откривала познавањето на доброто и злото, требала постојано да го предупредува човекот на последиците од гревот. {Вос. 26.2}

Во овенатото цвеќе и опаднатите лисја Адам и неговата придружничка ги виделе првите знаци на пропаѓањето. Јасно го сфатиле горкиот факт дека сè што е живо ќе мора да умре. Дури и воздухот, од кој зависел нивниот живот, носел во себе семе на смрт. {Вос. 26.3}

Исто така, тие биле постојано потсетувани на својата загубена власт. Адам стоел како крал меѓу пониските суштества и, додека Му бил верен на Бога, целата природа ја признавала неговата власт; но, кога згрешил, ја загубил таа власт. Духот на побуната, кому самиот му ја отворил вратата, се проширил по целото животинско царство. Така не само животот на човекот, туку и природата на животните, шумските дрвја, тревата во полето, цвеќињата, па и самиот воздух што го вдишувал - сè ја раскажувало тажната лекција за познавањето на злото. {Вос. 26.4}

Но човекот не им бил препуштен на последиците на злото што го одбрал. Во пресудата изречена над сатаната се наоѓало навестување за откупувањето. „Јас ќе поставам непријателство помеѓу тебе и жената" - рекол Бог – „помеѓу твоето семе и нејзиното Семе; Тој ќе ти ја згмечи главата, а ти ќе му ја згмечиш петицата!" (Создавање 3:15). Оваа осуда, изречена во присуство на нашите прародители, за нив била ветување. Пред да слушнат за трњето и плевелот, за мачната работа и жалоста кои ќе им паднат во дел, или за правот во кој ќе се вратат, ги слушнале зборовите кои сигурно им влеале надеж. Сè што било загубено со попуштањето на сатаната, можело повторно да се здобие преку Христа. {Вос. 27.1}

И природата ни го повторува ова навестување. Иако расипана од гревот, таа нам ни зборува не само за создавањето туку и за откупувањето. Иако Земјата сведочи за проклетството кое се покажува во знаците на пропаѓањето, таа сè уште е богата и прекрасна во доказите на животворната сила. Дрвјата ги отфрлаат листовите само за

повторно да се облечат во свежо зеленило; цвеќето венее, за да се појави во нова убавина; во секое откровение на создавачка моќ се наоѓа гаранција дека ние можеме да бидеме наново создадени „во праведноста и светоста на вистината" (Ефесјаните 4:24). Така самите предмети и природни појави, кои толку живо нè потсетуваат на нашата голема загуба, истовремено стануваат весници на надеж. {Вос. 27.2}

Секаде каде што допрело злото, се слуша гласот на нашиот небесен Татко, кој од Своите деца бара да го препознаат гревот по последиците на злото; кој ги предупредува да го отфрлат злото, и ги повикува да го прифатат доброто. {Вос. 27.3}

ОДНОСОТ НА ВОСПИТУВАЊЕТО КОН ОТКУПУВАЊЕТО

„Познавањето на Божјата слава
во лицето на Исуса Христа"
(2. Коринтјаните 4:6)

Гревот го одвоил човекот од Бога. Без планот на спасението судбината на човекот би бил вечното одвојување од Бога и темнината на бескрајната ноќ. Спасителот со Својата жртва повторно ја овозможил врската со Бога. Ние не можеме лично да дојдеме во близината Божја; поради својот грев не можеме да го гледаме Неговото лице; но, можеме да Го набљудуваме и да разговараме со Него во Исуса, Спасителот. „Познавањето на Божјата слава" е откриено „во лицето на Исуса Христа" (2.Коринтјаните 4:6). Бог „го измири светот со Себе во Христа" (2. Коринтјаните 5:19) {Вос. 28.1}

„И Словото стана тело и се всели меѓу нас... полн со благодат и вистина" (Јован 1:14). „Во Него имаше живот и животот им беше светлина на луѓето" (Јован 1:4). Христовиот живот и смртта, цената на нашето откупување, за нас не се само ветување и залог за живот, ниту само средство кое би ни ги отворило сокровиштата на мудроста: тие се пошироко и повозвишено откровение на Неговиот карактер отколку што имале дури и безгрешните жители на Едем. {Вос. 28.2}

И додека Христос му го отвора Небото на човекот, животот што Тој ни го дава го отвора срцето на човекот за Небото. Гревот не само што нè одвојува од Бога, туку во душата на човекот ги уништува и желбата и моќта да Го запознае. Христова цел е да го Оневозможи сето тоа влијание на злото. Тој има моќ да ги оживее и обнови способностите на душата парализирана од гревот, да ги оживее и обнови потемнетиот ум и изопачената волја. Тој ни ги отвора богатствата на вселената и, благодарение на Него, добиваме способност да ги препознаеме и ползуваме. {Вос. 28.3}

Христос е „Светлина која го осветлува секој човек што доаѓа во светот" (Јован 1:9). Како што преку Христа секое човечко суштество има живот, така преку Него секоја душа прима и некаков зрак од божествената светлина. Во секое срце постои не само интелектуална туку и духовна сила, чувство за она што е праведно, желба за добро. Но, постои и противничка сила која се бори против тие принципи. Последицата од јадењето од дрвото за познавање на доброто и злото се гледа во искуството на секој човек. Во човечката природа постои тенденција кон злото, сила на која човекот не може сам да и се спротивстави. За да и се спротивстави на таа сила, за да ја досегне онаа висока цел која, во длабочината на својата душа, ја смета за единствено исправна, само една сила

може да му помогне. Таа сила е Христос, Соработката со таа сила е најголемата потреба на човекот. Зарем во целиот воспитен напор оваа соработка не би требала да биде највисока цел? {Вос. 29.1}

Вистинскиот учител не може да се задоволува со второкласна работа. Тој не се задоволува со тоа што ќе ги упати своите ученици кон идеал понизок од највисокиот што можат да го достигнат. Не може да биде задоволен ако им овозможи само некакво техничко знаење, ако од нив направи добри книговодители, умешни занаетчии и успешни трговци. Негов стремеж е во нив да ги всади принципите на вистината, послушноста, честа, чесноста и непорочноста - принципи кои од нив ќе направат позитивна сила во градењето на стабилноста и напредокот на општеството. Тој, пред сè, сака тие да ја научат големата животна лекција за несебична служба. {Вос. 29.2}

Кога душата ќе се запознае со Христа, прифаќајќи ја Неговата мудрост како водач, Неговата сила како сила на срцето и животот, овие принципи стануваат жива сила за обликување на карактерот. Кога ќе се воспостави оваа заедница, ученикот го нашол изворот на мудроста. Нему му стои на располагање сила да ги оствари во себе своите најблагородни идеали. Тој има предимство да го постигне највисокото воспитување потребно за животот во овој свет. Обучувајќи се тука, стапува на патеката која води во вечност. {Вос. 30.1}

Во највисока смисла, делото на воспитувањето и делото на откупувањето се едно исто депо, бидејќи во воспитувањето, како и во откупувањето, „никој не може да постави друга основа, освен онаа што е поставена, која е Исус Христос". „Зашто во него благоволи Отецот да пребива сета полнота" (1. Коринтјаните 3:11; Колосјаните 1:19) {Вос. 30.2}

Во изменети околности, вистинското воспитување и денес се управува според планот на Создателот, според планот на Едемското училиште. Адам и Ева примале поуки преку директна заедница со Бога; ние ја гледаме „светлината на познавањето на Божјата слава" во Христовото лице. {Вос. 30.3}

Големите принципи на воспитувањето остануваат непроменети. „Утврдени се за сите времиња, довека" (Псалм 111:8); затоа што тоа се принципи на Божјиот карактер. Прво настојување на учителот и негова постојана цел треба да биде да му помогне на ученикот да ги разбере овие принципи и да стапи во таква врска со Христа што тие принципи ќе станат сила која управува со неговиот живот. Учителот, кој ќе ја прифати оваа цел, навистина е Христов соработник, работник заедно со Бога. {Вос. 30.4}

ВОСПИТУВАЊЕТО НА ИЗРАЕЛОТ

„Самиот Господ го водеше него;
Го воспитуваше и го чуваше
како зеница на Своето око"
(Второзаконие 32:12,10)

Семејството било во центарот на системот на воспитување кој е воспоставен во Едем. Адам бил „Син Божји" (Лука 3:38), и децата на Севишниот ги примале поуките токму од својот Отец. Нивното училиште било, во најпотполна смисла на зборот, семејно училиште. {Вос. 33.1}

Во божествениот план на воспитување, прилагоден на состојбата на човекот по падот, Христос стои како претставник на Отецот, како алка која ги поврзува Бога и Човекот; Тој е големиот Учител на човештвото. И Тој одредил мажите и жените да бидат Негови претставници. Семејството било училиште, а родителите биле учители. {Вос. 33.2}

Во времето на патријарсите воспитувањето претежно се добивало во семејството. Во така формираните училишта Бог обезбедил најповолни услови за развивање на карактерот. Луѓето, кои Тој ги водел, сè уште живееле онака како што Тој одредил во почетокот. Оние, кои се оддалечиле од Бога, си граделе градови, се собирале во нив, уживале во сјајот, раскошот и пороците, кои и од денешните градови прават гордост и проклетство на светот. Но, луѓето кои цврсто се држеле за Божјите принципи на животот престојувале во полиња и на ритчиња. Тие обработувале земја и одгледувале крупен и ситен добиток, и во тој слободен и независен живот, кој им давал можности за работа, проучување и размислување, учеле од Бога и ги поучувале своите деца на Неговите принципи и патишта. {Вос. 33.3}

Тоа бил методот на воспитување кој Бог сакал да го воспостави во Израелот. Но, по излегувањето од Египет, малку Израелци биле подготвени да соработуваат со Бога во воспитувањето на своите деца. И на самите родители им биле потребни воспитување и дисциплина. Како жртви на долгогодишно робување, тие биле незнајковци, невоспитани и изопачени. Имале малку знаење за Бога и малку вера во Него. Биле збунети од лажното учење и расипани од долгиот допир со незнаоштвото. Бог сакал да ги издигне на повисоко морално ниво, и затоа настојувал да им помогне да Го запознаат. {Вос. 34.1}

Со Своето постапување кон патниците во пустината, во текот на целото нивно талкање, во нивната изложеност на глад, жед, замор и опасности од незнабожечките непријатели, избавувајќи ги со Своето провидение, Бог настојувал да ја зајакне нивната вера со покажување на силата која секогаш дејствувала за нивно добро. Учејќи ги да веруваат во Неговата љубов и моќ, Тој сакал да го стави пред нив, преку прописите на Својот Закон, идеалот на карактерот што сакал тие да го постигнат преку Негова благодат. {Вос. 34.2}

За време на својот престој под Синај, Израелот примил скапоцени поуки. Тоа бил период на особена подготовка за наследувањето на Ханан. И нивното опкружување било погодно за исполнување на Божјата замисла. На врвот на Синај, над рамнината во која народот ги подигнал своите шатори, почивал столб од облак кој ги водел по патот. Ноќе тоа бил столб од оган кој им обезбедувал божествена заштита; додека спиеле, небесен леб тивко паѓал на логорот. Од сите страни силните, карпести врвови со својата свечена големина зборувале за вечното постоење и величеството. Човекот морал да ги почувствува своето незнаење и својата слабост во присуство на Оној кој „кој ги измерил на терезија планините и ридовите" (Исаија 40:12). Тука, покажувајќи ја Својата слава, Бог настојувал да ја втисне во Израелот свеста за светоста на Неговиот карактер и барањата, како и за неизмерната тежина на престапот. {Вос. 34.3}

Но, народот бил бавен во сфаќањето на поуката. Навикнати на материјалното претставување на Божеството во Египет, со кое тие, во најголема мерка, биле лишени од честа, тешко можеле да го сфатат постоењето и карактерот на Невидливиот. Од сожалување кон нивната слабост, Бог им дал симбол на Своето присуство: „Нека Ми изградат светилиште" рекол Тој, „За да можам да престојувам меѓу нив" (Излез 25:8) {Вос. 35.1}

При градењето на светилиштето како Божјо престојувалиште, на Мојсеј му било наредено да ги направи сите работи според небесниот пример. Бог го повикал на планината, му ги покажал небесните работи и по концепт на нив било направено Светилиштето и сè што му припаѓало. {Вос. 35.2}

Така Бог му го открил Својот славен идеал за карактерот на израелскиот народ, во чија средина сакал да престојува. Кога Законот бил објавен од Синај и кога Господ поминал пред Мојсеј велејќи; „Господ, Господ Бог, дарежлив и милостив, долготрпелив на гнев, кој изобилува со добрина и вистина" (Излез 34:6) им бил покажан пример за тоа. {Вос. 35.3}

Но, тие биле немоќни самите да го досегнат тој идеал. Откровението на Синај можело само да ги увери во нивната беда и беспомошност. Светилиштето со својата служба на жртвување требало да им даде друга поука - поука за простување на гревовите, и за послушност за живот, која се добива во Спасителот. {Вос. 36.1}

Во Христа требала да се оствари замислата што ја симболизирало Светилиштето - таа славна градба, со ѕидови од блескаво злато на кои во боите на виножитото се рефлектирале завесите со извезени херувими, со мирис на постојано запален темјан кој опфаќал сè, со свештеници облечени во чиста белина и со славата на Најсветиот во длабоката таинственост на Светињата над светињите, над престолот на милоста, помеѓу ликовите на наведнатите ангели кои се молат. Бог сакал Неговиот народ од сето тоа да ја чита замислата што Тој ја имал за човековата душа. Тоа била истата замисла која многу подоцна ја изразил апостол Павле кога вдахнат од Светиот Дух рекол: {Вос. 36.2}

„Не знаете ли дека сте Божји храм и дека Божјиот Дух живее во вас? Ако некој го разруши Божјиот храм, Бог ќе го разруши него, зашто Божјиот храм е свет, а тоа сте вие" (1. Коринтјаните 3:16,17). {Вос. 36.3}

Градењето на светилиштето претставувало предимство и чест за Израелот, но и исто така голема одговорност. Народот кој штотуку излегол од ропство требал во пустината да подигне градба со недостижен сјај, за која бил потребен најскапоцен материјал и најголема уметничка умешност. Задачата изгледала мошне тешка. Но, Оној Кој го дал планот за градење, исто така се обврзал дека ќе соработува со градителите. {Вос. 36.4}

„Господ му рече на Мојсеја: 'Гледај, јас го повикав по име Веселеила, Уриевиот син, од Оровото колено, од Јудиното племе. Го исполнив со Божјиот Дух, Кој му даде умеење, разбирање и способност за секакви работи... уште го определив Елијав, Ахисамаховиот син од Дановото племе; ги надарив со вештина сите способни луѓе, за да можат да направат сè што ти заповедав" (Излез 31:1-6). {Вос. 36.5}

Какво занаетчиско училиште во пустината, училиште кое за наставници ги има Христа и Неговите ангели! {Вос. 37.1}

Во изработката на Светилиштето и неговото опремување требало да соработува целиот народ. Тука имало работа и за мозокот и за рацете. Бил потребен најразновиден материјал, и сите биле повикани да принесат дарови според волјата на своето срце. {Вос. 37.2}

Така Израелците биле поучувани со работа и давање да соработуваат со Бога и меѓусебно. Тие требале да соработуваат и во изработката на духовната градба - Божјиот храм во душата. {Вос. 37.3}

Уште од самиот почеток на патувањето од Египет тие примале поуки за воспитувањето и дисциплината. Дури и пред да го напуштат Египет, била воспоставена привремена организација; народот бил поделен во чети на кои им биле поставени

водачи. Кај Синај било довршено делото на организацијата. Редот кој така впечатливо се открива во сите Божји дела, дошол до израз и во еврејското уредување. Бог бил центар на власта и управувањето. Мојсеј, како Негов претставник, требал во Негово име да ги применува законите. Потоа следувал советот на седумдесетмина, па свештениците и кнезовите, а под нив, илјада началници, сто началници, педесет началници и десет началници (Броеви 11:16,17; Второзаконие 1:15) и, конечно, службениците одредени за посебни должности. Логорот бил грижливо уреден, во средината се наоѓало Светилиштето, Божјото престојувалиште, а околу него шаторите на свештениците и Левитите. Надвор од овој круг секое племе логорувало под своето знаме. {Вос. 37.4}

На сила биле и исклучително строги санитарни мерки. Тие му биле пропишани на народот не само од здравствени причини, туку и како услов за светиот Бог да биде присутен во нивната средина. Мојсеј, со божествен авторитет, им објавил: „Господ, твојот Бог, оди низ средината на твојот логор за да те штити... затоа твојот логор треба да биде свет" (Второзаконие 23:14) {Вос. 38.1}

Воспитувањето на Израелците ги опфаќало сите нивни навики. Сè што се однесувало на нивната благосостојба било предмет на божествената грижа и имало свое место во божествениот закон. Грижејќи се дури и за нивната храна, Бог го имал предвид нивното највисоко добро. Маната, со која ги хранел во пустината, имала својства кои ги развивале телесната, душевната и моралната сила. Иако мнозина се побуниле поради ограничувањата во својата исхрана и копнееле да се вратат во деновите кога, како што велеле: „седевме покрај грнци со месо и јадевме леб до насит" (Излез 16:3), сепак Божјата мудрост со која го одбирал она што ќе им го даде, била потврдена на начин на кој не можеле да му приговорат. Покрај тешкотиите на животот во пустината, во сите нивни племиња немало ниту еден изнемоштен. {Вос. 38.2}

На сите нивни патувања, ковчегот во кој се наоѓал Божјиот закон требал да оди напред. Местото на кое требале да кампуваат им било покажувано со спуштање на столбот од облак. Додека облакот почивал над Светилиштето, народот останувал во кампот. Кога се кревал, народот го продолжувал патувањето. Мигот на задржувањето како и мигот на тргнувањето бил означен со свечено повикување кон Бога: „Кога тргнуваше ковчегот, Мојсеј велеше: 'Стани, Господи, и нека се распрснат Твоите непријатели... А кога застануваше, велеше: Врати се, о, Господи, кон Израилевите илјади и десетиците илјади'" (Броеви 10:35,36) {Вос. 38.3}

Додека народот патувал низ пустината, многу скапоцени поуки биле врежани во нивниот ум со помош на песна. По избавувањето од војската на фараонот целото мноштво на Израелот се обединило во песната на победата. Далеку преку пустината и морето одекнувал радосниот припев, и ридовите одекнувале од восклици на благодарност: „Запејте Му на Господа, затоа што триумфираше славно" (Излез 15:21). Оваа песна била често повторувана во текот на патувањето, развеселувајќи ги срцата и разгорувајќи ја верата на патниците- аџии. Заповедите, кои биле објавени од Синај, заедно со ветувањата за Божјата наклонетост и известувањата за Неговите прекрасни дела наменети за нивно избавување биле, според Божјото упатство изразени во песна и пеени со звуци на инструменти, а народот при тоа чекорел обединувајќи ги своите гласови во песни на фалба. {Вос. 39.1}

Така нивните мисли биле подигани од неволјите и тешкотиите на патот, нивниот немирен и нескротен дух бил ублажуван и смируван, принципите на вистината им се

всадувале во секáвањето, а верата зајакнувала. Во таа заедничка активност се учеле на ред и единство, и биле доведени во потесна врска со Бога и едни со други. {Вос. 39.2}

За Божјото постапување со Израелот во текот на 40 годишното талкање низ пустината, Мојсеј вели: „Господ, твојот Бог, те казнува и поправа како што човекот го казнува својот син"; „За да те понизи и испита, и да дознае што е во срцето твое, заради тоа дали сакаш да ги држиш Неговите заповеди или пак не" (Второзаконие 8:5,2). {Вос. 39.3}

„Тој го најде во степска земја, во морничава пустинска пустина. Го опкружи, го воспитуваше, и го чуваше како зеницата на Своето око. Како орелот што бдее над гнездото, треперејќи над своите орлиња, така Тој шири крилја, го зема, па го носи на Своите перја, така Господ Сам ги водеше нив, и немаше со Него туѓ бог" (Второзаконие 32:10-12). {Вос. 39.4}

„Тогаш се сети за Своето ветување, што му го даде на Својот слуга Авраам. Го изведе Својот народ со воскликнување и со веселба Своите избрани. И им ја даде многубожечката земја, го наследија трудот на народите, за да ги чуваат Неговите повелби и да ги пазат Неговите закони" (Псалм 109:42-45). {Вос. 40.1}

Бог на Израелот му ги дал сите можности, му ги дал сите предимства за да може да му биде на чест на Божјото име и на благослов на соседните народи. Тој им ветил дека ќе ги „возвиши со чест, со име и со слава над сите народи" ако одат по патот на послушноста. „Сите народи на Земјата", вели Бог, „ќе слушнат дека се наречуваш со Господовото име, па ќе стравуваат од тебе". Народите кои ќе чујат за сите овие закони, ќе речат: „само еден народ е мудар и умен, а тоа е овој голем народ" (Второзаконие 26:19; 28:10; 4:6). {Вос. 40.2}

Законите, предадени на Израелот, содржеле јасни упатства за воспитувањето. Бог му се открил на Мојсеја на Синај како „Бог дарежлив и милостив, долготрпелив на гнев, изобилен со добрина и вистина" (Излез 34:6). Со овие принципи, отелотворени во Неговиот закон, мајките и татковците во Израелот требале да ги учат своите деца. Според божественото упатство, Мојсеј им објавил: „Овие зборови што денес ти ги заповедам, да бидат во срцето твое и душата твоја; напомнувај им ги на своите синови. Зборувај им за нив кога седиш дома во својата куќа и кога одиш патем; кога легнуваш и кога стануваш" (Второзаконие 6:6,7) {Вос. 40.3}

Сето ова не смеело да се изнесува како некоја сува теорија. Оние кои им ја изнесуваат вистината на другите мораат и самите да живеат во согласност со нејзините принципи. Само доколку го одразуваат Божјиот карактер преку праведноста, благородноста и несебичноста на својот живот, ќе можат да влијаат на другите. {Вос. 41.1}

Вистинското воспитување не е принудно поучување на неподготвен и неприемлив ум. Мораат да се разбудат менталните сили и да се поттикне интересот. Божјиот метод на поучување се погрижил за тоа. Оној Кој го создал умот и му ги одредил законите, се погрижил и за неговото развивање во согласност со нив. Во домот и во светилиштето, преку природата и уметноста, на работа и богослужение, преку света градба и спомен-камен, со безбројни методи, обреди и симболи, Бог му давал поуки на Израелот кои ги илустрирале принципите и го чувале споменот за Неговите прекрасни дела. Кога некој би поставил прашање, дадената поука би влијаела врз умот и срцето. {Вос. 41.2}

Во мерките за воспитување на избраниот народ јасно е откриено дека живот во вистинска смисла на зборот може да има само оној кој од Бога направил средиште на својот живот. Кога Бог ќе всади некоја желба во срцето на човекот, Тој овозможува и

нејзино задоволување; секоја способност што ја дава, Тој настојува и да ја развие. {Вос. 41.3}

Зачетникот на сета убавина, и Самиот љубител на убавото, Бог се потрудил и во Своите деца да ја задоволи љубовта кон убавината. Тој се погрижил исто така и за нивните општествени потреби, за пријатните и полезни општествени допири кои толку придонесуваат за развој на заемното разбирање и го прават животот поведар и попријатен. {Вос. 41.4}

Прославите на Израелците исто така биле важно средство за воспитување. Во секојдневниот живот семејството било и училиште и црква, а родителите биле учители како на подрачјето на световното, така и на подрачјето на она што е верско. Но, три пати годишно било определено време за општествени допири и богослуженија. Овие состаноци се одржувале прво во Силом, а потоа во Ерусалим. Само од татковците и синовите се очекувало да бидат присутни; но никој не сакал да биде лишен од предимствата на празниците и, колку што тоа било можно, бил присутен целиот дом. Со нив биле странците, Левитите и сиромасите, уживајќи го нивното гостопримство. {Вос. 41.5}

Патувањето во Ерусалим, на едноставен, патријархален начин, среде убавините на пролетта, богатствата на летото или созреаниот сјај на есента било задоволство. Сите, од старецот со побелена коса па до малото дете, доаѓале со своите дарови на благодарност да се сретнат со Бога во Неговото свето живеалиште. Во текот на патувањето еврејските деца ги слушале искуствата од минатото, приказни кои и старите и младите и денес сè уште ги сакаат. Се пееле песните кои некогаш ги развеселувале срцата на патниците во пустината. Биле рецитирани и Божјите заповеди и тие, заедно со благотворните влијанија на природата и љубезното меѓусебно дружење, биле засекогаш врежани во сеќавањето на многу деца и млади. {Вос. 42.1}

Обредите поврзани со пасхалната служба на кои им присуствувале во Ерусалим - ноќниот собир, луѓето подготвени за пат, со обувки на нозете и стап во рака, оброк набрзина, јагнето, бесквасниот леб и горчливи билки, во свечена тишина повторуваната приказна за попрскувањето со крв, за ангелот кој носел смрт и за големото излегување од земјата на ропството - сето тоа ја возбудувало мечтата и оставало впечаток на срцето. {Вос. 42.2}

Празникот сеници, или свеченоста на жетвата, со донесувањето приноси од овоштарниците и полињата, со еднонеделниот престој во сеници од гранки и лисја, со дружбени состаноци, света спомен-служба, великодушно гостопримство кон Божјите работници, Левитите од светилиштето и Божјите деца, до странците и сиромашните - ги исполнувал сите срца со благодарност кон Оној кој ја „крунисал годината со Својата добрина” и чии „патеки капат со изобилство”. (Псалм 65:11). {Вос. 42.3}

Побожниот Израелец на таков начин минувал речиси цел месец секоја година. Тоа бил период без грижи и работа, и речиси потполно посветен, во вистинска смисла на зборот, на воспитни цели. {Вос. 43.1}

Со распределбата на наследството на Својот народ, Бог сакал да го научи, а преку него и идните поколенија, на правилните принципи на сопственост на земјата. Хананската земја му била поделена на целиот народ, изземајќи ги единствено Левитите, како слуги на Светилиштето. Иако некој можел времено да го отуѓи својот имот, сепак не можел да го загуби наследството на своите деца. Тој имал право да го откупи во секое време, штом ќе собере доволно средства; секоја седма година се бришеле долговите, а секоја педесетта, или јубилејна година, секој земјишен имот му

се враќал на првичниот сопственик. Така имотот на секое семејство бил обезбеден и секој бил заштитен од претерано богатство или од крајна сиромаштија. {Вос. 43.2}

Делејќи му ја земјата на народот, Бог им обезбедил, како и на жителите на Едем, занимање најпогодно за развој - грижа за растенијата и животните. Уште еден придонес за воспитувањето бил прекинот на земјоделската работа секоја седма година; земјата останувала да одмора, а она што ќе се родело само од себе им било препуштено на сиромасите. Така им била дадена можност за подлабоко проучување, за општествени врски и богослуженија, за дела на добродетел, што толку често се запоставувало поради животните грижи и обврски. {Вос. 43.3}

Кога денес во светот би се применувале принципите на Божјиот закон за распределба на имотите, колку поинакви би биле околностите во кои живеат луѓето! Почитувањето на овие принципи би спречило страшни зла кои се појавувале во сите времиња затоа што богатите ги угнетувале сиромасите, а сиромасите ги мразеле богатите. Со тоа, од една страна, би било спречено натрупување големи богатства, а од друга страна, десетици илјади чиј труд бил потребен за да се натрупа тоа богатство би биле заштитени од незнаење и понижување. Тоа би придонело за мирно решение на проблемите кои денес се заканууваат да го исполнат светот со анархија и крвопролевање. {Вос. 44.1}

Посветувањето на десеттиот дел од сиот приход на Бога, било од овоштарникот или од жетвата, од крупниот или ситен добиток, од умствената или физичка работа, посветувањето на втор десеток за помош на сиромасите или некоја друга добротворна цел, имало за цел да го потсетува народот на вистината дека Бог е сопственик на се и дека луѓето имаат предимство да бидат пренесувачи на неговите благослови. Со таквото воспитување се искоренувала секоја тесногради себичност, а се развивале широкоградост и благородност на карактерот. {Вос. 44.2}

Познавањето на Бога, заедницата со Него во проучувањето и работата, сличноста со Него во карактерот, тоа требало да биде изворот, средството и целта на воспитувањето на Израелот - воспитувањето кое Бог им го дал на родителите за тие да им го дадат на своите деца. {Вос. 44.3}

ПРОРОЧКИ УЧИЛИШТА

„Тие седеа при Твоите нозе;
Секој еден ќе прими
од Твоите зборови“
(Второзаконие 33:3,4)

Секаде каде што бил применуван Божјиот план за воспитување во Израелот, успесите сведочеле за неговиот Автор. Но, многу биле ретки домовите во кои се давало воспитувањето пропишано од Небото, па и карактери кои би се изградувале на таков начин имало малку. Божјиот план бил само делумно и непотполно остварен. Преку неверство и презир кон Божјите упатства, Израелците се опкружиле со искушенија на кои малкумина од нив знаеле да им се спротивстават. Кога се населиле во Ханан, „и не ги истребија народите, за кои Господ им беше наредил. Се измешаа со незнабошците и ги научија нивните дела; ги почитуваа нивните идоли, што им станаа стапица”. Нивното срце не било праведно пред Бога, „ниту беа верни на Неговиот Завет; а Тој

милостиво им го проштаваше гревот и не ги погубуваше; често го воздржуваше Својот гнев... Си спомнуваше дека се тело, и здив што заминува и не се враќа веќе" (Псалми 106:34-36; 78:37-39). Татковците и мајките во Израелот станале немарни да ги извршуваат своите должности кон Бога; немарно ги извршувале и своите должности кон сопствените деца. Поради неверноста во домот и идолопоклоничките влијанија од надвор, многу млади Евреи добиле воспитување кое многу се разликувало од она што Бог го планирал за нив. Тие се научиле на патиштата на незнабошците. {Вос. 45.1}

За да го искорени ова зло кое сè повеќе растело, Бог обезбедил други средства како помош на родителите во воспитното дело. Од најстари времиња пророците биле признаени како учители поставени од Бога. Во највисока смисла на зборот, пророкот бил личност која зборува под директно вдахновение, пренесувајќи им ги на луѓето пораките што ги примил од Бога. Но ова име им било давано и на оние кои, иако не така директно вдахновени, примиле божествен повик да го поучуваат народот на Божјите дела и патишта. За едно такво образование, според упатство од Господа, Самоил основал пророчки училишта. {Вос. 46.1}

Тие училишта требале да служат како тврдина против сè поголемата расипаност, да се грижат за душевното и духовно добро на младите и да го поттикнуваат напредокот на народот давајќи му луѓе со страв Божји, способни да работат како водачи и советници. За таа цел Самоил собрал групи млади луѓе кои биле побожни, интелигентни и вредни. Таквите биле нарекувани пророчки синови. Додека ја проучувале Божјата Реч и Неговите дела, Неговата животворна сила ги зајакнувала енергиите на умот и душата и овие ученици примале мудрост одозгора. Учителите не само што ги познавале добро небесните вистини туку и живееле во тесна врска со Бога, и примиле посебен дар на Неговиот Дух. Ги уживале почитувањето и довербата на народот, како поради својата ученост, така и поради својата побожност. Во времето на Самоил постоеле две такви училишта - едно во Рама, татковината на пророкот, а друго во Кирјат-Јарим. Подоцна биле формирани и други. {Вос. 46.2}

Учениците во овие училишта се издржувале сами со својот сопствен труд, обработувајќи земја или занимавајќи се со некој занает. Во Израел тоа не се сметало ниту за необично ниту за понижувачко; напротив, било сметано за грев ако се дозволи децата да израснат без да научат некоја полезна работа. Секое момче, без оглед дали неговите родители се сиромаси или богати, учело некоја работа. Дури и кога некој се подготвувал за света служба, практичното животно знаење се сметало за неопходно за да може да биде полезен во најголема можна мерка. И многу учители исто така се издржувале преку физичка работа. {Вос. 47.1}

Во училиштето и во домот, голем дел од наставата се одвивал усно; но младите учеле да ги читаат еврејските списи, а им било овозможено и да ги проучуваат пергаментните свитоци на старозаветните Писма. Главни предмети на проучување во тие школи биле Божјиот закон со поуките дадени на Мојсеј, светата историја, светата музика и поезијата. Во извештаите на светата историја биле истражувани трагите на Божјите стапки. Живо се прикажувале големите вистини претставени со симболите на службата во Светилиштето и со вера се прифаќала централната личност на целиот тој систем - Јагнето Божјо, кое требало да ги земе врз Себе гревовите на светот. Се негувал Дух на побожност. Учениците биле поучувани не само да се молат туку и како да се молат, како да се приближат кон својот Создател, како да покажат вера во Него и како да ги разберат и послушаат поуките на Неговиот Дух. Посветениот ум изнесувал од

Божјото сокровиште и старо и ново, и Божјиот Дух се откривал во пророштвото и светите песни. {Вос. 47.2}

Овие училишта се покажале како едно од најуспешните средства за ширење на праведноста која „го возвишува народот" (Изреки 13:4). Тие во голема мерка придонеле за поставувањето на темелите на онаа необична благосостојба со која се одликувале владеењата на Давид и Соломон. {Вос. 47.3}

Принципите предавани во пророчките училишта биле оние исти принципи што го формирале карактерот на Давид и го обликувале неговиот живот. Негов учител била Божјата Реч. „Преку твоите заповеди станав разумен... Го натерав срцето свое да ги извршува повелбите Твои" (Псалм 119:104-112). Затоа Господ, кога во младоста го повикал на престолот, го нарекол Давида „човек според Моето срце" (Дела 13:22). {Вос. 48.1}

Во раниот период од животот на Соломон исто така се гледале резултатите од Божјиот метод на воспитување. Соломон во својата младост го направил истиот избор како и Давид. Наместо било кое земско добро, тој од Бога барал мудро и разумно срце. И Господ му го дал не само тоа што го барал, туку и она што не го барал - богатство и чест. Силата на неговиот ум, широчината на неговото знаење, славата на неговото владеење станале чудо во светот. {Вос. 48.2}

Под владеењето на Давид и Соломон Израел го достигнал зенитот на својата големина. Се исполнило ветувањето дадено на Авраам и повторено преку Мојсеј: „Ако ги држите верно сите овие заповеди кои ви ги наредувам, ако ги вршите и ако Го љубите Господа, својот Бог, ако одите по сите Негови патишта и ако се прилепите цврсто до Него, Господ ќе ги протера од пред вас сите тие народи, и вие ќе завладеете помногубројни и посилни народи од себе. Секое место на кое ќе стапне вашата нога ќе биде ваше; од пустината и од Ливан, од реката, реката Еуфрат, до Западното Море, ќе се тегне вашето подрачје. Никој не ќе се одржи пред вас" (Второзаконие 11:22-25). {Вос. 48.3}

Но среде благосостојбата демнела опасност. Гревот што Давид го направил во подоцнежните години, иако за него искрено се покајал и поднел болна казна, го охрабрил народот да ги престапува Божјите заповеди. И животот на Соломон, по утрото кое толку многу ветувало, бил помрачен со отпад. Желбата за политичка моќ и самовозвишување го навеле да склучува сојузи со незнабожечки народи. Среброто од Тарс и златото од Офир ги добил жртвувајќи ја честа и изневерувајќи ја светата доверба. Дружењето со незнабошци, женидбите со незнабожечки жени, ја расипале неговата вера. Така биле урнати браните кои Бог ги подигнал за да го заштити Својот народ, и Соломон се препуштил на обожување на лажни богови. На врвот на Маслинската гора, спроти Божјиот храм, биле подигнати огромни олтари за служба на незнабожечки божества. Прекршувајќи ја својата лојалност кон Бога, Соломон ја загубил и моќта да владее со себе. Неговата благородна чувствителност отапела. Исчезнале неговата совесност и сочувствителноста со кои се одликувал во првите години од своето владеење. Горделивоста, честољубието, расипноста и попустливоста вродиле со суровост и претерани даноци. Тој, кој бил праведен, милостив и богобојазен владетел, станал тиран и насилник. Тој, кој при посветувањето на храмот се молел за својот народ, за нивните срца да Му припаѓаат единствено на Господа, ги навел на зло. Соломон се посрамил себеси, го посрамил Израелот и Го навредил Бога. {Вос. 48.4}

Народот чиј што тој бил гордост, тргнал по неговите стапки. Иако Соломон подоцна се покајал, неговото покајание не го спречило злото што го посеал да донесе род.

Дисциплината и воспитувањето кои Бог ги одредил за Израелот, требале да постигнат да тој се разликува од другите народи по севкупниот начин на живот. Таа исклучителност која требале да ја сметаат за особено предимство и благослов, ним не им била мила. Тие се стремеле да ги заменат едноставноста и воздржливоста, суштествени за највисокиот степен на развој, со сјајот и распуштеноста на незнабожечките народи. Нивна честољубива желба била да бидат „како сите народи" (1. Самоилова 8:5). Божјиот план на воспитување бил отфрлен, а Неговиот авторитет презрен. {Вос. 49.1}

Со отфрлувањето на Божјите патишта и прифаќање на човечките, почнал падот на Израел. Тој продолжил сè додека јудејскиот народ не станал плен на истите оние народи чии обичаи доброволно ги прифатил. {Вос. 50.1}

Како народ, синовите Израилеви не ги прифатиле предимствата што Бог сакал да им ги даде. Тие не ги вреднувале Неговите намери, ниту соработувале во нивното исполнување. Но, иако поединци и народи можат да се одделат од Бога на таков начин, Неговата намера кон оние кои имаат доверба во Него останува непроменета. „Сè што прави Бог останува довека" (Проповедник 3:14). {Вос. 50.2}

Иако постојат различни степени на развој и различни објави на Неговата сила за да се задоволат потребите на луѓето во различни векови, сепак Божјото дело во сите времиња е исто. Учителот е ист. Божјиот карактер и Неговиот план се исти. Кај Бога нема „измени, ниту сенка од промена" (Јаков 1:17). {Вос. 50.3}

Искуствата на Израелот се забележани за наша поука. „А сè тоа им се случи за пример, и е напишано за поука нам, врз кои дојдоа краевите на времињата" (1. Коринтјаните 10:11). Кај нас, како и кај стариот Израел, успехот на воспитувањето зависи од верноста во исполнувањето на планот на Создателот. Верноста кон принципите на Божјата Реч нам ќе ни донесе исто толку големи благослови како што требала да му донесе на еврејскиот народ. {Вос. 50.4}

ЖИВОТОТ НА ГОЛЕМИТЕ ЛУЃЕ

„Плодот на праведникот
е дрво на животот",
(Изреки 11:30) {Вос. 51.1}

Светата историја изнесува многубројни прикази на резултатите од вистинското воспитување. Таа изнесува многу примери на благородни луѓе чиј карактер бил формиран според божествените упатства, луѓе чиј живот им бил на благослов на нивните ближни и кои стоеле во светот како Божји претставници. Помеѓу нив ги вбројуваме Јосиф, Даниел, Мојсеј, Елисеј и Павле -двајцата најголеми државници, најмудриот законодавец, еден од најверните реформатори и, изземајќи Го Оној Кој говорел како што човек никогаш не говорел, најславниот учител што овој свет го запознал. {Вос. 51.2}

Уште во раните денови од својот живот, токму во мигот кога како момчиња влегувале во периодот на зрелост, Јосиф и Даниел биле оттргнати од нивните домови и, како заробеници, одведени во незнабожечка земја. Особено Јосиф бил изложен на искушенија проследени со големи пресврти во неговиот живот. Во татковиот дом тој бил нежно и негувано дете; во куќата на Петефри, роб, потоа довереник и следбеник;

сестран човек, образуван преку учење, набљудување и контакти со другите луѓе, во занданите на фараонот бил државен затвореник, неправедно осуден и без надеж дека некогаш ќе се оправда или ќе биде ослободен; а потоа повикан да застане на чело на нацијата во миг на голема криза - што го оспособило да го сочува својот интегритет? {Вос. 51.3}

Никој не може да стои на висок брег без опасност. Како што бурата, која го остава негибнат цветот во долината, го корне од корен дрвото на врвот на планината, така и жешките искушенија кои ги оставаат негибнати обичните луѓе напаѓаат на оние кои заземаат високи места на полето на успехот и честа. Но, Јосиф подеднакво го издржал и искушението со неволји и искушението со благосостојба. Покажал иста верност во палатата на фараонот како и во затворската ќелија. {Вос. 51.4}

Во детството Јосиф научил да Го љуби Бога и да се бои од Него. Често во татковиот шатор, под ѕвездената сириско небо, ја слушал приказната за моќната визија кај Ветил, за скалите од небото до земјата, за ангелите кои се симнувале и качувале и за она што му било откриено на Јаков од престолот на височините. Ја слушал приказната за борбата кај Јавок кога, откажувајќи се од своите омилени гревови, Јаков излегол како победник и ја добил титулата „Божји кнез". {Вос. 52.1}

Додека Јосиф уште како момче ги чувал стадата на својот татко, неговиот чист и едноставен живот поволно влијаел врз развојот на неговите физички и духовни способности. Доаѓајќи во врска со Бога преку природата и проучувајќи ги големите вистини кои, како свет залог преминувале од татко на син, се здобил со сила на умот и непоколебливост во принципите. {Вос. 52.2}

Во кризата на својот живот, кога се наоѓал на страшниот пат од домот на неговото детство во Ханан, кон ропството што го чекало во Египет, фрлајќи последен поглед врз ритчињата кои ги криеле шаторите на неговиот род, Јосиф се сетил на Бога на неговиот татко. Се сетил на поуките што ги примал во детството, и потресен до дното на душата одлучил да се покаже како верен - секогаш да се однесува како што му доликува на еден слуга на небесниот Цар. {Вос. 52.3}

Живеејќи со горчлив живот на странец и роб, слушајќи ја и гледајќи ја опачината, примамуван од убавините на незнабожечкото богослужение, богослужение проследено со сите привлечности на богатството, културата и кралскиот сјај, Јосиф останал непоколеблив. Ја научил лекцијата на верно исполнување на должностите. Тој, преку верност на секоја положба, од најниската до највисоката, ги развил сите способности за највисока служба. {Вос. 52.4}

Во времето кога Јосиф бил повикан на дворот на Фараонот, Египет бил најголем народ. Немало поголем од него во цивилизацијата, уметноста и науката. Јосиф управувал со работите на тоа царство во време на најголеми потешкотии и опасности; тоа го правел на начин кој му ја донел довербата на владетелот и народот. Фараонот „го постави за домаќин на својот дом, за управител на сиот свој имот. Да ги врзува кнезовите по своја волја, и да ги учи неговите старешини на мудрост" (Псалм 105:21,22). {Вос. 53.1}

Вдахновението ни ја открива тајната на Јосифовиот живот. Со зборови полни со божествена сила и убавина, Јаков вака проговорил за својот најмил син, кога им искажувал благослови на своите деца: {Вос. 53.2}

„Јосиф е плодоносна гранка,
плодна гранка покрај извор,

гранчињата и се простираат над ѕидот.
Стрелци го огорчија,
стрелаа на него, и го гонеа.
Но неговиот лак останува цврст,
Мишките му зајакнаа,
преку рацете на Силниот Бог Јаковов,
Од Бога, твој Татко, кој ќе ти помага,
преку Сесилниот, кој ќе те благословува
со небесни благослови одозгора,
со благослови на бездната одоздола,
Со благословите на татка ти,
што ги надвишуваат благословите на старите гори
и убавините на вечните брегови –
тие нека се спуштат врз Јосифа,
на посветениот меѓу браќата!''
(Создавање 49:22-26) {Вос. 53.3}

Сидрото на Јосиф биле верноста кон Бога, верата во Невидливиот. Тоа била тајната на неговата слава. {Вос. 54.1}

„Мишките му зајакнаа преку рацете на силниот Бог Јаковов“. {Вос. 54.2}

Даниел, пратеник на Небото

Даниел и неговите другари во Вавилон во својата младост биле, навидум поголеми миленици на среќата отколку Јосиф во првите години од неговиот живот во Египет; сепак, и тие биле ставени на речиси исто толку тешка проба на карактерот. Од сразмерната едноставност на своите јудејски домови, овие момчиња од царски род биле доведени во највеличествениот од сите градови, на дворот на неговиот најмоќен монарх, и биле издвоени да се подготват за посебна служба на царот. Фактот дека тие, обожаватели на Господа, биле заробеници во Вавилон; дека садовите од Божјиот дом биле ставени во храмот на вавилонските богови; дека самиот цар на Израелот бил заробеник во рацете на Вавилонците, победниците горделиво го истакнувале како доказ дека нивната религија и обичаите се подобри од религијата и обичаите на Евреите. Во такви околности, дозволувајќи понижувања за кои Израелците самите биле виновни поради оддалечувањето од Неговите заповеди, Бог му дал на Вавилон доказ за Својата врховна власт, за светоста на Своите барања и за сигурните плодови на послушноста. Тоа сведоштво било дадено на единствениот можен начин - преку оние кои останале цврсти во својата верност. {Вос. 54.3}

На самиот праг на својот животен повик, Даниел и неговите другари се нашле пред решавачка проба. Налогот да им се донесува храна од царската трпеза ја одразувал наклонетоста на царот и неговата грижа за нивната благосостојба. Но, бидејќи делумно била принесена на жртва на идолите, храната од царската трпеза била наменета за идолопоклоничка служба; и, ако момчињата го прифателе овој израз на царската наклонетост, би се сметало дека се соединиле со него во оддавањето почести на лажните богови. Верноста кон Бога им забранувала да учествуваат во искажување таква почест. Освен тоа, тие не се осмелувале да го изложат својот физички, душевен и духовен развој на разорното влијание на раскошот и распусноста. {Вос. 54.4}

Даниел и неговите другари биле верно подучувани на принципите на Божјата Реч. Тие научиле да го жртвуваат земското за духовното и да се стремат кон највисокото добро. И наградата не изостанала. Нивната навика да се воздржуваат и нивното чувство на одговорност како Божји претставници ги поттикнале способностите на нивните тела, духот и душата да се развијат на најблагороден начин. По завршувањето на нивното образование, кога биле испрашувани со другите кандидати за високи положби во царството, „не се најде ниеден како Даниел, Ананиј, Мисаил и Азариј" (Даниел 1:19). {Вос. 55.1}

На вавилонскиот двор биле собрани претставници од сите земји, луѓе со нај одбрани таленти, најбогато надарени со природни дарови и со највисока култура што овој свет можел да ја даде; сепак, помеѓу сите нив никој не бил подобар од еврејските заробеници. Никој не можел да се натпреварува со нив во физичка сила и убавина, во живоста на умот и литературните достигања. „И во сè мудро и умно за што ги испитуваше царот, се најде дека се десетпати повешти од сите волшебници и гатачи што ги имаше во сето негово царство" (Даниел 1:20). {Вос. 55.2}

Непоколеблив во својата предаденост на Бога, непопустлив кон самиот себе, Даниел како момче со своето благородно достоинство и љубезно искажување почит се здобил со „приклонетост и љубов" на незнабожечкиот службеник под чиј надзор се наоѓал. Истите особини го одбележувале и неговиот живот. Бргу се издигнал до положбата на првиот мин- истер во царството. Во текот на владеењето на неколку последователни владетели, пропаѓање на државата и воспоставување на соперничко царство, покажувал толкава мудрост и државничка способност, толку совршена тактичност, човечност и таква вистинска добрина на срцето, поврзана со верност кон принципите, што дури и неговите непријатели морале да признаат дека „не можеа да најдат повод, ниту пак грешка, зашто беше верен" (Даниел 6:4). {Вос. 55.3}

Додека со непоколеблива доверба се потпирал на Бога, Даниел го обзел дух на пророчка сила. Додека од луѓето ја примил почеста да ги носи одговорностите на дворот и да биде упатен во државните тајни, Бог му укажал чест да биде Негов претставник и го научил да ги толкува тајните на идните векови. Незнабожечките владетели, во допир со небесниот претставник, биле принудени да Го признаат Данieловиот Бог. „Навистина", рекол Навуходоносор, „вашиот Бог е Бог над Боговите и Цар над царевите. Откривател на тајните". А Дариј, во својот проглас до „сите племиња, народи и јазици што живеат по сета земја", Го возвисил „Данieловиот Бог" како „жив Бог, Тој останува довека! Неговото царство нема да пропадне", Кој „избавува и спасува... прави знаци и чудеса на небесата и на земјата" (Даниел 2:47; 6:25-27). {Вос. 56.1}

Праведни и чесни луѓе

Со својата мудрост и праведност, непорочност и подготвеност да прават добро во секојдневниот живот, со своето посветување на интересите на еден идолопоклонички народ, Јосиф и Даниел се покажале како верни на принципите на своето рано воспитување, верни на Оној чии претставници биле. Во Египет како и во Вавилон целата нација ги почитувала овие луѓе; и во нив незнабошците, како и сите народи со кои доаѓале во допир, виделе приказ на Божјата добрина и добродетел, приказ на Христовата љубов. {Вос. 56.2}

Каква животна задача им била дадена на тие благородни Евреи! Колку малку сонувале за својата висока положба кога се простувале со домот на своето детство! Верни и непоколебливи, тие се му потчиниле на божественото водство, така што Бог преку нив можел да ја исполни својата намера. {Вос. 57.1}

Истите големи вистини што биле откриени преку овие големи луѓе, Бог сака да ги открие преку младината и децата на нашите денови. Историјата на Јосиф и Даниел е приказ на она што Бог ќе го стори за оние кои ќе Му се покорат и ќе се стремат со цело срце да ја исполнат Неговата намера. {Вос. 57.2}

Најголемата потреба на светот е потребата од луѓе - луѓе кои не можат ниту да се купат ниту да се продадат, луѓе кои во длабочината на својата душа се праведни и чесни, луѓе кои не се плашат да го наречат гревот со неговото вистинско име, луѓе чија совест е верна на должноста како што магнетната игла му е верна на полот, луѓе кои ќе стојат на страната на праведноста па дури и небото да се урне. {Вос. 57.3}

Но таквиот карактер не е плод на случајот; тој не може да и се припише на личната наклонетост или на даровите на Провидението. Благородниот карактер е плод на самодисциплина, покорување на пониската природа на повисоката - предавање на самиот себе во служба на Бога и ближните од љубов. {Вос. 57.4}

Младите мораат да ја разберат вистината дека даровите што им се доверени не им припаѓаат ним. Силата, времето и разумот се само позајмени богатства. Тие Му припаѓаат на Бога, и секое младо суштество треба да одлучи да ги употреби за највозвишени цели. Младите се лози од кои Бог очекува род; ѓакони чии таленти мораат да се умножуваат; светлина која треба да ја осветли темнината на светот. {Вос. 57.5}

На секое момче и девојка и на секое дете му е одредена работа која треба да ја изврши за да се прослави Бог и да се облагороди човештвото. {Вос. 58.1}

Елисеј, верен во малку

Своите рани години пророкот Елисеј ги поминал во тишината на селскиот живот, поучуван од Бога и природата и дисциплиниран со полезна работа. Во време на речиси сеопшт отпад, припадниците на домот на неговиот татко се вбројувале меѓу оние кои не ги свиткале колената пред Ваал. Нивниот дом бил дом во кој се славел Бог и во кој верноста на должностите се сметала за животно правило. {Вос. 58.2}

Како син на богат земјоделец, Елисеј се фатил за професијата што му била најблиска. Иако бил надарен со способност да биде водач на луѓе, тој добил образование што го подготвувало за извршување на секојдневните, животни должности. За да може мудро да управува, морал да научи да слуша. Верноста во малку го подготвувала за поголеми одговорности. {Вос. 58.3}

Иако кроток и со смерен дух, Елисеј бил енергичен и цврст. Негувал љубов и страв Божји, и со понизно извршување на секојдневната тешка работа се здобивал со постојаност во намерите и благородност на карактерот, растејќи во божествена милост и знаење. Соработувајќи со таткото во домашните обврски, тој учел да соработува со Бога. {Вос. 58.4}

На Елисеј му бил упатен пророчкиот повик додека орал во полето заедно со слугите на неговиот татко. Кога Илија, воден од Бога во изборот на својот наследник, ја фрлил својата наметка врз рамениците на младиот човек, Елисеј го разбрал и го послушал повикот. Тој „тргна по Илија за да му служи” (1. Царевите 19:21). Од Елисеј во почетокот

не се барало ништо големо; неговата обука и понатаму се состоела од извршување на секојдневните обврски. За него се зборувало како за оној кој на својот господар, Илија, му ги полевал рацете. Како личен слуга на пророкот, тој продолжил да се покажува верен во малку, додека секој ден во него зацврснувала одлуката да се посвети на повикот кој Бог му го одредил. {Вос. 58.5}

Уште при првото повикување, неговата одлука била ставена на проба. Во мигот кога станал да тргне по Илија, пророкот му наредил да се врати дома. Морал да размисли за цената - и самиот да одлучи дали ќе го прифати или ќе го одбие повикот. Но, Елисеј ја разбрал вредноста на можноста што му се укажала. За никаква световна вредност тој не би се согласил да се откаже од можноста да стане Божји весник, ниту да се откаже од предимството да има заедница со Неговиот слуга. {Вос. 59.1}

Кога времето поминало и Илија бил подготвен да биде земен на Небото и Елисеј бил подготвен да стане негов наследник. И повторно неговата вера и одлучност биле ставени на проба. Следејќи го Илија на неговата службена обиколка, знаејќи дека наскоро ќе настапи промена, на секое место го слушал повикот на пророкот да се врати. „Остани ти тука", барал Илија, „зашто Господ ме праќа во Ветил!" Но, во својата поранешна работа, додека управувал со плугот, Елисеј научил да не паѓа со духот и да не се обесхрабрува; и сега, кога ја ставил својата рака на плуг во друго подрачје на должности, не дозволил да биде одвратен од својата намера. Секогаш кога му бил упатен повик да се врати, тој одговарал: „Жив ми Господ и жива ми твојата душа, јас нема да останам!" (2. Царевите 2:2). {Вос. 59.2}

„И така тргнаа обајцата... тие двајца се задржаа на брегот на Јордан. Тогаш Илија ја зеде својата наметка, ја свитка и удри со неа по водата, а водата се раздели на две страни, и обајцата поминаа по суво. А кога поминаа, Илија му рече на Елисеј: барај што да сторам уште за тебе пред да бидам земен од пред тебе? А Елисеј одговори: Духот што го имаш ти нека биде двоен во мене! Илија одговори: Многу бараш: ако ме видиш кога ќе бидам земен од пред тебе, ќе ти биде така; ако пак не видиш, не ќе ти биде. И додека тие така одеа и разговараа, ете: огнена кола и огнени коњи се јавија; ги раздвоија двајцата и го однесе Илија во виор на небо. {Вос. 59.3}

Елисеј гледаше и викаше: Татко мој, татко мој! Израелева кола и неговите коњаници! и веќе не го виде. Тогаш ги зеде своите облеки и ги раскина на две. И ја крена Илиевата наметка, што беше падната од него, та се врати и застана на брегот на Јордан. Тогаш ја зеде Илиевата наметка и удри по водата, велејќи: Каде е Господ, Илиевиот Бог? и кога удри по водата, таа се раздели на две страни, и Елисеј помина. Тоа го видоа отстрана пророчките синови, кои беа исто од Ерихон, и рекоа: Илиевиот дух остана на Елисеј! и му тргнаа во пресрет, се фрлија пред него на земјата" (2. Царевите 2:6-15). {Вос. 60.1}

Оттогаш Елисеј го зазел местото на Илија. Оној што се покажал верен во најмалото, се покажал верен и во големото. {Вос. 60.2}

Илија, човек од сила, бил Божјо орудие за отстранување на мошне големи зла. Идолопоклонството поддржувано од Ахав и незнабоежечката Језавела, а кое го завело народот, било соборено. Пророците на Ваал биле победени. Целиот израелски народ бил длабоко потресен, и мнозина повторно почнале да Му служат на Бога. Како наследник на Илија бил потребен човек кој ќе може да го води Израелот по сигурни патеки со внимателно и трпеливо поучување. Раното воспитување под Божјото водство го подготвило Елисеј за ова дело. {Вос. 60.3}

Ова е поука за сите. Никој не може да знае каква намера има Бог со него додека го воспитува; но сите можат да бидат сигурни дека верноста во малку е доказ на подготвеност за поголеми одговорности. Секое дело во животот го открива карактерот и само оној кој во малите должности ќе се покаже „како работник, кој не треба да се срамува" (2. Тимотеј 2:15), ќе биде почестен од Бога со доверување поголеми одговорности. {Вос. 61.1}

Мојсеј силен со вера

Мојсеј бил помлад од Јосиф и Даниел кога му била одземена грижливата заштита на домот на неговото детство; меѓутоа, истите влијанија што ги формирале нивните животи го формирале и неговиот. Тој поминал само дванаесет години со своите еврејски роднини; но токму во текот на овие години бил поставен темелот на неговата големина, утврден со раката на личноста за која малку се зборува. {Вос. 61.2}

Јохаведа била жена и робинка. Нејзиниот удел во животот бил скромен, нејзиниот товар тежок. Но, ниту една друга жена, освен Марија од Назарет, не му донела поголем благослов на светот. Знаејќи дека наскоро нема да може повеќе да се грижи за своето дете, бидејќи тоа ќе им биде доверено на чување на оние кои не Го познаваат Бога, таа уште посериозно настојувала да ја поврзе неговата душа со Небото. Се трудела да всади верност и љубов кон Бога во неговото срце. Тоа дело било верно извршено. Ниту едно подоцнежно влијание не можело да го наведе Мојсеј да ги отфрли принципите на вистината кои мајката со своите проучувања и примерот на својот живот грижливо ги всадила. {Вос. 61.3}

Од скромниот дом во Гесем, синот на Јохаведа преминал во палатата на фараонот, кај египетската принцеза која го дочекала како сакан и мил син. Во египетските училишта Мојсеј се здобил со највисоко граѓанско и војничко образование. Надарен со голема привлечност, со благороден изглед и става, со префинет дух и кралско држење и славен како војсководител, тој станал гордост на нацијата. Египетскиот цар бил припадник на свештеничката класа; и Мојсеј, иако одбивал да учествува во незнабожечкото богослужение, бил упатен во сите тајни на египетската религија, Бидејќи Египет во тоа време сè уште бил најмоќната и најцивилизирана нација, Мојсеј, кого го очекувала владетелска положба, бил и наследник на највисоките почести што овој свет можел да ги понуди. Но тој избрал нешто поблагородно. Мојсеј ги жртвувал египетските почести за Божјата чест и за ослободувањето на неговиот поробен народ. Тогаш, во посебна смисла, Бог го презел неговото воспитување. {Вос. 62.1}

Мојсеј сè уште не бил подготвен за своето животно дело. Морал да научи да зависи од божествената сила. Тој погрешно ја разбрал Божјата намера. Се надевал дека ќе го ослободи Израелот со силата на оружјето. Поради тоа ставил сè на коцка и, загубил. Поразен и разочаран, станал бегалец и прогонет во туѓа земја. {Вос. 62.2}

Во дивината на Мадијам, Мојсеј поминал 40 години како чувар на овци. Иако се чинело дека е засекогаш одвоен од својата животна мисија, тој, всушност, се здобивал со воспитување неопходно за нејзиното исполнување. Мудроста на управување со неукото и недисциплинирано мноштво мора да се добие со самосовладување. Грижејќи се за овците и нежните јагниња, тој морал да се здобие со искуство кое од него ќе направи верен и трпелив пастир на Израелот. За да може да стане Божји претставник, тој морал да учи од Него. {Вос. 62.3}

Влијанијата што го опкружувале во Египет, наклонетоста на неговата помајка, неговата сопствена положба на царски внук, раскошот и порокот кој мамеле на десет илјади начини, префинетоста, мудрувањето и мистицизмот на лажната религија, сето тоа оставило трага врз неговиот ум и карактер. Но сето тоа исчезнало во строгата едноставност на пустината. {Вос. 63.1}

Мојсеј бил сам со Бога среде свечената величественост на самотијата во планините. Насекаде било напишано името на Создателот. Се чинело дека Мојсеј стои во Божјото присуство и дека е засолнет со Неговата сила. Тука исчезнало неговото чувство дека сè може сам. Во присуството на Бесконечниот, тој сфатил колку човекот е слаб, неспособен и кусоглед. {Вос. 63.2}

Тука Мојсеј се здобил со она што го загубил во текот на сите години од својот напорен и со грижи оптоварен живот - чувството на Божјата лична присутност. Не само што со векови однапред гледал во времето кога Христос ќе се појави во тело, туку Го видел Христа како ги следи војските на Израелот на сите нивни патувања. Неразбран и погрешно претставен, принуден да поднесува укори и навреди, да се соочува со опасности и смрт, тој бил способен да издржи, „зашто издржа како да Го гледа невидливиот" (Евреите 11:27). {Вос. 63.3}

Мојсеј не само што размислувал за Бога, туку и Го видел. Бог секогаш стоел пред него во визија. Никогаш не го губел предвид изразот на Неговото лице. {Вос. 63.4}

За Мојсеј верата не била погодување, туку реалност. Верувал дека Господ на посебен начин управува со неговиот живот; и го признавал Бога во сите пригоди во животот. Се надевал дека Тој ќе му даде сила да се спротивстави на секое искушение. {Вос. 63.5}

Тој сакал големото дело што му било доверено да го направи успешно во најголема мерка, и затоа целосно се потрпел врз божествената сила. Чувствувал потреба од помош, се молел за неа, ја примал со вера и одел напред надевајќи се во таа сигурна сила. {Вос. 63.6}

Тоа било искуството на Мојсеј добиено во текот на четириесет годишното школување во пустината. Бесконечната Мудрост не го сметала тој период премногу долг, ниту цената премногу висока за да му даде еден таков вид на искуство. {Вос. 64.1}

Резултатите од тоа воспитување, поуките кои се таму објавени, се поврзани не само со историјата на Израелот туку и со сето она што од тоа време до денес придонесувало за напредок на светот. Највисоко сведоштво за големината на Мојсеј е судот кој за неговиот живот го изрекло вдахновението: „Не се појави веќе пророк во Израел еднаков на Мојсеја, кого Господ го познаваше него лице в лице" (Второзаконие 34:10). {Вос. 64.2}

Павле, радосен во службата

На верата и искуството на галилејските ученици кои го следеле Исус во евангелската работа им се придружиле огнената одлучност и интелектуалната сила на еден рабин од Ерусалим. Римски граѓанин, роден во незнабожечки град; Евреин не само по потекло туку и според животното воспитување, патриотската ревност и предаденост на религијата; воспитан во Ерусалим крај нозете на најугледните рабини и поучен на сите закони и преданија на татковците, Савле од Тарс во најголема мерка ја делел гордоста и предрасудите на својот народ. Уште како момче, станал угледен член на

Синедрионот; го сметале за човек што ветува, ревен бранител на исконската вера. {Вос. 64.3}

Во теолошките училишта во Јудеја, Божјата Реч била потисната со човечки шпекулации; толкувањата и преданијата на рабините и ја одземале силата. Самовозвишувањето, властољубивоста, љубоморната исклучивост, лицемерието и презривата горделивост биле владеечки принципи и побуди на овие учители. {Вос. 64.4}

Рабините се разметнувале со својата супериорност не само над припадниците на другите народи туку и над своите сопствени сонародници. Обземени од дива омраза кон своите римски поробувачи, тие цврсто одлучиле да ја повратат својата национална големина со силата на оружјето. Ги мразеле и убивале Исусовите ученици чија вест на мирот толку очигледно се спротивставувала на нивните честољубиви планови. Савле бил еден од најогорчените и најбезмилосни учесници во тоа гонење. {Вос. 65.1}

Во воените училишта во Египет, Мојсеј го научил законот на силата, и влијанието на тоа учење врз неговиот карактер било толку силно што му биле потребни четириесет години смиреност и врска со Бога и природата за да се оспособи да го води Израелот со законот на љубовта. И Павле требал да ја научи истата лекција. {Вос. 65.2}

Појавата на Распнатиот пред вратите на Дамаск го сменила целиот тек на неговиот живот. Прогонувачот станал следбеник, а учителот ученик. Деновите на темнина, поминати во самотија во Дамаск, во неговото искуство изгледале како години. Предмет на неговото проучување биле старозаветните списи врежани во неговата меморија, а учител му бил Христос. И нему осаменоста на природата му станала училиште. Отишол во Арапската пустина за да ги проучува Писмата и да учи од Бога. Ја ослободил својата душа од предрасудите и преданијата што го обликувале неговиот живот, и примал поуки од Изворот на вистината. {Вос. 65.3}

Неговиот подоцнежен живот бил вдахновен единствено со принципот на пожртвуваноста, со службата на љубовта. „Јас сум им должник", рекол тој, „и на Грците и на варварите, и на мудрите и на неразумните". „Зашто, Христовата љубов нè опфаќа" (Римјаните 1:14; 2. Коринтјаните 5:14). {Вос. 65.4}

Павле, најголемиот учител меѓу луѓето, ги прифатил најниските како и највисоките должности. Ја познавал неопходноста од физичка, како и од умствената работа, а самиот работел како занаетчија за да се издржува. Тој продолжил да прави шатори и покрај секојдневното проповедање на Евангелието во големите центри на цивилизацијата. „Самите знаете", им кажал на разделба на старешините на црквата во Ефес, „дека овие раце им послужија на моите потреби и на оние, кои беа со мене" (Дела 20:34). {Вос. 66.1}

Иако имал високи интелектуални способности, Павле со својот живот откривал сила на една уште поретка мудрост. Во неговите учења се објавени, а во неговиот живот применети принципи со највисока важност, принципи кои им биле непознати на најголемите умови на тоа време. Тој ја имал најголемата од сите мудрости, мудроста која и дава длабочина на проникливоста и го исполнува срцето со сочувство, која поврзува човек со човек, разбудува подобра природа во него и го инспирира за повисок живот. {Вос. 66.2}

Слушајте ги неговите зборови изговорени пред незнабошците од Листра, додека ги упатува кон Бога откриен во природата, кон изворот на сè што е добро, Кој ни дава „од небото дождови и плодоносни времиња и ги полни нашите срца со храна и веселба" (Дела 14:17). {Вос. 66.3}

Гледајте го во ќелијата во Филипи каде, и покрај измаченоста на телото, неговата благодарствена песна ја прекинува полноќната тишина. По земјотресот кој ја отворил вратата на затворот, повторно се слуша неговиот глас кој му искажува зборови на охрабрување на незнабожечкиот стражар: „Не прави си себе никакво зло, зашто сите сме тука" (Дела 16:28) - секој човек е на своето место, задржан од присуството на еден затвореник. Уверен во реалноста на верата која го одржувала Павле, стражарот прашува за патот до спасението и со целиот свој дом се соединува со друштвото на прогонетите Христови ученици. {Вос. 66.4}

Гледајте го Павле во Атина пред соборот на Ареопаг, како на науката одговара со наука, на логиката со логика и на филозофијата со филозофија. Забележете како, со тактичност родена од божествената љубов, укажува на Господ како- на „непознатиот Бог," Кого неговите слушатели во незнаење Го обожуваат; и како, наведувајќи зборови на еден од нивните поети, Го опишува како Татко чии деца се тие. Слушајте го како, во тоа време на строга поделеност на општествени слоеви, кога човечките права биле сосема непризнати, ја изнесува големата вистина за братството на сите луѓе, изјавувајќи дека Бог „направи целиот човечки род да потекнува од еден човек и да се насели по лицето на целата на Земја". Потоа како покажува дека низ сите Божји постапки кон човекот се провлекува, како златна нишка, Неговата добронамерност и милост. Тој „им определи одредени времиња и граници на нивните живеалишта, за да Го бараат Бога; не би ли Го напипале и нашле некако, зашто Тој не е далеку од ниеден од нас" (Дела 17:23,26,27). {Вос. 67.1}

Слушајте го на Фистовиот двор, кога царот Агрипа, уверен во вистинитоста на Евангелието, воскликнал: „Уште малку па ќе ме убедиш да станам христијанин!" Со каква нежна човечност Павле му одговара покажувајќи на своите синџири: „Би Го молел Бога и за малку и за многу не само ти, но и сите, што ме слушате денес, да станете такви, каков што сум и јас - но без овие окови" (Дела 26:28,29) {Вос. 67.2}

Така му поминал животот, опишан со неговите сопствени зборови: „Често патував; бев во опасности од реки, во опасност од сонародници, во опасности од разбојници, во опасности од народи; во опасности од град, во опасности од пустина, во опасности по море, во опасност од лажни браќа, во труд и тешкотија, многупати во неспиење, во глад и жед, во многу постење, на студ и во голотија" (2. Коринтјаните 11:26,27). {Вос. 67.3}

„Кога нè навредуваат", рекол тој, „ние благословуваме; кога нè гонат ние поднесуваме; кога нè клеветат ние се обраќаме благо", „како жалосни, но секогаш радосни; како бедни, да збогатуваме други, како оние кои немаат ништо, а имаат сè" (1.Коринтјаните 4:12,13; 2. Коринтјаните 6:10). {Вос. 68.1}

Тој својата радост ја наоѓал во служењето, а кон крајот на својот тежок живот, осврнувајќи се на сите негови борби и победи, можел да каже: „Извојував добра борба" (2. Тимотеј 4:7). {Вос. 68.2}

Овие сведоштва имаат животно значење. Но нивното значење за никого не е толку длабоко како за младите. Мојсеј се откажал од царството што го очекувало, Павле од предимството да биде богат и почитуван во својот народ, за живот полн со носење товар во службата за Господа. На мнозина животот на овие луѓе им изгледа како живот на откажување и жртва. Дали е навистина така? Мојсеј го сметал Христовиот срам за поголемо богатство од сето египетско благо. Тој мислел дека е така, затоа што навистина така и било. Павле изјавува: „Но тоа што ми беше некогаш придобивка, тоа го сметав за загуба поради Христа. Во суштина, и јас и сега сметам сè за загуба заради преважното познавање на Христа Исуса, Мојот Господ, заради Кого изгубив сè и се

сметам за отпад, за да Го придобијам Христа" (Филипјаните 3:7,8). Тој бил задоволен со својот избор. {Вос. 68.3}

На Мојсеј му биле понудени палатата на фараонот и царскиот престол; но во тие господски дворови имало грешни задоволства кои ги наведувале луѓето да заборават на Бога и тој наместо нив ги одбрал „постојаното добро и справедливоста" (Изреки 8:18). Наместо да се поврзе со големината на Египет, тој избрал да го поврзе својот живот со Божјата намера. Наместо да му дава закони на Египет тој, по божествено упатство, му пропишал закони на светот. Станал орудие преку кое Бог на луѓето им дал принципи кои се заштита на домот и општеството, кои се аголен камен на напредокот на народите - принципи кои денес најголемите луѓе на светот ги признаваат како темел на сè што е најдобро во владите кои ги поставуваат луѓето. {Вос. 68.4}

Големината на Египет лежи во прав. Неговата моќ и цивилизација поминале. Но делото на Мојсеј никогаш не може да пропадне. Големите принципи на праведноста, на чии воспоставувања тој им го посветил животот, се вечни. {Вос. 69.1}

Животот на Мојсеј, исполнет со работа и грижи кои го притискале неговото срце, бил осветлен од присуството на Оној Кој е „избран меѓу десет илјади други" и „Сиот е од љубезност" (Песна над песните 5:10,16). Со Христа на патувањето низ пустината, со Христа на гората на преобразувањето, со Христа во небесните дворови - на Земјата бил благословен и на благослов, а на Небото почитуван. {Вос. 69.2}

И Павле во неговите разновидни задачи го поддржувала окрепувачката сила на Христовото присуство. „Сè можам", рекол тој, „преку Христа, Кој ми дава сила". „Кој ќе нè одвои од Христовата љубов? Неволјата ли, или притеснувањето, или гонењето, или гладот, или голотијата, или гибелта или мечот?... Но во сè ова победуваме надмоќно преку Оној, Кој нè возљуби. Зашто сум уверен дека ни смртта, ни животот, ни ангелите, ни властите, ни сегашноста, ни иднината, ни силите, ни височината, ни длабочината, ниту некое друго создание, ќе може да нè оддели од Божјата љубов, која е во Христа Исуса, нашиот Господ" (Филипјаните 4:13; Римјаните 8:35-39). {Вос. 69.3}

Постои, меѓутоа, една радост која Павле ја очекувал како награда за својот труд - истата онаа радост поради која Христос го претрпел крстот и не се осврнувал на срамот - радоста да ги види плодовите од својата работа. „Зашто, што е наша надеж, или радост, или венец, или пофалба?" - им пишувал тој на обратениците во Солун. „Та не сте ли вие пред нашиот Господ Исус Христос при Неговото доаѓање? Да, вие сте наша слава и наша радост" (1. Солунјаните 2:19,20). {Вос. 70.1}

Кој може да процени какво влијание имало животното дело на Павле врз светот? Колку од сите тие благотворни влијанија кои го ублажуваат страдањето, ги тешат жалосните, го задржуваат злото, го издигнуваат животот над сè што е себично и телесно и го осветлуваат со надеж во бесмртност, колку од сето тоа треба да му се припише на делото на Павле и неговите соработници додека носејќи го Евангелието за Божјиот Син незабележани патувале од Азија кон бреговите на Европа? {Вос. 70.2}

Колкава вредност би имал животот на секого кога би станал орудие во Божји раце за ширење на такви благословени влијанија? Колку ќе биде прекрасно во вечноста да се набљудуваат плодовите на едно такво животно дело? {Вос. 70.3}

УЧИТЕЛ ПРАТЕН ОД БОГА

„Помислете, пак, на Оној"
(Евреите 12:3)

„И ќе Го наречат: Советник, Прекрасен, Бог силен, Отец вечен, Кнез на мирот" (Исаија 9:6). {Вос. 73.1}

Учителот испратен од Бога, бил најголемиот и најдобар дар кој Небото можело да им го даде на луѓето. Оној, Кој стоел во советите на Највисокиот, Кој престојувал во најскриеното светилиште на Вечниот, бил избран лично да му го открие знаењето за Бога на човештвото. {Вос. 73.2}

Преку Христа нè осветли секој зрак од божествената светлина што кога и да е го досегнал нашиот грешен свет. Тој бил Оној што во сите векови зборувал преку сите кои на луѓето им ја објавувале Божјата Реч. Сите доблести на најголемите и најблагородни луѓе на Земјата биле само Негов одраз. Непорочноста и добрототворноста на Јосиф, верата, кротоста и долготрпеливоста на Мојсеј, цврстината на Елисеј, благородната чесност и постојаност на Даниел, ревноста и пожртвуваноста на Павле, умната и духовната сила која се покажала во сите овие луѓе, а и во сите други што кога и да е живееле на Земјата - се само одблесоци од сјајот на Неговата слава. Тој е совршениот идеал. {Вос. 73.3}

За да го открие тој идеал како единствено вистинско мерило на она што е постигнато; за да покаже што сè човечкото суштество може да стане, што ќе станат сите кои ќе Го примат со помош на пребивањето на божественото во човечкото - Христос дошол на овој свет. Тој дошол да покаже како луѓето треба да бидат воспитувани - како што им доликува на Божјите синови; како тие треба да ги применуваат небесните принципи на Земјата и да живеат со небесен живот. {Вос. 73.4}

Бог Го дал Својот најголем дар за да ја задоволи најголемата потреба на човекот. Светлината се појавила тогаш кога темнината во светот била најгуста. Лажното учење веќе долго време го одвојувало човечкиот ум од Бога. Во општо прифатените воспитни системи, човечката филозофија го заменила божественото откровение. Наместо мерилата на вистината дадени од Небото, луѓето си прифатиле мерило кое самите го поставиле. Се одвратиле од светлината на животот, за да чекорат според светлина на свеќа што сами ја запалиле. {Вос. 74.1}

Одвоени од Бога, потпрени само врз човечка сила, тие ја претвориле својата сила во слабост. Не можеле да го достигнат дури ни примерот што сами си го поставиле. Недостигот на вистинска умешност е надокнаден со обличје и лажно исповедање на вера. Привидноста го зазела местото на стварноста. {Вос. 74.2}

Од време на време се појавувале учители кои ги упатувале луѓето кон Изворот на вистината. Тие ги објавувале вистинските принципи, а животот на луѓето сведочел за нивната сила. Но, тие напори немале потрајно влијание. Струјата на злото била за миг забавена, но не било запрено нејзиното течение надолу. Реформаторите биле како светла што светат во темнина, но не можеле да ја изгонат. На светот му омиле повеќе „мракот отколку светлината" (Јован 3:19). {Вос. 74.3}

Кога Христос дошол на Земјата, се чинело дека човештвото бргу се приближува кон својата најниска точка. Самите темели на општеството биле поткопани. Животот ја загубил својата содржина и станал извештачен. Лишени од силата на Божјата Реч, Евреите на светот му дале традиции и шпекулации кои го затапуваат умот и ја

умртвуваат душата. Обожувањето на Бога со „Дух и со вистина” било надоместено со величање на луѓе преку бескрајно повторување на обреди пропишани од луѓето. Ширум светот сите религиски системи го губеле влијанието врз умот и душата. Исполнети со одвратност кон измислиците и лагите, не сакајќи да размислуваат, луѓето се свртеле кон неверство и материјализам. Исклучувајќи ја вечноста од своите мисли, тие живееле само за сегашноста. {Вос. 74.4}

Кога престанале да го признаваат она што е божествено, луѓето престанале да го почитуваат и човечкото. Навистина, честа, чесноста, довербата, сочувството исчезнувале од Земјата. Бездушната алчност и преокупираност со амбицијата довеле до сеопшта недоверба. Поимот за должност, за обврската на силниот кон слабиот, за човечкото достоинство и за правата на човекот, е потиснат на страна како фикс идеја или бесмислица. Обичните луѓе се сметани како добиток за влеча, орудие и отскочна даска за амбициозните. Почнале да се стремат кон богатство и моќ, кон удобност и угодување на своите тенденции како кон највисоко добро. Обележје на тоа време биле физичка дегенерација, душевна затапеност и духовна умртвеност. {Вос. 75.1}

Додека злите страсти и намери го изгониле Бога од мислите на луѓето, заборавот на Него сè повеќе ги приклонувал кон злото. Срцето кое го љуби гревот Му ги припишува на Бога своите сопствени особини и таквото сфаќање ја зголемува силата на гревот. Наклонети да си удоволуваат на себеси, луѓето дошле до таму што го сметаат Бога за сличен на нив - Суштество кое сака да се прослави себеси, чии барања се прилагодени кон она што нему му се допаѓа; Суштество кое луѓето ги подигнува или соборува според тоа дали им помагаат или одмагаат на неговите себични намери. Пониските слоеви сметале дека врвното Битие одвај се разликува од нивните угнетувачи, освен што ги надминува со силата. Овие претстави имале влијание врз формирањето на сите облици на религијата. Секој од нив претставувал систем на даноци. Со дарови и обреди, верниците настојувале да го смилуваат божеството за да ја обезбедат неговата наклонетост за остварување на своите цели. Таквата религија, без какво и да е влијание врз срцето и совеста, не можела да биде ништо друго отколку низа форми што ги заморувале луѓето и од кои тие, кога од нив не би очекувале полза, со задоволство би се ослободиле. Незадржувано, злото сè повеќе растело, додека вредноста на доброто и стремежот кон него опаѓале. Луѓето го загубиле Божјиот лик и го добиле жигот на демонската сила која управувала со нив. Целиот свет се претворал во мочуриште на расипаност. {Вос. 75.2}

За човечкиот род постоела само една надеж - да се стави нов квасец во таа маса на нескладни и изопачени елементи; да се влее сила на нов живот во човештвото; да се објави знаењето за Бога во светот. {Вос. 76.1}

Христос дошол да го обнови тоа знаење. Тој дошол да Го побие лажното учење, со кое оние што тврделе дека Го познаваат, погрешно Го претставувале Бога. Тој дошол да ја објави природата на Својот Закон, да ја прикаже убавината на светоста со Својот сопствен карактер. {Вос. 76.2}

Христос дошол на овој свет со љубов која растела од вечноста. Отфрлајќи ги додадените барања кои го оптоварувале Божјиот Закон, Тој прикажал дека Законот е закон на љубов, израз на божествената добрина. Тој покажал дека среќата на човештвото, а со тоа и стабилноста, самиот темел и аголен камен на човечкото општество почиваат врз послушноста на неговите принципи. {Вос. 76.3}

Божјиот закон е многу далеку од поставување самоволни барања; тој им е даден на луѓето како ограда, како штит. Секој што ќе ги прифати неговите принципи е заштитен

од злото. Верноста кон Бога вклучува и верност кон човекот. Така Законот ги чува правата и индивидуалноста на секое човечко суштество. Тој го спречува надмоќниот да угнетува, а потчинетиот да биде непослушен. Го обезбедува доброто на човекот и во овој и во светот што ќе дојде. За послушниот, тој е залог за вечен живот, бидејќи ги изразува принципите кои ќе постојат вечно. {Вос. 76.4}

Христос дошол да ја прикаже вредноста на божествените принципи откривајќи ја нивната моќ да го препородат човештвото. Дошол да покаже како овие принципи треба да се објаснат и применат. {Вос. 77.1}

Луѓето од тоа време ја одредувале вредноста на сите нешта според надворешниот изглед. Додека силата на религијата се намалувала, нејзиниот надворешен сјај се зголемувал. Воспитувачите на тоа време настојувале да го здобијат почитувањето со расфрлување и фалбаџиство. Исусовиот живот бил целосна спротивност на сето тоа. Неговиот живот ја прикажал безвредноста на она што луѓето го сметале за најважно во животот. Роден во најскромно опкружување, Тој живеел во работнички дом, јадел работничка храна, работел како занаетчија, живеел незабележан, изедначен со непознатите трудбеници од овој свет - во такви околности и опкружување - Исус се држел до божествениот план за воспитување. Не се стремел кон училиштата од Неговото време кои го зголемувале она што е малечко, а го потценувале големото. Тој Своето воспитување го добивал непосредно од изворот одреден од Небото; го добивал со полезна работа, проучување на Писмото и природата, искуства во животот - од Божјите учебници полни со поука за секој што ќе им дојде со подготвени раце, отворени очи и разумно срце. {Вос. 77.2}

„А Младенецот растеше и крепнеше со духот, исполнувајќи се со премудрост, и благодатта Божја беше врз Него" (Лука 2:40). {Вос. 78.1}

Така подготвен, тргнал во Својата мисија, ширејќи, секогаш кога доаѓал во допир со луѓето, благословено влијание, преобразувачка сила каква што светот никогаш порано немал видено. {Вос. 78.2}

Оној што настојува да го преобрази човештвото мора прво да го разбере. Луѓето можат да се придобијат и издигнат само со сочувство, доверба и љубов. Тука Христос ни се открил како голем Учител; од сите кои воопшто живееле на Земјата, само Тој совршено ја разбирал човековата душа. {Вос. 78.3}

„Оти, ние немаме таков Првосвештеник" - голем учител, бидејќи свештениците биле учители – „што не може да не соучествува во нашите слабости, туку таков, кој беше искушан во сите нешта како и ние" (Евреите 4:15). {Вос. 78.4}

„Зашто во она, што Сам претрпе, откако беше искушан, во тоа ќе може и на искушуваните да им помогне" (Евреите 2:18). {Вос. 78.5}

Единствено Христос ги исукусил сите болки и искушенија на кои биле изложени човечките суштества. Никогаш никој роден од жена не бил толку жестоко напаѓан со искушенија; никогаш никој освен Него не носел толку тешко бреме на гревот и болките на светот. Никогаш не постоел никој освен Него чие сочувство било толку широко и толку нежно. Како учесник во искуствата на човештвото, Тој можел нè само да љуби секого, туку и да сочувствува со секој кој носи товар, кој е искушуван и кој се бори. {Вос. 78.6}

Тој живеел онака како што подучувал. „Затоа ви дадов пример" - им рекол Тој на Своите ученици – „да правите и вие така, како што ви направив Јас". „Јас ги запазив заповедите на Мојот Отец" (Јован 13:15; 15:10). На тој начин Христовите зборови имале совршена илустрација и поддршка во Неговиот живот. И повеќе од тоа; Тој бил она што

го поучувал. Неговите зборови биле израз нѐ само на Неговото лично животно искуство, туку и на Неговиот карактер. Тој нѐ само што ја проповедал вистината, туку Самиот бил вистина. Тоа му давало сила на Неговото учење. {Вос. 78.7}

Христос укорувал совесно. Никогаш не постоел некој кој го мразел злото како Него; никој толку бестрашно не го демаскирал тоа зло. Веќе и самото Негово присуство било укор за сѐ што е невистинито и ниско. Во светлината на Неговата непорочност луѓето согледувале колку се, тие самите, порочни, колку се ниски и расипани нивните животни цели. Сепак, Тој ги привлекувал. Оној Кој го создал човекот, ја разбирал и вредноста на човекот. Го демаскирал злото како непријател на оние кои настојувал да ги благослови и спаси. Во секое човечко суштество, колку и да е грешно, Тој гледал Божји син, некој што би можел повторно да го ужива предимството на сродството со Божеството. {Вос. 79.1}

„Оти Бог не Го испрати Својот Син во светот за да му суди на светот, туку светот да се спаси преку Него" (Јован 3:17). Гледајќи ги луѓето во страдања и понижување, Христос наоѓал причина за надеж и таму каде што навидум имало само очајување и пропаст. Секаде каде што постоела свест за сопствената беда, Тој гледал можност за духовна поткрепа. Искушуваните, разочарани души, кои се чувствувале загубени, на работ на пропаста, Тој не ги среќавал со зборови на обвинување, туку на благослов. {Вос. 79.2}

Блаженствата биле Неговиот поздрав на целото човечко семејство. Гледајќи го мноштвото насобрано да ја слушне проповедта на Гората, како да заборавил за миг дека не е на Небото, па се послужил со поздравот вообичаен во светот на светлината. Од Неговите усни потекле благослови како млаз од долго запечатен извор. {Вос. 79.3}

Одвраќајќи се од честољубивите, самозадоволни миленици на овој свет, Тој прогласил дека се благословени оние кои ги примаат Неговата светлина и љубов, без оглед на големината на нивната беда. Ги подал рацете кон сиромашните со дух, кон тажните, прогонетите, велејќи: „Дојдете кај Мене... и Јас ќе ве успокојам" (Матеј 11:28). {Вос. 79.4}

Тој во секое човечко суштество гледал бескрајни можности. Ги гледал луѓето онакви какви што би можеле да бидат, преобразени со Неговата благодат - во „славата на Господ, на нашиот Бог" (Псалм 90:17). Гледајќи ги со надеж, Тој вдахнувал надеж во нив. Укажувајќи им доверба, ги вдахнувал со доверба. Откривајќи го во Себе вистинскиот идеал на човекот, Тој будел копнеж и вера да се досегне тој идеал. Во Негово присуство презрените и грешни души чувствувале дека сѐ уште се луѓе и копнееле да се покажат достојни за Неговото внимание. Во многу срца кои изгледале мртви за сѐ што е свето, се буделе нови стремежи. На многу очајници им се отворала можност за нов живот. {Вос. 80.1}

Христос ги поврзувал луѓето со Своето срце со врски на љубов и предаденост; со истите врски ги врзувал и со нивните ближни. За Него љубовта била живот, а животот служба. „Бесплатно добивте", рекол Тој, „бесплатно и давајте" (Матеј 10:8). {Вос. 80.2}

Христос не се жртвувал за човештвото само на крстот. Додека одеше „правејќи добро" (Дела 10:38), предавањето на животот било Негово секојдневно искуство. Еден ваков живот можел да се одржува на само еден начин. Исус живеел во зависност од Бога и во заедница со Него. Луѓето понекогаш се повлекуваат на тајното место на Највисокиот, под сенката на Семоќниот, остануваат таму некое време и, како плод од тоа, се покажуваат благородни дела; потоа нивната вера слабее, заедницата се прекинува, и на нивното животно дело паѓа дамка. Меѓутоа, Исус живеел со живот на

постојана доверба, поддржуван од постојана заедница; и Неговата служба била без пропуст или колебање и за Небото и за Земјата. {Вос. 80.3}

Како човек, понизно се обраќал до Божјиот престол сè додека она што е човечко во Него не било исполнето со небесна струја, која го поврзувала човечкото со божественото. Примајќи живот од Бога, Тој им давал живот на луѓето. {Вос. 80.4}

„Никогаш човек не говорел така како Овој Човек" (Јован 7:46). Ова би можело да се каже за Христа дури и да поучувал само на подрачјето на физичкото и интелектуалното, или да се занимавал само со теорија или шпекулација. Тој можел да открие тајни во кои би можело да се навлезе само по векови напорна работа и истражувања. Можел да даде сугестии на полето на науката кои сè до крајот на времето би им давале храна на мислите и би поттикнувале на откритија. Но, Тој не го направил тоа. Не рекол ништо за да ја задоволи љубопитноста или да го поттикне себичното честољубие. Не се занимавал со апстрактни теории, туку со она што е важно за развитокот на карактерот; со она што ќе ја зголемува способноста на човекот да Го запознае Бога и ќе ја зајакне неговата моќ да прави добро. Тој зборувал за оние вистини што се однесуваат за управувањето со животот и кои го соединуваат човекот со вечноста. {Вос. 81.1}

Наместо да ги упатува луѓето да ги проучуваат човечките теории за Бога, Неговата Реч и Неговите дела, Тој ги учел да Го гледаат онаков каков што се покажува во Неговите дела, во Неговата Реч и каков што ни Го откриваат Неговите намери. Тој го доведувал нивниот ум во допир со умот на Бесконечниот. {Вос. 81.2}

„Луѓето... се чудеа на Неговата наука, зашто словото Му беше со власт" (Лука 4:32). Никогаш порано не зборувал некој кој би имал таква сила да ги поттикне мислите, да го запали копнежот и да ја придвижи секоја способност на телото, умот и душата. {Вос. 81.3}

Христовото учење, како и Неговото сочувство, го опфатиле светот. Никогаш во животот не може да настапи околност, криза во човечкото искуство, за која Тој однапред не нè подготвил во Своето учење и за која Неговите принципи немаат поука. Зборовите на Кнезот на учителите ќе бидат водич на Неговите соработници сè до крајот на времето. {Вос. 81.4}

За Него сегашноста и иднината, она што е блиску и она што е далеку биле исто. Тој ги имал предвид потребите на целото човештво. На Неговиот духовен поглед не му избегнувале ниту еден човечки напор и постигање, ниту едно искушение и судир, ниту една потешкотија и опасност. Нему Му биле познати сите срца, сите домови, сите задоволства, радости и стремежи. {Вос. 82.1}

Тој не зборувал само како претставник на целото човештво, туку и му се обраќал на целото човештво. Неговата вест им била упатена на сите - на малото дете, во радоста на утрото на животот; на желното, немирно срце на младите, на луѓето во полна сила кои носат товар на одговорност и грижа; на остарените во нивната слабост и изнемоштеност - на секој припадник на човештвото, во секоја земја и во секое време. {Вос. 82.2}

Со Своето учење Тој го опфатил она што е минливо и она што е вечно, она што се гледа во однос на она што не се гледа, обичните настани од секојдневниот живот и важни прашања што се однесуваат на идниот живот. {Вос. 82.3}

Тој ги поставил проблемите на овој живот на нивното вистинско место, подредувајќи им ги на оние од вечен интерес, но не ја занемарил нивната важност; учел дека Небото и Земјата се поврзани, и дека познавањето на божествената вистина го

подготвува човекот за подобро исполнување на неговите должности во секојдневниот живот. {Вос. 82.4}

За Него ништо не било без полза. Игрите на детето, тешката работа на човекот, животните задоволства, грижите и болките, сето тоа биле средства за постигнување на една единствена цел - да се открие Бог за да се издигне човештвото. {Вос. 82.5}

Божјата Реч од Неговите усни навлегувала во човечките срца со нова сила и ново значење. Неговото учење ги прикажало делата на создавањето во нова светлина. Врз лицето на природата повторно паднале зраци од оној сјај што бил изгонет од гревот. Во сите факти и искуства на животот биле откривани божествени поуки и можност за дружење со Бога. Бог повторно пребивал на Земјата; срцата на луѓето станале свесни за Неговото присуство; светот бил опкружен со Неговата љубов. Небото се спуштило кон луѓето. Нивните срца Го признале во Христа Оној Кој им ја открил науката за вечноста{Вос. 82.6} – „Емануел, Бог со нас" (Матеј 1:23). {Вос. 83.1}

Секое вистинско воспитно дело има свое средиште во Учителот испратен од Бога. За ова дело во наше време како и за делото што Тој го основал пред 18 векови, Спасителот зборува со следните зборови. {Вос. 83.2}

„Јас сум Првиот и Последниот и Живиот" {Вос. 83.3}

„Јас сум Алфа и Омега, Почетокот и Свршетокот" (Откровение 1:17,18; 21:6). {Вос. 83.4}

Во присуство на таков Учител, на таква можност да се здобиеме со божествено воспитување, зарем не е повеќе од бесмислено да се бара воспитување надвор од Него - да се стремиме кон мудрост надвор од Мудроста; кон вистина отфрлувајќи ја Вистината; кон просветлување надвор од Светлината; кон живеење без Животот; да се одвратиме од Изворот на жива вода и да си копаме издупчени бунари кои не можат да држат вода. {Вос. 83.5}

Ете, Тој и сега нè повикува: „Кој е жеден нека дојде при Мене да пие! Кој верува во Мене, од неговата утроба, како што е речено во Писмото, ќе потечат реки од жива вода" „таа во него ќе стане извор на вода што тече во живот вечен" (Јован 7:37,38; 4:14). {Вос. 83.6}

ПРИКАЗ НА НЕГОВИТЕ МЕТОДИ

„Го јавив името Твое на луѓето што си Ми ги дал"
(Јован 17:6)

Методите со кои се служел Христос како учител, се најпотполно прикажани во подготвувањето на дванаесеттемина први ученици. Врз овие луѓе требало да почиваат тешки одговорности. Тој ги избрал како луѓе кои ќе може да ги вдахне со Својот Дух, кои ќе можат да бидат оспособени да го продолжат Неговото дело на Земјата тогаш кога Тој ќе мора да го напушти. Им го укажал предимството, повеќе отколку на сите други, да бидат во Неговото друштво. Со личен допир го втиснал печатот на Својата личност врз тие избрани соработници. „И Животот се јави" - вели омилениот Јован – „и видовме, и сведочиме" (1. Јованово 1:2). {Вос. 84.1}

Само со таква заедница - заедница на ум со умот и срце со срцето, на човечкото со божественото - може да се пренесе онаа животворна енергија која делото на вистинското воспитување треба да ја даде. Само животот раѓа живот. {Вос. 84.2}

Во подготвувањето на Своите ученици, Спасителот го применувал системот на воспитување воспоставен на почетокот. Дванаесеттемина првоизбрани, заедно со уште неколкумина други кои служењето на потребите на учениците повремено ги здружувало со нив, го сочинувале Христовото семејство. Тие биле со Него во домот, на масата, во собата, во полето. Го следеле на Неговите патувања, ги делеле Неговите грижи и потешкотии и, онолку колку што било можно за нив, учествувале во Неговата работа. {Вос. 84.3}

Понекогаш ги подучувал додека седеле заедно на падината на некој рид, понекогаш покрај морето, или од рибарски чамец, а понекогаш по пат, додека оделе. Кога и да му зборувал на мноштвото, учениците биле околу Него. Настојувале да Му бидат колку е можно поблиску, за да не загубат ниту една од Неговите поуки. Биле внимателни слушатели, со желба да ги разберат вистините кои требале да ги проповедаат во сите земји и на сите генерации. {Вос. 85.1}

Првите Христови ученици биле одбрани од редовите на обичните луѓе. Овие галилејски рибари биле скромни, необразовани луѓе; луѓе неупатени во учењата и обичаите на рабините, но прекалени со строгата дисциплина на тешката работа и неволјата. Тоа биле луѓе природно способни и со поучлив дух; луѓе кои можеле да бидат подготвени и изградени за делото на Спасителот. На патеките на обичниот живот има многу трудбеници, кои од ден на ден трпеливо ги извршуваат своите вообичаени должности, несвесни за притаените способности кои, кога би биле ставени во дело, би ги вброиле меѓу големите светски водачи. Такви биле и луѓето кои Спасителот ги повикал да бидат Негови соработници. Тие го имале предимството три години да се подготвуваат кај најголемиот Воспитувач што светот некогаш Го запознал. {Вос. 85.2}

Овие први ученици ги карактеризирала изразита разноликост. Тие требале да бидат учители на светот, а сепак многу се разликувале според своите карактерни црти. Тука бил Леви Матеј, цариник, повикан од еден живот на деловна активност и подложност на Рим; ревнителот Симон, непопустливиот непријател на царскиот авторитет; Петар, избувлив, самоуверен и со добро срце и Андрија, неговиот брат; Јуда Јудеецот, угладен, способен, но со алчен дух; Филип и Тома, верни и искрени, но со срце бавно за верба; Јаков Алфеев и Јуда Јаковов, помалку истакнати меѓу браќата, но енергични луѓе, упорни и во своите мани и во доблестите; Натанаил, како дете по искреноста и довербата; и синовите Заведееви, честољубиви, но со верни срца. {Вос. 85.3}

За да можат успешно да го извршуваат делото за кое биле повикани, овие ученици, кои толку се разликувале по природните особини, по воспитувањето и животните навики, морале да постигнат единство на чувствата, мислите и дејствувањето. Христова цел била да го изгради тоа единство. За да го постигне тоа, Тој настојувал да ги обедини со Себе. Целта на Неговиот труд околу нив е изразена во Неговата молитва до Отецот: „За да бидат сите едно, како што си Ти, Оче, во Мене и Јас во Тебе; па така и тие да бидат во Нас едно... и да узнае светот дека Ти си Ме пратил, и нив си ги возљубил, како Мене што Ме возљуби” (Јован 17:21-23). {Вос. 86.1}

Христовата моќ која преобразува

Од дванаесеттемина ученици, четворица требале да имаат водечка улога, секој на своето посебно подрачје. За да ги подготви за тоа, Христос ги подучувал предвидувајќи сè. Јаков, одреден да умре со брза смрт од меч, Јован, кој требал најдолго од сите браќа да Го следи својот Учител во работата и прогонството; Петар, пионер во пробивањето

на вековните огради и во проповедањето на незнабожечкиот свет; и Јуда, способен да се истакне над своите браќа во службата, а сепак во своето срце да кове планови за чии последици малку мислел - тоа биле оние за кои Христос најмногу се грижел и кои најчесто и најгрижливо ги подучувал. {Вос. 86.2}

Петар, Јаков и Јован се стремеле да бидат покрај својот Учител во секоја поволна прилика и нивната желба била исполнета. Помеѓу дванаесеттемина, тие биле во најтесна врска со Него. Јован можела да го задоволи само уште поголема блискост и тој и го постигнал тоа. На оној прв состанок покрај Јордан, кога Андреј, слушајќи Го Исус, отрчал да го повика брата си, Јован седел молчејќи, задлабочен во размислувањето за чудесни теми. Тој Го следел Спасителот како желен и внимателен слушател. Сепак, карактерот на Јован не бил без мана. Тој не бил некој благ, занесен „сонувач". Него и неговиот брат ги нарекувале „синови на громот" (Марко 3:17). Јован бил горд, честољубив, воинствен; но под сето тоа небесниот Учител видел топло, искрено и верно срце. Исус ја осудил неговата себичност, ја разочарал неговата честољубивост и ја испитал неговата вера. Но, му го открил она по што копнеела неговата душа - убавината на светоста, Својата Сопствена љубов која преобразува. „Го јавив името Твое на луѓето", Му рекол Исус на Отецот, „што си ми ги дал од светот" (Јован 17:6). {Вос. 87.1}

Јован по природа копнеел по љубов, симпатија и другарство. Тој се припил до Исуса, седел покрај Него, се потпирал на Неговите гради. Како што цветот ги впива сонцето и росата, така и тој ги впивал божествената светлина и животот. Го гледал Спасителот со обожување и љубов, сè додека сличноста со Христа и заедницата со Него не станале негов единствен копнеж и додека во неговиот карактер не се одразил карактерот на неговиот Учител. {Вос. 87.2}

„Гледате", пишува тој, „каква љубов ни дал Отецот: да се наречуваме Божји деца. Затоа светот не нè познава нас, зашто не Го позна Него. Возљубени, сега сме Божји деца, и уште не се откри што ќе бидеме; но знаеме: кога Тој ќе се појави, ќе Му бидеме слични, зашто ќе Го гледаме онаков каков што е. И секој, кој ја има оваа надеж во Него, се очистува самиот, како што е и Тој чист" (1. Јованово 3:1-3). {Вос. 87.3}

Од слабост до сила

Приказната на Петар го прикажува Христовиот метод на воспитување подобро од приказната на било кој друг ученик. Смел, борбен, со голема самодоверба, со голема моќ на забележување и избувлив во одлуките, брз во одмаздувањето, а сепак великодушен во простувањето, Петар често грешел и често добивал укори. Но, исто така често добивал и јасни признанија и пофалби за својата срдечна верност и предаденост на Христа. Трпеливо, со непристрасна љубов, Спасителот се трудел околу овој темпераментен ученик, настојувајќи да ја ограничи неговата доверба во себе и да го научи на понизност, послушност и доверба. {Вос. 88.1}

Меѓутоа, лекцијата била само делумно научена. Самоувереноста не била искоренета. {Вос. 88.2}

Исус често, кога товарот тешко го притискал Неговото срце, копнеел да им ги изнесе на учениците сликите на Своето искушение и страдањата. Но, им биле затворени. Тие не сакале да знаат и затоа не го виделе тоа. Самосожалувањето, кое се плашело од заедница со Христа во страдањата, го натерало Петар да воскликне со неодобрување: „биди милостив кон Себе, Господи; тоа никогаш нема да ти се случи!" (Матеј 16;22). Неговите зборови ги одразувале мислите и чувствата на дванаесеттемина. {Вос. 88.3}

И така оделе понатаму додека кризата се наближувала; фалбаџии, кавгаџии, однапред делејќи ги владетелските почести и не сонувајќи за крстот. {Вос. 88.4}

Искуството на Петар е поука за сите нив. Оној што се потпира врз себе доживува пораз во искушението. Христос не можел да ги спречи сигурните последици на злото кое сè уште не е отфрлено. Но, како што Неговите раце биле подадени да спасат кога брановите се заканувале да го потопат Петар, така и Неговата љубав била поттикната да го спаси кога длабоките води ја преплавувале неговата душа. Додека се наоѓал на самиот раб на пропаста, фалбените зборови го доведувале Петар сè поблиску и поблиску до амбисот. Постојано го добивал предупредувањето: ќе „одречеш дека Ме познаваш" (Лука 22:34). Ожалостено, верното срце на ученикот се отворило со зборовите на изјавата: „Господи, готов сум да одам со Тебе и в затвор, и на смрт!" (Лука 22:33); и Оној Кој ги испитува срцата му ја упатил на Петра тогаш малку вреднуваната порака, но која во темнината што бргу се спуштала, ќе внесе зрак на надеж: „Симоне, Симоне, ете, сатаната посака да ве просее како пченица; но Јас се молев за тебе, за да не се намали твојата вера. А ти, кога еднаш ќе се обратиш, зацврсти ги своите браќа!" (Лука 22:31,32). {Вос. 88.5}

Кога во судницата биле изговорени зборовите на откажување; кога Петровата љубов и верност, разбудени од погледот на Спасителот полн со сожалување, љубов и жалост, го одвеле него во градината во која Христос плачел и се молел; кога неговите покајнички солзи капеле на земјата кој била натопена со капките крв од Христовата предсмртна борба - тогаш зборовите на Спасителот: „Јас се молев за тебе... а ти кога еднаш ќе се обратиш, зацврсти ги своите браќа", биле поддршка на неговата душа. Христос не го препуштил на очајанието иако однапред знаел за неговиот грев. {Вос. 89.1}

Ако погледот што Исус го фрлил кон него одразувал осуда наместо сожалување; ако пропуштил да зборува за надежта додека го претскажувал неговиот грев, колку би била длабока темнината што го опкружувала Петар! Колку нездраво би било очајувањето на таа измачена душа! Во тој час на потешкотија и одвратност кон себеси, што би можело да го задржи да не тргне по патот по кој тргнал Јуда? {Вос. 89.2}

Оној Кој не можел да го поштеди Својот ученик од тешкотија, не го препуштил самиот на неговата горчина. Неговата љубов никогаш не престанува ниту заборава. {Вос. 90.1}

Човечките суштества, и самите препуштени на злото, се наклонети да постапуваат грубо со оние кои се во искушение и кои скршнуваат од вистинскиот пат. Тие не можат да го испитуваат срцето, ниту ги познаваат неговите борби и болката. Ним сè уште им е потребно да дознаат дека постои укор кој го изразува љубовта, удар кој ранува за да излекува, предупредување кое зборува за надеж. {Вос. 90.2}

На Јована кој стоел крај Христа во судницата, кој стоел покрај Неговиот крст и кој прв од дванаесеттемина бил на гробот - не Јована, туку Петра го предупредил Исус по Своето воскресение. „Туку одете, кажете им на Неговите ученици и на Петра', рекол ангелот, 'дека Тој отиде пред вас во Галилеја: таму ќе Го видите" (Марко 16:7). {Вос. 90.3}

Кога Исус за последен пат се сретнал со учениците покрај морето, Петар, испитан со прашањето „Ме сакаш ли?" - кое му било поставено три пати, повторно го добил своето место помеѓу дванаесеттемина. Му било доверено Христовото дело; требал да го пасе Господовото стадо. На крај, како Своја последна порака, Христос му наложил: „Ти следи Ме!" (Јован 21:17,22). {Вос. 90.4}

Сега можел да ги разбере сите зборови. Петар сега можел подобро да ја разбере поуката што Христос ја дал кога го поставил детето среде учениците и ги повикал да станат слични на него. Запознавајќи ги поцелосно и своите сопствени слабости и Христовата сила, тој бил подготвен да има доверба и да слуша. Можел да го следи својот Учител потпирајќи се на Неговата сила. {Вос. 90.5}

А при крајот на своето искуство во работата и жртвата, ученикот кој некогаш бил толку несоодветен да го разбере крстот, бил подготвен радосно да го положи својот живот за Евангелието, единствено чувствувајќи дека за него, кој се откажал од Господа, е премногу голема чест да умре на истиот начин на кој што умрел и неговиот Учител. {Вос. 90.6}

Чудесната промена во Петар била плод на божествената благост. Тоа е животна поука за сите кои се трудат да одат по стапките на големиот Учител. {Вос. 91.1}

Поуки со љубов

Исус ги укорувал Своите ученици. Тој ги потсетувал и предупредувал: но Јован и Петар и нивните браќа не Го напуштиле. И покрај укорите, тие одлучиле да останат со Исус. А ни Спасителот не ги напуштил нив поради нивните грешки. Тој ги прифаќа луѓето онакви какви што се, со сите нивни мани и слабости, и ги подготвувал за Својата служба, доколку тие би сакале да бидат дисциплинирани и подучувани. {Вос. 91.2}

Но, помеѓу дванаесеттемина бил и еден на кого сè до крајот на Својата работа, Христос не му упатил ниту еден збор на директен укор. {Вос. 91.3}

Со Јуда меѓу учениците дошол и елементот на противништво. Тој се придружил со Исус, чувствувајќи ја привлечноста на Неговиот карактер и животот. Искрено копнеел за промена во себе и се надевал дека ќе ја искуси соединувајќи се со Христа. Но, оваа желба не надвладеала во него. Него го придвижувала надежта во себичните добивки и во световното царство кое, што очекувал Христос да го воспостави. Иако ја признавал божествената сила на Христовата љубов, Јуда не и се покорувал на нејзината власт. Продолжил да ги вреднува своето сопствено расудување и ставови, и да негува тенденција кон критикување и осудување. Христовите побуди и постапките кои толку често ја надминувале неговата моќ на разбирање, кај него буделе сомнеж и несогласување, и тој своите лични сомневања и амбиции незабележливо ги пренесувал и на учениците. Голем дел од нивните расправии околу првенството и нивното незадоволство со Христовите методи потекнувале од Јуда. {Вос. 91.4}

Исус одбегнувал директен судир, гледајќи дека спротивставувањето би довело само до уште поголема закоравеност. Христос настојувал да ја излекува тесноградата себичност на животот на Јуда доведувајќи го во допир со Својата пожртвувана љубов. Во Своето учење изнесувал принципи кои во корен ги погодувале самољубивите амбиции на ученикот. Така биле давани поука по поука и многу пати Јуда разбрал дека со тоа бил прикажан неговиот карактер и означен неговиот грев; но не сакал да се покори. {Вос. 92.1}

Спротивставувањето на повикот на милоста, како резултат донело да силата на злото конечно надвладее. Гневен поради укорите и очаен поради пропаста на своите честољубиви сништа, Јуда ја продал својата душа на демонот на алчноста и одлучил да го предаде својот Учител. Од пасхалната соба, од радоста на Христовото присуство и светлината на бесмртната надеж, тој отишол да го изврши своето зло дело - во најкрајната темнина, каде што нема надеж. {Вос. 92.2}

„Исус знаеше од почетокот, кои не веруваат и кој ќе Го предаде” (Јован 6:64). Сепак, иако знаел сè, Тој не задржал ниту еден повик на милост или дар на љубов. {Вос. 92.3}

Гледајќи во каква опасност се наоѓа Јуда, Тој го земал во Својата близина и го вовел во тесниот круг на Своите одбрани и доверливи ученици. Од ден на ден, додека Неговото срце го притискал најтежок товар, Исус ја поднесувал болката на постојаниот допир со тој тврдоглав, полн со сомнежи и тмурен дух; Тој бил сведок на постојаното, тајно и подмолно противништво помеѓу Своите ученици и се трудел да го искорени. И сето тоа само на таа загрозена душа да не и биде ускратено ниту едно спасоносно влијание! {Вос. 92.4}

„Големи води не можат
да ја угаснат љубовта,
ниту реките да ја потопат”.
„Зашто љубовта е силна како смртта”
(Песна над песните 8:7,6) {Вос. 93.1}

Што се однесува до Јуда лично, Христовото дело на љубов немало успех. Меѓутоа, во однос на неговите другари, учениците, тоа не било така. Ним тоа им овозможило поука, чие влијание го чувствувале низ целиот живот. Тоа им било пример за нежност и долго трпение, кој секогаш ќе влијае на нивното однесување кон оние кои се во искушение и кои скршнале од вистинскиот пат. Но, тоа овозможило и други поуки. При изборот на дванаесеттемина, учениците многу сакале Јуда да влезе во нивниот круг, и неговото пристапување го сметале за многу значаен настан за апостолскиот собир. Јуда повеќе од нив доаѓал во допир со светот, бил со добро однесување, остроумен и способен да управува со работите и, бидејќи високо ги вреднувал своите способности, ги навел учениците и тие да го вреднуваат на ист начин. Но, методите што тој сакал да ги воведе во Христовото дело биле втемелени на световни принципи и под влијание на световната политика. Тие биле насочени кон придобивање световни признанија и почести - кон здобивање на царството од овој свет. Влијанието на овие желби врз животот на Јуда им помогнало на учениците да ја разберат спротивноста помеѓу принципите на самовозвишувањето и Христовиот принцип на понизност и самопожртвуваност - принцип на духовното царство. Во судбината на Јуда тие виделе кон што води служењето на себеси. {Вос. 93.2}

За овие ученици Христовата мисија конечно ја постигнала својата цел. Малку по малку, Неговиот пример и Неговите поуки за самооткажувањето го обликувале нивниот карактер. Неговата смрт ја уништила нивната надеж во световна големина. Падот на Петар, отпадот на Јуда, нивниот личен пораз кога во мигот на опасност се откажале од Христа, ја изгониле нивната горделива самоувереност. Ја согледале својата сопствена слабост; делумно ја согледале и големината на делото што им е доверено; почувствувале потреба Учителот да ги води на секој чекор. {Вос. 93.3}

Знаеле дека Тој лично веќе нема да биде со нив и ја разбрале, како никогаш порано, вредноста на можноста да одат и разговараат со Испратениот од Бога. Многу од Неговите поуки, кога ги изговарал, тие ниту ги вреднувале ниту ги разбирале; сега сакале повторно да ги повикаат во сеќавање, повторно да ги слушнат Неговите зборови. Колкава радост им влевало сега Неговото ветување: {Вос. 94.1}

„Подобро е за вас Јас да си отидам, зашто, ако не си отидам, Утешителот нема да дојде при вас; ако, пак, заминам, ќе ви Го испратам”. „Зашто ви соопштив сè што чув од

Мојот Татко". „А Утешителот, Светиот Дух, Кого Мојот Отец ќе го испрати во Мое име, ќе ве научи сè и ќе ве потсети на сè што ви реков" (Јован 16:7; 15:15; 14:26). {Вос. 94.2}

„Сè што има Отецот - Мое е". „А кога ќе дојде Тој, Духот на Вистината, ќе ве упати во сета вистина... зашто ќе земе од Моето и ќе ви јави" (Јован 16:15,13,14). {Вос. 94.3}

Учениците виделе како Христос од Маслинската гора, од нивна средина заминува на Небото. И кога Небото Го примило, до нив допрел одекот од Неговото проштално ветување: „И еве, Јас сум со вас, во сите дни до свршетокот на светот" (Матеј 28:20). {Вос. 94.4}

Тие знаеле дека Тој и понатаму сочувствува со нив. Знаеле дека имаат претставник, застапник, пред Божјиот престол. Своите молби ги упатувале во Исусово име, повторувајќи го Неговото ветување: „Што и да молите од Мојот Отец, во Мое име, ќе ви даде" (Јован 16:23). {Вос. 95.1}

Сè повисоко и повисоко ја подавале раката на верата, имајќи силна причина: „Христос е Оној кој умрел, но уште и воскресна - Кој е од десната страна на Бога, и Кој се застапува за нас" (Римјаните 8:34). {Вос. 95.2}

Верен на Своето ветување, член на Божеството, прославен во небесните дворови, Тој на Своите следбеници на Земјата им дал од Својата полнота. Неговото устоличување од десната страна на Бога било објавено со излевање на Духот врз Неговите ученици. {Вос. 95.3}

Благодарение на Христовиот труд, овие ученици биле наведени да ја почувствуваат својата потреба од Духот; благодарение на поуката на Духот, тие целосно се подготвиле и тргнале да го извршат своето животно дело. {Вос. 95.4}

Тие веќе не биле необразовани и недоделкани. Веќе не биле собир на нескладни и противречни елементи. Нивната надеж повеќе не била насочена кон световна големина. Биле „едонодушни", со „еден ум и една душа". Христос ги исполнувал нивните мисли. Нивна цел било напредувањето на Неговото царство. Со умот и карактерот тие станале слични на нивниот Учител, а луѓето „ги препознаа дека тие беа со Исуса" (Дела 4:13). {Вос. 95.5}

Тогаш Христовата слава се открила така како што никогаш порано смртните луѓе немале можност да ја видат. Мнозина, кои се потсмевале на Неговото име и ја презирале Неговата моќ, одлучиле да бидат ученици на Распнатиот. Со помош на Светиот Дух овие скромни луѓе што Христос ги одбрал, го потресле светот со нивното дело. Во една единствена генерација Евангелието му било објавено на секој народ под небото. {Вос. 95.6}

Истиот Дух, кој Го испратил наместо Себе за да им биде учител на Неговите први соработници, Христос Го овластил да им биде учител и на Неговите соработници денес. Тој ветил: „Еве, Јас Сум со вас во сите дни, до свршетокот на светот" (Матеј 28:20). {Вос. 96.1}

Присуството на истиот Водич во воспитното дело денес ќе доведе до истите резултати како и некогаш. Тоа е целта кон која се стреми вистинското воспитување; тоа е делото што тоа, по Божја волја, треба да го изврши. {Вос. 96.2}

БОГ ВО ПРИРОДАТА

„Неговата слава ги покрива небесата,
и Земјата е полна со Неговите блага“
(Авакум 3:3)

На сè што е создадено се гледа отпечаток на Божеството. Природата сведочи за Бога. Приемчивиот ум, доведен во врска со чудесата и тајните на вселената, не може а да не го препознае делувањето на бесконечната сила. Земјата не ги дава своите добра ниту продолжува да се врти околу Сонцето од година во година благодарение на сопствената енергија. Една невидлива рака ги води планетите во нивното кружење по небото. Таинствениот живот е проткаен во целата природа - живот кој одржува безбројни светови во бесконечноста, кој живее и во најситниот инсект што се лелее на летното ветерче. кој и дава брзина на ластовичката во лет и ги храни младите гаврани кога викаат, кој ја претвора пупката во цвет, а цветот во плод. {Вос. 99.1}

Истата сила што ја одржува природата делува и во човекот. Истите големи закони кои ги водат и ѕвездата и атомот го надгледуваат и човековиот живот. Законите кои управуваат со работата на срцето подесувајќи го протокот на струјата на животот според законите на телото, се закони на моќниот Ум кој има власт над душата. Од Него произлегува целиот живот. Само во согласност со Него може да се утврди вистинското подрачје на активноста на животот. На сите суштества, што ги создал, им е поставен истиот услов - да се одржува животот со примање од Бога и да се води во согласност со волјата на Создателот. Прекршувањето на Неговиот физички, морален или ментален закон, значи издвојување од хармонијата со вселената, внесување несклад, анархија, пропаст. {Вос. 99.2}

За оној што ќе научи вака да ги толкува нејзините учења, целата природа станува јасна; светот е учебник, а животот училиште, Единството на човекот со природата и со Бога, општата задолжителност на законите, последиците од престапот, имаат нужно влијание врз умот и го обликуваат карактерот. {Вос. 100.1}

Тоа се поуките што нашите деца треба да ги научат. За малото дете, кое сè уште не е способно да учи од печатениот збор или да се вклучи во редовниот тек на училишната настава, природата претставува неисцрпен извор на поука и уживање. Срцето кое сè уште не отврднало во допирот со злото бргу ја препознава присутноста на Оној кој проткајува сè што е создадено. Увото кое сè уште не е задушено од бучавата на светот внимава на Гласот кој зборува преку гласовите на природата. А за оние во постари години, на кои им се постојано потребни нејзините неми потсетници на духовното и вечното, поуките на природата ќе бидат не помал извор на уживање и знаење. Како што жителите на Едем учеле од страниците на природата, како што Мојсеј го препознал Божјиот ракопис врз арапските долини и ридови, а Детето Исус на падините на ритчињата на Назарет, така и денешните деца можат да учат за Севишниот. Неридливото е претставено со она што е видливо. На сè што е на Земјата, од највисокото стебло во шумата до лишаите припиени до карпата, од бескрајниот океан до најмалата школка на брегот, можат да се видат сликата и потписот Божји. {Вос. 100.2}

Колку што е тоа можно, детето треба од своите најрани години да престојува онаму каде што овој прекрасен учебник ќе биде отворен пред него. Нека ги гледа прекрасните слики што големиот Уметник ги насликал на мобилното платно на небото, нека се запознае со чудесата на земјата и морето, нека ги набљудува таинствените промени во

текот на менувањето на годишните времиња и од сите Негови дела нека учи за Создателот. {Вос. 100.3}

На ниту еден друг начин темелите на вистинското воспитување не можат да се постават толку цврсто и сигурно. Но, дури и детето, кога ќе дојде во допир со природата, забележува појави што го збунуваат. Тоа неизбежно ќе го забележи дејствувањето на соперничките сили. и токму тука на природата и е потребен толкувач. Гледајќи како злото се покажува дури и во светот на природата, сите мораат да ја научат истата жална поука – „Човек непријател го направи тоа" (Матеј 13:28). {Вос. 101.1}

Поуките на природата можат правилно да се прочитаат само во светлината што сјае од Голгота. Историјата на Ветил и на крстот нека покаже како доброто ќе го надвладее злото и како секој благослов што го примаме е дар на откупувањето. {Вос. 101.2}

Злото кое расипува и уништува е претставено со боцки и трн, со плевел и троскот. Во птицата што пее и цветот кој се отвора, во дождот и сјајот на сонцето, во летното ветерче и нежната роса, во десетици илјади нешта во природата, од дабот во шумата до темјанушката што цути при неговиот корен, се гледа љубов која обновува. И природата сè уште ни зборува за Божјата добрина. {Вос. 101.3}

„Зашто Јас ги знам Своите замисли, за тоа што имам намера со вас - зборува Г оспод - замисли за мир, а не за несреќа" (Еремија 29:11). Тоа е поуката која во светлината од крстот може да се чита од целото лице на природата. Небесата ја објавуваат славата Негова и Земјата е полна од Неговите блага. {Вос. 101.4}

ПОУКИ ОД ЖИВОТОТ

„Поразговарај со земјата, таа ќе те научи"
(Јов 12:8)

Големиот Учител ги доведувал Своите слушатели во допир со природата за да можат да го слушнат гласот кој зборува од сè што е создадено; и кога срцето ќе им се разнежело, а умот ќе станел подготвен да прими, Тој им помагал да ја разберат духовната порака на сликите врз кои почивале нивните очи. Параболите со кои со задоволство ги изнесувал поуките за вистината, покажуваат колку бил отворен Неговиот дух за влијанијата на природата и колку уживал да собира духовни поуки од сето она што Го опкружувало во секојдневниот живот. {Вос. 102.1}

Птиците во воздухот, криновите во полето, сејачот и семето, пастирот и овците - со тоа се служел Христос за сликовито да ја опише бесмртната вистина. Тој наоѓал примери во случувањата од животот, во факти и искуства што им биле познати на слушателите - квасец, сокриено богатство, бисер, рибарска мрежа, загубена паричка, загубен син, куќи на карпа или на песок. Во Неговите поуки има по нешто што ќе го привлече секој ум, ќе го допре секое срце. На тој начин, секојдневната работа, наместо да биде бесконечен круг на маки, без повисоки мисли, преку постојано потсетување на она што е духовно и невидливо, можела да се извршува со поголем елан и поголема радост. {Вос. 102.2}

И ние би требале да подучуваме на тој начин. Децата да научат во природата да видат израз на Божјата љубов и мудрост; мислата за него да им биде поврзана со птиците и цветот и дрвото; сè што е видливо нека им биде толкувач на невидливото, а сите настани во животот средство за божествено подучување. {Вос. 102.3}

Додека на таков начин учат да извлекуваат поуки од сè што е создадено и од сите искуства во животот, покажете им дека истите закони кои управуваат со природата и настаните во животот мораат да управуваат и со нас; дека се дадени за наше добро; и дека само во послушноста кон нив можеме да најдеме вистинска среќа и да постигнеме успех. {Вос. 103.1}

Закон на служба

Сè на небото и на Земјата објавува дека законот на службата е голем закон на животот. Вечниот Татко го одржува животот на сè што живее. Христос дошол на Земјата како Оној Кој „служи" (Лука 22:27). Ангелите се „службени духови, испратени да им служат на оние, кои ќе го наследат спасението" (Евреите 1:14). Истиот закон на служба е запишан врз сè во природата. Птиците во воздухот, животните во полето, дрвјата во шумата, лисјата, тревата и цвеќињата, сонцето на небото и сјајните ѕвезди -сè има своја служба. Езерото и океанот, реката и изворот - сите примаат за да дадат. {Вос. 103.2}

Бидејќи сè во природата придонесува за животот во светот така и е и со вашиот живот. „Давајте и ќе ви се даде" (Лука 6:38), гласи поуката која е исто толку јасно запишана во природата како и на страниците на Светото Писмо. {Вос. 103.3}

Кога падините на ридовите и рамнините отвораат пат за планинскиот поток да стаса до морето, она што го даваат стократно им се враќа. Потокот кој жуборејќи тече по својот пат, зад себе го остава дарот на убавина и плодност. Низ полињата, соголени и спалени од летната жега, една зелена лента го обележува речниот тек; секое благородно дрво, секоја пупка, секој цвет сведочи за надоместот што Божјата благодатт им ја доделува на сите преку кои таа тече во светот. {Вос. 103.4}

Сеење во вера

Од речиси безбројните поуки на кои нè учат различните процеси на растењето, некои од највредните се изнесени во параболата на Спасителот за семето што расте. Таа им дава поуки и на старите и на младите. {Вос. 104.1}

„Божјото Царство е како кога човек ќе фрли семе во земја; и спие, и станува ноќе и дење, а семето никнува и расте, а самиот не знае како. Земјата сама од себе донесува плод, најнапред стебло, после клас - потоа клас полн со зрна" (Марко 4:26-28). {Вос. 104.2}

Семето во себе има моќ да 'рти, моќ која Бог лично му ја всадил; сепак, не би можело да никне препуштено самото на себе. Човекот треба да ја одигра својата улога во поттикнувањето на растењето на животот; но, постои граница преку која тој не може ништо да постигне. Мора да се потпре на Оној Кој и сеењето и жетвата ги поврзал со прекрасните врски на Својата семоќна сила. {Вос. 104.3}

Во семето е животот, во земјата е силата; но, ако денонoќно не делува бесконечната сила, семето нема да донесе никаков род. Жедните полиња мораат да ги освежат обилни дождови; сонцето мора да даде топлина; електрицитетот мора да се пренесе до закопаното семе. Само Создателот, Кој го всадил животот, може да го разбуди. Секое семе расте, секое растение се развива со Божја сила. {Вос. 104.4}

„Семето е Божјото Слово". „Како што земјата ги никнува своите растенија, како што во градината никнува семето, Господ ќе направи да никне праведноста и пофалбата

пред сите народи" (Лука 8:11; Исаија 61:11). Како што е со природното, така е и со духовното сеење; единствената сила која може да создаде живот доаѓа од Бога. {Вос. 104.5}

Делото на сејачот е дело на вера. Тој не може да ја разбере тајната на 'ртењето и растењето на семето; но има доверба во средствата со кои Бог го предизвикува никнувањето на вегетацијата. Тој го фрла семето очекувајќи дека ќе го собере многукратно умножено во изобилна жетва. Така треба да работат и родителите и учителите, очекувајќи жетва од семето што го сеат. {Вос. 105.1}

Доброто семе може некое време да лежи незабележано во срцето, не давајќи знаци дека пуштило корен; но подоцна, кога Божјиот Дух ќе ја исполни душата, сокриеното семе никнува и конечно донесува род. Во нашето животно дело ние не знаеме што ќе ни појде од рака, ова или она. Ова прашање не го решаваме ние. „Наутро сеј го твоето семе, и навечер твојата рака нека не почива" (Проповедник 11:6). Божјиот голем завет објавува дека „Сè додека постои Земјата, никогаш нема да прекратат сеењето и жетвата" (Создавање 8:22). Надевајќи се на ова ветување, земјоделецот ора и сее. Ништо помала доверба не смееме да имаме ни во духовното сеење кога работиме надевајќи се на Неговото ветување: „Така словото што излегува од Мојата уста не се враќа при Мене без плод, туку го прави она што го сакам и ќе го изврши она заради кое го испратив". „Тој што со плачење го носи семето за сеење: навистина ќе се врати со песна, носејќи ги своите снопови" (Исаија 55:11; Псалм 126:6). {Вос. 105.2}

Никнувањето на семето претставува почеток на духовниот живот, а развојот на растението е слика на развојот на карактерот. Без растење нема живот. Растението мора да расне или да умре. Како што неговото растење е тивко и незабележливо, но постојано, такво е и растењето на карактерот. Нашиот живот може да биде совршен на секој степен од развојот; но ако се исполни Божјата намера со нас, напредувањето ќе биде постојано. {Вос. 105.3}

Растението расте примајќи го она што Бог му го одредил за одржување на животот. Така и духовниот раст се постигнува преку соработка со божествените орудија. Како што растението пушта корен во земјата, така и ние мораме да се вкорениме во Христа. Како што растението прима светлина од сонцето, роса и дожд, така и ние мораме да Го примаме Светиот Дух. Ако нашите срца се потпираат на Христа, тогаш Тој ќе ни дојде „како дожд; како доцен и ран дожд ќе ја наполни земјата". Тој ќе се подигне над нас како Сонце на Праведноста „и исцеление ќе има во зраците Негови". Ние ќе цветаме „како лилјан". Ние ќе имаме „жито во изобилие и ќе цветаме како лоза" (Осија 6:3; Малахија 4:2; Осија 14:6,8). {Вос. 106.1}

Пченицата развива „стебло, после клас- потоа клас полн со зрна" (Марко 4:28). Земјоделецот сее семе и го негува растението со намера да произведе зрно - леб за гладните и семе за идните жетви. Така и божествениот Земјоделец очекува жетва. Тој се стреми да биде роден во срцето и во животот на Своите следбеници за да може преку нив да се роди и во други срца и животи. {Вос. 106.2}

Постепениот развој на растение од семето е сликовит приказ на воспитувањето на детето. Се појавува „прво стебло, потоа клас - потоа клас полн со зрна" (Марко 4:28). Оној кој ја изговорил оваа парабола го создал ситното семе, му ги всадил неговите животни својства и ги поставил законите кои управуваат со неговото растење. Вистините содржани во оваа парабола станале стварност во Неговиот живот. Тој, Величеството на небото, Царот на славата, станал детенце во Витлеем, и некое време бил беспомошно чедо доверено на грижата на Својата мајка. Во детството зборувал и

постапувал како дете, почитувајќи ги Своите родители и подготвено извршувајќи ги нивните желби. Но, од самиот почеток на Својот интелектуален развој, Тој постојано растел во благодатта и познавањето на вистината. {Вос. 106.3}

Родителите и учителите би требале да настојуваат да ги насочат тенденциите на младите така што тие во секој степен на развој во животот ќе зрачат со убавина која е соодветна за таа возраст, развивајќи се природно, како растенија во градината. {Вос. 107.1}

Малечките треба да бидат воспитувани во детска едноставност. Тие мораат да се навикнат да бидат задоволни со мали, полезни должности, задоволства и искуства кои се соодветни за нивната возраст. Детството во параболата е претставено со стебло, а стеблото има своја посебна убавина. Децата не треба да се принудуваат на предвремено созревање, туку колку е можно подолго треба да ја задржат свежината и милноста на своите рани години. Колку помирен и поедноставен ќе биде животот на детето - колку послободен и поускладен со природата - толку поповолно ќе биде влијанието од него врз неговата телесна и ментална живост и духовна сила. {Вос. 107.2}

Чудесно нахранувајќи пет илјади души, Спасителот сликовито прикажал како под влијание на Божјата сила се создава род. Исус ја подигнал завесата која го затскрива светот на природата и ја открил создавачката сила која постојано делува за наше добро. Умножувајќи го семето фрлено во земјата, Оној Кој ги умножил лебовите, секојдневно прави чудо. Тој преку чудо постојано храни милиони луѓе од жетвените полиња на Земјата. Луѓето кои се повикани да соработуваат со Него во грижата околу житното зрно и подготвувањето на лебот, токму затоа го губат предвид божествениот удел. Дејствувањето на Неговата сила им се припишува на природни причинители или на човековиот труд, и многу често Неговите дарови се изопачуваат во себични цели и така стануваат проклетство наместо благослов. Бог настојува да го смени сето тоа. Тој сака нашите отапени сетила да се разбудат и да ја согледаат Неговата добрина и широкоградост, така што Неговите дарови ќе можат да бидат благослов каква што, впрочем, била Неговата замисла. {Вос. 107.3}

Семето добива живот преку Божјата Реч, преку добивање на својот дел од животот; јадејќи го житното зрно и ние самите стануваме учесници во тој живот. Бог сака да го разбереме тоа; Тој сака дури и преку примањето на нашиот секојдневен леб да го препознаеме Неговото дело и да дојдеме во потесна заедница со Него. {Вос. 108.1}

Според законите кои Бог ги поставил во природата, причината со непогрешлива точност предизвикува последица. Жетвата сведочи за сеидбата. Тука не може да има никаква измама. Луѓето можат да ги измамат своите ближни и да примат пофалба и плата за служба што не ја извршиле. Но во природата не може да има измама. На немарниот земјоделец пресудата му ја изрекува самата жетва. Ова во најголема мерка се однесува и на духовното подрачје. Злото постигнува успех само привидно, а не вистински. Детето кое ја одбегнува наставата во училиштето, момчето кое ги запоставува своите студии, трговскиот помошник или ученикот во стопанството кој не води сметка за интересите на својот работодавец, човекот во било која работа или дејност кој им е неверен на своите највисоки одговорности, може да се занесува дека ужива некакво предимство сè додека злото е сокриено. Но не е така; тој се лаже самиот себеси. Жетвата на животот е карактерот, а тој ја одредува судбината и за овој и за животот што ќе дојде. {Вос. 108.2}

Жетвата е репродукција на посеаното семе. Секое семе дава род според својот вид. Така е и со карактерните особини што ги негуваме. Себичноста, самољубието, суетата,

угодувањето на себеси, ги раѓаат истите тие особини и на крајот доведуваат до беда и пропаст. „Кој сее во своето тело, од телото ќе пожнее погибел; а кој сее во духот, од духот ќе пожнее вечен живот” (Галатјаните 6:8). Љубовта, сочувството и љубезноста вродуваат со благослов, даваат непропадлива жетва. {Вос. 109.1}

При жетвата семето дава многукратен род. Едно единствено зрно пченица, умножено со последователни сеидби, би ја покрило целата земја со златни снопови. Така и влијанието на еден единствен живот, дури и на едно единствено дело, може да биде далекусежно. {Вос. 109.2}

Колку дела на љубов во текот на долгите векови поттикнало сеќавањето на оној сад од алабастер кој бил скршен заради Христовото помазание! Колку неброени прилози на делото на Спасителот донел дарот на онаа сиромашна, неименувана вдовица, која дала „две лепти, односно еден кодрант" (Марко 12:42)! {Вос. 109.3}

Живот благодарение на смртта

Поуката за посеаното семе нè учи на широкоградост. „Кој сее скржаво, скржаво и ќе жнее; кој сее во благослов, во благослов и ќе жнее” (2. Коринтјаните 9:6). {Вос. 109.4}

Господ вели: „Блажени сте вие, кои сеете покрај сите води” (Исаија 32:20). Да се сее покрај сите води значи да се дава секогаш кога е потребна нашата помош. Тоа нема да нè доведе до сиромаштија. „Кој сее благослов, благослов и ќе пожнее”. Фрлајќи го своето семе, сејачот го умножува. Исто така, ние со давање ги зголемуваме своите благослови. Божјото ветување обезбедува доволно од сè, така што можеме да продолжиме да даваме. {Вос. 109.5}

И повеќе од тоа: додека ги делиме благословите на овој живот, благодарноста го подготвува срцето на примателот да ја прифати духовната вистина, и така се раѓа род за вечниот живот. {Вос. 110.1}

Со фрлање зрно во земјата Спасителот ја прикажал Својата жртва за нас. „Ако зрното пченично, што паднало на земја, не умре, останува само; а ако умре, ќе донесе голем плод” (Јован 12:24). Единствено со жртвата на Исуса Христа - Семето - можело да донесе род за Божјото царство. Во согласност со законите на растителното царство, животот е резултат на Христовата смрт. {Вос. 110.2}

Така е и со сите кои донесуваат род како Христови соработници: самољубието и личните интереси мораат да исчезнат; животот мора да биде фрлен во браздата на потребите на светот. Но, законот на саможртвување е и закон на само зачувување. Земјоделецот го чува своето зрно фрлајќи го. Животот кој ќе биде сочуван - е живот кој е доброволно даден во службата за Бога и луѓето. {Вос. 110.3}

Семето умира за да се појави во нов живот. Тоа ни ја дава поуката за воскресението. За човечкото тело кое се полага да изгние во гробот Бог рекол: „Се сее во распадливост, воскреснува во нераспадливост; се сее без чест - воскреснува во слава; се сее во слабост - воскреснува во сила" (1. Коринтјаните 15:42,43). {Вос. 110.4}

Кога настојуваат да ги изнесат овие поуки, родителите и учителите мораат тоа да го направат на практичен начин. Децата треба сами ја подготвуваат почвата и да го посеат семето. Додека тие работат, родителот или учителот може да објасни дека срцето е како градина во која се сее добро и лошо семе, и дека и срцето мора да се подготви за семето на вистината како што градината се подготвува за природното семе. Додека семето се става во земјата, тие можат да ја изнесуваат поуката за Христовата смрт; а кога ќе се појави стеблото - вистината за воскресението. Како што ќе расте растението,

така треба да се продолжи и со споредувањето помеѓу природното и духовното сеење. {Вос. 111.1}

И младите треба да се поучуваат на сличен начин. Од обработувањето на земјата можат постојано да се извлекуваат поуки. Никој не зема необработено парче земја, очекувајќи дека веднаш ќе пожнее род. Мора да се вложи вредна, истрајна работа во подготвување на почвата, во сеење на семето и во негување на растението. Така мора да биде и при духовното сеење. Градината на срцето мора да се обработува. Почвата мора да биде изорана со покајание. Злиот плевел кој го задушува доброто зрно мора да биде искоренет. Како што почвата која веќе обраснала во трње може да се исчисти само со вредна работа, така и лошите тенденции на срцето можат да се совладаат единствено со сериозен труд во Христово име и со Христовата сила. {Вос. 111.2}

Обработувајќи ја земјата, внимателниот работник ќе согледа дека пред него се отвораат сокровишта за кои не ни сонувал. Никој не може успешно да се занимава со земјоделие или со градинарство ако не ги почитува законите на таа работа. Мораат да се проучуваат посебните потреби на секој растителен вид. Различни видови бараат различна почва и соодветна нега, а покорувањето на законите кои управуваат со секое од нив е услов за успех. Вниманието што го бара пресадувањето, да не се притесни или погрешно да се постави макар една жилка од коренот, грижата за младите растенија, нивното кроење и наводнување, заштитувањето од мразот ноќе и од сонцето дење, борбата против плевелот, болестите и штетните инсекти, севкупното негување и уредување, не само што овозможува важни поуки за развивање на карактерот, туку покажуваат дека само со работа може да се постигне развој. Учејќи се на грижливост, трпение, темелност, послушност на законот, ние се здобиваме со најважното воспитување. Постојаниот допир со тајните на животот и убавината на природата, како и нежноста која е потребна за грижата околу овие прекрасни дела на Божјото создавање, придонесуваат за оживување на умот и облагородување и воздигнување на карактерот; а научените поуки му помагаат на работникот поуспешно да постапува со луѓето. {Вос. 111.3}

ДРУГИ СЛИКОВИТИ ПОУКИ

„Кој е мудар и го пази ова,
ќе ја разбере Господовата милост"
(Псалм 107:43)

Божјата исцелителна сила ја проткајува целата природа. Ако дрвото е повредено, ако човечкото суштество е рането или скршило коска, природата веднаш почнува да ја зацелува повредата. Дури и пред да се појави потреба, исцелителните сили се во приправност; и штом е повреден дел од телото, сите сили се посветуваат на делото на обновување. Така е и на подрачјето на духовното. Уште пред гревот да создаде потреба од тоа, Бог се погрижил за лек. Непријателот ја ранил и повредил секоја душа која попуштила пред искушението; но, каде што е гревот, таму е и Спасителот. Христовото дело е „да ги исцелам сокрушените по срце, да им проповедам на заробените ослободување,... да ги пуштам на слобода напатените" (Лука 4:18). {Вос. 113.1}

Ние сме должни да соработуваме во ова дело. „И да падне некој во некаков грев... поправајте го" (Галатјаните 6:1). Зборот тука преведен со зборот „поправајте" значи

враќање на место, како исчашен зглоб. Колку Добро погодена слика! Оној што ќе падне во заблуда или грев, „се исчашил" од односот кон сè околу себе. Тој може да ја согледа својата заблуда, и да биде исполнет со грижа на совест; но не може сам да се поправи. Тој е збунет и растроен, поразен и беспомошен. Мора да биде вратен назад, излекуван, повторно ставен на поранешното место. „Вие кои сте духовни поправајте го таквиот". Единствено љубовта што тече од Христовото срце може да исцели. Единствено оној во кого тече оваа љубов , како сок во дрвото или крв во телото, може да ја „поправи" ранетата душа. {Вос. 113.2}

Делата на љубовта имаат прекрасна моќ, зашто се божествени. Кога би ја разбрале поуката дека „кроткиот одговор гневот го ублажува", тоа дека „љубовта е долго трпелива, полна со добрина", и „љубовта покрива многу гревови" (Изреки 15:1; 1. Коринтјаните 13:4; 1. Петрово 4:8) - каква исцелителна сила би добил нашиот живот! Како би бил животот преобразен, а Земјата би станала слична на Небото, кое уште сега би можело да се види и да се почувствува! {Вос. 114.1}

Овие скапоцени поуки можат да се изнесуваат толку едноставно што ќе можат да ги разберат дури и малите деца. Детското срце е нежно и на него може лесно да се влијае; и кога ние, кои сме постари, ќе станеме „како мали деца" (Матеј 18:3); кога ќе се научиме на едноставноста, благоста и нежната љубов на Спасителот, нема да ни биде тешко да им се приближиме на срцата на малечките и да ги научиме на исцелувачката служба на љубовта. {Вос. 114.2}

Совршенството постои и во најмалите како и во најголемите Божји дела. Раката која ги закачила световите во просторот, е истата рака што ги обликува цветовите во полето. Испитајте ги под микроскоп најмалите и најобични цветови што растат покрај патот, и обрнете внимание на извонредната убавина и совршенството на сите негови делови. Така и во најскромните животни околности може да се постигне вистинско совршенство; најобичните должности, извршени верно и со љубов, се прекрасни во Божјите очи. Совесноста и внимателноста со која ги извршуваме и малите должности од нас ќе направат Божји соработници и ќе ни донесат признание од Оној Кој сè гледа и сè знае. {Вос. 114.3}

Виножитото што го премостува небото со својот светлосен лак е спомен за „вечниот завет меѓу Бога и секоја жива душа" (Создавање 9:16). А и виножитото што го опкружува престолот на височината, за Божјите деца претставува знак на Неговиот завет на мирот. {Вос. 115.1}

Како што лакот во облаците настанува со соединување на сончевата светлина и дождот, така и лакот над Божјиот престол претставува соединување на Неговата милост и Неговата праведност. На грешната душа, која се кае, Бог и вели: Живеј, „пронајдов откуп" (Јов 33:24). {Вос. 115.2}

„Како кога се заколнав, дека Ноевите води нема да ја преплават веќе земјата; така се колнам дека веќе нема да се срдам на тебе ниту ќе те прекорувам. Нека се раздвижат и планините и нека се потресат браговите, но Мојата љубов нема да се повлече од тебе, ниту ќе се расколеба Мојот завет на мирот, вели Господ, Кој ти се смилува" (Исаија 54:9,10). {Вос. 115.3}

Пораката на ѕвездите

И ѕвездите имаат радосна порака за секое човечко суштество. Во миговите што сите ги доживуваат, кога срцето ќе изнемошти, а искушението болно тлее; кога пречките изгледаат непремостливи, животните цели недостижни, Неговите убави ветувања како Содомски јаболка; каде тогаш би можело да се пронајде повеќе храброст и цврстина отколку во пораката што Бог ни наредил да ја научиме од ѕвездите и нивното постојано движење? {Вос. 115.4}

„Подигнете ги очите и гледајте: кој го создаде тоа? Оној Кој ло број ја изведува нивната војска и Кој ги вика сите по име. Зошто велиш, Јакове, и ти, Израиле зборуваш: ‘Мојот пат е скриен за Бога, мојата правда му избегнува на мојот Бог?’ Зар не знаеш? Зар не си чул? Господ е вечен Бог, Творец на земните краишта. Тој не се заморува, ниту изнемоштува, и Неговиот ум е неизмерлив. На замореният му ја враќа силата, го зајакнува немоќниот”. „Не бој се, зашто Јас сум со тебе; не обрнувај се исплашено, зашто Јас сум твој Бог; Јас те крепам и ти помагам, те потпирам со десницата на Мојата праведност”. „Зашто Јас Господ, твојот Бог, ја крепам твојата десница и ти велам: ‘Не бој се, Јас ти помагам” (Исаија 40:26-29; 41:10,13). {Вос. 115.5}

Палмовото дрво изложено на жестоко сонце и сурова песочна бура стои зелено, напредно и плодно среде пустина. Неговите корени се хранат од живи извори. Неговата зелена крошна се гледа оддалеку преку спржената, пуста рамнина; и патникот кој е блиску до смртта ги забрзува своите несигурни чекори кон студената сенка и животворната вода. {Вос. 116.1}

Пустинското дрво е симбол на она што Бог сака да биде животот на Неговите деца на овој свет. Тие треба да ги водат кон живата вода изморените, вознемирени души на кои им се заканува пропаст во пустината на гревот. Тие треба на ближните да им Го покажат Оној кој го упатил повикот: „Ако е некој жеден, нека дојде при Мене и нека пие!” (Јован 7:37). {Вос. 116.2}

Широката, длабока река која служи како меѓународна трговска и патничка сообраќајница се смета за благослов во светот; но што да речеме за малите потоци кои помагаат да настане оваа прекрасна река? Кога не би биле тие, реката би исчезнала. Од нив зависи и нејзиното постоење. Така и луѓето кои се повикани да водат некое големо дело, се почитувани како успехот на делото да може да им се припише само ним; но тој успех барал верна соработка на речиси безброј поскромни работници - работници за кои светот не знае ништо. Задачи за кои не се добива благодарност, работа за која не се добиваат признанија, тоа е делот на повеќето трудбеници во светот. Таквата судбина мнозина исполнува со незадоволство. Тие чувствуваат дека животот им е промашен. Но, малиот поток кој бесшумно се пробива низ шумичките и ливадите носејќи здравје, плодност и убавина, на свој начин е исто толку полезен како и широката река. Придонесувајќи за опстојувањето на реката, тој помага во постигнувањето на она што самиот никогаш не би можел да го постигне. {Вос. 116.3}

Оваа поука им е потребна на мнозина. Талентот претерано се издига и премногу се копнее за положба. Има премногу такви кои не прават ништо ако не бидат признаени како водачи; премногу такви на кои мора да им се оддаде почест за да покажат било каков интерес за работата. Она што ни е потребно да научиме да ги ползуваме силите и можностите што ги имаме совесно, на најдобар можен начин и да бидеме задоволни со делот кој Небото ни го одредило. {Вос. 117.1}

Поука за довербата

„Но прашај ги животните и ќе те поучат; прашај ги небесните птици и ќе ти објаснат... рибите во морето ќе ти раскажат!" „Оди кај мравката... гледај ги нејзините патишта!" „Погледнете ги птиците!" „Погледнете ги гавраните!" (Јов 12:7,8; Изреки 6:6; Матеј 6:26; Лука 12:24). {Вос. 117.2}

Ние не смееме само да му раскажуваме на детето за овие Божји созданија. Самите животни треба да бидат негови учители. Мравките даваат поука за трпелива трудољубивост, за истрајност во совладување на пречките, за подготвување за иднината. Птиците се учители на милозвучната поука за довербата. Нашиот небесен Татко се грижи за нив; но тие мораат да ја собираат храната, мораат да ги градат своите гнезда и да ги подигаат своите млади. Секој миг тие се изложени на непријатели кои настојуваат да ги уништат. А сепак, колку радосно се занимаваат со својата работа! Колку се полни со веселба нивните песни! {Вос. 117.3}

Прекрасен е описот на псалмистот даден за Божјата грижа за шумските созданија -

„Високите планини им даваат засолниште на дивите кози,
и пештерите на јазовците". {Вос. 118.2}
Псалм 104:18.

Тој испраќа потоци да течат помеѓу ридовите, каде и птиците имаат свои станови, и „пеат среде гранките" (Псалм 104:12). {Вос. 118.3}

Сите созданија по шумите и горите се дел од Неговото големо домаќинство. Тој ја отвора Својата рака и обилно наситува „сè што е живо" (Псалм 145:16). {Вос. 118.4}

Бурата понекогаш го принудува алпскиот орел да се спушти во тесните планински процепи. Тешките облаци ја опкружуваат оваа моќна планинска птица, нивните темни маси ја одвојуваат од сончевите висини во кои таа го направила својот дом. Нејзините напори да се избави изгледаат безуспешни. Таа се залетува таму ваму, распорувајќи го воздухот со своите моќни крилја и будејќи го екотот на планината со своите крици. Конечно, со победнички восклик, се вивнува кон височините и, пробивајќи ги облаците, повторно избива на јасната сончева светлина, додека темнината и бурата остануваат длабоко под неа. Така и ние можеме да се најдеме опколени со потешкотии, обесхрабрувања и темнина. Можат да нè опколат лаги, неволји, неправди. Безуспешно се бориме со околностите. Сепак, постои еден, и тоа само еден пат за спасение. Испарувањата и маглите се припиваат до земјата; но над облаците сјае Божјата светлина. На крилјата на верата ние можеме да се издигнеме во светлината на сонцето на Неговото присуство. {Вос. 118.5}

Многубројни се поуките кои на овој начин можат да се научат. Потпирањето на себеси - од дрвото кое - растејќи само во рамнина или на падината на некој рид, ги пушта своите корени длабоко во земјата и со својата сурова сила и се спротивставува на бурата. Моќта на влијанието во раните години - од безоблично стебло полно со јазли кое се искривило додека било млада садница и на кое никаква земска сила веќе не може да му ја врати загубената складност. Тајната на светиот живот - од водениот лилјан кој, од површината на некој матен вир, опколен со плевел и отпадоци, го пушта своето шупликаво стебло сè до чистиот песок на дното и, извлекувајќи го оттаму својот живот, ги подига своите мирисни цветови кон светлината во неизвалкана чистотија. {Вос. 119.1}

На истиот начин децата и младите, иако познавањето на фактите го стекнуваат преку учителите и од учебниците, треба да научат сами да извлекуваат поуки и да ја распознаваат вистината. Додека работат во градината, прашајте ги што научиле

грижејќи се за своите растенија. Додека го набљудуваат прекрасниот пејсаж, прашајте ги зошто Бог ги облекол полињата и шумите во толку прекрасни и различни бои. Зошто не е сè обоено со тмурна кафена боја? Кога берат цвеќиња, наведете ги да размислуваат зошто Бог ни ја сочувал убавината на овие патници од Едем. Научете ги во целата природа да забележуваат докази за Божјата грижа за нас, која прекрасно се прилагодила на нашите потреби и среќа. {Вос. 119.2}

Само оној кој во природата го препознава делото на својот Татко, кој во богатството и убавината на земјата го чита Татковиот ракопис - само тој од сè што е во природата извлекува најдлабоки поуки и само нему сè што е во природата му служи на највозвишен начин. Само оној кој на сето тоа гледа како на израз на Божјата мисла, откровение на Создателот, може потполно да го процени значењето на ридот и долината, реката и морето. {Вос. 119.3}

Писателите на Библијата се послужиле со многу илустрации од природата, и ние набљудувајќи ги нештата во светот на природата ќе станеме способни, под водство на Светиот Дух, поцелосно да ги разбереме поуките од Божјата Реч. На тој начин природата станува клуч кој ги отвора сокровиштата на Речта. {Вос. 120.1}

Децата треба да се охрабрат во природата да бараат илустрации за библиските учења, а во Библијата да изнаоѓаат споредби изнесени од природата. Тие треба да го истражуваат, и во природата и во Светото Писмо, сето она што Го претставува Христа, како и она што Тој го употребил опишувајќи ја вистината. На тој начин тие можат да научат да Го гледаат Него во дрвото и лозата, во лилјанот и розата, во сонцето и ѕвездата. Тие можат да научат да го слушаат Неговиот глас во песната на птиците, во шумот на дрвјата, во татнежот на громот и во музиката на морето. Сè во природата ќе им ги повторува Неговите скапоцени поуки. {Вос. 120.2}

За оние кои на овој начин ќе се запознаат со Христа, Земјата веќе никогаш нема да биде осамено и пусто место. Таа ќе биде дом на нивниот Татко, исполнета со присуството на Оној, Кој еднаш престојувал меѓу луѓето. {Вос. 120.3}

КУЛТУРА НА УМОТ И ДУХОТ

„И преку знаење се полнат одаите
со секакви благопријатни
и скапоцени богатства”
(Изреки 24:4)

За умот и душата, исто како и за телото, важи Божјиот закон дека силата се добива со труд. Развојот се постигнува со вежбање. Во согласност со овој закон, Бог се погрижил да ни обезбеди средства за развивање на умот и духот во Својата Реч. {Вос. 123.1}

Библијата ги содржи сите принципи што луѓето треба да ги разберат за да се оспособат и за овој и за животот што ќе дојде. Овие принципи сите можат да ги разберат. Ако некој го вреднува учењето на Библијата, нема да може да прочита ниту еден единствен стих од неа, а од него да нè извлече некоја полезна мисла. Но, највредните поуки од Библијата не можат да се добијат со повремено или неповрзано проучување. Нејзиниот голем систем на вистини не е прикажан така што ќе може да го разбере некој забрзан или невнимателен читател. Многу нејзини богатства лежат

длабоко под површината и можат да се најдат само со вредно истражување и долготраен труд. Вистините, кои ја сочинуваат големата целина, мораат да се истражуваат и собираат „малку тука, малку таму" (Исаија 28:10). {Вос. 123.2}

Кога ќе се истражат и присоберат на ваков начин, ќе се покаже дека совршено си одговараат една на друга. Секое Евангелие ги надополнува другите, секое пророштво го објаснува другото, секоја вистина понатаму развива некоја друга вистина. Евангелието ги објаснува симболите на јудејскиот систем. Секој принцип во Божјата Реч има свое место, секој факт свое значење. А севкупната структура, и според нацртот и според изведбата, сведочи за својот Автор. Таквата структура не можел да ја замисли ниту да ја создаде ниту еден друг ум, освен умот на Бесконечниот. {Вос. 123.3}

Истражувањето различни делови и проучувањето на нивните взаемни односи побарува интензивна работа на највисоките способности на човечкиот ум. Никој не може да се занимава со вакво проучување, а истовремено да не ги развие и своите умствени сили. {Вос. 124.1}

Ползата што умот ја има од проучувањето на Библијата не е само во истражувањето на вистините и во нивното заемно поврзување. Веќе самиот труд вложен во разбирањето на изнесените теми е полезен. Умот кој се занимава само со секојдневни предмети отапува и ослабнува. Ако никогаш не се труди да ги разбере големите и далекусежни вистини, тој по некое време ќе ја загуби способноста да се развива. Како заштита од ова пропаѓање, и како поттик на развој, ништо не може да се мери со проучувањето на Божјата Реч. Како средство за вежбање на умот, Библијата е поуспешна од било која друга книга, или од сите други книги заедно. Возвишеноста на нејзините теми, достоинствената едноставност на нејзините изреки, убавината на нејзиното сликовито изразување ги оживува и воздигнува нашите мисли повеќе од било што. Никакво друго проучување не може на умот да му даде таква сила, како напорот да се разберат чудесните вистини на откровението. Умот кој на таков начин доаѓа во допир со мислите на Бесконечниот не може а да нè се развива и јакне. {Вос. 124.2}

Библијата има уште поголема сила во развивањето на духовната природа. Човекот, создаден да живее во заедница со Бога, само во таква заедница може да се развива и да живее вистински живот. Создаден да ја најде својата највисока радост во Бога, тој во ништо друго не може да го најде она што би можело да го задоволи копнежот на срцето, што би можело да ја згасне онаа глад и жед на душата. Оној кој ја проучува Божјата Реч со искрено и отворено срце, стремејќи се да ги разбере нејзините вистини, ќе биде доведен во допир со нејзиниот Автор; и нема да постои граница на можностите на неговиот развој, освен ако тој самиот не го одлучи спротивното. {Вос. 124.3}

Со големата разноликост на своите стилови и теми, Библијата може да го заинтересира секој ум и да го поттикне секое срце. На нејзините страници може да се најде најстарата историја; најверодостојна биографија; принципи според кои власта треба да управува со државата, принципи за водење на домаќинството - принципи за кои човечката мудрост никогаш не дораснала. Таа ја содржи најдлабоката филозофија, најмилната и највозвишена, најчувствителна и најтрогателна поезија, Библиските списи се неспоредливо повредни од списите на било кој човек, дури и кога би се оценувале на таков начин; но, нивниот домет е бескрајно подалечен и нивната вредност бескрајно поголема ако ги набљудуваме имајќи ја предвид големата централна мисла. Набљудувана во светлината на оваа мисла, секоја тема добива ново значење. Во

наједноставно изречените вистини се содржани принципи високи како небото, кои ја опфаќаат вечноста. {Вос. 125.1}

Централната тема на Библијата, темата во која се соединуваат сите останати теми во целата книга, е планот на спасението, обновувањето на Божјиот лик во човековата душа. Од првото навестување на надежта, во осудата изречена во Едем до она последно славно ветување во Откровението: „И ќе го гледаат Неговото лице, и Неговото име ќе биде на нивните чела" (Откровение 22:4), водечката мисла на секоја книга и секој отсек во Библијата е постепеното објавување на таа чудесна тема - подигнувањето на човекот - објавувањето на силата на Бога „Кој ни даде победа преку нашиот Господ Исус Христос" (1.Коринтјаните 15:57). {Вос. 125.2}

Оној што ќе ја разбере оваа мисла пред себе има неограничено поле за проучување. Тој го има клучот кој ќе му го отвори целото сокровиште на Божјата Реч. {Вос. 126.1}

Науката за спасението е наука над сите науки; тоа е наука што ја проучуваат ангелите и сите разумни суштества на безгрешните светови; наука која го плени вниманието на нашиот Господ и Спасител; наука која се наоѓа во центарот на планот создаден во умот на Бесконечниот-„тајната, за која се молчеше од вечни времиња" (Римјаните 16:25); наука што во текот на бескрајните векови ќе ја проучуваат оние кои Бог ги избавил. Тоа е највозвишеното проучување со кое човекот може да се занимава. Тоа ќе го поттикне умот и ќе ја воздигне душата повеќе од било кое друго проучување. {Вос. 126.2}

„Но предноста на знаењето е тоа што мудроста дава живот на оној што ја има". „Зборовите што ви ги реков", рекол Исус, „се дух и живот". „А ова е вечниот живот: да Те познаат Тебе, единствениот вистински Бог, и Исуса Христа, Кого си Го испратил" (Проповедник 17:12; Јован 6:63; 17:3). {Вос. 126.3}

Творечката сила, која ги создала световите, се наоѓа во Божјата Реч. Таа Реч дава сила; таа раѓа живот. Секоја заповед е и ветување. Прифатена со волја, примена во душата, таа со себе го донесува животот на Бесконечниот. Таа ја преобразува природата и повторно ја создава душата според Божјиот лик. {Вос. 126.4}

Животот даден на ваков начин, на истиот начин и се одржува. Човекот ќе живее „од секој збор, што излегува од устата на Бога" (Матеј 4:4). {Вос. 126.5}

Умот, душата, се изградува со она со што се храни; врз нас е одговорноста да одлучиме со што ќе се храни. Секој има право да ги одбере темите со кои неговите мисли ќе се занимаваат и ќе го обликуваат неговиот карактер. Бог на секое човечко суштество кое има предимство да му пристапи на Писмото му вели: „Му напишав важни закони". „Повикај Ме, и ќе ти одговорам и ќе ти откријам големи и недостижни тајни за кои што не знаеш ништо" (Осија 8:12; Еремија 33:3). {Вос. 126.6}

Со Божјата Реч во својата рака, секое човечко суштество, без оглед на тоа во каква положба животот го фрлил, може да го одбере друштвото што го сака. Со помош на нејзините страници тоа може да разговара со најблагородните и најдобри претставници на човечкиот род, може да го слуша гласот на Вечниот додека зборува со луѓето. Додека ги проучува темите во кои „ангелите сакаат да вникнат", и размислува за нив, тој може да биде со нив. Може да оди по стапките на небесниот Учител, и да ги слуша Неговите зборови како во времето кога Тој проповедал на ридот, во рамнината и на езерото. Во овој свет може да престојува во небесна атмосфера, давајќи им надеж на ужалените и искушуваните на Земјата, будејќи кај нив копнеж за светост, а при тоа самиот ќе доаѓа во сè потесна и потесна заедница со Невидливиот; и слично на оној кој

во дамнешни времиња чекорел со Бога, ќе се приближува сè поблиску и поблиску до прагот на вечниот свет, сè додека вратите нè се отворат и тој влезе внатре. Таму нема да се чувствува како странец. Гласовите што ќе го поздрават се гласови на светите кои биле негови невидливи другари на Земјата - гласови кои тој уште тука научил да ги препознава и да ги сака. Оној кој преку Божјата Реч живеел во заедница со Небото, ќе се чувствува пријатно во небесното друштво. {Вос. 127.1}

НАУКАТА И БИБЛИЈАТА

„Кој од нив не знае, дека Божјата рака
го создаде сето тоа?"
(Јов 12:9)

Бидејќи книгата на природата и книгата на откровението носат печат на истиот врвен Ум, нивните гласови мораат да се согласуваат. Иако со различни методи и на различни јазици, тие сведочат за истите големи вистини. Науката постојано открива нови чудеса; но резултатите од нејзините истражувања не откриваат ништо што, правилно протолкувано, би се спротивставило на божественото откровение. Книгата на природата и пишаната Реч взаемно се осветлуваат. Тие не запознаваат со Бога учејќи нè по нешто за законите преку кои Тој делува. {Вос. 128.1}

Погрешните заклучоци, донесени врз основа на фактите набљудувани во природата, довеле до привиден судир помеѓу науката и откровението; во настојување да се поврати загубената хармонија, прифатени се толкувања на Писмото кои ја поткопуваат и разурнуваат силата на Божјата Реч. Се смета дека геологијата му се спротивставува на буквалното толкување на извештајот на Мојсеј за создавањето. Се тврди дека биле потребни милиони години за еволуцијата на Земјата од некаков хаос; а заради прилагодување на Библијата кон тоа наивно откритие на науката, се претпоставува дека деновите на создавањето претставуваат големи неодредени периоди, кои траат илјадници, или дури и милиони години. {Вос. 128.2}

Таквиот заклучок е сосема без основа. Библискиот извештај не се спротивставува ниту самиот на себе, ниту на учењето на природата. За првиот ден употребен за делото на создавањето извештајот вели: „И бидна вечер, па утро - прв ден" (Создавање 1:5). Суштински гледано, истото ова е кажано за секој од шесте дена од седмицата на создавањето. Вдахновената Реч изјавува дека секој од овие периоди бил ден кој се состоел од вечер и утро, како и сите други денови од тоа време па до денес. За самото дело на создавањето, божественото сведоштво гласи: „Зашто Тој рече - и сè стана, нареди - и сè се утврди" (Псалм 33:9). Колку време за еволуција на Земјата од хаосот Му било потребно на Оној Кој на ваков начин можел да создаде безбројни светови? Мораме ли да вршиме насилство над Неговата Реч за да ги објасниме Неговите дела? {Вос. 129.1}

Вистина е дека остатоците пронајдени на Земјата сведочат за постоење на луѓе, животни и растенија кои се многу поголеми од оние што ние денес ги познаваме. Се смета дека овие остатоци докажуваат дека растителниот и животинскиот свет постоел пред времето за кое зборува извештајот на Мојсеј. Но за сето тоа библиската историја ни овозможува исцрпно објаснение. Пред потопот, степенот на развој на растителниот и животинскиот свет далеку го надминувал оној кој нам ни е оттогаш познат. За време

на потопот, површината на Земјата била опустошена, се случиле значителни промени, а при новото формирање на Земјината кора се сочувани многу траги од животот кој некогаш постоел. Просторните шуми, затрупани со земја за време на потопот и оттогаш претворени во јаглен, ги сочинуваат големите јаглени наслаги и придонесуваат за создавање нафтени залихи кои и служат на нашата денешна удобност. Секој од овие факти, изнесен на дневна светлина, немо сведочи за вистинитоста на Божјата Реч. {Вос. 129.2}

Слична на теоријата за еволуција на Земјата е онаа теорија која тврди дека човекот, славната круна на создавањето, настанал со нагорна линија од микробите, мекотелите и четвороношците. {Вос. 130.1}

Колку е кус човечкиот живот; колку е ограничен неговиот делокруг; колку е стеснет неговиот видокруг кога ќе се земат предвид неговите можности за истражување; колку често и тешко се измамува во своите заклучоци, особено кога се работи за настани за кои се мисли дека ја антидатираат библиската историја; колку често неговите таканаречени научни заклучоци се менуваат или отфрлуваат; со колкава подготвеност фиктивните периоди од развојот на Земјата од време на време се продолжуваат или скусуваат за милиони години; и како теориите поддржани од различни научници се спротивставуваат една на друга - земајќи го сето тоа предвид, дали, заради предимството да можеме да го изведеме своето потекло од микробите, мекотелите и мајмуните, треба да се согласиме да го отфрлиме извештајот на Светото Писмо, толку возвишен во својата едноставност: „Бог го создаде човекот во Својот лик”? (Создавање 1:27). Дали ќе го отфрлиме овој родослов, кој е поблагороден од било кој друг што се чува во царските дворови –„Син Адамов, Син Божји”? (Лука 3:38). {Вос. 130.2}

Правилно разбрани, научните откритија и животните искуства се согласуваат со сведоштвото на Светото Писмо за постојаното Божјо делување во природата. {Вос. 130.3}

Во химната што ја забележал Неемија, Левитите пееле: „Ти си Единствен, Господи! И го создаде небото, и небесата над небесата, и нивната војска, земјата и сè што е на неа, морињата и сè што е во нив. Ти го оживуваш сето тоа” (Неемија 9:6). {Вос. 130.4}

За планетата Земја Писмото изјавува дека делото на создавањето е довршено. „Делата беа извршени уште од создавањето на светот” (Евреите 4:3). {Вос. 130.5}

Меѓутоа, Божјата сила сè уште работи на одржувањето на она што е создадено. Пулсот не чука, ниту дишењето продолжува затоа што механизмот, еднаш ставен во движење, продолжил да работи со своја сопствена природна енергија. Секое вдишување, секој удар на срцето, е доказ за грижата на Оној во кого живееме, се движиме и постоиме. Од најмалиот инсект до човекот, секое живо суштество секојдневно зависи од Неговото провидение. {Вос. 131.1}

„И сите овие чекаат на Тебе...
ако им даваш, тогаш собираат.
Ако ја отвориш раката, се наситуваат со блага.
Скриеш ли го Своето лице, тогаш се растажуваат;
Ако им го одземеш здивот, умираат
и пак се враќаат во прав.
Го испраќаш Својот Дух, пак се создаваат.
(Псалм 104:27-30) {Вос. 131.2}

„Тој го оптегнува северот врз празнината,
Тој ја држи земјата, необесена на ништо.
Тој ја затвора водата во Своите облаци,
но облаците не се скинуваат под неа...
Тој им постави меѓи на водите,
додека не дојде крајот на светлината и темнината. {Вос. 131.3}
Столбовите небески се тресат
и премираат од страв
на Неговиот укор.
Тој го скроти морето со Својата сила...
со Својот Дух ги украси небесата,
А Неговата рака ја прободе брзата змија.
Сè тоа е само дел од Неговите патишта,
а колку малку сме слушнале за Него.
Но кој може да го сфати громот на Неговата моќ?“
(Јов 26:7-14) {Вос. 131.4}
„Неговиот пат е во виор и во бура,
облаците се прав на Неговите нозе”
(Наум 1:3) {Вос. 131.5}

Моќната сила која дејствува во целата природа и одржува сè, не е, како што сметаат некои научници, само некој сеопфатен принцип, некоја движечка енергија. Бог е дух; а сепак, Тој е личност, суштество; зашто човекот е создаден според Неговиот лик. Како личност, Бог се откри во Својот Син. Исус, одблесокот на славата на Таткото, „одраз на Неговото битие” (Евреите 1:3), дошол на Земјата во човечко обличје. Тој дошол на свет како личност, како Спасител. Како личност, како Спасител се вознел во височините; како личност, како Спасител, посредува во небесните дворови. Пред Божјиот престол служи за нас „како Син човечки” (Даниел 7:13). {Вос. 131.6}

Апостол Павле, пишувајќи под влијание на Светиот Дух, за Христа изјавува дека „преку Него е создадено сè... сè е преку Него и за Него создадено. И Тој е пред сè, и сè е во Него” (Колосјаните 1:16,17). Раката која ги одржува световите во просторот, раката која одржува сè по целата Божја вселена во уреден поредок и неуморна активност, тоа е раката што била прикована на крстот поради нас. {Вос. 132.1}

Божјата големина е несфатлива за нас. „Господовиот престол е на небесата” (Псалм 11:4); сепак, Тој е секаде присутен со Духот. Тој длабоко го познава секое дело на Своите раце и лично се интересира за секое од нив. {Вос. 132.2}

„Кој е како Господ, нашиот Бог,
кој пребива во висините Кој се наведнува
да ги гледа нештата кои се на небото и земјата?
Каде да одам од Твојот Дух
и каде да побегнам од Твоето лице?
Ако се вознесам на небото:
таму си, ако слегнам во подземјето: и таму си”. {Вос. 132.3}
„Ако ги земам крилата на зората
и се населам на крајот на морето, и таму,
Твојата рака ќе ме води,
Твојата десница ќе ме држи”. {Вос. 132.4}

„Ти знаеш кога седнувам и кога станувам.
Веќе оддалеку ги знаеш моите мисли.
Дали одам или лежам...
познати Ти се сите мои патишта...
Ти ме опфаќаш од плеќите и од лицето,
Твојата рака си ја ставил врз мене.
Тоа знаење премногу е чудно за мене,
Превисоко е, за да можам да му пријдам"
(Псалм 113:5,6; 139:8-10; 139:2-6). {Вос. 133.1}

Создателот на сè е Оној кој одредил средствата да бидат прекрасно прилагодени на причината и залихите на потребата. Тој самиот се погрижил секоја всадена потреба во материјалниот свет да биде задоволена. Тој е Оној Кој ја создал човечката душа, со нејзината способност да знае и да сака. И Тој по Својата природа не е таков што ќе може да ги остави незадоволени побарувањата на душата. Никаков неповредлив принцип, никакво безлично апсолутно суштество, или чиста апстракција, не може да ги задоволи потребите и копнежите на човечките суштества во овој живот преполн со борба против гревот, жалоста и болката. Не е доволно да се верува во законот и силата, во она што нема сочувство, и никогаш не го слуша повикот за помош. Нам ни е потребно да знаеме за семоќната рака која нè држи, за безграничниот Пријател кој сочувствува со нас. Нам ни е потребно да стиснеме топла рака, да се потпреме на срце полно со нежност. И токму таков е Бог Кој се открива во Својата Реч. {Вос. 133.2}

Оној што најдлабоко ќе навлезе во тајните на природата, најпотполно ќе ги согледа своето сопствено незнаење и слабост. Ќе сфати дека постојат длабочини и височини што нè може да ги досегне, тајни во кои нè може да проникне, дека пред него лежат бескрајни подрачја на вистината во кои уште никој не стапнал. Тој, заедно со Њутн, ќе биде подготвен да каже: „Ми се чини дека сум како дете кое собира камчиња и школки на морскиот брег, додека пред мене неоткриен се простира големиот океан на вистината". {Вос. 133.3}

Луѓето што најдлабоко ја проучиле науката, се принудени да признаат дека во природата делува една бескрајна сила. Но, на човечкиот разум, кога е препуштен самиот на себе, поуките на природата мораат да му изгледаат противречно и обесхрабрувачки. Единствено во светлината на откровението тие можат правилно да се протолкуваат. „Преку вера разбираме" (Евреите 11:3). {Вос. 134.1}

„Во почетокот Бог". (Создавање 1:1). Само тука умот, во своето горливо испитување, враќајќи секако гулабица во заклонот на арката, може да најде починка. Во височината, во длабочината, во далечината, престојува бескрајната Љубов, подесувајќи сè да ја исполни „секоја желба на Својата добрина" (2. Солунјаните 1:11). {Вос. 134.2}

„Неговите невидливи својства, Неговата вечна сила и божеството, можат да се согледаат од создавањето на светот, набљудувани преку творбите" (Римјаните 1:20). Но нивното сведоштво можело да биде разбрано единствено со помош на божествениот Учител. „Зашто, кој од луѓето знае што е во човекот, освен човечкиот дух, кој е во него? Така никој не знае што има во Бога, освен Божјиот Дух" (1. Коринтјаните 2:11). {Вос. 134.3}

„А кога ќе дојде, Тој, Духот на вистината, ќе ве упати во секоја вистина" (Јован 16:13), Единствено со помош на тој Дух Кој во почетокот „се движеше над водите"; таа Реч со која „сè е создадено што е создадено"; Тоа вистинско Видело „Кое го осветлува

секој човек кој доаѓа на светот", може правилно да се протолкува сведоштвото на науката. Само со нивно водство можат да се спознаат нејзините најдлабоки вистини. {Вос. 134.4}

Само според упатствата на Семожниот можеме да бидеме оспособени, проучувајќи ги Неговите дела, да мислиме како што Тој мислел. {Вос. 134.5}

ПРИНЦИПИ И МЕТОДИ НА РАБОТЕЊЕ

„Кој живее непорочно, оди без страв"
(Изреки 10:9)

Не постои гранка на чесно работење за која Библијата не би можела да ни понуди најосновна подготовка. Нејзините принципи на трудољубивост, чесност, штедливост, владеење со себеси и непорочност се тајната на вистинскиот успех. Овие принципи, како што се изложени во книгата Изреки, претставуваат сокровиште на практичната мудрост. Каде може трговецот, занаетчијата, раководителот во било кое подрачје на работење, да најде подобри совети за себе или за своите вработени од оние што се наоѓаат во овие зборови на мудриот човек: {Вос. 135.1}

„Дали си видел човек трудољубив во својата работа? Таквиот ќе стои пред цареви, нема да стои пред прости" (Изреки 22:29). {Вос. 135.2}

„Од секој труд има полза, а говорот на усните е само сиромаштво". (Изреки 14:23) {Вос. 135.3}

„Душата на мрзеливиот посакува, но без успех". „Пијаницата и изедникот осиромашуваат, а дремливоста ќе ги облече во партали" (Изреки 13:4; 23:21). {Вос. 135.4}

„Кој клевети наоколу, открива тајни; затоа не здружувај се со оној, кому усните секогаш му се отворени" (Изреки 20:19) {Вос. 135.5}

„Разумниот се воздржува во своите зборови"; но „кој е безумен, ја почнува препирката" (Изреки 17:27; 20:3). {Вос. 135.6}

„Не оди по патот на лошите"; „Може ли некој да оди по вжарени јаглени, а да не си ги изгори своите нозе?" (Изреки 4:14; 6:28). {Вос. 136.1}

„Дружи се со мудрите и ќе станеш мудар". (Изреки 13:20). {Вос. 136.2}

„Кој има пријател, треба пријателски да постапува"(Изреки 18:24) {Вос. 136.3}

Целото подрачје на нашите меѓусебни обврски е опфатено со Христовите зборови: „И така, сè што сакате да ви прават луѓето, правете им и вие така" (Матеј 7:12). {Вос. 136.4}

Колкумина би можеле да избегнат финансиски неуспех и пропаст кога би ги слушале предупредувањата кои се толку често повторувани и нагласувани во Писмото: {Вос. 136.5}

„Кој брза по богатство, нема да остане невин" (Изреки 28:20). {Вос. 136.6}

„Со измама придобиено богатство исчезнува, а кој собира со труд, го умножува" (Изреки 13:11). {Вос. 136.7}

„Сокровиште придобиено со лажлив јазик е непостојана суета на оние кои бараат смрт" (Изреки 21:6). {Вос. 136.8}

„Должникот е слуга на позајмувачот" (Изреки 22:7). {Вос. 136.9}

„Многу лошо поминува кој заложува за друг, а без страв е кој го мрази залогот” (Изреки 11:5). {Вос. 136.10}

„Не преместувај ги старите меѓи и не навлегувај во нивата на сираците, зашто е моќен нивниот Заштитник, ќе го брани нивното право против тебе”. „Кој го угнетува бедниот за да се збогати и кој дава на богатиот - ќе осиромашат”. „Кој копа јама, сам паѓа во неа, и кој тркала камен, врз него ќе се врати” (Изреки 23:10,11; 22:16; 26:27). {Вос. 136.11}

Врз овие принципи се потпира благосостојбата на општеството, без оглед дали се работи за световни или за верски заедници. Овие принципи им даваат сигурност. и на имотот и на животот. За сè што овозможува взаемна доверба и соработка, светот може да му заблагодари на Божјиот закон кој е запишан во Неговата Реч и кој уште постои во човечкото срце, често запишан со нејасни и речиси избришани букви. {Вос. 137.1}

Зборовите на псалмистот: „Помил ми е законот на Твојата уста, отколку илјада златници и сребреници” (Псалм 119:72), го изразуваат она што е вистинито и од друг аспект, не само од религиозен. Тие ја изразуваат апсолутната вистина, вистина која е призната и во деловниот свет. Дури и во ова време на страсна потрага по пари, остра конкуренција и бескрупулозни методи, сепак сè уште се признава дека за еден млад човек кој влегува во животот, чесноста, трудољубивоста, владеењето со себеси, непорочноста и штедливоста претставуваат подобар капитал од било која сума пари. {Вос. 137.2}

Сепак, дури и меѓу оние кои ги вреднуваат овие особини и ја признаваат Библијата како нивен извор, само ретки сфаќаат од кој принцип тие произлегуваат. {Вос. 137.3}

Темелот на деловната чесност и деловниот успех е признавањето на Бога како сопственик на сè. Создателот на сè е вистинскиот сопственик. Ние сме Негови повереници. Сè што имаме Тој ни доверил за да го употребуваме во согласност со Неговите упатства. {Вос. 137.4}

Тоа е обврска на секое човечко суштество. Таа се однесува на севкупното подрачје на човечкото дејствување. Без оглед дали го признаваме тоа, ние сме пристави кои Бог ги снабдува со способности и средства и ги поставува во светот да ја извршуваат работата што Тој им ја одредил. {Вос. 137.5}

На секој човек му е дадена „негова работа" (Марко 13:34), работа која е прилагодена на неговите способности, работа која ќе му донесе најмногу добро и нему и на неговите ближни, и најмногу ќе го прослави Бога. {Вос. 138.1}

Така нашата работа, или професија, станува дел од големиот Божји план и, сè додека ја извршуваме во согласност со Неговата волја, Тој Самиот е одговорен за последиците. „Ние сме соработници на Бога” (1. Коринтјаните 3:9) и наша улога е верно да ги исполнуваме Неговите упатства. Така нема да има потреба од вознемиреност и грижа. Трудољубивоста, верноста, грижливоста, штедливоста, разумноста се барани особини. Секоја способност мора да се развие до максимум. Но тоа нема да зависи од успешниот исход на нашите напори, туку од Божјото ветување. Словото Кое го хранело Израелот во пустината, го одржало Илија во време на глад, ја има истата сила и денес: „И така, не грижете се, велејќи: ‘што ќе јадеме?’ или: 'што ќе пиеме?'... Но, барајте го првин царството Божјо и Неговата праведност, и сето тоа ќе ви се додаде” (Матеј 6:31-33). {Вос. 138.2}

Оној кој на луѓето им ја дава способноста да стекнуваат имот, со тој дар поврзал и обврска. Од сè што стекнуваме, Тој побарува одреден дел. Десетокот е Господов. „Секоја десетина од земјата од полските посеви и од плодовите на дрвјата”, ... „секој

десеток од крупниот и од ситниот добиток,”... „нека Му биде посветено на Господа” (Левитска 27:30,32). Ветувањето што Јаков го дал кај Ветил ја покажува големината на обврската. „А од сè што ќе ми даваш, за тебе ќе одвојувам десеток” (Создавање 28:22). {Вос. 138.3}

„Донесете ги сите десетоци во ризницата” (Малахија 3:10), гласи Божјата заповед. Не е упатен повик на благодарност или дарежливост. Тоа едноставно е прашање на честа. Десетокот е Господов; и Тој ни наложува да Му го вратиме она што е Негово. {Вос. 138.4}

„А од управителите натаму се бара секој да се покаже верен” (1. Коринтјаните 4:2). Ако чесноста е важен принцип во деловниот живот, зарем не би морале да ја признаеме и својата обврска кон Бога - обврска која е темел на сите други? {Вос. 139.1}

Со службата на повереништво е поврзана и обврска, не само кон Бога, туку и кон човекот. Бескрајната љубов на Откупителот му дава животни дарови на секое човечко суштество. Храната, облеката и засолништето, телото, умот и душата - сето тоа е придобиено со Неговата крв. И Христос нè поврзал со нашите ближни со обврската на благодарност и служба, која настанала на таков начин. Тој ни заповеда: „Со љубов служете си еден на друг” (Галатјаните 5:13). „Доколку му направивте на еден од овие Мои најмали браќа, Мене Ми направивте” (Матеј 25:40). {Вос. 139.2}

„Јас сум им должник”, изјавува Павле, „и на Грците и на варварите и на мудрите и на неразумните” (Римјаните 1:14). Тоа важи и за нас. Сè со што во животот сме благословени повеќе од другите, од нас прави должници на секое човечко суштество на кое можеме да му направиме добрина. {Вос. 139.3}

Овие вистини не важат повеќе дома отколку во претпријатието. Добрата со кои управуваме не се наши; секогаш е ризично да се загуби предвид овој факт. Ние сме само пристави, и од исполнувањето на нашата обврска зависи и благосостојбата на нашите ближни и нашата сопствена судбина и во овој и во животот што ќе дојде. {Вос. 139.4}

„Кој дели изобилно сè повеќе има, а кој скржави сè е посиромашен”. „Фрли го својот леб во водите и ќе го најдеш после многу време”. „Благотворната душа наоѓа поткрепа, а кој ги напојува другите, сам ќе се напои” (Изреки 11:24,25; Проповедник 11:1). {Вос. 139.5}

„Не труди се за да придобиеш богатство... насочиш ли ги очите кон него, него веќе го нема, зашто си направило крилја како орел и летнало кон небото” (Изреки 23:4,5). {Вос. 140.1}

„Давајте и ќе ви се даде: добра мерка - набиена, натресена, преполнета, ќе ви биде дадена во скутот, зашто со каква мерка мерите, со таква ќе ви се одмери” (Лука 6:38). {Вос. 140.2}

„Почитувај Го Господа со Својот имот и со првините на сиот свој приход, и твоите житници ќе бидат преполни, и твоите каци ќе се прелеваат со ново вино“ (Изреки 3:9,10). {Вос. 140.3}

„Донесете ги сите десетоци во ризницата, за да има храна во Мојот Дом. Тогаш испитајте Ме - зборува Господ над војските - не ќе ли ви ги отворам небесните прозорци и не ќе ли излеам врз вас благослов со полна мерка. Нема ли заради вас да му забранам на скакулецот за да не ви ги расипува веќе посевите и за да не ви биде неплодна лозата во полето... Тогаш сите народи ќе ве сметаат за среќни, зашто ќе бидете земја пожелувана„ (Малахија 3:10-12). {Вос. 140.4}

„Ако живеете, според Моите закони, ако ги пазите Моите заповеди и ако ги спроведувате во дело, ќе ви дадам дожд во право време, па земјата ќе раѓа род, а стеблата во полето ќе донесуваат плодови. Вршењето ќе ви го достигнува гроздоберот, а бербата ќе го достигнува сеењето. Ќе јадете свој леб до наситка, и ќе живеете безопасно во вашата земја. Ќе и дадам мир на земјата;... и никој не ќе ве плаши". (Левитска 26:3-6). {Вос. 140.5}

„Стремете се кон правда, притекнете му на помош на угнетуваниот, помогнете му на сирачето до правдата, заземете се за вдовицата". „Блазе му на оној кој мисли на бедниот, Господ ќе го спаси во ден на неволја! Господ ќе го штити и ќе го запази жив, ќе му даде среќа на земјата, и нема да го предаде на волјата на неговите непријатели". „На Господ Му позајмува кој е милостив кон бедниот, и Тој ќе му го плати добротворството" (Исаија 1:17; Псалм 41:2,3; Изреки 19:17). {Вос. 141.1}

Оној кој на ваков начин ги вложува своите пари собира двојно богатство. Освен она што на крајот ќе мора да го остави, без оглед колку мудро го умножува, тој собира богатство за вечноста - богатство кое е највреден имот и на земјата и на небото. {Вос. 141.2}

Чесно работење

„Господ се грижи за животот на чесните, нивното наследство ќе трае довека. Нема да се засрамат во време на неволја, ќе бидат сити во дните на глад" (Псалм 37:18,19). {Вос. 141.3}

„Оној кој оди непорочно, кој твори праведност и зборува вистина од своето срце;" „кој се заколнува на своја штета, па не се одречува". „Кој ја презира печалбата од насилство, кој ги тресе рацете за да не прими поткуп... кој ги затвора очите за да не види зло - тој ќе живее во висините... ќе му се даде леб и водите не ќе му недостасуваат. Твоите очи ќе го гледаат царот во Неговата убавина, ќе ја разгледуваат непрегледната земја" (Псалм 15:2; 15:4; Исаија 33:15-17). {Вос. 141.4}

Бог во Својата Реч дава слика на човек кој напредува - чиј живот е успешен во полн смисол на зборот, човек кому и Небото и Земјата радосно му оддаваат почест. Самиот Јов вака ги опишува своите искуства: {Вос. 142.1}

„Во деновите на своите млади години,
кога милоста Божја беше над шаторот мој...
Кога Седржителот уште беше со мене,
а моите деца ме опкружуваа...
Кога излегував над градската врата
и ја поставував својата столица на раскрсницата.
Откако ќе ме видеа, младите се криеја;
старците стануваа и стоеја,
Кнезовите го прекратуваа разговорот
и ја ставаа раката на својата уста.
Гласот на првенците стивнуваше сосем... {Вос. 142.2}
"Секој што ме слушаше ме наречуваше блажен,
Ме фалеше окото, што ќе ме видеше.
Зашто, го избавував бедниот кога викаше,
сиракот и оставениот без помош. {Вос. 142.3}
„Врз мене доаѓаше благословот на оној што пропаѓаше,

на вдовичиното срце му донесував радост.
Се облекував во праведност како со облека,
Мојата правда ми беше како наметка и венец.
Бев очи на слепиот и бев нозе на хромиот.
Татко на сиромасите, и се застапував за странец”
„Странецот не ноќеваше на улица,
ја отворав својата врата на патникот”. {Вос. 142.4}
„Слушаа желно што ќе им кажам, и молчеа...
Внимаваа на ведрината на моето лице.
Јас им ги избирав патиштата,
јас ги предводував како поглавар,
Како цар кога е среде своите чети,
како оној кој ги теши јадосаните”.
(Јов 29:4-16; 31:32; 29:21-25). {Вос. 142.5}

„Господовиот благослов збогатува и не придодава никаква мака“ (Изреки 10:22). {Вос. 142.6}

„Богатството и славата се во Мене, вели Мудроста, „постојаното добро и справедливоста” (Изреки 8:18). {Вос. 143.1}

Библијата ги покажува и последиците од отстапувањата од вистинските принципи во нашите односи со Бога како и во нашите меѓучовечки односи. Бог на оние на кои им ги доверил Своите дарови, а кои сепак се рамнодушни кон Неговите барања им вели: {Вос. 143.2}

„Свртете го срцето ваше врз вашите патишта. Вие сеете многу, а собирате малку; јадете, а не се заситувате; пиете, а не се напивате; се облекувате, но не се стоплувате; оној што печалил пари ги става во дупнато ќесе... Мислите многу, а излегува малку, и што ќе внесете дома, тоа Јас го разнесувам”. „Порано, доаѓале до крстина, што дава до дваесет мери и, ќе добиеле само десет; и до каца од педесет мери, а таа давала само дваесет мери”. „Зошто? - вели Господ Саваот: Затоа што е домот Мој запустен” „Може ли човек да краде од Бога? Но вие крадете од Мене. Ќе речете: ‘што крademе од Тебе? - од десетокот и од приносите”. „Па поради тоа небото се затвори и не ви дава роса и земјата не ви дава плодови” (Агеј 1:5-9; 2:16; 1:9; Малахија 3:8; Агеј 1:10). {Вос. 143.3}

„Затоа што го измачувате сиромавиот... ќе изградите домови од делкан камен, но нема да живеете во нив; ќе насадите убави лозја, само вино од нив нема да пиете”. „Господ ќе ти испрати тогаш скудност, глад и уништување на секоја работа на рацете твои”. „Синовите твои и ќерките твои ќе бидат предадени на друг народ... очите твои ќе гледаат и ќе чезнеат по нив, но нема да има сила во рацете твои” (Амос 5:11; Второзаконие 28:20:32). {Вос. 143.4}

„Кој со неправда спечалува богатство: тој ќе го остави во половината од животот свој и ќе стане глуп пред крајот свој” (Еремија 17:11). {Вос. 143.5}

Извештаите за секоја работа, деталите од секоја трансакција, внимателно се испитуваат од страна на невидливите ревизори, застапниците на Оној кој никогаш не прави компромиси со неправедноста, на чии очи злото никогаш не може да им избега, Кој никогаш не го прикрива гревот. {Вос. 144.1}

„Ако видиш некаде на сиромав да се врши неправда и да му се одзема судот на правдата, не се чуди на тоа: зашто над високиот гледа повисок, а над нив - уште

повисок". „Нема темнина, ниту смртна сенка, каде што би можеле да се сокријат оние што вршат беззаконие" (Проповедник 5;7; Јов 34:22). {Вос. 144.2}

„Ја креваат устата кон небото... и рекоа: 'Како дозна Бог, и има ли знаење во Севишниот?" „Ти го изврши тоа," Господ рече, „а Јас молчев; ти си помисли дека Јас сум, каков што си ти. Ќе те изобличам и ќе ти ги изнесам пред лицето твое гревовите твои" (Псалм 73:9-11; 50:21). {Вос. 144.3}

„Потоа пак ги подигнав очите и видов: а тоа лета свиток... Тоа е проклетство што ќе се излие врз целата земја; и секој што краде, ќе се истреби, како што е напишано на едната страна; и секој што се колне лажно, ќе се истреби - како што е напишано на другата страна. Јас го пуштив - вели Господ - и тој ќе влезе во домот на крадецот и во домот на оној, што се колне лажно во името Мое; и ќе остане во домот негов, и ќе го истреби него, и дрвјата негови и камењата негови" (Захарија 5:1-4). {Вос. 144.4}

И повторно Божјиот закон изрекува осуда за секој што прави зло. Тој може да го презре тој глас, може да настојува да го заглуши неговото предупредување, но залудно. Тој го следи. Му се наметнува. Го уништува неговиот мир. Ако не го послуша, го прогонува до гроб. На суд сведочи против него. Како неизгорлив оган, на крајот ги изгорува и душата и телото. {Вос. 144.5}

„Оти каква полза е за човека, ако го придобие целиот свет, а на душата своја и напакости? Или каков откуп ќе даде човек за својата душа?" (Марко 8:36,37). {Вос. 145.1}

За ова прашање би морал да размислува секој родител, секој учител, секој ученик-секое човечко суштество, младо или старо. Ниту една деловна шема или животен план не можат да бидат здрави или целосни, ако ги опфаќаат само кусите години од овој сегашен живот и не водат сметка за бескрајната иднина. Учете ги младите да ја вклучуваат вечноста во своите планови. Научете ги да ги изберат принципите и да ги бараат богатствата што имаат трајна вредност-да си собираат себеси „сокровиште на небото, каде крадец не се приближува и кое молец не го јаде", да си создаваат пријатели „со неправедно богатство", за да ги примат „во вечните куќи" кога него ќе го снема. (Лука 12:33; 16:9). {Вос. 145.2}

Сите што прават така на најдобар начин се подготвуваат за животот на овој свет. Никој не може да собира богатство на Небото, а да притоа неговиот живот на оваа Земја не е збогатен и облагороден. {Вос. 145.3}

„Побожноста е полезна за сè, бидејќи во себе има ветување за сегашниот и за идниот живот" (1. Тимотеј 4:8). {Вос. 145.4}

Библиски биографии

„Кои преку вера победија царства, вршеа правда, од немоќни станаа крепки" (Евреите 11:33,34). Најголема воспитна вредност во целата Библија имаат биографиите забележани во неа. Овие биографии се разликуваат од сите други по тоа што се сосема верни. За било кој ограничен ум е невозможно во сè правилно да ги протолкува постапките на другиот. Никој освен Оној Кој го познава срцето, Кој ги знае тајните извори на побудите и делата не може потполно и вистински да го опише карактерот, или да даде верна слика на човечкиот живот. Само во Божјата Реч може да се најде таков опис. {Вос. 146.1}

Ниту една вистина Библијата не ја учи појасно од онаа дека нашите постапки се резултат на она што сме. Животните искуства се во голема мерка плод на нашите сопствени мисли и дела. {Вос. 146.2}

„Незаслужена клетва нема да се збидне" (Изреки 26:2). {Вос. 146.3}

„Кажете му на праведникот: 'Блазе му, зашто тој ќе ги јаде плодовите на делата свои; а на беззаконикот-тешко нему, оти ќе има отплата за делата на рацете свои" (Исаија 3:10,11). {Вос. 146.4}

„Чуј земјо! Ете, ќе испратам против овој народ погибел, плод на помислите нивни" (Еремија 6:19). {Вос. 146.5}

Страшна е оваа вистина, и мора длабоко да се втисне во свеста. Секое дело има повратно дејство врз оној што го направил. Но, некое човечко суштество можеби никогаш нема да сфати дека злата што го прогонуваат во животот се само плод на она што самиот го посеал. Сепак, дури ни тогаш не е загубена секоја надеж. {Вос. 146.6}

За да го добие правото на првенство, кое, според Божјото ветување, веќе било негово, Јаков се послужил со измама, и пожнеал омраза од својот брат. Во текот на дваесетгодишното прогонство и самиот бил изигран и измамен и, на крајот, принуден да побара сигурност во бегство; но пожнеал и друга жетва кога се покажало дека неговите сопствени мани се појавуваат и во карактерот на неговите синови - сето тоа е само верна слика на вистината дека во животот сè се враќа. {Вос. 147.1}

Но Бог вели: „Зашто нема вечно да се закануван, ниту до крај ќе се гневам; инаку ќе падне врз Мене секој дух и секоја душа што сум го создал. Заради беззаконието на неговата лакомост Јас се разгневив и го поразив, се сокрив и негодував; но тој откако се одврати, отиде по патот на срцето свое. Ги видов патиштата негови, но ќе го излекувам, ќе го водам и ќе го утешувам, како и оние што го жалат... мир, мир на далечен и на ближен, вели Господ, и ќе го излекувам" (Исаија 57:16-19). {Вос. 147.2}

Јаков не потклекнал во својата неволја. Тој се покајал и се трудел да го исправи злото што му го нанел на братот. И тогаш, кога смртта му се заканувала преку гневот на Исав, побарал помош од Бога: „Се бореше со ангел и го надвладеа, плачеше и го молеше;" „И го благослови таму" (Осија 12:4; Создавање 32:29). Во силата на божествената моќ, оној што добил простување станал, не повеќе како измамник, туку како принц Божји. Постигнал не само избавување од својот тешко навреден брат, туку и избавување од самиот себеси. Силата на злото во неговата сопствена природа била скршена. Неговиот карактер бил преобразен. {Вос. 147.3}

При квечерината заблескала светлина. Размислувајќи за својот изминат живот, тој признал дека Божјата рака го одржувала – „Бог, Кој ми беше Спасител откако сум настанал, па сè до денешен ден, Ангелот, кој ме избавуваше од секое зло" (Создавање 48:15,16). {Вос. 147.4}

Истото искуство се повторило во историјата на синовите на Јаков - гревот предизвикал одмазда, а покајанието донело плод на праведноста за живот. {Вос. 148.1}

Бог не ги укинува Своите закони. Тој не работи спротивно од нив. Не ги поништува последиците од гревот, меѓутоа Тој преиначува. Преку Неговата благодат, проклетството се претвора во благослов. {Вос. 148.2}

Помеѓу синовите на Јаков, Леви бил еден од најсуровите и најодмаздливите, еден од двајцата највиновни за подмолниот колеж во Сихем. Неговите особини, кои се покажале и во неговите потомци, ја навлекле врз нив Божјата осуда: „Ќе ги разделам во Јакова, и растурам во Израелот" (Создавање 49:7). Но, покајанието предизвикало

промена; нивната верност на Бога среде отпадот на другите племиња го претворила проклетството во знак на највисока чест. {Вос. 148.3}

„Тогаш Господ го оддели Левиевото племе, за да го носи ковчегот на заветот Господов, за да стои пред Господа и да Му служи, и да се моли и благословува во името Негово". „Заветот Мој со него беше завет за живот и мир, и Јас му го дадов за страв, и тој се боеше од Мене и од името Мое се плашеше... во мир и правда тој одеше со Мене и многумина отстрани од грев" (Второзаконие 10:8; Малахија 2:5,6). {Вос. 148.4}

Одредени за служба во светилиштето, Левитите не примиле земја во наследство; тие живееле заедно во градовите кои биле одвоени за нив и се издржувале од десетоците, даровите и прилозите посветени во службата на Бога. Тие биле учители на народот, гости на сите нивни прослави, и секаде почитувани како слуги и претставници Божји. На целиот народ му била дадена заповедта: „Внимавај никогаш да не го заборавиш Левитот додека си во својата земја". „Затоа Леви нема дел ниту наследство со своите браќа: Господ е негово наследство" (Второзаконие 12:19; 10:9). {Вос. 148.5}

Со вера до победата

Вистината дека човекот е онаков „како што мисли во себеси" (Изреки 23:7) е потврдена со уште еден пример од историјата на Израелот. Враќајќи се од извидницата во земјата, извидниците го поднеле својот извештај на границата на Ханан. Тешкотиите што стоеле на патот до освојувањето на земјата толку ги исплашиле што тие ги загубиле предвид нејзината убавина и плодност. Градовите опколени со ѕидови до небо, воините со џиновски раст, железните борни коли, сето тоа ја разнишало нивната вера. Не мислејќи на Бога, мноштвото го прифатило заклучокот на маловерните извидници: „не можеме да одиме против оној народ, зашто е посилен од нас" (Броеви 13:31). Нивните зборови се покажале вистинити. Тие не биле способни да тргнат во освојување, и го поминале својот живот во пустината. {Вос. 149.1}

Сепак, двајца од дванаесеттемина што ја разгледувале земјата, мислеле поинаку: „Да тргнеме не двоумејќи се да ја заземеме, зашто можеме да ја покориме" (Броеви 13:30), нагласувале тие, сметајќи ги Божјите ветувања за супериорни над џиновите, од градовите опкружени со ѕидини и од железните борбени коли. Кај нив се остварile овие нивни зборови. Иако заедно со своите браќа 40 години талкале низ пустината, Халев и Исус Навин влегле во ветената земја. Со храбро срце како и во денот кога со Господовите војски тргнал од Египет, Халев ја побарал и како свој дел ја примил тврдината на џиновите. Во силата Господова ги истерал Хананците. Лозјата и маслиниците по кои газела нивната нога станале негова сопственост. Иако страшливците и бунтовниците изумреле во пустината, луѓето на верата јаделе грозје од Есхол. {Вос. 149.2}

Ниту една вистина Библијата не ја прикажува во толку јасна светлина како што ја прикажува опасноста од едно единствено отстапување од она што е право - опасност која му се заканува на престапникот и на сите оние кои се под негово влијание. Примерот има чудесна моќ, и кога ќе се случи тој да биде во согласност со злите тенденции на нашата природа, тогаш речиси и не можеме да му се спротивставиме. {Вос. 150.1}

Најсилна поддршка на порокот во нашиот свет не му дава распусниот живот на расипаниот грешник или пропаднатиот отфрленик; тоа го прави животот кој инаку изгледа умерен, чесен и благороден, но во кој се негува еден грев, му се попушта на

еден порок. За душата која тајно се бори против некое силно искушение, која трепери на самиот раб на понорот, таквиот пример е еден од најсилните поттикнувачи на грев. Оној кој има возвишени погледи на животот, вистината и честа, а сепак своеволно крши едно правило од светиот Божји Закон, ги изопачил своите благородни дарови и ги претворил во мамец за гревот. Генијалноста, талентот, сочувството, дури и великодушните и љубезни постапки, на тој начин можат да станат мамец на сатаната со кој што тој ги наведува душите да паднат во амбисот на пропаста. {Вос. 150.2}

Затоа Бог ни дал толкаво мноштво примери кои ги покажуваат последиците од само едно лошо дело. Од тажната приказна за оној еден грев кој „ја донел на свет смртта и сите наши болки, покрај загубата на Едем", сè до извештајот за човекот кој за триесет сребреници го продал Господа на славата, библиските биографии се полни со такви примери, кои се поставени како светлечки знаци за предупредување на раскрсниците на сите патишта што скршнуваат од патеката на животот. {Вос. 150.3}

И забелешките за последиците од само едно единствено попуштање на човечките слабости и на заблудата, за плодовите на отстапувањето од верата исто така упатуваат предупредување. {Вос. 150.4}

Со едно единствено отстапување од верата, Илија го скратил своето животно дело. Тешка била одговорноста што тој ја носел за Израелот; верно го предупредувал народот против идолопоклонството; Во текот на три и пол години глад, тој со длабока загриженост исчекувал да се покаже некој знак на покајание. Сам стоел на Божјата страна на Кармил. Со силата на верата идолопоклонството било соборено и благотворниот дожд посведочил дека обилни благослови чекаат да се излеат врз Израелот. И тогаш, изморен и слаб, избегал пред заканите на Језавела, и сам во пустината се молел да умре. Неговата вера изнемоштила. Не можел да го заврши делото што го започнал. Бог му наредил да помаже друг да биде пророк наместо него. {Вос. 151.1}

Но Бог ја видел усрдната служба на овој слуга. Илија не требал да пропадне во пустината, обесхрабрен и сам. Нему не му било наменето да слезе во гроб, туку со Божјите ангели да се вознесе до местото каде што пребива божествената слава. {Вос. 151.2}

Овие записи за животот го објавуваат она што секое човечко суштество еден ден ќе го разбере - дека гревот може да донесе само срам и загуба; дека неверувањето значи пораз; но дека Божјата милост допира и до најдлабоките амбиси; дека верата ја издигнува покајничката душа да биде примена помеѓу Божјите синови. {Вос. 151.3}

Училиште на страдања

Сите кои во овој свет искрено Му служат на Бога или ближните, се здобиваат со подготовка во училиштето на страдањето. Колку е позначајна одговорноста и повозвишена службата, толку и испитот ќе биде построг, а дисциплината поостра. {Вос. 151.4}

Проучувај ги искуствата на Јосиф и Мојсеј, Даниел и Давид. Спореди ја раната историја на Давид со историјата на Соломон и размислувај за крајот! {Вос. 151.5}

Давид во својата младост бил тесно поврзан со Саул, и неговиот престој на дворот и врските со царскиот дом му овозможиле увид во грижите, тагите и тешкотиите кои се прикриени со царскиот сјај и раскошот. Тој видел колку човечката слава е немоќна да и

донесе мир на душата. Со чувство на олеснување, Давид од царскиот двор се вратил кај трлата и стадата. {Вос. 152.1}

Кога љубомората на Саул го нагонила да побара засолниште во пустината како бегалец, Давид, губејќи ја човечката поддршка, уште повеќе се потпрел на Бога. Несигурноста и немирот на пустинскиот живот, постојаната опасност, неопходноста од чести бегања, карактерот на луѓето кои на тој начин се собрале околу него – „сите кои беа во неволја, сите задолжени, сите незадоволни" (1. Самоилова 22:2) - сето тоа создавало уште поголема потреба од строга дисциплина. Овие искуства кај него разбудиле и развиле способност за однесување со луѓето, сочувство кон угнетените и омраза кон неправдата. Годините на исчекување и опасност го научиле Давид да ги најде својата утеха, своја потпора и својот живот во Бога. Сфатил дека само со Божја сила може да дојде на престолот; дека само во Божјата мудрост може да владее разумно. Воспитувањето во училиштето на неволји и болка овозможило за Давид да биде напишан извештајот- иако подоцна извалкан од неговиот голем грев - дека „судеше и делеше правда над сиот свој народ” (2. Самоилова 8:15). {Вос. 152.2}

На Соломон во младоста му недостасувала токму оваа дисциплина на која Давид уште рано и се покорил. Околностите, карактерот и животот навидум го издигнувале над сите други. Благороден во младоста, благороден во зрелоста, миленик на својот Бог, Соломон започнал владеење кое имало блескави изгледи за успех и чест. Народите се восхитувале од знаењето и проникливоста на човекот кому Бог му ја дал мудроста. Но, гордоста поради успехот го одвоила од Бога. Соломон ја отфрлил радоста што ја дава заедницата со Бога за да најде уживање во задоволување на суетата. За тоа искуство самиот вели: {Вос. 152.3}

„Направив големи дела: изградив дворци за себе, посадив лозја; си направив градини и овоштарници,... придобив робови и робинки... насобрав сребро и злато и скапоцености од цареви и области. Си доведов пејачи и пејачки и тоа што ги насладува синовите човечки, музички инструменти од сите видови. И станав толку голем, поголем од кој и да е пред мене во Ерусалим... што да ми посакаа очите, не им скратував, ниту му бранев на моето срце некаква веселба, туку моето срце му се радуваше на секој мој труд. . . .Тогаш ги разгледав сите свои дела, сите напори што ги вложив за да дојдам до нив - и ете, сè е тоа суета и мака за духот, и немаше од нив полза под сонцето. Потоа ја свртив мојата мисла кон мудроста, кон глупоста и кон лудоста. Што би направил човек кој дошол после царот? Освен тоа што е веќе направено”. {Вос. 153.1}

„Го замразив животот... замразив сè, за што се трудев под сонцето" (Проповедник 2:4-12,17,18). {Вос. 153.2}

Од сопственото горчливо искуство Соломон ја сфатил празнината на животот кој го бара највисокото добро во земските нешта. Тој им подигнувал олтари на незнабожечките богови само за да почувствува колку се залудни нивните ветувања за одмор на душата. {Вос. 153.3}

Во своите подоцнежни години, изморен и жеден, напуштајќи ги издупчените земски бунари, Соломон се вратил да пие од изворот на животот. Вдахнат со Духот, тој ја запишал историјата на своите упропастени години како поука и предупредување за идните генерации. И така, иако неговиот народ пожнеал тажна жетва од семето што тој го посеал, животното дело на Соломон не било сосема загубено. Училиштето на страдањата конечно и со него ја постигнало својата цел. {Вос. 153.4}

Но по онаква зора, колку можел да биде славен денот на Соломоновиот живот, ако во својата младост ја прифател поуката што можел да ја научи од страдањата на другите! {Вос. 154.1}

Искушувањето на Јов

За оние што го љубат Бога и, „се повикани по Негова волја" (Римјаните 8:28), библиските биографии даваат уште повозвишена поука за улогата на страдањето. „Вие сте ми сведоци, вели Господ, дека Јас сум Бог" (Исаија 43:12)-сведоци дека Тој е добар, и дека добрината е над сè. „Бидејќи станавме глетка на светот- на ангелите и на луѓето" (1. Коринтјаните 4:9). {Вос. 154.2}

Несебичноста, која е принцип на Божјото царство, е принципот кој сатаната го мрази; тој го одрекува и самото негово постоење. Од почетокот на големата борба сатаната настојува да докаже дека принципите по кои Бог постапува се себични и на ист начин се однесува и кон сите кои Му служат на Бога. Христово дело и дело на сите оние кои го носат Неговото име е да се побие тврдењето на сатаната. {Вос. 154.3}

Исус дошол во човечки облик за да покаже со Својот живот што е тоа несебичност. И сите кои го прифаќаат овој принцип треба да бидат Негови соработници во прикажувањето на несебичноста во практичниот живот. Да се одбере доброто затоа што е добро; да се застане на страната на вистината без оглед на страдањата и жртвите – „Тоа е наследство на Господовите слуги, и нивната праведност е од мене, вели Господ". (Исаија 54:17). {Вос. 154.4}

Многу рано во историјата на светот е забележан извештај за животот на човекот кого сатаната се осмелил да го впушти во оваа борба. {Вос. 155.1}

Оној Кој ги испитува срцата дал сведоштво за Јов, патријархот од Уз: „На земјата нема таков како него: човек непорочен, праведен, богобојазлив и кој го одбегнува злото". {Вос. 155.2}

Против овој човек сатаната го изнел подбивливото обвинение: „Зар Јов се бои напразно од Бога? Зар не ги огради него, неговиот дом и сиот негов имот?... Ама испружи ја еднаш раката и допри во сè што има... допри се до неговите коски и до месото, - дали ќе Те благослови тогаш?" {Вос. 155.3}

Господ му рекол на сатаната: „Еве сè што е негово, е во твоја рака; само врз него не кревај рака". {Вос. 155.4}

Откако ја добил оваа дозвола, сатаната однел сè што Јов имал - стадата и крдата, слугите и слугинките, синовите и ќерките; „Го удри Јов со лути рани од стапалата до темето" (Јов 1:8-12; 2:5-7). {Вос. 155.5}

Во неговата чаша била дотурена уште една капка на горчина. Неговите пријатели, сметајќи дека неволјата може да биде само казна за грев, ја напаѓале неговата изранета и натоварена душа со своите обвиненија дека правел зло. {Вос. 155.6}

Привидно напуштен од Небото и Земјата, а сепак длабоко верен на Бога и свесен за својата чесност, полн со страв и збунетост Јов воскликнал: {Вос. 155.7}

„На мојата душа животот и се смачи".
„О, кога би сакал да ме скриеш во гробот,
да ме засолниш додека не Ти помине гневот,
да ми определиш рок, кога ќе си спомнеш за мене!"
(Јов 10:1; 14:13) {Вос. 155.8}

„Ете викам на неправда, но никој не слуша,
молам покорно - ама нема правда за мене...
Ја соблече од мене мојата слава
го симна венецот од мојата глава...
Браќата се оддалечија од мене,
моите познати се отуѓија...
против мене се оние кои ги љубев...
Смилувајте ми се, смилувајте ми се пријатели мои,
- зашто Божјата рака се допре до мене".
„О, кога би знаел како да Го најдам,
да се приближам до Неговиот престол...
Ете јас одам напред, но Тој не е таму;
назад се враќам, но не Го согледувам.
На левата страна врши ли Он нешто, Јас не го гледам.
А на десно, се засолнил, не можам да Го видам.
Па сепак, Тој добро го знае патот по кој чекорам!
Нека ме испита, ќе излезам чист како злато!"
„И да ме убие, сепак ќе се надевам во Него".
„Јас знам дека мојот Избавител живее
и Тој во последно време ќе застане над земјата.
А кога мојата кожа се раскине,
тогаш знам, во своето тело ќе Го видам Бога.
Јас ќе го гледам него како свој,
Моите очи, ќе Го гледаат, а не некој друг".
(Јов 19:7-21;23:3-10; 13:15; 19:25,26,27) {Вос. 156.1}

На Јов му било според неговата вера. „Нека ме испита", рекол тој, „ќе излезам чист како злато!" (Јов 23:10). Така и се случило. Со трпеливото поднесување тој ја одбранил честа на својот сопствен карактер, а со тоа и честа на карактерот на Оној чиј претставник бил. „Господ го врати Јова во поранешната состојба... па му го удвои она што го имаше... Господ ја благослови новата Јовова состојба уште повеќе отколку поранешната" (Јов 42:10-12). {Вос. 156.2}

Во извештајот за оние кои преку самооткажување влегле во заедницата на Христовите страдања, стојат - едното во Стариот, а другото во Новиот Завет - имињата на Јонатан и Јован Крстителот. {Вос. 156.3}

Роден како наследник на престолот, Јонатан сепак знаел дека по божествена наредба мора да се повлече; најнежен и најверен пријател на својот соперник, тој го изложил својот живот на опасност за да го заштити животот на Давид; непоколебливо стоел покрај својот татко во текот на темните денови на опаѓањето на неговата моќ, и конечно загинал заедно со него - името на Јонатан е забележано на Небото, а на Земјата стои како сведок за постоење на силата на несебичната љубов. {Вос. 157.1}

Кога се појавил како гласник на Месијата, Јован Крстителот го растревожил народот. Од место во место, по него одело непрегледно мноштво луѓе од сите слоеви и професии. Но, кога дошол Оној за Кого тој сведочел, сè се променило. Мноштвото тргнало по Исус, а работата на Јован навидум речиси престанала. Сепак, неговата вера не се поколебала. „Тој треба да расте", рекол Јован, „а јас да се смалувам" (Јован 3:30). {Вос. 157.2}

Времето минувало, а царството што Јован го очекувал, не било основано. Во ќелијата на Ирод, лишен од животворниот воздух и пустинската слобода, тој чекал и бдеел. {Вос. 157.3}

Немало свечкање со оружје, ниту обивање на затворските врати; но лекувањето на болните, проповедањето на Евангелието, окрепувањето на човечките души, сето тоа сведочело за Христовата мисија. {Вос. 157.4}

Сам во ќелијата, гледајќи дека треба да помине по истата патека по која ќе помине и неговиот Учител, Јован ја прифатил својата должност - заедница со Христа во страдањата. Небесните весници го следеле до гробот. Вселенските суштества, грешните и безгрешните, биле сведоци за неговата истрајност во несебичната служба. {Вос. 157.5}

И во сите генерации по него, страдните души биле охрабрувани преку сведошвото на животот на Јован. Во ќелиите, на губилиштата, на кладите, мажите и жените во текот на темните векови биле зајакнати преку споменот на оној за кого Христос објавил: „меѓу родените од жени, не се подигна поголем од Јована Крстител" (Матеј 11:11). {Вос. 157.6}

„И што да речам уште? Зашто нема да имам доволно време, кога би почнал да раскажувам за Гедеона, Варака, Самсона, Јефтаја... и Самуила и за пророците, кои преку вера победија царства, извршија правда, добија ветувања, затворија уста на лавови; ја угаснаа огнената сила, ја избегнаа острицата на мечот, немоќни станаа силни; стануваа силни во бој, ги натераа во бегство туѓите војски. {Вос. 158.1}

Жени примија свои воскреснати мртви; а други беа мачени и не се избавија, за да добијат подобро воскресение. Други доживеаа подигрувања и удари, а покрај тоа и окови и темница; Беа каменувани, со пила резани на две, на искушенија подложувани, умираа од меч, скитаа во овчи кожи и во козји кожи; во оскудност, во неволји, во лоши постапувања, оние за кои светот не беше достоен: скитаа по пустините, и по горите, и по пештерите, и земните јами. {Вос. 158.2}

И сите тие, иако се посведочени преку верата, не го примија ветувањето, зашто Бог предвиде нешто подобро за нас: тие да не дојдат до совршенство без нас" (Евреите 11:32-40). {Вос. 158.3}

ПОЕЗИЈА И ПЕСНА

„Твоите повелби ми се песна,
во земјата низ која патувам"
(Псалм 119:54)

Најраните и највозвишени поетски творби за кои луѓето знаат, се наоѓаат во светите списи. Пред да запее најстариот световен поет, пастирот од Мадијан ги забележал сите овие зборови за Јов - со кои по нивната величественост не можат да се споредат ниту да се мерат со највозвишените остварувања на човечкиот генијс: {Вос. 159.1}

„Каде беше кога ја основав земјата?
Кој го затвори морето со врати,
кога тоа се истргна ;...
кога го облеков со облак како со облека

и кога го завиткав со густа магла како со пелени;
кога ја одредив неговата меѓа,
и му наместив клучалки и врати?
И реков: до таму ќе дојдеш и нема да преминуваш,
и тука е границата на твоите горди бранови? {Вос. 159.2}
„Си му давал ли ти некогаш заповед на утрото,
и си го посочил ли покажал на зората нејзиното место?... {Вос. 159.3}
„Зар си проникнал до морските извори?
Зар си одел некогаш по дното на бездната?
Зар ти ја покажаа вратата на смртта"
Ги виде ли вратите на крајот на мртвите сенки?
Ги согледа ли пространствата на земјата?
Зборувај, доколку го знаеш сè тоа. {Вос. 159.4}
„Дали си влегол во ризниците на снегот,
и зар ги виде засолништата на градот...
По кој пат се разлева светлината,
и се разнесува источниот ветер по земјата? {Вос. 159.5}
Кој го ископа подводниот ров,
кој му го исчисти патот на грмежот
За да врне дожд врз ненаселено подрачје,
врз пустината, каде нема жива душа;
За да ја напои неплодната пустина,
за да никне трева во степата?
„Можеш ли да ја врзеш Плејадата со вериги
и да ги разврзеш врските на Орион?
Да ја извадиш Деницата во вистинско време,
да ја водиш Мечката со нејзините млади?"
(Јов 38:4-27; 38:31,32) {Вос. 160.1}

Како пример за убавината на поетскиот израз, читајте го описот на пролетта во Песната над песните: {Вос. 160.2}

„Ете зимата веќе помина,
дождот замина и прекрати.
Цвеќињата се покажуваат по земјата;
дојде време за пеење;
и глас на гулабот се слуша во нашиот крај.
Смоквата ги исфрли првите плодови,
лозјето мириса во цветање.
Стани, моја возљубена, убавице моја, и дојди!"
(Песна над песните 2:11-13) {Вос. 160.3}

Ништо помалку убаво не е ни пророштвото за благословот на Израелот кое Валам го изрекол против својата волја: {Вос. 160.4}

„Од Арам ме доведе Валак, царот на Моав,
од источните планини, велејќи:

‘Дојди, проколни ми го Јакова, дојди,
изречи зло против Израел.’
Како можам да го проколнам кого Бог не го проколнува?
како да изречам зло?
Кога Господ не му изречува?
Зошто јас го гледам од врвот на карпите,
го набљудувам од високиот брег:
Ете, народ, кој живее одвоено,
тој не се вбројува меѓу народите... {Вос. 160.5}
„Ете, јас примив да благословувам,
зашто Тој благослови, и јас не можам да го сменам тоа.
Тој не виде неправда во Јаков, ниту престап во Израел;
Господ Бог, неговиот Бог, е со него
и царско воскликнување има меѓу него.
Нема волшепства против Јакова ниту вражања против Израел.
И кога ќе им речат на Јаков и на Израел:
'Што направи Бог?’ {Вос. 161.1}
„Кажа оној кој ги слуша Божјите слова,
кој го виде видението на Семоќниот...
Колку ти се прекрасни шаторите,
Јакове, и твоите живеалишта, Израеле!
Како долини што се тегнат,
како градини покрај речниот брег,
како мирисливи дрва, посадени од Господа,
како кедри покрај водите” {Вос. 161.2}
„Кажа оној кој ги слуша Господовите зборови,
кој ја познава мудроста на Севишниот...
Ќе го гледам, но не сега;
Ќе го набљудувам, но не од близина;
Ѕвезда ќе излезе од Јакова,
и Жезал ќе се појави од Израел...
Произлезениот од Јакова ќе завладее”.
(Броеви 23:7-23; 24:4-6; 24:16-19) {Вос. 161.3}

Мелодијата на благодарност е атмосфера на Небото; и кога Небото ќе дојде во допир со Земјата, тука со музика и песна – „благодарници и глас на пофална песна” (Исаија 51:3). {Вос. 161.4}

Над новосоздадената Земја, која лебдела убава и неизвалкана, осветлена со Божјата наклонетост, „воскпикнуваа утринските ѕвезди и извикуваа Божјите дворјани" (Јов 38:7). Така и човечките срца, обединети со небото, на Божјата добрина одговориле со гласови на благодарност. Многу настани од историјата на човештвото се поврзани со песна. {Вос. 161.5}

Најраната песна од човековите усни, забележана во Библијата, била оној славен излив на благодарност на четите Израелеви кај Црвеното Море: {Вос. 162.1}

„Ќе запеам во чест на Господа,
зашто славно се прослави:

коњот и коњаникот Тој ги фрли во морето.
Моја сила, моја песна е Господ,
зашто стана мој Избавител.
Тој е мој Бог, јас ќе Го славам Него;
Тој е Бог на мојот татко,
Него ќе Го возвеличувам. {Вос. 162.2}
''Твојата десница, Господи, се прослави со сила;
Твојата десница, Господи, гораспарчи непријателот...
Кој е како Тебе, Господи, меѓу боговите?
Кој свети како Тебе прославен во светоста Твоја,
страшен во делата, прекрасен во чудесата? {Вос. 162.3}
„Господ ќе царува секогаш и довека...
Запејте Му на Господа,
зашто славно се прослави!"
(Излез 15:1,2,6-11,18-21) {Вос. 162.4}

Луѓето примиле големи благослови како одговор на песните на благодарност. Неколкуте зборови кои го опишуваат искуството на Израелот во текот на патувањето низ пустината, содржат поука која е вредна да размислиме за неа: {Вос. 162.5}

„Оттука отидоа во Вир. Тоа е кладенецот за кого Господ му рече на Мојсеја: 'собери го народот за да им дадам вода" (Броеви 21:16). „Тогаш Израел ја запеа оваа песна: {Вос. 162.6}

Бликај, о кладенче! А вие - пејте му;
кпаденецот владетелите го ископаа,
народните благородници со своите палки
го откриja со заповед на Законодавецот".
(Броеви 21:17,18) {Вос. 162.7}

Колку пати оваа историја се повторила во духовното искуство? Колку пати зборовите на некоја света песна ги отпечатиле во душата изворите на покајанието и верата, надежта, љубовта и радоста! {Вос. 162.8}

Со песни на благодарност војските на Израелот под Јосафат тргнале кон големото избавување. Јосафат примил вест дека му се заканува војна. „Против тебе доаѓа големо мноштво" гласела веста. „Моавците и Амонитите". „Јосафат се исплаши и почна да Го бара Господа, та прогласи пост во сета Јудеја. Јудејците се собраа да Го бараат Господа: доаѓаа од сите јудејски градови за да Го бараат". И Јосафат, стоејќи во предворјето на храмот пред својот народ, ја излеал својата душа во молитва повикувајќи се на Божјото ветување и признавајќи ја беспомошноста на Израелот. „Во нас нема сила спрема тоа големо мноштво кое доаѓа на нас," рекол тој, „ниту ние знаеме, што да правиме, туку очите ни се насочени во Тебе" (2. Летописи 20:2,1,3,4,12). {Вос. 163.1}

„Тогаш Господовиот Дух слезе... врз Јазил... тој рече: 'Слушајте сите Јудејци, Ерусалимци и ти цару Јосафате! Господ ви зборува вака: 'Не бојте се и не плашете се од тоа големо мноштво, зашто ова не е ваша војна, туку Божја'... не треба да се биете; поставете се, стојте па гледајте како ќе ви помогне Господ" (2. Летописи 20:14-17). {Вос. 163.2}

„Поранија наутро и тргнаа кон пустината Текуј” (2. Летописи 20:20). Пред војската оделе пеачи, кревајќи ги своите гласови во славопој на Господа - славејќи Го за ветената победа. {Вос. 163.3}

Давид, во својот бурен живот полн со промени со песна ја одржувал врската со Небото. Колку се убаво опишани неговите момчешки пастирски искуства со зборовите: {Вос. 164.1}

„Господ е Пастир мој,
ништо нема да ми недостасува.
На зелени пасишта Тој ми дава починка;
при тивки води - ме води...
Ако тргнам и низ долината на смртната сенка,
нема да се уплашам од злото,
Зашто Ти си со мене;
Твојот жезал и Твојата палка ме утешуваат”
(Псалм 23:1-4) {Вос. 164.2}

Во зрелите години, кога како прогонет бегалец наоѓал прибежиште во пустинските карпи и пештерите, пишувал: {Вос. 164.3}

„О, Боже, Ти си мој Бог;
горливо Те барам Тебе;
мојата душа жеднее по Тебе;
моето тело копнее по Тебе,
како сува, жедна и безводна земја...
Ти ми стана помош,
радосно извикувам во сенката на Твоите крилја”
„Зошто си ми душо изнемоштена?
и зошто си жалосна во мене?
Надевај се на Бога,
зашто пак ќе Го славам мојот Спасител,
Мојот Бог е моето спасение”.
„Господ ми е светлина и спасение;
од кого да се плашам?
Господ е штит на мојот живот,
пред кого да треперам?”
(Псалм 63:1-7; 42:11; 27:1) {Вос. 164.4}

Со истата доверба се вдахнати и зборовите што Давид ги запишал кога, откако го загубил престолот и круната, бегал од Ерусалим за време на побуната на Авесалом. Изнемоштен од жалост и изморен од бегање, тој застанал со своите следбеници крај Јордан за да се одмори неколку часа. Го разбудил повик кој му говорел дека треба веднаш да бега. Целата група мажи, жени и мали деца морала да премине преку длабокиот и брз поток во темнина, бидејќи војската на синот- предавник бргу им се приближувала. Во тој миг на најмрачно искушение Давид пеел: {Вос. 164.5}

„Со глас извикав кон Господа,

и Тој ме послуша од Својата Света Гора. {Вос. 165.1}

„Јас легнувам, спијам и се разбудувам,
зашто Господ ме чува.
Не се плашам од десетици илјади луѓе,
што се нафрлаат на мене од сите страни". (Псалм 3:4-6) {Вос. 165.2}

По својот голем грев, измачуван од грижа на совеста и презир кон самиот себе, сепак се обратил кон Бога како кон свој најдобар пријател: {Вос. 165.3}

„Смили ми се, Боже, според Твоето милосрдие,
според големите помилувања избриши го моето беззаконие...
Пороси ме со исоп, за да се очистам,
измиј ме и ќе бидам побел од снегот"
(Псалм 51:1-7) {Вос. 165.4}

Во својот долг живот Давид не нашол место за одмор на Земјата. „Придојденици сме пред Тебе, населеници", рекол тој, „како сите наши татковци; нашите денови на земјата минуваат како сенка, и нема надеж" (1. Летописи 29:15). {Вос. 165.5}

„Господ ни е засолниште и тврдина,
секогаш присутен помошник во неволја.
Затоа не се плашиме дури и земјата да се помести,
кога бреговите се рушат во морето". {Вос. 165.6}
„Реката и нејзините струи го веселат Божјиот Град,
пресветиот шатор на Севишниот.
Бог е сред него, нема да се разлулее;
Бог му помага од првите мугри...
Господ на Воинствата е со нас,
Јакововиот Бог е наша тврдина". {Вос. 165.7}
„Таков е Бог нашиот Бог засекогаш и довека!
Тој ќе нè раководи дури до смрт".
(Псалм 46:1,2:46:4-7; 48:14) {Вос. 165.8}

Исус со песна ги сретнувал искушенијата во Својот земски живот. Неговата песна на вера и света радост се слушала често кога биле изговорени остри, навредливи зборови, кога бил опкружен со тешка атмосфера полна со мачнина, незадоволство, недоверба или мачен страв. {Вос. 166.1}

Онаа последна тажна ноќ на пасхалната вечера, токму кога тргнувал во пресрет на предавството и смртта, Неговиот глас се издигнал во псалмот: {Вос. 166.2}

„Благословено да е Господовото Име сега и довека!
Од изгрејсонце до зајдисонце фалено да е Господовото Име!" {Вос. 166.3}
Го љубам Господа
зашто го слуша гласот на моите молитви.
Го наведна Своето уво кон мене,
затоа ќе Го повикувам во моите денови. {Вос. 166.4}
„Смртни болки ме опфатија,
ме стегнаа примките на Подземјето,

ме снајдоа тага и беда.
Тогаш го повикав Господовото Име:
‘О, Господи, спаси го мојот живот!’
Господ е милостив и праведен,
нашиот Бог е полн со милост”. {Вос. 166.5}

„Господ ги чува простодушните;
бев во неволја, Тој ме избави.
Врати се, моја душо, во своето спокојство,
Зашто Господ е твој добротвор,
Тој ми го избави животот од смртта,
моите очи од солзи и нозете од паѓање”.
(Псалм 113:2, 3; 116:1-8) {Вос. 166.6}

Среде сѐ подлабоките сенки на последната голема криза на Земјата, божествената светлина ќе сјае најсилно, а звуците на песна и доверба ќе одекнуваат најчисто и највеличествено.

„Во оној ден ќе ја пеам оваа песна
во Јудината земја:
Ние имаме цврст град:
место sидини и опкопи Бог ни даде спасение.
Отворете ги вратите!
Нека влезе праведниот народ,
кој ја пази вистината,
Кој до тебе се држи,
Ти го пазиш во совршен мир,
зошто се надева во Тебе.
Надевајте се во Господа довека,
Зашто Господ е Вечна тврдина” Исаија 26:1-4 {Вос. 166.7}

„Ќе се враќаат искупените Господови. Ќе дојдат во Сион восклици од радост, со вечна веселба на челата; радоста и веселбата ќе ги придружуваат, ќе ги победат тагата и воздишките” (Исаија 35:10). {Вос. 167.1}

„И тие, воскликнувајќи радосно на Сионскиот врв, ќе се науживаат во Господовите добра... душата ќе им биде како навадена градина, никогаш веќе не ќе гинат” (Еремија 31:12). {Вос. 167.2}

Силата на песната

Историјата на песните во Библијата е полна со сугестии за употребата и предимствата на музиката и песната. Музиката често се изопачува да им служи на намерите на злото, и таа така станува едно од најзаводливите средства за искушување. Сепак, правилно употребена, таа е скапоцен дар од Бога одреден да ги вознесе мислите кон она што е високо и благородно, да ја инспирира и воздигне душата. {Вос. 167.3}

Како што Израилевите деца, патувајќи низ пустината, се храбреле со мелодиите на светите песни, така и Божјите деца денес, по Божји налог, својот христијански животен пат треба да го направат радосен. Еден од најдобрите начини да се врежат Божјите зборови во сеќавањето е нивно повторување во песна. Таквата песна има чудесна моќ.

Таа има сила да ја совлада грубата и недоделкана природа; сила да ги оживее мислите и да разбуди сочувство, да поттикне на сложна работа и да ја оттргне мачнотијата и лошите претчувства, кои ги одземаат храброста и силата. {Вос. 167.4}

Тоа е еден од најуспешните начини за втиснување на духовните вистини во срцето. Колку пати душата, соочена со опасност и готова да му се препушти на очајот, ќе се сети на некој Божји збор - долго заборавен припев од некоја песна од детството - и искушенијата ја губат својата сила, животот добива ново значење и нова цел, а храброста и радоста преминуваат и на другите души! {Вос. 168.1}

Вредноста на песната како воспитно средство не смее никогаш да се загуби предвид. Во домот треба да се пеат милозвучни и нежни песни, и во него ќе има помалку прекорни зборови, а повеќе веселба, надеж и радост. И во училиштето треба да се пее, па учениците ќе се приближат кон Бога, кон своите учители и едни кон други. {Вос. 168.2}

Во текот на богослужението, со песната Му се обраќаме на Бога исто како и со молитвата. Многу песни, всушност, се молитви. Ако го научиме детето да го разбере тоа, тоа повеќе ќе размислува за значењето на зборовите што ги пее, и ќе биде почувствително на нивното влијание. {Вос. 168.3}

Додека нашиот Откупител нè води кон прагот на вечноста, осветлена со Божја слава, ние можеме да ги чуеме зборовите на пофалба и благодарност од страна на небесниот хор околу престолот; и кога одекот на таа ангелска песна ќе се слушне во нашите земски домови, срцата ќе бидат привлечени кон небесните пеачи. Заедницата со Небото почнува на Земјата. Ние тука ја учиме основната мелодија на небесниот славопој. {Вос. 168.4}

МИСТЕРИИТЕ НА БИБЛИЈАТА

„Можеш ли во длабочините
Божји да проникнеш?"
(Јов 11:7)

Ниту еден ограничен ум не може потполно да го разбере карактерот или делата на Бесконечниот. Ние не можеме да Го одгатнеме Бога преку истражување. Тоа свето суштество мора да остане обвиткано со тајна како за најсилниот и најобразуван ум, така и за најслабиот и најнеукиот. Но, иако „облак и мрак е околу Него; праведноста и судот се основа на Неговиот престол" (Псалм 97:2). Ние можеме да го разбереме Неговото однесување кон нас онолку колку што е потребно за да можеме да ја препознаеме Неговата бескрајна милост соединета со неограничена сила. Неговите намери можеме да ги разбереме онолку колку што сме способни да сфатиме; а за она што е повеќе од тоа, мораме да имаме доверба во раката која е семоќна, во срцето кое е полно со љубов. {Вос. 169.1}

Божјата Реч, како и карактерот на нејзиниот Автор, содржи тајни кои ограничените суштества никогаш нема да можат потполно да ги разберат. Но, Бог во Писмата дал доволно докази за нивниот божествен авторитет. Неговото постоење, Неговиот карактер, вистинитоста на Неговата Реч се потврдени преку сведоштвата кои му се обраќаат на нашиот разум; а такви сведоштва има многу. Навистина, Тој не ја отстранил можноста за сомнеж; верата мора да се темели врз јасен доказ, а не на видливо

прикажување; оние кои сакаат да се сомневаат, имаат можност за тоа; но оние кои коопнеат да ја запознаат вистината, ќе најдат доволно основи за верување. {Вос. 169.2}

Ние немаме никаква причина да се сомневаме во Божјата Реч затоа што не можеме да ги разбереме тајните на Неговото провидение. И во светот на природата сме постојано опкружени со чуда кои ја надминуваат нашата моќ на разбирање. Зарем тогаш да се чудиме што во духовниот свет наоѓаме тајни во кои не можеме да проникнеме? Тешкотијата е создадена единствено поради слабоста и стеснетоста на човечкиот ум. {Вос. 170.1}

Тајните на Библијата никако не се доказ против неа, туку се најсилното сведоштво за нејзиното божествено вдахновение. Кога Библијата би ги содржела само оние извештаи за Бога што можеме да ги разбереме; кога Неговата величина и величеството би можеле да бидат проникнати со ограничените умови, тогаш Библијата не би давала, како сега, непогрешливи докази за божественоста. Возвишеноста на нејзините теми треба во нас да вдахне вера дека таа е Божја Реч. {Вос. 170.2}

Библијата ја открива вистината така едноставно и така ја прилагодува кон потребите и стремежите на човечкото срце што ги стаписува и восхитува и најобразуваните умови, додека на едноставните и неучените им го појаснува патот на животот. „Оние што одат по тој пат - дури и неискусните, нема да се загубат" (Исаија 35:8). Ниту едно дете не мора да го згреши патот. Ниту еден растреперен барател не мора да претрпи неуспех во настојувањето да чекори по чистото и свето видело. Сепак, и наједноставно изречените вистини се однесуваат на возвишени и далекусежни теми кои бескрајно ја надминуваат моќта на човековото разбирање - на тајните кои ја кријат Неговата слава, на тајните пред кои умот застанува во своето истражување - додека искрениот барател на вистината го исполнуваат со стравопочит и вера. Колку повеќе ја истражуваме Библијата, толку е подлабоко нашето уверување дека тоа е слово на живиот Бог, и човековиот ум се поклонува пред величественоста на божественото откровение. {Вос. 170.3}

Бог сака на искрениот барател сè повеќе да му се откриваат Неговите зборови. Иако „она што е тајно, Му припаѓа на Господа, нашиот Бог, а она што е јавно - нам и на синовите наши довека" (Второзаконие 29:29). Мислата дека извесни делови од Библијата не можат да се разберат довела до запоставување на некои од нејзините најважни вистини. Треба да се нагласи и многу често да се повторува фактот дека тајните на Библијата не се тајни затоа што Бог се обидува да ја сокрие вистината, туку затоа што нашата слабост или незнаење ни оневозможуваат да ја разбереме или прифатиме. Ограничувањето не е во Неговата намера, туку во нашата способност. Бог сака токму од оние делови на Писмото што често, сметајќи ги за неразбирливи, ги заобиколуваме, да извлечеме онолку колку што нашиот ум е способен да прими. „Целото Писмо е од Бога вдахновено" за ние да можеме да бидеме „совршено подготвени за секое добро дело" (2. Тимотеј 3:16,17). {Вос. 170.4}

За човечкиот ум е невозможно да исцрпи макар и само една вистина или ветување. Еден ја гледа славата од еден аспект, а друг од поинаков: сепак ние можеме да видиме само одблесоци. Полниот сјај му бега на нашиот поглед. {Вос. 171.1}

Кога размислуваме за големите теми на Божјата Реч, ние гледаме во извор кој се шири и продлабочува пред нашиот поглед. Неговата широчина и длабочината го надминуваат нашето знаење. Додека гледаме, погледот се шири, и пред нас се протега безгранично море, море без брегови. {Вос. 171.2}

Таквото проучување има животворна сила. Умот и срцето добиваат нова сила, нов живот. {Вос. 171.3}

Ова искуство е најголемиот доказ за божественото потекло на Библијата. Ние ја прифаќаме Божјата Реч како храна за душата на ист начин како што го прифаќаме лебот како храна за телото. Лебот ги подмирува потребите на нашата природа; ние од искуство знаеме дека од него настануваат крвта, коските и мозокот. Да го примениме истото мерило и на Библијата; кога нејзините принципи навистина ќе станат елементи на карактерот, какви се последиците од тоа? Какви промени се случуваат во животот? „Старото помина, ете, сè стана ново" (2. Коринтјаните 5:17). Со нејзина сила многу мажи и жени ги раскинале синџирите на грешните навики. Ја отфрлиле себичноста. Непристојниот станал угладен, пијаницата трезен, а раскалашниот непорочен. Душите кои биле слични на сатаната, се преобразиле во Божјиот лик. Оваа промена сама по себе е чудо над чудата. Промената настаната под влијание на Речта е една од најдлабоките тајни на самата Реч. Ние не можеме да ја разбереме: можеме само да веруваме, како што е објавено во Писмото, дека „Христос, во нас, надежта на славата" (Колосјаните 1:27). {Вос. 171.4}

Познавањето на оваа тајна е клуч за секоја друга. Тоа во душата ги отвора сокровиштата на вселената, можностите за неограничен развој. {Вос. 172.1}

Овој развој се постигнува кога Божјиот карактер сè повеќе се открива - со славата и тајната на пишаната Реч. Кога би можеле да добиеме совршено знаење за Бога и Неговата Реч, тогаш веќе не би можеле да откриваме нови вистини, да придобиваме поголеми знаења, ниту би можеле понатаму да се развиваме. Бог веќе не би бил врвно Суштество, а човекот би престанал да напредува. Фала Му на Бога што не е така. Бидејќи Бог е бескраен и во Него се сите сокровишта на мудроста, ние низ целата вечност ќе можеме постојано да истражуваме, постојано да учиме, а сепак никогаш да не ги исцрпиме богатствата на Неговата мудрост, Неговата добрина, или Неговата сила. {Вос. 172.2}

ИСТОРИЈАТА И ПРОРОШТВОТО

„Кој го кажа тоа од стари времиња?
Нели Јас, Господ? Нема друг Бог освен Мене"
(Исаија 45:21)

Библијата е најстарата и најпотполна историја што луѓето ја имаат. Таа потекла чиста од изворите на вечната вистина, а божествената рака низ вековите ја чувала нејзината неизвалканост. Таа го расветлува далечното минато, во кое луѓето со истражување залудно се обидувале да навлезат. Единствено во Божјата Реч ја гледаме силата која ги положила темелите на Земјата и ги раширила небесата. Единствено тука наоѓаме веродостоен извештај за потеклото на народите. Единствено тука историјата на нашиот род е дадена неосквернета со човечка суета или предрасуди. {Вос. 173.1}

Во аналите на човековата историја, подемот на народите, подигнувањето и паѓањето на царствата, навидум зависат од волјата и јунаштвото на луѓето. Се чини дека развојот на настаните во голема мерка е одреден од нивната сила, амбиција или каприци. Но, во Божјата Реч завесата е потргната на страна и ние, зад, над, и во сите игри и против-игри на човечките интереси, сила и страсти, ги гледаме орудијата на

Семилостивиот кои тивко и трпеливо ги остваруваат намерите на Неговата волја. {Вос. 173.2}

Библијата ја открива вистинската филозофија на историјата. Во овие зборови со ненадмината убавина и нежност што апостол Павле ги изговорил пред мудреците на Атина, е изразена божествената намера при создавањето и распоредувањето на расите и народите: „Тој од една крв го создаде целиот човечки род, и да се насели по лицето на целата земја и им определи одредени времиња и граници на нивните живеалишта, за да Го бараат Господа; не би ли го напипале и нашле некако" (Дела 17:26,27). Бог објавил дека секој што сака може да дојде „во врските заветни". При создавањето, Негова намера била Земјата да биде населена со суштества чие постоење ќе биде на благослов и за нив самите и за нивните ближни и на чест на нивниот Создател. Сите кои го сакаат тоа можат да постапуваат во согласност со оваа намера. За нив е речено: „Овој народот јас го создадов за Себеси, тие ќе ја развестуваат Мојата слава" (Исаија 43:21). {Вос. 173.3}

Во Својот закон Бог ги открил принципите кои се темел на секој вистински успех како на народите така и на поединците. „Тоа ќе биде ваша мудрост и ваш разум" - им рекол Мојсеј на Израелците во врска со Божјиот Закон. „Тоа не е за вас празно слово, зашто тоа е ваш живот" (Второзаконие 4:6; 32:47). Благословите кои на овој начин му се гарантирани на Израилот, под истите услови и во иста мерка му се загарантирани на секој народ и секој поединец под целото небо. {Вос. 174.1}

Секој земски владетел ја примил својата моќ од Небото; и неговиот успех зависи од тоа како се служи со власта која на тој начин му е доверена. На секого му е упатено словото на божествениот Стражар: „Иако не Ме познаваш, јас те препашав" (Исаија 45;5). И за секого, зборовите кои некогаш му биле изговорени на Навуходоносор, се животна поука: „Искупи ги своите гревови со праведност и своите беззаконија со милосрдие спрема бедните, за да ти продолжи мирот" (Даниел 4:27). {Вос. 174.2}

Да се разбере ова - да се разбере дека „праведноста го возвишува народот", дека „престолот се зацврстува со праведност" и дека „со милоста го одржува својот престол" (Изреки 14:34; 16:12; 20:28); да се препознае примената на овие принципи во покажувањето на Неговата моќ која „ги руши и ги поставува царевите" (Даниел 2:21) - значи да се разбере филозофијата на историјата. {Вос. 175.1}

Тоа е јасно претставено само во Божјата Реч. Тука е покажано дека силата на народите, како и на поединецот, не е во можностите или во околностите кои, навидум, ги прават непобедливи; таа не е ниту во нивната самофална големина. Таа се мери со верноста со која ја исполнуваат Божјата намера. {Вос. 175.2}

Приказ на оваа вистина наоѓаме во историјата на стариот Вавилон. На царот Навуходоносор вистинската цел на државната управа му била симболично прикажана со едно големо дрво, чија височина „му стигна до небото и се гледаше од сите краиштата на земјата; лисјата негови - многу убави, и плодовите на него - многубројни, и храна на него имаше за сите; под него наоѓаа сенка сверовите полски, а по гранките негови си правеа гнездо птиците небески" (Даниел 4:11,12). Оваа слика го покажува карактерот на владата која ја исполнува Божјата намера - влада која ја штити и изградува нацијата. {Вос. 175.3}

Бог го издигнал Вавилон за да ја исполни оваа намера. Тој народ го следеле успеси сè додека не го постигнал врвот на богатството и моќта, на кои никој по него не се приближил - врв кој во Писмото е прикладно претставен со симболот „глава од злато" (Даниел 2:38). {Вос. 175.4}

Но царот пропуштил да ја признае силата која го возвишила. Во горделивоста на своето срце Навуходоносор рекол: „Не е ли тоа големиот Вавилон што јас го изградив за да ми биде царска престолнина - со силата на својата моќ за слава на моето величество" (Даниел 4:30). {Вос. 175.5}

Наместо да биде заштитник на луѓето, Вавилон станал горделив и суров угнетувач. Опишувајќи ја суровоста и алчноста на владетелите во Израелот, вдахновената Реч ја открива тајната на падот на Вавилон и на многу други царства од почетокот на светот: „Се храните со масно месо, се облекувате со волна, колете дебели овни, а не ги пасете стадата. Не ги поткрепувате немоќните, не ги лечите болните, не ги преврзувате ранетите, не ги доведувате назад заскитаните, не ги барате загубените, туку господарите со нив преку насилие и жестокост" (Езекиел 34:3,4). {Вос. 176.1}

На владетелот на Вавилон му била изречена осуда од страна на божествениот Стражар: „Тебе ти се објавува цару Навуходоносору: царството ти е одземено" (Даниел 4:31). {Вос. 176.2}

„Снижи се, седни во правот, девице,
вавилонска ќерко;
седни на земјата без престол...
седи молчејќи, повлечи се во темнина,
халдејска ќерко.
Зашто нема веќе да те викаат
владетелка на царствата". {Вос. 176.3}
„О, ти што престојуваш крај големите води,
и што си богат со секакви блага! {Вос. 176.4}
Сега ти дојде крајот твој
и свршетокот на твојата лакомост".
„Вавилон, украс на царствата,
убавина и горделивост халдејска,
ќе биде како Содом и Гомор кога Бог ги сотре". {Вос. 176.5}

„Ќе им го дадам во посед на ежовите и мочуриштата, ќе го изметам со истребувачка метла, вели Господ Саваот" (Исаија 14:23). {Вос. 176.6}

На секој народ кој се појавил на сцената на настаните му било дозволено да го заземе своето место на Земјата за да може да се види дали ќе ја исполни намерата на „Стражарот и Светецот" (Даниел 4:13). Пророштвото го најавило подемот и падот на големите светски царства - Вавилон, Медо-Персија, Грција и Рим. Со секое од нив, како и со народите чија што моќ била помала, историјата се повторувала. Секое царство поминало низ период на проба, секое изневерило, славата му избледела, моќта исчезнала, а неговото место го зазело друго царство. {Вос. 176.7}

Иако народите ги отфрлувале Божјите принципи, и со тоа отфрлување ја предизвикувале својата сопствена пропаст, сепак било очигледно дека божествената семоќна намера се исполнувала во сите нивни движења. {Вос. 177.1}

Оваа поука е дадена со прекрасен симболичен приказ кој му бил даден на пророкот Езекиел за време на неговото прогонство во земјата на Халдејците. Ова видение било дадено во мигот кога Езекиел бил скршен од тажни сеќавања и тешки претчувства. Земјата на неговите татковци била опустошена, Ерусалим без жители, самиот пророк бил странец во земја во која владееле честољубие и суровост. Додека на сите страни

гледал тиранија и зло, неговата душа ја обземала тага и тој денонoќно тажел. Но симболите што му биле покажани откриле една сила повисока од силата на земските владетели. {Вос. 177.2}

На брегот на реката Хевар, Езекиел здогледал виор кој навидум доаѓал од север, „голем облак, пламнат оган обвиткан самиот себеси, и блескот имаше околу него, и среде него светлина како боја од злато". Четири живи суштества придвижувале многу тркалата кои меѓусебно се вкрстувале. Високо над сето тоа „беше нешто како каменот сафир, како престол: на тоа како престол, горе на него, слично на некој човек". „А под херувимските крила се покажа нешто како човечка рака" (Езекиел 1:4,26; 10:8). Тркалата биле толку комплицирано распоредени што на прв поглед сето тоа личело на хаос; но тие се движеле во совршена хармонија. Небесните суштества, одржувани и водени со раката под крилјата на херувимите, ги придвижувале тркалата; над нив, на престол од сафир, бил Вечниот; а околу престолот виножито, знак на божествената милост. {Вос. 177.3}

Како што компликуваниот механизам на тркалата се наоѓал под управата на онаа рака под крилјата на херувимите, така и сложената игра на човечките настани се наоѓа под божествена контрола. Среде судирите и врева на народите, Оној Кој седи над херувимите и денес сè уште управува со работите на оваа Земја. {Вос. 178,1}

Историјата на народите кои еден по друг го заземале своето одредено време и простор, несвесно сведочејќи во прилог на вистината чија смисла самите не можеле да ја сфатат, ни се обраќа и на нас. На секој народ и на секој поединец денес, Бог му одредил место во Својот голем план. Денес луѓето и народите се мерат со висулецот во раката на Оној кој не прави грешки. Сите тие со својот сопствен избор ја одредуваат својата судбина, а Бог се води на начин на кој се исполнуваат Неговите намери. {Вос. 178,2}

Историјата која големиот ЈАС СУМ ја зацртал во Својата Реч, соединувајќи ја алка по алка во еден пророчки синџир, од вечноста во минатото до вечноста во иднината, ни кажува каде сме денес во одот на вековите, и што може да се очекува во времето што ќе дојде. Сè што пророштвото објавило дека ќе се случи сè до нашите денови, е забележано на страниците на историјата, и ние можеме да бидеме сигурни дека по својот ред ќе се исполни и сè она што сè уште треба да се случи. {Вос. 178,3}

Конечната пропаст на сите земски царства е јасно пророчена во Речта на вистината. Во пророштвото објавено при изрекувањето на Божјата осуда врз последниот цар на Израелот, е дадена веста: {Вос. 179.1}

„Вака вели Господ: Соблечи ја митрата и одложи ја круната!... кој се возвишил, ќе биде понижен, и кој се понижил, треба да биде воздигнат. Јас ќе ја соборувам круната, ќе ја соборувам, ќе ја соборувам и веќе нема да ја има, додека нè дојде Оној чија што треба да биде; и Нему ќе Му ја дадам" (Езекиел 21:31,32). {Вос. 179.2}

Круната земена од Израелот последователно преминувала низ царствата на Вавилон, Медо-Персија, Грција и Рим. Бог вели: „И веќе нема да ја има, додека нè дојде Оној чија што треба да биде; и Нему ќе Му ја дадам". {Вос. 179.3}

Ова време е блиску. Денес знаците на времето најавуваат дека стоиме на прагот на големи свечени настани. Сè во нашиот свет е зовриено. Пред нашите очи се исполнува пророштвото на Спасителот за настаните што му претходат на Неговото доаѓање: „Ќе чуете за војни и гласови за војни... Зашто ќе се дигне народ против народ, и царство против царство: и ќе има глад и помор и земјотреси на разни места" (Матеј 24:6,7). {Вос. 179.4}

Сегашното време е особено важно за сите живи. Владетелите и државниците, луѓе на доверливи положби и со авторитет, мисловните припадници на сите општествени слоеви, го насочиле своето внимание на настаните што се одигруваат околу нас. Тие ги следат напнатите и немирни меѓународни односи. Ја набљудуваат сè посилната активност на сите земски елементи и сфаќаат дека нешто големо и одлучувачко наскоро ќе се случи - дека светот се наоѓа на прагот на една страотна криза. {Вос. 179.5}

Ангелите сега ги задржуваат ветровите на судирот да не дуваат сè додека светот не биде предупреден на судбината што му се заканува; но бурата се подготвува, готова да ја опустоши Земјата; и кога Господ ќе им заповеда на своите ангели да ги одврзат ветровите, ќе избие таков судир што ниту едно перо нема да може да го опише. {Вос. 179.6}

Библијата, и само Библијата правилно ги опишува сите настани. Во неа се откриени големите завршни сцени од историјата на нашиот свет, настани во чија сенка веќе се наоѓаме; од татнежот на нивното приближување Земјата трепери, и човечките срца се исполнуваат со страв. {Вос. 180.1}

„Ете, Господ ја опустошува земјата и ја прави неплодна; ја изобличува и ги распрснува оние што живеат на неа... зашто тие ги прекршија законите, го изменија уставот, го нарушија вечниот завет... затоа проклетство ја јаде земјата, а жителите нејзини трпат казна ... престана веселбата со тимпани; молкна вревата на оние што се веселеа; стивнаа звуците на харфите" (Исаија 24:1-8) {Вос. 180.2}

„О, каков ден! Зашто Господовиот ден е близу и доаѓа како запустување од Севишниот... зрната се изгниени под грутките; пусти се житниците, срушени се амбарите, зашто снема жито. Како воздивнува добитокот! Здивени стада говеда, скитаат, зашто им нема пасиште. Па и стада овци ја поднесуваат казната" (Јоил 1:15,17,18). {Вос. 180.3}

„Срцето ми се раскинува... не можам да молчам зашто ти слушаш душо моја, звук од труба, боен повик. Соопштуваат гибел врз гибел, сета земја е ограбена" (Еремија 4:19, 20) {Вос. 180.4}

„Ја гледам земјата: пуста е, еве и празна; и небесата - нема на нив светлина. Ги гледам горите: тие треперат, а сите ридови се растресени. Гледам: ете нема човек, сите небесни птици одлетале. Гледам: еве, плодното поле запусте, Господ ги разурна сите градови„ (Еремија 4:23-26). {Вос. 181.1}

„О, зашто е голем овој ден, сличен нему не бил! Време на неволја е за Јакова, но ќе се избави од неа" (Еремија 30:7). {Вос. 181.2}

„Ајде народе Мој, влези во собите и затвори ги вратите зад себе. Скриј се за миг, додека не помине гневот" (Исаија 26:20). {Вос. 181.3}

„Зашто ти од направи од Господа
кој е мое засолниште, {Вос. 181.4}

Дури Севишниот ти го избра за твоја закрила.
Нема да те најде несреќа,
зло нема да се приближи до твојот шатор" (Псалм 91:9,10)
„Моќниот Господ, Бог прозбори,
ја повика земјата од изгрејсонце до зајдисонце.
Од прекрасниот Сион, Бог заблиста:
нашиот Бог доаѓа и не молчи".
„Тој ги повикува одозгора небесата и земјата,

за да му суди на Својот народ;
Небесата ја објавуваат Неговата праведност:
Зашто Тој е Бог судија”. (Псалм 50:1-3; 50:4-6) {Вос. 181.5}

„Сионска ќерко... таму ќе те откупи Господ од рацете на твоите непријатели. А сега многу народи се собраа против тебе. Тие зборуваат: ‘Нека се обесчести, нашите очи нека се наситат со Сион!’ Но Господовите мисли тие не ги знаат и не ги разбираат Неговите намери” (Михеј 4:10-12). „Те викаа: ‘Истераната’ и ‘Сионка за која никој не прашува.’ „Господ зборува вака: ‘Еве ќе ја изменам судбината на Јакововите шатори ќе им се смилувам на неговите шатори” (Еремија 30:17,18). {Вос. 181.6}

„И ќе се рече во тој ден:
Ете, Овој е нашиот Бог, во Него се надевавме,
Тој ќе не спаси;
Тој е Господ, Него го чекавме!
Да се возрадуваме и веселиме
на Неговото спасение”. {Вос. 182.1}

„Тој ќе ја проголта смртта засекогаш;... ќе го симне срамот на Својот народ од целата земја: зашто Господ рече така” (Исаија 25:9,8) {Вос. 182.2}

„Погледај на Сион, градот на нашите празници: твоите очи ќе го видат Ерусалим, мирно престојувалиште, непоколеблива скинија... Зашто Господ е наш судија, Господ е наш Законодавец, Господ е наш Цар” (Исаија 33:20-22). {Вос. 182.3}

„Ќе им суди по праведност на бедните, и прав суд ќе им изречува на бедните на земјата” (Исаија 11:4). {Вос. 182.4}

Тогаш ќе се исполни Божјата намера; сите кои живеат под сонцето ќе ги почитуваат принципите на Неговото царство. {Вос. 182.5}

„Веќе не ќе се слуша за насилство во твојата земја,
ни за запустување и разурнување на твое подрачје.
Своите ѕидови ќе ги наречуваш Спасение
својата врата - Слава” {Вос. 182.6}

„Ќе бидеш основана на праведност.
Ќе бидеш далеку од насилства;
бидејќи ќе нема од што да се плашиш;
далеку ќе биде од тебе и ужасот,
зашто тој нема да ти се доближи”
(Исаија 60:18; 54:14) {Вос. 182.7}

Пророците на кои им биле откриени овие големи сцени копнееле да го разберат нивното значење. Тие „бараа и... испитуваа внимателно... на кое и на какво време посочуваше Христовиот Дух, Кој беше во нив... ним им беше откриено дека не служеа за себе, туку за вас со ова што сега ви го објавија... во што ангелите сакаат да вникнат” (1. Петрово 1:10-12). {Вос. 183.1}

За нас кои стоиме на прагот на нивното исполнување, колку длабоко значење имаат и колку жив интерес разбудуваат овие описи на она што ќе дојде - описи на настаните

кои Божјите деца ги очекувале, на кои внимавале, по кои копнееле и за кои молеле откако нашите прародители ја напуштиле Едемската градина! {Вос. 183.2}

Во ова време, пред големата конечна криза, како и пред првото уништување на светот, луѓето се занесени во уживања и задоволувања на телесните желби. Окупирани со она што е видливо и поминливо, тие го загубиле предвид она што е невидливо и вечно. Ги жртвувале непропадливите богатства за она што со употреба се истрошува. Нивниот ум треба да се издигне, нивниот поглед на живот да се прошири. Тие мораат да се разбудат од мртвилото на световните соништа. {Вос. 183.3}

Од издигнувањето и пропаѓањето на народите, кое е толку јасно прикажано на страниците на Светото Писмо, тие треба да научат колку е безвредна славата ако е само надворешна и световна. Вавилон, со сета своја моќ и сјај, какви што светот оттогаш нема видено - моќ и сјај кои на луѓето од тоа време им изгледале толку стабилни и трајни - исчезнал без трага! Пропаднал како „полски цвет"! Така пропаѓа сè што не е втемелено на Бога. Непоминливо може да биде само она што е во согласност со Неговите намери и што е одраз на Неговиот карактер. Неговите принципи се единственото трајно нешто во овој свет. {Вос. 183.4}

Овие големи вистини треба да ги научат и старите и младите. Ние мораме да го проучуваме остварувањето на Божјата намера како во историјата на народите така и во откровението на идните настани, за да можеме да ја процениме вистинската вредност на она што може и на она што не може да се види; да можеме да разбереме што е вистинската цел на животот; да можеме, гледајќи го она што е минливо во светлината на вечното, да го исползуваме минливото на најдобар и најблагороден начин. И така, учејќи ги тука принципите на Неговото царство и станувајќи негови поданици и граѓани, ние можеме да се подготвиме да влеземе со Него во Неговиот имот, кога Тој ќе дојде. {Вос. 184.1}

Тој ден е пред вратата. Времето што останува е мошне кусо за поуките кои треба да се научат, за работата што треба да за изврши и за преобразувањето на карактерот што треба да се постигне. {Вос. 184.2}

„Еве што се зборува во Израилевиот дом; 'Видението, што тој го виде е за далечни денови! Пророкува за далечни времиња!' Затоа речи им: 'Господ Бог, зборува вака: 'Ниедно Мое слово нема веќе да се одложи! Што реков, речено е и сè ќе се исполни! - Говори Господ Бог" (Езекиел 12:27,28). {Вос. 184.3}

БИБЛИСКО УЧЕЊЕ И ПРОУЧУВАЊЕ

„Приклони го своето уво кон мудроста;
Барај ја како сокриена ризница"
(Изреки 2:2,4)

Исус ги проучувал Писмата во детството, во младоста и во зрелиот период. Како дете, Тој секојдневно учел од пророчките свитоци во скутот на Својата мајка. Во младоста, раното утро и вечерниот самрак, често го затекнувале сам како поминува тивки мигови во молитва и проучување на Божјата Реч на падините на ридовите или помеѓу дрвјата во шумата. Во текот на Неговата служба, Неговото длабоко познавање на Писмата сведочело дека вредно ги проучувал. А бидејќи се здобивал со знаење на

ист начин на кој и ние се здобиваме со него, Неговата прекрасна сила, и душевната и духовната, е сведоштво за вредноста на Библијата како воспитно средство. {Вос. 185.1}

Давајќи ја Својата реч, нашиот небесен Татко не ги заборавил децата. Каде во сè она што го напишале луѓето може да се најде нешто што има такво дејство врз срцето, нешто што толку го разбудува вниманието на малечките како што тоа го прават приказните од Библијата? {Вос. 185.2}

Со овие едноставни приказни, можат да се разјаснат големите принципи на Божјиот закон. Така, со илустрации кои се најдобро прилагодени на детското разбирање, родителите и учителите можат мошне рано да почнат да го исполнуваат Господовиот налог кој се однесува на Неговите уредби: „Пренесувај им ги на децата свои и говори за нив. Зборувај им за нив кога седиш дома во својата куќа и кога одиш патем; кога легнуваш и кога стануваш" (Второзаконие 6:7). {Вос. 185.3}

Употребата на сликовити објаснувања, училишни табли, географски карти и слики помага овие поуки да се објаснат и да се врежат во сеќавањето. Родителите и наставниците мораат постојано да се трудат да ги усовршат своите методи. Во библиската настава треба да се применат нашите најскапоцени мисли, нашите најдобри методи и да се вложат нашите најсериозни напори. {Вос. 186.1}

Будењето и јакнењето на љубовта кон проучувањето на Библијата многу зависи од начинот на кој се ползуваат миговите за богослужение. Миговите на утринското и вечерното богослужение би требале да бидат најмилите и највредни мигови на денот. Мора да се разбере дека во тие мигови не смееме да се занимаваме со мачни и непријатни мисли; дека родителите и децата се собираат да го сретнат Исус и да ги повикаат светите ангели во нивниот дом. Богослуженијата треба да бидат куси и полни со живот, прилагодени на потребите, и понекогаш во нив треба да има промени. Сите да учествуваат во читањето на Библијата, да го учат и често да го повторуваат Божјиот закон. Децата ќе бидат многу повнимателни ако понекогаш им се дозволи сами да го одберат четивото. Поставувајте им прашања за четивото и дозволете им и тие да прашуваат. Употребете илустрации кои ќе помогнат да се објасни значењето на текстот. Ако богослужението со тоа не се продолжи премногу, нека малечките учествуваат во молитва, нека се соединат во песна, дури и ако е само една строфа. {Вос. 186.2}

За ваквото богослужение да биде она што би требало да биде, треба да се обрне внимание на неговата подготовка. Родителите треба секојдневно да изделуваат време за проучување на Библијата со своите деца. Нема сомневање дека ќе мораме да вложиме напор, да планираме и да се жртвуваме за да го постигнеме тоа; но трудот ќе биде богато награден. {Вос. 186.3}

Бог им заповеда на родителите да ги чуваат Неговите уредби во своите срца за да бидат подготвени да им ги пренесат на другите. Тој вели: „Овие зборови, што денес ти ги заповедам, нека ти се врежат во срцето. Пренесувај им ги на своите деца..". (Второзаконие 6:6,7). За да ги заинтересираме нашите деца за Библијата, ние самите мораме да бидеме заинтересирани за неа. За да разбудиме кај нив љубов за проучување на Библијата, ние самите мораме да го сакаме тоа. Нашето поучување ќе влијае врз децата само онолку колку што сме го поткрепиле со нашиот личен пример и дух. {Вос. 187.1}

Бог го повикал Авраам да биде учител на Неговата Реч, Тој го избрал да биде татко на голем народ, затоа што видел дека Авраам ќе ги научи своите деца и домашните на принципите на Божјиот закон. Она што му давало сила на поучувањето на Авраам било влијанието на неговиот личен живот. Неговото големо домаќинство имало повеќе од

илјада души, мнозина од нив биле глави на семејства, а имало и многу новообратеници од незнабоштвото. Едно такво домаќинство барало цврста рака на кормилото. Бог му рекол на Авраам: „Зашто Јас го познавам него, тој ќе ги поучува своите деца и својот дом после него!" (Создавање 18:19). Сепак, тој својата власт ја применувал со таква мудрост и нежност што придобивал срца. Ова е сведоштвото на божествениот Набљудувач: „И тие ќе се придржуваат на Господовите патишта и ќе извршуваат суд и правда!" (Создавање 18:19). Влијанието на Авраам се ширело и надвор од неговиот дом. Каде и да го подигал својот шатор, тој покрај него подигал и олтар за жртви и богослужение. Кога шаторот ќе се тргнел, олтарот останувал; многу ханански номади, кои своето знаење за Бога го добиле врз основа на животот на Авраам, Неговиот слуга, би застанувале крај олтарот да Му принесат жртва на Господа. {Вос. 187.2}

И денес поучувањето на Божјата Реч не би било ништо помалку делотворно кога би нашло верен одраз во животот на учителот. {Вос. 187.3}

Не е доволно да се знае што другите мислеле или слушнале за Библијата. На судот секој ќе мора да положи сметка пред Бога за себе, и затоа сега секој мора сам да научи што е вистина. Но, за проучувањето да може да биде делотворно, мора да се разбуди вниманието на ученикот. Ова особено не смеат да го загубат предвид оние кои мораат да се занимаваат со деца и младинци кои се многу различни по своите склоности, воспитување и начин на размислување. Поучувајќи ги децата од и на Библијата, можеме да постигнеме многу ако ги набљудуваме нивните склоности, она за што се заинтересирани и ако го привлечеме нивното внимание со она што Библијата го вели за нив. Оној кој нè создал со различни склоности, во Својата Реч подготвил по нешто за секого. Кога учениците ќе видат дека библиските поуки се однесуваат и на нивниот живот, поучете ги да ја прифатат Библијата за советник. {Вос. 188.1}

Исто така, помогнете им да ја вреднуваат нејзината прекрасна убавина. Многу книги без никаква вистинска вредност, книги со возбудлива и нездрава содржина, се препорачуваат за употреба или во најмала рака се дозволуваат поради нивната наводна литературна вредност. Зошто би ги упатувале нашите деца да пијат од тие загадени потоци кога можат да имаат слободен пристап кон чистиот извор на Божјата Реч? Богатството, силата и длабочината на библиската мисла се неисцрпни. Охрабрете ги и децата и младите да ги истражуваат нејзините сокровишта на мислата и изразот. {Вос. 188.2}

Додека убавината на овие скапоцени вистини ги привлекува Ж(1вните мисли, нивните срца ќе дојдат во допир со силата која ќе ги омекне и ќе ги плени. Тие ќе бидат привлечени кон Оној кој на тој начин им се открил. И само малкумина нема да посакаат да се запознаат подобро со Неговите дела и патишта. {Вос. 188.3}

Оние што ја проучуваат Библијата треба да бидат поучени да ја земаат в раце со дух да бидат поучувани. Ние мораме да ги истражуваме нејзините страници, не за да го докажеме своето мислење, туку за да дознаеме што вели Бог. {Вос. 189.1}

Вистинско познавање на Библијата може да се добие само со помош на Светиот Дух преку кого Речта и била дадена. За да го добиеме тоа знаење, мораме да живееме според него. Ние треба да послушаме сè што Божјата Реч заповеда. Смееме да бараме cs што таа ветува. Со нејзина сила, ние мораме да го живееме животот кој таа го пропишува. Библијата може да се проучува со успех единствено кога и се пристапува на таков начин. {Вос. 189.2}

Проучувањето на Библијата од нас бара најсерден напор и постојано размислување. Како што копачот бара златни жили во земјата, така и ние мораме со истата сериозност и истрајност да трагаме по богатството на Божјата Реч. {Вос. 189.3}

Во секојдневното проучување, методата стих по стих е често најполезна. Оној што проучува треба да земе еден стих и да го сосредоточи својот ум за да пронајде што му говори Бог нему во тој стих, а потоа да се занимава со таа мисла сè додека потполно нè ја разбере. Ваквото проучување на еден отсек, сè додека неговото значење нè стане јасно, е многу повредно од читање многу глави без некаква одредена цел и без добивање одредени поуки. {Вос. 189.4}

Една од основните причини за душевната немоќ и слабоста на духот е недоволната насоченост кон вредните цели. Ние се фалиме со широката распространетост на литературата; но умножувањето на книгите, дури и на оние кои сами по себе не се штетни, може да стане вистинско зло. Изложени на страшна поплава од печатен материјал, кој постојано излегува од печат, старите и младите стекнуваат навика да читаат брзо и површно, а умот ја губи способноста да мисли поврзано и живо. Освен тоа, голем дел од списанијата и книгите кои, како жабите во Египет, ја преплавуваат земјата, не е само претеран, празен и штетен, туку и порочен и унижувачки. Нивна цел не е само да го отрујат и упропастат умот туку и да ја расипат и уништат душата. Умот и срцето кои се немарни и бесцелни, паѓаат како лесен плен на злото. Габите растат токму врз болните, безживотни организми. И токму невработениот ум е работилница на сатаната. Умот треба да се насочува кон високи и свети идеали, животот да добие благородна цел, смисла со која ќе биде сосема окупиран, па злото тешко ќе се пробие. {Вос. 189.5}

Потоа, младите треба да се учат внимателно да ја проучуваат Речта. Кога душата ќе ја прифати, таа ќе се покаже како моќна пречка за искушението. Псалмистот изјавува: „Во срцето го запазив Твојот збор, за да не згрешам против Тебе!" „Според зборовите на твојата уста, се сочував од патиштата на насилниците" (Псалм 119:11; 17:4). {Вос. 190.1}

Библијата се толкува самата себеси. Библиски стих мора да се споредува со библиски стих. Оној што ја проучува Библијата мора да се научи да ја набљудува како целина, и да го согледа взаемниот однос на нејзините делови. Тој треба да се запознае со нејзината голема централна тема, со Божјата првична намера со светот, со потеклото на големата борба и со делото на спасението. Треба да ја разбере природата на двата принципи кои се борат за превласт и да научи да го следи нивното делување во извештаите на историјата и пророштвата сè до големиот завршеток. Треба да види како оваа голема борба го проткајува секој степен на човечкото искуство; како и тој самиот во секое свое животно дело ја открива или едната или другата од овие две спротивни побуди; и како, го сакал тој тоа или не, тој уште сега одлучува на чија страна ќе се најде во овој судир. {Вос. 190.2}

Секој дел од Библијата настанал со божествено вдахновение и служи за полза. На Стариот Завет треба да му се посвети исто внимание како и на Новиот. Додека го проучуваме Стариот Завет, ќе пронајдеме живи извори кои избиваат онаму каде немарниот читател гледа само пустина. {Вос. 191.1}

Книгата на Откровението, поврзана со книгата на Даниел, бара особено проучување. Секој богобојазлив учител треба да размислува како најјасно ќе го разбере и објави Евангелието кое самиот Спасител дошол да му го објави на Својотслуга Јован – „Откровение на Исуса Христа, што Бог му го даде, за да им покаже на своите слуги,

што треба да стане скоро" (Откровение 1:1). При проучување на Откровението никој не треба да се обесхрабри затоа што неговите симболи се, навидум, таинствени. „Ако некому од вас му недостига мудрост, нека ја моли од Бога, Кој им дава на сите изобилно и без укор" (Јаков 1:5). {Вос. 191.2}

„Блажен е кој чита, и блажени се кои ги слушаат зборовите на пророштвото и го пазат напишаното во него, зашто времето е близу" (Откровение 1:3). {Вос. 191.3}

Кога ќе се разбуди вистинска љубов кон Библијата, и кога оној што ја проучува ќе почне да согледува колку е широко нејзиното поле и колку се скапоцени нејзините богатства, тој ќе посака да ја исползува секоја можност да се запознае со Божјата Реч. Проучувањето на Библијата нема да биде ограничено на некое посебно време или место. Тоа постојано проучување е едно од најдобрите средства за негување љубов кон Писмото. Ученикот треба секогаш да ја има при себе својата Библија. Кога имате можност, читајте и размислувајте за она што сте го прочитале. Додека одите по улиците, чекате на железничка станица, додека чекате некого, искористете ја можноста да извлечете неколку скапоцени мисли од сокровиштето на вистината. {Вос. 191.4}

Големите движечки сили на душата се верата, надежта и љубовта; и проучувањето на Библијата, ако таа правилно се проучува, ги разбудува токму овие сили. Надворешната убавина на Библијата, убавината на мислата и изразот, се само заднина, ако така може да се рече, за нејзиното вистинско богатство - убавината на светоста. Во библискиот извештај за луѓето кои оделе со Бога можеме да sирнеме во одблесоците на Неговата слава. Во Оној, кој е „Сиот убав", ние го гледаме Него, кого сета убавина на Земјата и небото само благо го одразуваат. „А Јас - кога ќе бидам издигнат од Земјата", рекол Тој, „ќе ги привлечам сите кон Себе" (Јован 12:32). Кога проучувачите на Библијата гледаат во Спасителот, тогаш во душата се буди таинствената сила на верата, обожувањето и љубовта. Гледајќи го постојано Христовиот лик, гледачот станува сè посличен со Оној кого Го обожува, Зборовите на апостол Павле стануваат јазик на душата: „Јас и сега сметам сè за загуба заради преважното познавање на Христа Исуса, мојот Господ... за да го познавам Него, и силата на Неговото воскресение, и учеството во Неговите страдања" (Филипјаните 3:8-10). {Вос. 192.1}

Изворите на небесен мир и радост кои се отвориле во душата со словото на Вдахновението, ќе станат моќна река на влијание од благослов за сите кои ќе дојдат во нејзина близина. Денешната младина, младината што расте со Библија во раката, треба да стане примател и пренесувач на нејзината животна сила! Какви потоци од благослов тогаш би потекле во светот - влијанија, чија моќ да исцелуваат и тешат ние одвај да можеме да ги разбереме - реки од жива вода, извори „кои течат во живот вечен!" {Вос. 192.2}

ПРОУЧУВАЊЕ НА ФИЗИОЛОГИЈАТА

„Те прославувам што сум создаден толку чудесно"
(Псалм 139:14)

Бидејќи умот и душата доаѓаат до израз преку телото, и душевната и духовната сила во голема мерка зависат од телесната сила и активност; сè што го потпомага телесното здравје, го потпомага и развојот на силен ум и урамнотежен карактер. Без здравје никој не може толку јасно да ги разбере или толку потполно да ги исполни своите обврски

кон самиот себе, кон своите ближни, или кон својот Создател. Затоа, здравјето треба исто толку совесно да се чува како и карактерот. Познавањето на физиологијата и хигиената треба да биде основа на сите воспитни напори. {Вос. 195.1}

Иако фактите од областа на физиологијата денес се толку општо познати, владее застрашувачка рамнодушност кон принципите на здравјето. Дури и помеѓу оние кои ги знаат тие принципи, ретко кој ги спроведува во дело. Луѓето така слепо се поведуваат по своите наклонетости и нагоди како животот повеќе да зависи од случај отколку од одредени и непроменливи закони. {Вос. 195.2}

Младината, полна со животна свежина и сила, недоволно ја разбира вредноста на изобилството енергија со која располага. Колку несериозно се сфаќа тоа богатство поскапоцено од злато, поважно за напредување од ученоста или положбата или богатството! Колку луѓе, жртвувајќи го здравјето во борбата за богатство или моќ, речиси ја достигнале целта на своите копнежи само за беспомошно да паднат пред нив, додека други, располагајќи со надмоќна телесна издржливост, ја дофатиле саканата награда! Колку луѓе кои поради запоставувањето на здравствените закони паднале во нездрави состојби, биле наведени на лоши навики, на отфрлување на секоја надеж и за овој и за светот што доаѓа! {Вос. 195.3}

При проучувањето на физиологијата, на учениците треба да им се помогне да ја согледаат вредноста на физичката енергија и начинот на кој таа може да се сочува и развие така, што во најголема мерка ќе придонесе за успех во големата животна борба. {Вос. 196.1}

Децата треба рано, на едноставен и лесно разбирлив начин, да се поучуваат на основите на физиологијата и хигиената. Тоа дело мора да го започне мајката во домот, а училиштето мора совесно да го продолжи. Како што учениците ќе стануваат постари, така и поучувањето од оваа област мора да продолжи сè додека тие не бидат приспособени да се грижат за домот во кој живеат. Тие мораат да ја согледаат важноста на заштитата од болести преку зачувувањето на животната сила на секој орган, а исто така треба да научат како да постапуваат во случај на вообичаените болести и несреќи. Секое училиште мора да предава физиологија и хигиена и, колку е тоа можно, да биде опремено со средства за прикажување на структурата, намената и негата на телото. {Вос. 196.2}

Постојат прашања, кои се многу ретко опфатени со програмата на изучување на физиологијата, а кои би требале да се разгледаат - прашања кои за ученикот се далеку поважни од многу технички детали кои се обично вклучени во наставата по тој предмет. Основниот принцип на целото воспитување на ова подрачје е дека младината треба да научи дека природните закони се Божји закони - исто толку вистински божествени како и прописите од Декалогот. Законите што управуваат со нашиот организам Бог ги впишал во секој нерв, мускул и влакно во телото. Секое немарно или намерно кршење на овие закони е грев против нашиот Создател. {Вос. 196.3}

Колку е, според тоа, важно темелното познавање на овие закони! На принципите на хигиената, применети во исхраната, физичките вежби, негувањето деца, лекувањето болни и во многу други подрачја, треба да им се посвети многу поголемо внимание отколку што тоа обично се прави. {Вос. 197.1}

Треба да се нагласува влијанието на умот врз телото исто како и влијанието на телото врз умот. Електричната сила на мозокот, засилена со умствена активност, го оживува целиот организам и на тој начин станува скапоцена помош во спротивставувањето на болестите. Тоа мора јасно да се изнесе. Важноста на силата на

волјата и самосовладувањето како за чувањето така и за обновувањето на здравјето; штетните, па дури и разорни последици од гневот, незадоволството, себичноста, порочноста, и од друга страна, прекрасната животна сила која се наоѓа во доброто расположение, несебичноста, благодарноста - сето тоа исто така треба да се прикаже. {Вос. 197.2}

Во Писмото е споменува една физиолошка вистина - вистина за која треба да размислиме: „Веселото срце е како лек благотворен" (Изреки 17:22). {Вос. 197.3}

Бог вели: „Твоето срце нека ги чува Моите заповеди, зашто тие ќе ти ги продолжат деновите и годините на животот и ќе ти додадат мир". „Зашто тие се живот за оние кои ги наоѓаат и здравје за целото нивно тело". „Пријатните зборови", вели Писмото, не се само „сладост на душата", туку и „лековити за коските" (Изреки 3:1,2; 4:22; 16:24). {Вос. 197.4}

Младината треба да ја разбере длабоката вистина која е содржана во библиската изјава дека во Бога е „изворот на животот" (Псалм 36:9). Тој не е само зачетник на сè туку е и живот на сè што живее. Негов е животот што го примаме од сончевата светлина, од чистиот и свеж воздух, од храната која го изградува нашето тело и ја одржува нашата сила. Негов е животот со кој живееме, од час во час, од миг во миг. Доколку не се изопачени од гревот, сите Негови дарови донесуваат живот, здравје и радост. {Вос. 197.5}

„Сè што прави Тој е прекрасно во свое време" (Проповедник 3:11); а вистинска убавина не се обезбедува со расипување на Божјото дело, туку преку усогласување со законите на Оној Кој создал сè и Кој наоѓа задоволство во нивната убавина и совршенство. {Вос. 198.1}

Кога го проучуваме телесниот систем, треба да обрнеме внимание на неговата прекрасна прилагоденост кон потребите, на складното дејствување и меѓусебната зависност на различните органи. Кога на тој начин ќе се разбуди интерес кај ученикот и кога тој ќе ја согледа важноста на физичката култура, учителот може многу да придонесе за обезбедување правилен развој и усвојување добри навики. {Вос. 198.2}

Една од примарните цели кон кои треба да се стремиме е правилното држење како при седење, така и при стоење. Бог го создал човекот исправен и Тој сака човекот да се здобие не само со физички, туку и со душевни и морални благослови, отменост, достоинство и сигурност, храброст и сигурност во себеси, кон што правилното држење многу придонесува. Учителот во тоа треба да пружи поука и преку пример и со упатства. Треба да покаже какво е правилното држење и упорно да бара од учениците да го прифатат. {Вос. 198.3}

Веднаш по правилното држење, по важност следуваат дишењето и негата на гласот. Оној кој седи и стои исправено, обично и дише поправилно од другите. Но учителот треба да им ја нагласи важноста на длабокото дишење на своите ученици. Треба да прикаже како здравото дејствување на органите за дишење, помагајќи го крвотокот го оживува целиот организам, го буди апетитот, го потпомага варењето, предизвикува здрав и сладок сон и, на тој начин не само што го освежува телото, туку и го ублажува и смирува умот. Додека ја објаснува важноста на длабокото дишење, тој треба упорно да бара тоа и да се применува. Длабокото дишење треба да се увежбува и да се вложи труд во зацврстувањето на оваа навика. {Вос. 198.4}

Увежбувањето на гласот има важно место во физичката култура, бидејќи тоа ги шири и зајакнува белите дробови и на тој начин ги спречува болестите. За да се обезбеди беспрекорен изговор при читање и зборување, треба да се настојува

стомачните мускули интензивно да учествуваат во дишењето и органите за дишење да не бидат стеснети. Напорот треба да биде пренесен врз стомачните мускули, а не врз мускулите на грлото. Така можат да се спречат голем замор и тешки болести на грлото и белите дробови. Треба да се обрне големо внимание на јасното изговарање на зборовите, со меки и добро обликувани гласови и не премногу брз говор. Тоа не само што ќе придонесе за здравјето туку и работата на ученикот ќе ја направи многу попријатна и поуспешна. {Вос. 199.1}

Објаснувајќи го сето тоа, ние имаме златна можност да ги прикажеме лудоста и штетноста од носењето тесна облека и обувки и од сите други навики кои ги ограничуваат основните функции на телото. Речиси бескрајна низа болести настанува поради нездравата мода во облекувањето и во овој поглед мораат да се бидат дадени мошне совесни поуки. Објаснете им на учениците колку е опасно да се дозволи облеката да се потпира врз колковите или да стега било кој орган од телото. Облеката треба да биде скроена така што во неа ќе може непречено и длабоко да се дише и рацете без потешкотии да можат да се кренат над главата. Стегањето на белите дробови не само што го спречува нивниот развој, туку и го попречува процесот на варење и крвотокот и на тој начин го ослабнува целото тело. Сите вакви постапки ги намалуваат и физичката и умствената сила и, на тој начин попречуваат квалитетно напредување и често го оневозможуваат неговиот успех. {Вос. 199.2}

При проучувањето на хигиената совесниот учител ќе ја искористи секоја можност да ја покаже неопходноста од совршена чистота и во личните навики и во одржувањето на околината. Треба да се нагласува колку секојдневното капење е полезно за унапредување на здравјето и за поттикнување на умствената активност. Треба да се посвети внимание на сончевата светлина и проветрувањето, на хигиената на спалната соба и кујната. Учете ги учениците дека здравата спална соба, совршено чистата кујна, вкусно поставената маса, полна со здрава храна, повеќе придонесуваат за среќата на семејството и разбудуваат почит на секој разумен посетител од било каков скап мебел во собата за дневен престој. Дека „душата е многу поскапа од храната, и телото - од облеката" (Лука 12:23), тоа е поука која е исто толку потребна денес како и пред осумнаесет векови (пишувано 1903) кога била изречена од божествениот Учител. {Вос. 200.1}

Оној што ја проучува физиологијата треба да научи дека цел на неговото проучување не е само запознавање со фактите и принципите. Само тоа би имало мала полза за него. Тој може да ја согледа важноста на проветрувањето, неговата соба може да биде полна со свеж воздух; но ако не ги полни правилно своите бели дробови, ќе ги трпи последиците од неправилното дишење. Исто така, тој може да ја разбере неопходноста од чистотата и да се снабди со потребните средства; но сето тоа ќе биде бесполезно доколку нè се употреби. Од необична важност е при изнесувањето на овие принципи на ученикот да му се прикаже нивното значење на таков начин што тој совесно ќе ги спроведува во дело. {Вос. 200.2}

Со најпрекрасна и највеличествена слика Божјата Реч прикажува каква важност Бог му придава на нашиот организам и колкава одговорност почива врз нас да го одржиме во најдобра состојба: „Или не знаете дека вашето тело е храм на Светиот Дух, Кој е во вас, Кого го имате од Бога, па не си припаѓате само на себеси?" „Ако некој го разруши Божјиот храм, Бог ќе го разруши него, зашто Божјиот храм е свет, а тоа сте вие" (1. Коринтјаните 6:19; 3:17). {Вос. 200.3}

Учениците треба да бидат проткаени со мислата дека телото е храм во кој Бог сака да престојува, дека мора да остане чисто, престојувалиште на возвишени и благородни мисли. Кога при проучувањето на физиологијата ќе согледаат дека навистина се „чудесно создадени" (Псалм 134:14), ќе бидат исполнети со стравопочит, Наместо да го расипуваат делото на Божјите раце, тие ќе посакаат да сторат сè што е во нивна моќ да го исполнат прекрасниот план на Создателот. На тој начин ќе се постигне да тие послушноста на законите на здравјето не ја сметаат за жртва или самооткажување, туку за она што таа навистина е, непроценливо предимство и благослов. {Вос. 201.1}

ВОЗДРЖУВАЊЕ И ДИЕТЕТИКА

„Секој што се бори, се воздржува од сè"
(1. Коринтјаните 9:25)

Секој ум мора да ја разбере врската помеѓу едноставниот начин на живот и силниот интелект. На нас лично е да одлучиме дали со нашиот живот ќе управува умот или телото. Младите мораат, секој за себе, да одлучат како ќе го обликуваат својот живот; и не смеат да се штедат никакви напори за да се запознаат силите со кои тие се соочуваат и влијанијата кои го одредуваат карактерот и судбината. {Вос. 202.1}

Невоздржливоста е непријател од кој сите мораат да се чуваат. Наглото ширење на ова страшно зло треба да поттикне секого што се грижи за човечкиот род да се бори против него. Праксата во училиштата да се даваат поуки за темите поврзани со трезвеноста, е чекор во добра насока. Такви поуки би требале да се даваат во секое училиште и во секој дом. Младите и децата треба да разберат дека алкохолот, тутунот и другите слични отрови со своето влијание го разурнуваат телото, го затемнуваат умот и духот го прават телесен. Мора да се објасни дека секој што ги употребува овие отрови не може долго да ја задржи полната сила на своите физички, ментални и морални способности. {Вос. 202.2}

Но, за да го пронајдеме коренот на издржливоста, мораме да одиме подлабоко отколку што се уживањето во алкохолот или тутунот. Безделничењето, бесцелноста или лошото друштво можат да приготват пат за невоздржливоста. Често пати тие причини можат да се најдат на семејната трпеза, во семејствата кои себеси се сметаат за строго умерени. Сè што го попречува варењето на храната, што непотребно го возбудува духот, или на било кој начин го ослабнува организмот, нарушувајќи ја рамнотежата на менталните и физичките сили, ја слабее контролата на умот над телото и така наведува на невоздржливост. Падот на многу талентирани млади животи може да им се припише на неприродните апетити, кои биле предизвикани од штетната исхрана. {Вос. 202.3}

Чајот и кафето, зачините, слатките, колачите со богат фил, сето тоа се активни предизвикувачи на лошо варење. Месото е, исто така, штетно. Неговото по природа стимулативно дејство би требало да биде доволна причина против неговата употреба; а речиси општата раширеност на болести кај животните двојно ја зајакнува оваа причина. Тоа ја засилува нервната раздразливост и ги побудува страстите, на тој начин пореметувајќи ја рамнотежата на силите во корист на пониските инстинкти. {Вос. 203.1}

Оние кои ќе се навикнат на богата и стимулативна исхрана, по некое време ќе согледаат дека желудникот веќе не им е задоволен со едноставна храна. Тој бара се позачинета, се полута и се постимулативна храна. Бидејќи нервите се пореметени, а

организмот ослабнат, волјата е навидум немоќна да им се спротивстави на неприродните апетити. Нежната слузокожа на желудникот станува толку надразнета и воспалена што и најзачинетата храна веќе не овозможува никакво задоволство. Се јавува жед која не може да ја згасне ништо освен силен пијалак. {Вос. 203.2}

Треба да се чуваме од почетоците на злото. При подучувањето на младите треба мошне јасно да се нагласи до какви последици доведува навидум малото оддалечување од она што е право. Учениците треба да бидат поучени на вредноста на едноставната и здрава исхрана во спречувањето на желбите за неприродни стимулативни средства. Мошне рано треба да се воспостави навика за владеење со себеси. Младите мораат да бидат проткаени со помислата дека мораат да бидат господари, а не робови. Бог нив ги назначил за владетели на царството кое е во нив, и тие мораат да се служат со царската власт што им е дадена од Небото. Ако ваквите поуки се даваат совесно, последиците од тоа ќе се почувствуваат далеку вон кругот на младите. Со тоа влијание ќе бидат опфатени и спасени илјадници мажи и жени кои се наоѓаат на самиот раб на пропаста. {Вос. 203.3}

Исхраната и умствениот развој

На проблемот на влијанието на исхраната врз умствениот развој мора да му се посвети далеку поголемо внимание отколку што беше случај до сега. Умната несреденост и тромост се чести последици од грешките во исхраната. {Вос. 204.1}

Често се тврди дека апетитот е сигурен водич при изборот на храната. Тоа би можело да биде вистина кога секогаш би се слушале законите на здравјето. Но, со лошите навики кои се пренесувале од генерација во генерација, апетитот толку се изопачил што постојано копнее за некои штетни уживања. И затоа сега не може да му се верува како на водич. {Вос. 204.2}

При проучувањето на хигиената, учениците мораат да се запознаат со хранливата вредност на различните продукти. Мораат да им се објаснат последиците од засилената и стимулативна исхрана, како и од употребата на продукти на кои им недостасуваат некои хранливи состојки. Чајот и кафето, белиот леб, киселите краставички во оцет, зеленчукот со лош квалитет, слатките, зачините и колачите од лиснато мрсно тесто не нè снабдуваат со потребните хранливи состојки. Многу ученици доживеале слом поради употреба на ваква храна. Многу слаби деца, неспособни за силен напор на умот и телото, се жртви на осиромашена исхрана. Житариците, овошјето, зрнестите плодови и зеленчукот, во правилна комбинација, ги содржат сите прехранбени елементи; и кога ќе се подготват на соодветен начин, ја сочинуваат исхраната која најдобро ги развива и физичката и умствената сила. {Вос. 204.3}

Треба да се имаат предвид не само својствата на храната туку и потребите на оној што ја зема. Храната што слободно можат да ја земаат луѓе кои се занимаваат со физичка работа, често пати мораат да ја одбегнуваат оние чија работа е претежно од умствена природа. Исто така, треба да се посвети внимание и на правилната комбинација на продуктите. Умствените работници и оние кои својата работа ја извршуваат седејќи, не би смееле да земаат многу различни видови јадење во текот на еден оброк. {Вос. 205.1}

Треба да се чуваме од прекумерно јадење дури и на најздравата храна. Природата не може да употреби повеќе отколку што е потребно за изградбата на различни телесни органи, а претерувањето го оптоварува организмот. За многу ученици се мислело дека

доживеале слом поради прекумерно учење, додека вистинската причина била прекумерното јадење. Кога на законите на здравјето им се подарува соодветно внимание, нема многу опасности дека умот ќе се преоптовари; меѓутоа, многу случаи на таканаречено „откажување" на умот можат да му се припишат на преоптоварувањето на желудник кое го заморило телото и го ослабнало умот. {Вос. 205.2}

Во најголем број случаеви е подобро да се земаат два, наместо три оброка. Ако вечерата се земе порано, се попречува варењето на претходниот оброк. Ако се земе подоцна, ни самата нема да биде сварена пред заминувањето во постела. Така на желудникот не му се овозможува потребниот одмор. Сонот се пореметува, мозокот и нервите се заморуваат, апетитот за време на појадокот е ослабнат, а целиот организам е неосвежен и неподготвен за дневните обврски. {Вос. 205.3}

Не смее да се занемари важноста на редовноста во времето одредено за јадење и спиење. Бидејќи изградувањето на телото се извршува во текот на часовите за одмор, многу е важно, особено за младите, сонот да биде редовен и изобилен. {Вос. 205.4}

Колку е тоа можно, треба да се одбегнува нагло внесување на храната. Колку е покусо времето за обедување, толку помало количество храна треба да се земе. Подобро е да се испушти оброк, отколку недоволно да се соџвака храната. {Вос. 206.1}

Времето за јадење треба да биде можност за взаемно дружење и освежување. Сè што би можело да оптовари или раздразни, треба да биде отстрането. Треба да се негува доверба, љубезност и благодарност кон Давателот на сè што е добро, па и разговорот ќе биде радосен, пријатна размена на мисли која ќе подигнува, наместо да заморува. {Вос. 206.2}

Умереноста и редовноста во сè имаат прекрасна сила и тие повеќе ќе придонесат за развивање на пријатно и ведро расположение, кое толку вреди во разубавувањето на нашата животна патека, отколку околностите или вродената талентираност. Истовремено, така добиената способност на самосовладување ќе се покаже како најскапоцено орудие за успешно соочување со непријатните должности и факти на кои наидува секое човечко суштество. {Вос. 206.3}

Патиштата на мудроста се „пријатни и сите нејзини патеки се полни со мир" (Изреки 3:17). Секое момче во нашата земја, на кое му се укажува можност да постигне повеќе од крунисаните глави, треба да размислува за поуката што се крие во зборовите на мудриот човек: „Блазе ти, земјо, кога... твоите кнезови јадат на време, за да се поткрепат, а не за преситување!" (Проповедник 10:17). {Вос. 206.4}

РЕКРЕАЦИЈА

„Сè има свое време"
(Проповедник 3:1)

Постои разлика помеѓу рекреација и забава. Рекреацијата, кога е навистина она што нејзиното име значи, ре-креација , јакне и изградува. Одделувајќи нè од нашите вообичаени грижи и занимања, таа овозможува освежување за умот и телото и така нè оспособува со нова сила да и се вратиме на сериозната животна работа. Забавата, од друга страна, се бара заради уживање и во неа често се претерува; таа ја троши силата

наменета за полезна работа и така станува пречка за вистинскиот успех во животот. {Вос. 207.1}

Целото тело е создадено да дејствува; и, ако физичките сили со активно вежбање не се одржуваат во здрава состојба, ни умствените сили нема да можат долго време да се користат со полн капацитет. Физичката неактивност, која е навидум речиси неизбежна во училницата, проследена со други нездрави околности - ја претвора училницата во непријатно место за децата, особено за оние со послаба конституција. Проветрувањето често пати се покажува како недоволно. Несоодветните столчиња наведуваат на неприродно држење, попречувајќи ја на тој начин работата на белите дробови и срцето. Тука малите деца мораат да престојуваат од три до пет часа секој ден, вдишувајќи воздух полн со нечистотија и можеби загаден со бактерии на болест. Не е ни чудо што во училниците толку често се поставуваат темели на болестите што траат цел живот. Мозокот, најнежниот од сите органи на телото, органот од кој целото тело ја црпи нервната сила, трпи најголеми штети. Принуден на преуранета или претерана активност, и тоа под нездрави околности, тој слабее, а лошите последици често трајно се чувствуваат. {Вос. 207.2}

Децата не треба долго да се држат затворени во домот, ниту од нив да се бара напорно да учат, сè додека не биде поставен добар темел за нивниот физички развој. Во текот на првите осум или десет години од животот, најдобрата училница за детето се полето или градината, мајката најдобар учител, а природата најдобар учебник. Дури и кога детето ќе порасне доволно за да посетува училиште, неговото здравје мора да се смета за многу поважно од интелектуалното знаење. Треба да му се обезбедат најповолни услови и за физички и за ментален раст. {Вос. 208.1}

Но не се само децата во опасност поради недостиг на воздух и вежбање. Во повисоките, како и во пониските училишта овие важни здравствени услови дури и денес премногу често се запоставуваат. Многу ученици и студенти со денови седат во тесна соба наведнати над своите книги во свиткана положба, едвај дишејќи, нивниот крвоток е забавен, нозете студени, а главата жешка. Бидејќи телото недоволно се исхранува, мускулите слабеат, а целиот организам е исцрпен и болен. Често, таквите ученици стануваат хронично болни. Тие можеле да излезат од училиштето физички и ментално зајакнати, ако во текот на школувањето им биле обезбедени соодветни услови, со редовно вежбање на сонце и свеж воздух. {Вос. 208.2}

Ученикот кој се бори да се здобие со образование соочувајќи се со ограничено време и средства, мора да разбере дека времето потрошено за физичко вежбање не е загубено време. Оној кој е постојано задлабочен во книгите наскоро ќе согледа дека неговиот ум ја загубил свежината. Оние кои му подаруваат соодветно внимание на физичкиот развој подобро ќе напредуваат во стекнувањето знаење од книгите, отколку да го поминале сето свое време во учење. {Вос. 208.3}

Умот често ја губи рамнотежата кога се занимава со исклучиво една област на размислување. Но, секоја способност може без опасност да се изложи на напор ако менталните и физичките сили се подеднакво оптоварени и ако предметите на проучување се менуваат. {Вос. 209.1}

Недостатокот на физичка активност ги слабее не само умствените туку и моралните сили. Нервите на мозокот, кои се поврзани со целиот организам, претставуваат средство преку кое Небото сообраќа со човекот и влијае на неговиот внатрешен живот. Сè што го попречува текот на електричната енергија во нервниот систем, ослабнувајќи

ги на тој начин животните сили и намалувајќи ги умствените способности, ја намалува и чувствителноста од морална природа. {Вос. 209.2}

Прекумерното учење, исто така, зголемувајќи го приливот на крв во мозокот, создава болна раздразливост која ја намалува силата на самосовладување и многу често им дозволува на ненадејните заноси и каприци да излезат на површина. Така се отвораат вратите на порокот. Злоупотребата или неупотребата на физичките сили е во најголема мерка одговорна за плимата на расипаноста која се шири низ светот. „Гордоста, изобилството леб и безгрижниот мир" се исто толку смртни непријатели на човечкиот напредок во оваа генерација, како и тогаш кога го предизвикале уништувањето на Содом. {Вос. 209.3}

Наставниците би морале да ги разберат овие факти и да им зборуваат за нив на своите ученици. Поучете ги учениците дека правилниот начин на живот зависи од правилниот начин на мислење, и дека физичката активност е важна за непорочноста на мислите. {Вос. 209.4}

Прашањето на соодветна рекреација на учениците, често ги доведува учителите во неприлика. Гимнастичките вежби заземаат корисно место во многу училишта; но, без грижлив надзор, во тоа често пати се претерува. Многу момчиња, обидувајќи се да ја прикажат својата сила, токму во гимнастичката сала се здобиле со повреди поради кои ќе страдаат во текот на целиот живот. {Вос. 210.1}

Вежбањето во гимнастичката сала, колку и да е добро и организирано, не може да ја надокнади рекреацијата на свеж воздух, а за таквата рекреација нашите училишта би морале да создадат подобри услови. На учениците им е неопходно енергично вежбање. Има малку зла од кои треба да се плашиме повеќе отколку од тромоста и бесцелноста. Но, тенденцијата на поголемиот дел атлетски спортови ги загрижува оние врз чии срца тежи доброто на младите. Учителите се загрижени кога го набљудуваат влијанието на спортовите на напредокот на ученикот во училиштето, како и на неговиот успех во подоцнежниот живот. Игрите на кои ученикот им посветува толкав дел од своето време, го одвратуваат неговото внимание од учењето, и не му помагаат да се подготви за практична, сериозна работа во својот живот. Нивното влијание не развива угладеност, великодушност, или вистинска мажевност. {Вос. 210.2}

Некои од најомилените забави, како што се американскиот фудбал и боксот, станаа училишта на суровост. Тие игри ги развиваат истите особини како и игрите во стариот Рим. Желбата за истакнување, уживањето во грубата игра, безгрижниот презир кон животот, многу разорно делуваат врз младите. {Вос. 210.3}

Другите атлетски игри, иако не наведуваат на толкава суровост, заслужуваат не помал приговор поради претераноста до која се доведени. Тие поттикнуваат љубов кон уживања и возбудувања, развивајќи на тој начин одвратност кон полезната работа и тенденција кон одбегнување на практичните должности и одговорности, Тие се стремат да ја уништат склоноста кон трезните реалности на животот и неговите смирени задоволства. Така се отвора вратата за лекоумноста и беззаконието со сите нивни страшни последици. {Вос. 210.4}

Забавните седенки, онака како што обично се приредуваат, исто така се пречка за вистинскиот раст, како на умот, така и на карактерот. Така се формираат лекоумни друштва, се создаваат навики на екстраваганција, трка по уживања и многу често расипност, што целиот живот го фрла во провалијата на злото. Родителите и учителите можат многу да сторат таквите забави да бидат заменети со здрава и животодавна разонода. {Вос. 211.1}

Во тоа, како и во сè друго што се однесува на нашето добро, Вдахновението го покажало вистинскиот пат. Во старите времиња, животот бил едноставен за луѓето кои биле под Божјо водство. Тие живееле тесно поврзани со природата. Нивните деца учествувале во работата на родителите и ги проучувале убавините на тајните на сокровиштата на природата. Во тишината на полето и шумите, тие размислувале за оние величествени вистини кои, како свет залог, се предавале од генерација во генерација. Таквото воспитување создавало силни луѓе. {Вос. 211.2}

Во наше време, животот стана извештачен, а луѓето се дегенерираа. Иако можеби не можеме во целост да им се вратиме на едноставните навики од тие стари времиња, сепак можеме од нив да извлечеме поуки кои нашите мигови на рекреација од неа ќе го направат она што нејзиното име значи - мигови на вистинско изградување на телото, умот и душата. {Вос. 211.3}

Околината на домот и училиштето е во тесна врска со рекреацијата. При изборот на дом или место за училиште треба да се размисли за ова. Оние на кои менталното и физичкото добро им се поважни од парите или барањата и обичаите на општеството би требале на своите деца да им го овозможат благословот на учење од природата и рекреација во природа. За воспитната работа би било многу полезно кога секое училиште би било сместено така што на учениците ќе им овозможи да обработуваат земја и да имаат пристап до полиња и шуми. {Вос. 211.4}

Најдобри успеси во рекреацијата на учениците можат да се постигнат кога во неа учествува и самиот наставник. Вистинскиот наставник може на своите ученици да им даде малку дарови кои би имале поголема вредност од неговото друштво. Мажите и жените, а најмногу младината и децата можеме вистински да ги разбереме дури откако ќе им се приближиме со симпатија; а ние мораме да ги разбереме за да можеме најуспешно да им помогнеме. Нема подобар начин за зацврстување на пријателските врски помеѓу наставникот и ученикот, од нивното весело меѓусебно дружење и надвор од училницата. Во некои училишта наставникот е секогаш со своите ученици за време на рекреацијата. Тој се соединува со нив во нивните стремежи, ги следи на излетите и навидум потполно се изедначува со нив. За нашите училишта би било добро кога овој обичај би се прифатил насекаде. Тоа би барало големи жртви од наставниците, но би пожнеало и богата награда. {Вос. 212.1}

Рекреацијата која е полезна само за нив, никогаш нема на децата и младината да им донесе толкав благослов како рекреацијата која им помага да бидат полезни и за другите. По природа склони кон воодушевувања и подложни на влијанија, младите бргу прифаќаат предлози. Кога станува збор за одгледување растенија, наставникоттреба да се потруди кај нив да разбуди желба да го разубават училишниот двор и училницата. Тоа ќе донесе двоен благослов. Она што учениците се трудат да го разубават нема да сакаат да го расипуваат и уништуваат. Тие ќе развиваат облагороден вкус, љубов кон редот и навика на чување; а духот на пријателство и соработка, кој на таков начин се развива, ќе им биде на благослов во текот на целиот живот. {Вос. 212.2}

Нов интерес за работа во градината или за излети во полиња и шуми може да се разбуди исто така ако учениците се наведат да се сетат на оние кои се одвоени од тие пријатни места и со нив да ги поделат прекрасните дарови на природата. {Вос. 213.1}

Внимателниот наставник ќе најде многу можности да ги упати своите ученици на полезни дела. Особено младите деца имаат речиси неограничена доверба и почитување кон својот учител. Што и да предложи тој за помагањето во домот, за верноста кон секојдневните должности, за служење на болните и сиромашните, ретко

кога нема да вроди со плод. И така пак ќе се постигне двојна добивка. Таквиот љубезен предлог ќе има повратно дејство врз оној кој го дал. Благодарноста и соработката на родителот ќе го олеснат товарот на наставникот и ќе го осветлат неговиот пат. {Вос. 213.2}

Вниманието посветено на рекреацијата и физичката култура понекогаш, без сомнение, ќе го прекине редовниот тек на училишната работа; но тој прекин нема да се покаже како вистинска пречка. Преку освежување на умот и телото, јакнење на несебичен дух, и поврзување на ученикот и наставникот со врски на заеднички интереси и пријателско дружење, потрошеното време и напор ќе бидат стократно надоместени. Така ќе се создаде благословен вентил за онаа немирна енергија која мошне често е извор на опасности за младите. Како заштита против злото, окупирањето на умот со она што е добро, е многу поскапоцено од неброените законски и дисциплински забрани. {Вос. 213.3}

ОБУКА ЗА РАБОТА

„Да настојувате усрдно...
да работите со своите раце"
(1. Солунјаните 4:11)

При создавањето, работата била одредена како благослов. Таа значела напредување, сила, среќа. Изменетата состојба на Земјата, поради проклетството на гревот, предизвикала и промена на работните услови. Но, иако е сега проследена со грижа, замор и мака, работата останала извор на среќа и напредок. Таа е, исто така и брана против искушенијата. Работната дисциплина го зауздува угодувањето на сопствените скпоности, а ги поттикнува трудољубивоста, непорочноста и цврстината. Така, работата станува дел од големиот Божји план за нашето закрепнување од паѓањето во гревот. {Вос. 214.1}

На младите треба да им се помогне да го разберат вистинското достоинство на работата. Покажете им дека Бог е работник кој постојано работи. Сè во природата го извршува делото што му е доверено. Целиот свет се наоѓа во состојба на активност и, за да ја исполниме својата мисија, и ние мораме да бидеме активни. {Вос. 214.2}

Ние, во својата работа мораме да соработуваме со Бога. Тој ни ги дава земјата и нејзините сокровишта; но ние мораме да ги прилагодиме кон нашите потреби и удобноста. Тој го предизвикува растењето на дрвјата; но ние го подготвуваме градежниот материјал и ѕидаме куќа. Тој ги сокрил среброто и златото, железото и јагленот во земјата; ние можеме да дојдеме до нив само со напорна работа. {Вос. 214.3}

Иако Бог создал сè и постојано надгледува сè, покажете дека сепак и нам ни дал моќ која не е сосем различна од Неговата. Нам ни е дадена извесна мерка на власт над природните сили. Како што Бог ја извел Земјата во нејзината убавина од хаос, така и ние можеме збрката да ја претвориме во ред и убавина. Иако сега сè е расипано од злото, сепак, по завршената работа и ние чувствуваме радост слична на Неговата кога, гледајќи ја прекрасната Земја, објавил дека сè е „многу добро”. {Вос. 214.4}

По правило, полезното вработување е најблаготворна вежба за младите. За малото дете играта е можност за забава и развој; а неговите активности треба да бидат одбрани така што ќе го потпомагаат не само физичкото туку и менталното и духовно растење.

Кога ќе се здобие со сила и разум, најдобра рекреација за него ќе биде некоја полезна работа. Она што ја увежбува раката да понуди помош, и ги учи младите да го носат својот дел од животните товари, најделотворно придонесува за развој на умот и карактерот. {Вос. 215.1}

Младите треба да научат дека животот значи сериозна работа, одговорност и грижа. Ним им е потребна обука која ќе им даде практично знаење - од нив ќе направи мажи и жени кои можат да се соочат со тешкотиите. Тие треба да научат дека дисциплината на систематската, добро организирана работа е неопходна, не само како заштита од ненадејни, непредвидени промени во животот, туку и како помош во сестраниот развој. {Вос. 215.2}

И покрај сè што е кажано и напишано за достоинството на работата, сепак преовладува мислењето дека работата понижува. Момчињата сакаат да станат наставници, службеници, трговци, лекари, правници, или да заземат некоја друга положба која не бара физички напор. Девојките ги одбегнуваат домашните работи и бараат некое друго образование. Таквите треба да научат дека чесната физичка работа не може да понижи ниту еден маж или жена. Она што понижува, тоа е безделничењето и себичното искористување на другите. Безделничењето наведува на попуштање на своите апетити, и животот станува празен и безвреден - поле подготвено за растење на секое зло. „зашто земјата која го впива дождот, што често паѓа на неа, и која им раѓа полезни растенија на оние за кои и се обработува, добива благослов од Бога; но ако раѓа трње и боцки, не чини и е близу до проклетството; нејзиниот крај е во горењето" (Евреите 6:7,8). {Вос. 215.3}

Многу школски предмети на кои ученикот го троши своето време не се неопходни за тој да биде полезен и среќен; но на секое момче и девојка им е неопходно потребно темелно да ги запознае секојдневните должности. Ако е потребно, младата девојка може да биде без познавање на францускиот јазик и алгебрата, не мора да знае ниту да свири на клавир; но таа безусловно мора да научи да прави добар леб, да сошие добро скроена облека и успешно да извршува многу должности кои спаѓаат во водење на домаќинството. {Вос. 216.1}

За здравјето и среќата на целото семејство ништо не е толку важно како умешноста и знаењето на готвачката. Со лошо подготвена, нездрава храна, таа може да ја намали или сосема да ја уништи работоспособноста на возрасните и да го попречи развојот на детето. Но, подготвувајќи храна прилагодена на потребите на телото, а истовремено и примамлива и вкусна, таа може да постигне толку добрини колку што во спротивниот случај би нанела штета. Така, на многу начини, среќата во животот е поврзана со верноста во обичните должности. {Вос. 216.2}

Бидејќи во водењето на домаќинството учествуваат и мажите и жените, и момчињата и девојчињата треба да научат да извршуваат должности во домот. Да се намести постелата, да се суреди собата, да се измијат садовите, да се подготви оброк, да се испере и закрпи својата облека, тоа е знаење кое ниту едно момче нема да го направи помалку мажевно; тоа ќе го направи посреќно и пополезно. Ако девојчињата, од друга страна, научат да го впрегнат коњот и да управуваат со него, да се служат со пила и чекан, како и со гребло и мотика, тие ќе бидат поспособни да им се спротивстават на животните неволји. {Вос. 216.3}

Децата и младите треба од Библијата да научат колку Бог ја вреднува работата на обичниот трудбеник. Нека читаат за „пророчките синови" (2. Цареви 6:1-7), учениците на пророчкото училиште, кои граделе куќи за себе, и поради кои било направено чудо

да ја добијат загубената секира што била позајмена. Нека читаат за Исус дрводелецот, за Павле изработувачот на шатори, кои со занаетчиската работа ја поврзале највозвишената служба, човечката и божествената. Нека читаат за момчето чии пет лебови Спасителот ги употребил да направи прекрасно чудо и да го нахрани мноштвото; за Тавита кројачката, вратена од смртта да продолжи да прави облека за сиромасите; за мудрата жена опишана во Соломоновите Изреки, која „набавува волна и лен, и вешто работи со своите раце", која „ги храни своите домашни и им одредува работа на своите прислужнички", која „сади лозје.. .ги зајакнува своите мишки", која „ја отвора својата дланка на бедниот, ги испружува рацете кон оној, кој има потреба", која „внимава на поведението на своите домашни, и не го јаде лебот на мрзливоста" (Изреки 31:13,15,16,17,20,27). {Вос. 217.1}

За таквата жена Бог вели: „Таа е достојна за пофалба. Дајте и од плодот на нејзините раце, и нека нејзините дела ја прославуваат при вратите!" (Изреки 31:31). {Вос. 217.2}

За секое дете прво занаетчиско училиште треба да биде домот. И, колку е тоа можно, секое училиште треба да има можности да ги обучува учениците на занаетчиски работи. Ваквата обука може во голема мерка да ја замени гимнастичката сала, со дополнителна полза да ги навикнува учениците на скапоцена дисциплина. {Вос. 217.3}

Обучувањето за занаетчиска работа заслужува многу поголемо внимание од она што му се посветува. Би требале да се формираат училишта кои, покрај највисока ментална и морална култура, ќе даваат најдобри можности за физички развој и учење на занает. Би требала да се одржува настава по агрикултура, мануфактура, опфаќајќи колку е можно повеќе најполезни занаети - потоа економика на домаќинството, здрав начин на готвење, шиење, изработка на здрава облека, лекување болни и слични предмети. Би требало да се поведе сметка да се имаат зеленчукови градини, работилници и амбуланти, а работата на секое подрачје би морала да биде под управа на вешти инструктори. {Вос. 218.1}

Работата треба да има одредена цел и да биде темелна. Иако секому му е потребно извесно познавање на различни занаетчиски работи, секој неизоставно би морал да биде умешен најмалку во една. Напуштајќи го училиштето, секое момче и секоја девојка би морале да бидат обучени на некој занает или занимање со кое, во случај на потреба, би можеле да заработуваат за живот. {Вос. 218.2}

Најчестиот приговор против занаетчиската обука во училиштата се големите трошоци кои таквата обука ги побарува. Но целта што се постигнува е вредна за трошоците. Ниту една друга работа што ни е доверена не е толку важна како обучувањето на младите, и секој трошок за нејзино успешно извршување значи добро вложување на парите. {Вос. 218.3}

Дури и од аспект на финансиските резултати, издатоците за занаетчиското обучување се покажуваат како многу рентабилни. Мноштво наши момчиња на тој начин ќе се сочуваат од улицата и кафеаната; трошоците околу зеленчуковите градини, работилниците и бањите ќе бидат повеќе од надокнадени преку заштедата на болници и поправалишта. Самата младина со вака добиените работни навики е увежбана да работи полезно и продуктивно - кој може да ја процени нејзината вредност за општеството и за народот? {Вос. 218.4}

За опуштање по учењето, најполезно е да се извршуваат работи кои го стават во движење целото тело, и тоа на свеж воздух. Ниедна област од занаетчиската обука не е поскапоцена од Агро културата. Би требале да се вложат поголеми напори да се создаде и поттикне интерес за земјоделските работи. Наставникот треба да го насочи

вниманието на учениците кон она што Библијата го вели за земјоделството: дека според Божјиот план човекот требал да ја обработува земјата; дека првиот човек, управникот на целиот свет, добил градина која требал да ја обработува; дека многу од најголемите луѓе во светот, неговото вистинско благородништво, биле земјоделци. Покажете ја вредноста на таквиот живот. Мудриот човек вели: „И царот е служен од нивите!" (Проповедник 5:8). За оној кој обработува земја, Библијата изјавува: „Неговиот Господ го упатува; Тој го учи на вистинско дело" (Исаија 28:26). И повторно: „Кој ја чува смоквата, јаде од нејзиниот плод" (Изреки 27:18). Кој заработува за живот занимавајќи се со земјоделство, одбегнува многу искушенија и ужива неброени предимства и благослови кои им се ускратени на оние што работат во големите градови. И во овие денови на мамутски трустови и деловна конкуренција, малкумина уживаат толку вистинска независност и толку голема сигурност дека ќе добијат праведна награда за својата работа, како оние што ја обработуваат земјата. {Вос. 219.1}

При изучувањето на Агро културата учениците не треба да се занимаваат само со теорија, туку и со пракса. Додека го учат она што науката може да им го каже за природата и подготвувањето на почвата, за вредноста на различни култури и за најдобрите методи на производство, дајте им можност да го испробаат своето знаење на дело. И наставниците треба да работат заедно со учениците и да покажат какви резултати можат да се постигнат со умешни и разумни напори. Така може да се разбуди вистински интерес, амбиција да се заврши работата на најдобар можен начин. Таквата амбиција, заедно со окрепувачкото дејство на физичките напори, сончевата светлина и чистиот воздух, ќе создаде љубов кон земјоделската работа, и врз многу млади ќе има одлучувачко влијание при изборот на професијата. На тој начин би можеле да се засилат влијанијата кои со своето далекусежно делување ќе ја сменат насоката на миграциониот бран кој е сега толку силно насочен кон големите градови. {Вос. 219.2}

Така и нашите училишта би можеле успешно да придонесат за вработувањето на многу невработени. Илјадници беспомошни и изгладнети суштества, од кои мнозина секојдневно преминуваат во редовите на престапниците на законот, би можеле сами да се издржуваат и да живеат среќен, здрав и самостоен живот кога би научиле умешно и трудољубиво да ја обработуваат земјата. {Вос. 220.1}

Меѓутоа, и на умствените работници им се неопходни благодатите од физичката работа. Некој може да има блескав ум; може бргу да разбира; неговото знаење и умешност можат да му овозможат занимавање со професијата што ја одбрал; но, тој и понатаму може да биде физички неподготвен за товарот на таа професија. Образованието, главно добиено од книги, наведува на погрешно размислување. Практичната работа поттикнува на внимателно набљудување и самостојно размислување. Ако внимателно се извршува, таа го потпомага развојот на онаа практична мудрост која ја нарекуваме здрав разум. Практичната работа ја развива способноста за планирање и извршување, ја зајакнува храброста и издржливоста и бара покажување на тактичност и умешност. {Вос. 220.2}

Лекарот кој ги положил темелите на своето стручно знаење со практична работа во собата на болниот, ќе се здобие со брзина во забележувањето, сестрано знаење и способност да ја пружи потребната помош во итни случаи - сите битни квалификации кои во таа мерка можат да се добијат само со практична обука. {Вос. 220.3}

Проповедникот, мисионерот, наставникот, ќе согледаат дека знаењето и умешноста при извршувањето на практичните должности од секојдневниот живот многу им го поткреваат угледот помеѓу луѓето. Честопати успехот, а можеби и животот

на мисионерот, зависат од неговото практично знаење. Способноста да подготвува храна, да се соочува со несреќи и неволји, да лекува болести, да гради куќа или црква, ако е потребно - честопати одлучува дали тој ќе успее или ќе претрпи неуспех во своето животно дело. {Вос. 221.1}

Најскапоцена вежба во процесот на образованието на многу ученици би било настојувањето самите да ги покријат трошоците за своето школување. Наместо да создаваат долгови или да се потпираат на жртвите кои ги поднесуваат нивните родители, момчињата и девојките треба да се потпрат врз себеси. Така ќе ја согледаат вредноста на парите, вредноста на времето, силата и можностите, и ќе бидат многу помалку изложени на искушението да станат мрзливи и расипни. Така усвоените принципи на економичност, трудољубивост, самооткажување, практично управување со работите, цврстина во намерите, ќе се покажат како најважен дел од нивната опрема за животната борба. А принципот на самопомагање, кога учениците ќе го прифатат, многу ќе придонесе за сочувување на образовните институции од товарот на долговите, со кој многу училишта се борат и кој толку ја намалува нивната полезност. {Вос. 221.2}

На младите треба да им се втисне мислата дека образованието не ги учи како можат да се избегнат непријатните животни должности и тешките товари; туку како со подобри методи и повозвишени цели може да се олесни работата. Научете ги дека вистинската животна цел не е стекнување најголема добивка за себеси, туку оддавање почест на својот Создател преку извршување на својот дел од работите во светот и давање рака помошничка на оние кои се послаби или имаат помалку знаење. {Вос. 221.3}

Основната причина зошто физичката работа се омаловажува е фактот што таа често се извршува толку немарно и механички. Човекот работи затоа што мора, а не затоа што сака. Работникот не работи од срце, не се почитува самиот себеси ниту задобива почитување од другите. Обучувањето за работа треба да ја исправи оваа грешка. Тоа треба да развие навики на точност и темелност. Учениците мораат да се учат на тактичност и систематичност, мораат да научат да го штедат времето и да го пресметаат секое движење. Не треба само да им се покажат најдобрите методи, туку треба да се вдахнат и со амбиција постојано да се усовршуваат. Нивна цел треба да биде своето дело да го направат онолку совршено колку е тоа можно за човечкиот ум и рацете. {Вос. 222.1}

Таквата обука од младите ќе направи господари, а не робови на работата. Таа ќе ја олесни судбината на тешкиот трудбеник и ќе ја облагороди дури и најскромната професија. Оној што работата ја смета за измачување, кој на работата и пристапува сосема задоволен од своето незнаење не правејќи никаков напор да се усоврши, навистина работата ќе ја смета за товар. Но оние, кои и најскромната работа ќе ја сметаат за умешност, во неа ќе најдат благородност и убавина и ќе уживаат да ја извршуваат верно и ефикасно. {Вос. 222.2}

Сè додека е така воспитан, без оглед на тоа со која чесна професија ќе се занимава во животот, младиот човек ќе биде полезен и угледен на својата положба. {Вос. 222.3}

„И тврдина на времето твое,
ќе биде мудроста и знаењето"
(Исаија 33:6)

Вистинското образование не ја потценува вредноста на научните и литературни достигања; но повеќе од познавањето на фактите, тоа ја вреднува енергијата; повеќе од енергијата, добрината; повеќе од интелектуалното достигање, карактерот. На светот не му се толку потребни луѓе со блескав ум колку луѓе со благороден карактер. Нему му се потребни луѓе со чиј карактер владеат цврсти принципи. {Вос. 225.1}

„Главно е мудроста", затоа „придобивај мудрост". „На мудрите јазикот добри знаења искажува" (Изреки 4:7; 15:2). Оваа мудрост се добива преку вистинското образование. Таа нè учи како најдобро да употребиме не само една туку сите свои сили и постигања. На тој начин тоа го опфаќа целиот круг на нашите должности - кон себе, кон светот и кон Бога. {Вос. 225.2}

Изградбата на карактерот е најважното дело, кое некогаш им било доверено на човечките суштества; и никогаш порано неговото вредно изучување не било толку важно како сега. Никогаш ниту една претходна генерација не морала да се соочува со толку тешки проблеми; никогаш порано момчињата и девојките не биле изложени на толку големи опасности како што се оние што денес им се закануваат. {Вос. 225.3}

Во време како што е нашето, каква е насоката на образованието што се дава? На кои движечки сили во човекот тоа најчесто му се обраќа? На самољубието. Голем дел од образованието што се дава, не го заслужува тоа име. Со вистинското образование се сузбиваат себичната амбиција, копнежот за власт, непочитување на правата и потребите на човештвото - пороци кои како проклетство го притискаат нашиот свет. Бог со Својот план за животот му одредил место на секое човечко суштество. Секој треба потполно да ги развие своите таленти; ако биде верен во тоа, без оглед дали има малку или многу дарови, тој е достоен за почит. Во Божјиот план нема место за себично ривалство. Оние кои се мерат „себеси според себеси и меѓусебно се споредуваат не се мудри" (2. Коринтјаните 10:12). Што и да правиме, мора да биде направено „„од душата, како за Господа, а не за луѓе; знаејќи дека од Господа ќе ја примите наградата на наследството. Служете Му на Господа Христа!" (Колосјаните 3:23,24). Службата што ја извршуваме е скапоцена и скапоцено е и образованието што го добиваме со примената на овие принципи. Но, колку е поинаков најголемиот дел од денешното образование! Со него детето уште од најрани години се поттикнува на натпреварување и ривалство; се негува себичноста, коренот на секое зло. {Вос. 225.4}

На тој начин се разгорува борбата за првенство; се поддржува системот на „бубање", кој во толку случаеви го уништува здравјето и онеспособува за полезна служба. Во многу други случаи, натпреварувањето наведува на непочитување; а негувајќи амбиција и незадоволство, го загорчува животот и придонесува светот да биде полн со оние немирни, незауздани духови кои се постојана закана за општеството. {Вос. 226.1}

Меѓутоа, опасноста не е само во методите. Таа се наоѓа и во материјалот што се проучува. {Вос. 226.2}

Какви се делата врз кои во текот на најприемчивите години од животот мора да се задржува умот на младите? Во текот на изучувањето на јазикот и литературата, од кои извори ги учиме младите да пијат? - Од изворите на паганството; од кладенци во кои се

слевала расипаноста на прастарото незнабоштво. Од нив се бара да проучуваат автори за кои сите знаат дека немаат никакво почитување кон принципите на моралот. {Вос. 226.3}

За колку современи автори може да се каже истото! Колкумина со складноста на изразот и убавината на јазикот само ги прикриваат принципите кои, кога би биле отворено изнесени, со својата изопаченост би предизвикале одвратност кај читателите. {Вос. 227.1}

Освен тоа, тука е и мнозинството писатели на измислици кои намамуваат пријатни мечтаења во кули од облаци. Овие автори можеби не можат да се обвинат за неморалност, но во нивните дела нема помалку зло. Тие на илјадници им ги одземаат времето, енергијата и самодисциплината што ги бараат сериозните животни проблеми. {Вос. 227.2}

Речиси исти такви опасности се заканувааат и при вообичаениот начин на изучување на науката. Еволуцијата и на неа сличните заблуди се предаваат во училиштата од сите степени, од градинките до универзитетите. Така, изучувањето на науката, кое би требало да овозможи знаење за Бога, е толку помешано со човечките шпекулации и теории што наведува на неверување. {Вос. 227.3}

Дури и изучувањето на Библијата, на начин на кој, за жал, често се извршува во училиштата, му го скратува на светот непроценливото богатство на Божјата Реч, „Високата критика" со своето расчленување, нагаѓање и преправање ја уништува верата во Библијата како божествено откровение; таа на Божјата Реч и ја одзема силата да управува со човечкиот живот, да го издига и инспирира. {Вос. 227.4}

Кога младите зачекоруваат во светот за да се соочат со неговото мамење на грев - со страста за натрупување пари, со забавите и попустливоста, со разметливоста, со изобилството и настраностите, со надмудрувањата, подлостите, искористувањата и упропастувањето - со какви учења ќе се сретнат во него? {Вос. 227.5}

Спиритизмот тврди дека луѓето се безгрешни полубогови; дека „секоја душа ќе си суди сама на себе"; дека „вистинското сознание го издигнува човекот над сите закони"; дека „сите сторени гревови се безопасни"; дека е „добро сè што се прави" и дека „Бог нè осудува". Најподлото човечко суштество тој го претставува како да е на Небото и таму ужива висока почест. Така, тој на сите луѓе им објавува: „Не е важно што правите; живејте како што сакате, небото е ваш дом". Мнозина на тој начин стануваат наведени дека желбата е највисокиот закон, дека раскалашноста е слобода и дека човекот одговара единствено пред себеси. {Вос. 227.6}

Како да се заштити доблеста кога тие се сретнуваат со едно такво учење на самиот праг од животот, тогаш кога нагоните се најсилни, а потребата за зауздување и непорочност најголема? Што ќе го спречи светот да не стане втор Содом? {Вос. 228.1}

Во исто време анархијата се обидува да ги отстрани сите закони, не само божествените, туку и човечките. Централизација на богатството и моќта; големи здружувања за збогатување на малцинството на сметка на мнозинството; здружувања на сиромашните класи за одбрана на сопствените интереси и барања; дух на немири, побуна и крвопролевање; ширење на истите учења кои довеле до француската револуција по целиот свет - сето тоа се стреми да го вмеша светот во борба слична на онаа што ја протресе Франција. {Вос. 228.2}

Денешната младина мора да се соочи со вакви влијанија. За да може да се одржи среде такви пресврти, таа треба сега да ги положи темелите на карактерот. {Вос. 228.3}

Во секоја генерација и во секоја земја вистинскиот темел и пример за изградба на карактерот беше ист. Божествениот закон: „Љуби Го Господа, својот Бог - со сето свое срце... и својот ближен како себеси" (Лука 10:27), големиот принцип кој се одразил во животот и карактерот на нашиот Спасител, е единствениот сигурен темел и единствен сигурен водич. {Вос. 228.4}

„И тврдина на времето твое, силата на спасението твое ќе биде мудроста и знаењето" (Исаија 33:6) - онаа мудрост и она знаење кое само Божјата Реч може да ги даде. {Вос. 229.1}

И денес вистината е иста како и тогаш кога на Израелот му биле изговорени зборовите за послушност кон Божјите заповеди: „Тоа ќе биде во очите на народите ваша мудрост и ваша разумност" (Второзаконие 4:6). {Вос. 229.2}

Еве ја единствената заштита на личната чесност, непорочноста на домот, благосостојбата на општеството и стабилноста на народот! Среде сите животни потешкотии, опасности од противречни барања, единственото сигурно правило е да се прави она што Бог го вели: „Господовите повелби се праведни" и „кој постапува така нема да се колеба никогаш" (Псалми 19:8; 15:5). {Вос. 229.3}

МЕТОДИ НА ПРОУЧУВАЊЕ

„Да им се даде на простите разумност;
а на младите - знаење и расудување"
(Изреки 1:4)

Образованието со векови, главно, се стекнувало со паметење. Оваа способност била оптоварена до крајни граници, додека другите умствени сили не се развивале во соодветна мерка. Учениците го поминувале времето во мачно натрупување на знаење кое, можело да се употреби во многу мала мерка. Умот, оптоварен на тој начин со она што не може ниту да го обработи ниту да го прими, ослабнува; станува неспособен за силен самостоен напор, и се задоволува со потпирање врз заклучоците и забележувањата на другите. {Вос. 230.1}

Согледувајќи ја слабоста на оваа метода, некои отишле во друга крајност. Според нивното мислење, човекот треба да го развива само она што е во него. Ваквото образование го наведува ученикот на самозадоволност, одвојувајќи го од изворот на вистинското знаење и сила. {Вос. 230.2}

Образованието кое се состои од вежбање на помнењето и не го охрабрува самостојното размислување, има морални последици за кои многу малку се размислува. Кога ученикот ќе ја жртвува способноста на самостојното расудување и заклучување, станува неспособен да ја разликува вистината од лагата, и паѓа како лесен плен на измамата. Тој може лесно да се наведе да тргне по традицијата и обичаите. {Вос. 230.3}

Многу често се занемарува фактот, што е секогаш опасно, дека заблудата никогаш не се прикажува во нејзината вистинска светлина. Таа се прифаќа затоа што се меша или поврзува со вистината. Земањето на плодот од дрвото за познавање на доброто и злото ја предизвикало пропаста на нашите прародители, а прифаќањето на мешавина на добро и зло и денес упропастува мажи и жени. Умот кој се потпира врз туѓи заклучоци порано или подоцна сигурно ќе биде заведен. {Вос. 230.4}

Способноста да се разликува она што е вистинско од она што е погрешно можеме да ја добиеме единствено со лично потпирање врз Бога. Секој мора сам за себе да учи од Него од Неговата Реч. Моќта на расудување ни е дадена за да ја употребуваме, и Бог очекува да се служиме со неа. „Дојдете сега па да пресудиме заедно!" (Исаија 1:18) - Не повикува Тој. Потпирајќи се врз Него можеме да се здобиеме со мудрост да го „отфрлиме злото и да го избереме доброто" (Исаија 7:15; Јаков 1:5). {Вос. 231.1}

Личниот елемент е од голема важност при секое вистинско подучување. Како Учител, Христос ги поучувал луѓето поединечно. Токму со личен контакт и дружење Тој ги обучил дванаесеттемина. Токму во четири очи, често пред само еден слушател, ги давал Своите најскапоцени совети. На почитуваниот рабин при ноќниот разговор на Маслинската гора, на презрената жена на Сихарскиот кладенец Тој им ги отворил Своите најбогати сокровишта затоа што кај тие слушатели открил приемчиво срце, отворен ум и чувствителен дух. Дури ни мноштвото кое толку често се туркало по Неговите стапки за Христа не било нејасна маса човечки суштества. Тој му говорел директно на секој ум и се обраќал на секое срце. Ги набљудувал лицата на своите слушатели, ги забележувал блескавоста на лицето, брзите и охрабрувачки погледи кои Му говореле дека вистината допрела до душата; и како одговор на тоа, во Неговото срце ќе засвирела жица на сочувствителна радост. {Вос. 231.2}

Христос ги воочувал способностите на секое човечко суштество. Него не можеле да Го одбијат неугледната надворешност, ниту неповолните околности. Тој го повикал Матеј од царинарницата, а Петар и неговите браќа од рибарскиот чамец за да учат од Него. {Вос. 232.1}

И денес во воспитното дело треба да се покаже иста заинтересираност за поединецот, исто внимание кон неговиот развој. Мнозина навидум неспособни млади луѓе се богато надарени со таленти кои воопшто не се искористени. Нивните способности лежат сокриени затоа што нивните воспитувачи немаат дар да ги воочат. Многу момчиња или девојчиња, однадвор исто толку непривлечни како еден грубо обработен камен, можат да претставуваат скапоцен материјал кој ќе ги издржи пробите на жештината, бурата и притисокот. Вистинскиот воспитувач, кој гледа што можат да станат неговите ученици, ќе ја разбере вредноста на материјалот што го обработува. Тој лично ќе се заинтересира за секој ученик и ќе се труди да ги развие сите негови способности. Колку и да е несовршен, секој напор на ученикот да ги прифати добрите принципи треба да биде охрабрен. {Вос. 232.2}

Сите млади треба да научат да ги согледаат неопходноста и значењето на трудољубивоста. Успехот многу повеќе зависи од неа отколку од генијот или талентот. Без трудољубивост и најсјајните таленти не вредат многу, додека со правилно насочени напори лицата со сосем просечни природни способности постигнувале чуда. Генијалноста, на чии достигања им се восхитуваме, речиси секогаш е поврзана со неуморни, сосредоточени напори. {Вос. 232.3}

Младите треба да бидат поучени да се стремат кон развивање на сите свои способности, како на помалите, така и на поголемите. Мнозина се наклонети да го ограничат своето учење на одредени подрачја, кон кои имаат природни склоности. Тоа е грешка од која треба да се чуваме. Природните склоности укажуваат на насоката во животната професија и, ако се добри, треба внимателно да се негуваат. Истовремено, мора да се има на ум дека урамнотежниот карактер и успешната работа, во голема мерка, зависат од складниот развој кој е резултат на грижливо, сестрано подготвување. {Вос. 232.4}

Наставникот мора постојано да се труди неговите предавања да бидат едноставни и влијателни. Тој во наставата мора да се служи со мноштво илустрации; па дури и кога им се обраќа на постарите ученици, мора да се труди секое негово објаснување да биде едноставно и јасно. Многу ученици од постарите одделенија се само деца според способноста на разбирање. {Вос. 233.1}

Важен елемент во воспитното дело е ентузијазмот. Во тој поглед може да ни биде од полза изјавата која некогаш ја дал еден славен актер. Него надбискупот од Кентербери го запрашал зошто актерите во театарските претстави толку силно влијаат врз своите слушатели додека зборуваат за нешто што е измислено, додека проповедниците на Евангелието често имаат толку мало влијание врз своите, иако зборуваат за нешто што е вистинско. „Со должно почитување кон Вашата Милост", одговорил актерот, „дозволете ми да кажам дека причината е едноставна: таа лежи во моќта на воодушевување. Ние на сцената зборуваме за она што е измислено како да е вистинско, а вие на проповедалната зборувате за она што е вистинско како да е измислено". {Вос. 233.2}

Наставникот во својата работа се занимава со она што е вистинско и за тоа треба да се зборува со сета сила и воодушевување, со кои го вдахнува сознанието за реалноста и важноста на она за што зборува. {Вос. 233.3}

Секој наставник мора да се труди неговата работа да донесе одредени резултати. Пред да почне да ја изнесува својата тема, тој мора да има јасен план и мора да знае што всушност сака да постигне. Не смее да биде задоволен од своето излагање сè додека секој ученик не ја разбере суштината на темата, не увери во нејзината веродостојност и не биде способен јасно да го изложи она што го научил. {Вос. 233.4}

Сè додека се има на ум големата цел на воспитувањето, младите треба да се поттикнуваат да напредуваат онолку колку што им дозволуваат нивните способности. Но, пред да се фатат за проучувањето на потешките предмети, треба прво да ги совладаат полесните. Тоа многу често се запоставува. Дури и помеѓу студентите на повисоките училишта и универзитети се забележуваат големи празнини во општото образование. Многу студенти своето време го посветуваат на вишата математика, а не се способни да водат едноставно сметководство. Мнозина студираат говорништво, сакајќи да станат умешни говорници, а не се способни да читаат на разбирлив и влијателен начин. Мнозина кои завршиле студии по реторика не знаат да состават и напишат ниту едно обично писмо. {Вос. 234.1}

Темелното познавање на основите на образованието не треба да биде само услов за примање во повисоко одделение туку и постојано мерило за продолжување на образованието и напредувањето. {Вос. 234.2}

Во секое подрачје од образованието можат да се постигнат цели кои се многу поважни од оние што се постигнуваат само со техничко знаење. Да го земеме јазикот како пример. Многу поважна од познавањето на странските јазици, живи или мртви, е способноста лесно и течно да се зборува и пишува мајчиниот јазик; но никаква способност добиена со познавање на граматичките правила не може според важноста да биде еднаква со изучувањето на јазикот од еден повисок аспект. Со таквото изучување во голема мерка е поврзан успехот или неуспехот во животот. {Вос. 234.3}

Основната потреба на јазикот е да биде непорочен, љубезен и вистинит – „надворешен израз на внатрешната убавина". Бог вели: „Сè што е вистинско, што е чесно, што е праведно, што е чисто, што е љубезно, што е на добар глас - ако е некаква

добродетел, ако е некаква пофалба - мислете на тоа!" (Филипјаните 4:8). Ако мислите се такви, таков ќе биде и начинот на изразување. {Вос. 235.1}

Најдоброто училиште за такво изучување на јазикот е домот; но, бидејќи работата во домот толку често се запоставува, се префрла врз наставникот тој да им помогне на своите ученици во создавање правилни навики во говорот. {Вос. 235.2}

Наставникот може многу да придонесе да се искорени лошата навика која е проклетство за општеството - навиката на клеветење, озборување и грубо критикување. Во тоа не треба да се штеди труд. Нагласете им го на учениците фактот дека оваа навика открива недостиг на култура и угладеност и вистинска добрина на срцето; таа онеспособува и за дружење со навистина културни и угладени луѓе во овој свет како и за заедница со светите на Небото. {Вос. 235.3}

Ние со ужас мислиме за канибалите кои се гоштаваат со сè уште топлото и треперливо месо на своите жртви; но зарем последиците дури и на овој обичај се пострашни од агонијата на пропаста што ја предизвикува погрешното прикажување на побудите, оцрнувањето на угледот и секцирањето на карактерот? И децата, а и младите треба да научат што вели Бог за тоа: {Вос. 235.4}

„Смртта и животот се во власта на јазикот" (Изреки 18:21). {Вос. 235.5}

Во Писмото клеветниците се вбројуваат помеѓу „клеветници", „мразители на Бога", „насилници", помеѓу оние кои се "без љубов, неверни... немилостиви", „полни со завист, убиства, расправии, измама, лоши нарави. „Божјата праведност објавува дека „оние, што вршат такви дела, заслужуваат смрт" (Римјаните 1:30,31,29,32). Оној кого Бог го вбројува помеѓу граѓаните на Сион „зборува вистина од своето срце", „не клевети со јазикот свој" и „не му прави зло на ближниот" (Псалм 15:2,3). {Вос. 235.6}

Божјата Реч ја осудува и употребата на оние бесмислени фрази и изреки кои се граничат со хулење. Таа ги осудува неискрените комплименти, заобиколувањето на вистината, претерувањата, деловните измами вообичаени во општеството и во деловниот свет. „Туку вашиот збор нека биде: 'да', да, - 'не', не! Што е повеќе од тоа, од лукавиот е" (Матеј 5:37). {Вос. 236.1}

„Како безумниот кој фрла гламни, стрели и сее смрт, таков е и човекот кој го измамува својот ближен и вели: 'Само се шегував" (Изреки 26:18,19). {Вос. 236.2}

Во тесна врска со озборувањето се наоѓаат прикриеното подметнување и подмолното алудирање, со кои нечистите по срце се обидуваат да го протуркаат злото што не се осмелуваат да го изнесат јавно. Младите треба да се научат да се одвратуваат од секоја врска со таквите навики како што би се одвратиле од лепра. {Вос. 236.3}

При служењето со јазикот, можеби и нема грешка која и старите и младите се подготвени толку бргу да си ја простат како што е избрзаниот, нестрплив говор. Тие мислат дека е доволен изговор ако речат: „Бев невнимателен, не го мислев навистина она што го реков!" Но Божјата Реч не го сфаќа тоа толку несериозно. Писмото вели: {Вос. 236.4}

„Дали си видел човек брз на зборови? И безумникот има повеќе надеж од него" (Изреки 29:20). {Вос. 236.5}

„Разурнат град и без ѕидови, таков е човекот, кој нема власт над себеси" (Изреки 25:28). {Вос. 236.6}

Во еден миг, со брз, избувлив, непромислен јазик може да се предизвика зло кое ниту доживотно каење нема да го поправи. О, колку срца се скршени, пријатели загубени, животи уништени со груби, избрзани зборови на оние кои можеле да донесат помош и исцелување! {Вос. 236.7}

„Невнимателниот зборува како да прободува со меч, а јазикот на мудрите е исцелување” (Изреки 12:18). {Вос. 237.1}

Една од доблестите кои треба посебно да се негуваат и развиваат во секое дете е несебичноста, која на животот му дава толку природна милност. Од сите одлики на карактерот ова е една од најубавите, и за секое вистинско животно дело тоа е една од најважните квалификации. {Вос. 237.2}

На децата им е неопходно разбирање, сочувство и охрабрување, но мораме да внимаваме во нив да нѐ развиеме склоност кон пофалби. Не е мудро да се истакнуваат ниту пред нив да се повторуваат нивните умни изјави. Родителот или наставникот кој го има предвид вистинскиот идеал на карактерот и можноста за негово достигање, никогаш нема да негува ниту да поттикнува окупираност со себеси. Тој во младите нема да поттикнува стремеж или настојување да ги прикажат своите способности и умешноста. Оној кој гледа на она што е над него ќе биде понизен; а сепак ќе има достоинство кое нема да се засрами и збуни од надворешниот сјај на човечката големина. {Вос. 237.3}

Доблестите на карактерот не се развиваат по некој произволен закон или правило, туку со работа во атмосфера на непорочност, благородност и вистинитост. Секаде каде што постои непорочност на срцето и благородност на карактерот, тие ќе се откриваат преку непорочноста и благородноста на дејствувањето и говорот. {Вос. 237.4}

„Тој кој љуби чисто срце, и кој има љубезни усни, царот му е пријател” (Изреки 22:11). {Вос. 237.5}

Она што важи за јазикот, важи и за секое друго проучување; тоа мора да се води на начин кој ќе го јакне и изградува карактерот. {Вос. 238.1}

Ова се однесува на изучувањето на историјата повеќе отколку на изучувањето на било која друга наука. Да размислуваме за тоа од божествен аспект. {Вос. 238.2}

Онака како што често се предава, историјата одвај да е нешто повеќе од обичен извештај за подигањето и падот на царевите, дворските сплетки, победите и поразите на војските - малку повеќе од приказна за амбиција и алчност, за измама, суровост и крвопролевање. Така изнесувана, таа може да има само погубни резултати. Одвратното набројување и опишување на злосторствата и неверствата, беззаконијата и суровоста, во многу срца сее семе чиј род ќе биде жетва на злото. {Вос. 238.3}

Многу е подобро да се учат, во светлината на Божјата Реч, причините за подигањата и падовите на царствата. Младите треба да ги проучуваат тие извештаи, и да видат дека вистинската благосостојба на народите е поврзана со прифаќањето на божествените принципи. Нека ја проучуваат историјата на големите реформни движења и нека видат колку често тие принципи, и покрај тоа што биле презрени и намразени, иако нивните застапници биле фрлани во зандани и на губилишта, сепак победувале. {Вос. 238.4}

Таквото проучување ќе отвори широки, сеопфатни погледи на животот. Тоа на младите ќе им помогне да согледаат дел од животните односи и зависности, да разберат како сме прекрасно поврзани во големото братство на општества и народи и во колкава мера експлоатирањето и понижувањето на еден член им нанесува загуба на сите. {Вос. 238.5}

Изучувањето на математиката треба да биде практично. Секое момче и девојка и секое дете треба да учат да решаваат не само измислени проблеми, туку да водат и точен извештај за своите приходи и издатоци. Преку директна употреба на парите треба да научат како тие правилно се употребуваат. Без оглед на тоа дали се издржуваат со придонес на родителите, или со своја сопствена заработка, момчињата и девојчињата

треба да учат да ја избираат и купуваат својата облека, книгите и другите потреби; водејќи извештај за своите издатоци тие, многу подобро отколку на некој друг начин, ќе ја научат вредноста на парите и како треба да се служиме со нив. Ваквата обука ќе им помогне да ја разликуваат вистинската економичност од скржавоста од една, и расипноста, од друга страна. Правилно изведувана, таа ќе поттикне на добродетел. Ќе им помогне на младите да научат да даваат, не затоа што некој ненадеен нагон ги навел на тоа кога им биле придвижени чувствата, туку редовно и систематски. {Вос. 238.6}

На овој начин секое учење може да стане помош во решавањето на најголемиот од сите проблеми - обучувањето на мажите и жените да ги исполнуваат своите животни одговорности на најдобар начин. {Вос. 239.1}

ОДНЕСУВАЊЕ

„Љубовта не се однесува непристојно"
(1. Коринтјаните 13:4,5)

Вредноста на убавото однесување е на премногу мала цена. Мнозина добри по срце, не покажуваат срдечност во однесувањето. Мнозина кои заслужуваат почит поради својата искреност и чесност, покажуваат жален недостиг од топлина. Овој недостиг ја расипува нивната сопствена среќа и има неповолно влијание врз нивната служба за другите. Непристојните често, од чиста непромисленост, жртвуваат голем дел од најубавите и најполезни животни искуства. {Вос. 240.1}

Родителите и наставниците треба да посветат особено внимание на негувањето на ведрината и убавото однесување. Сите можат да имаат радосно лице, љубезен глас, пристојно однесување, а сето тоа се елементи со влијание. Децата ги привлекува ведрото и весело однесување. Бидете кон нив љубезни и пристојни и тие ќе се однесуваат исто така кон вас и едни кон други. {Вос. 240.2}

Вистинската пристојност не се учи преку едноставно применување на правилата на бон тонот. Секогаш треба да се внимава на пристојноста во однесувањето; секаде каде што принципите не се загрозени, разбирањето кон другите ќе нè наведе да ги почитуваме прифатените обичаи; но вистинската пристојност не нè принудува да ги жртвуваме принципите пред конвенционалноста. Таа не признава општествени разлики. Таа нè учи да се почитуваме себеси, да го почитуваме достоинството на човекот како човек, да го почитуваме секој член на големото човечкото братство. {Вос. 240.3}

Постои опасност да им се придаде преголема важност на самиот стил и формата на однесувањето и премногу време да се посвети на подучување во тоа подрачје. Животот исполнет со неуморни напори, кој ги очекува сите млади, тешката, често непријатна работа потребна за извршување на обичните животни должности, а уште повеќе за олеснување на тешкиот товар на незнаење и беда во светот - сето тоа остава малку место за конвенционалности. {Вос. 241.1}

Мнозина многу ја нагласуваат важноста на правилата на формалната пристојност и покажуваат малку почит кон сè, колку и да е добро, што не ги задоволува нивните извештачени мерила. Таквото воспитување е погрешно. Тоа го охрабрува горделивото критизерство и тесноградата исклучивост. {Вос. 241.2}

Суштината на вистинската пристојност е разбирање за другите. Најважно и најсолидно образование е она кое поттикнува на љубезност кон сите. Онаа таканаречена култура која младите не ги учи да им бидат послушни на родителите, да ги вреднуваат нивните добри страни, да имаат трпение кон нивните недостатоци, да им помагаат во нивните потреби; која не ги исполнува со разбирање и нежност, со широкоградост и услужност кон младите, старите и несреќните, а со пристојност кон сите - таквата култура е промашена. {Вос. 241.3}

Вистинска благородност на мислите и однесувањето попрво ќе се добие во училиштето на божествениот Учител, отколку со било какви држења до утврдените правила на однесување. Неговата љубов, која го пленува срцето, го облагородува карактерот и го обликува по оглед на Неговиот карактер. Таквото воспитување дава небесно достоинство и небесно чувство за она што е пристојно. Тоа на човечката природа и дава пријатност, а на однесувањето отменост какви што никогаш не можат да се добијат со површната угладеност на помодарското општество. {Вос. 241.4}

Библијата бара пристојност, и изнесува многу описи на несебичен дух, отмена убавина и пријатен темперамент, што се обележја на вистинската угладеност. Сето тоа се сепак само одблесоци на Христовиот карактер. Секоја вистинска нежност и пристојност во светот, дури и меѓу оние кои не го признаваат Неговото име, доаѓа од Него. Тој сака тие особини совршено да се одразуваат во Неговите деца. Негова намера е луѓето во нас да ја гледаат Неговата убавина. {Вос. 241.5}

Најдоброто излагање за убаво однесување кое е воопшто забележано, е содржано во прекрасниот налог на Спасителот, и во зборовите кои Светиот Дух ги искажал преку апостол Павле - тие зборови мораат да бидат неизбришливо запишани во меморијата на секое човечко суштество, без оглед дали е младо или старо: {Вос. 242.1}

„Како што Јас ве љубев вас, така и вие да се љубите еден со друг: (Јован 13:34). {Вос. 242.2}

„Љубовта долго трпи,
полна е со добрина;
љубовта не завидува,
не се фали,
не се вообразува;
Не се однесува непристојно,
не го бара своето,
не се раздразнува,
не држи сметка за зло;
Не и се радува на неправдата,
а и се радува на вистината;
се премолчува, се верува,
на сè се надева, сè трпи.
Љубовта никогаш не престанува”.
(1. Коринтјаните 13:4-8) {Вос. 242.3}

Страхопочитта е втората скапоцена доблест која треба грижливо да се негува. Вистинската стравопочит кон Бога произлегува од сознанието за Неговата неограничена големина и од свеста за Неговото присуство. Срцето на секое дете мора да биде длабоко проткаено со таа свест за Невидливиот. Детето мора да научи да ги почитува

времето и местото на молитвата како и заедничките богослужења и да ги смета за свети затоа што Бог е присутен. Кога страхопочитта се искажува со ставот и однесувањето, се продлабочува и чувството кое ја поттикнало. {Вос. 242.4}

И за младите и за старите би било добро да ги проучуваат, често да ги повторуваат и да размислуваат за оние зборови од Светото Писмо кои покажуваат како треба да се почитува местото кое Бог особено го почестил со Своето посебно присуство. {Вос. 243.1}

„Собуј ги обувките од нозете" му рекол Бог на Мојсеј крај разгорената грмушка, „зашто местото на кое стоиш, е света земја" (Излез 3:5). {Вос. 243.2}

Откако ги видел ангелите во визија, Јаков воскликнува: „навистина Господ се наоѓа на ова место, но јас не знаев!... Не е друго, освен дом Божји, ова е врата небесна" (Создавање 28:16,17) {Вос. 243.3}

„Но Господ е во Својот свет храм: сета земја нека замолчи пред Него" (Авакум 2:20). {Вос. 243.4}

„Зашто величествен е Господ, нашиот Бог,
велик Цар над сите богови...
Дојдете да се поклониме и да паднеме,
Да Му се поклониме на Бога, нашиот Создател".
„Тој нè создаде, а не ние самите,
Негов народ сме и овци од Неговото пасиште.
Влезете со благодарници низ Неговите порти;
со песни во Неговите дворови;
фалете Го, Славете Му го, името"
(Псалм 95:3-6; 100:3,4) {Вос. 243.5}

Треба да се покаже стравопочит и кон Божјото име. Никогаш не би смееле да го изговориме тоа име премногу лесно или непромислено. Дури и во молитвата треба да се одбегнува негово често и непотребно повторување. „Свето е и страшно Неговото име!" (Псалм 111:9). Додека го изговараат, ангелите ги покриваат своите лица. Со какво стравопочитување ние, паднати и грешни, би требале да го изговараме со нашите усни! {Вос. 243.6}

Мораме да покажеме стравопочит и кон Божјата Реч. Мораме да го почитуваме и печатениот текст, никогаш не смееме да го употребуваме во обични цели ниту со нив да постапуваме немарно. Писмото никогаш не треба да се цитира во шега или да се прераскажува за да се искаже некоја духовитост. „Секое Божји збор е чист", „како сребро претопено во земјана печка пречистено седумпати" (Изреки 30:5; Псалм 12:6). {Вос. 244.1}

Децата, пред сè, треба да научат дека вистинското стравопочитување се покажува преку послушноста. Ништо што Бог заповедал не е неважно, и нема друг начин да се покаже стравопочит кој би Му бил толку пријатен како што е послушноста кон она што Тој го рекол. {Вос. 244.2}

Треба да се покаже стравопочит и кон Божјите претставници - кон проповедниците, учителите и родителите кои се повикани да зборуваат и дејствуваат во Негово име. Почитувајќи ги нив, Му укажуваме чест на Бога. {Вос. 244.3}

Бог особено бара укажување на нежна почит кон остарените. Тој вели: „Седите коси се венец на слава; доколку се наоѓаат на патот на праведноста" (Изреки 16:31). Таа говори за битките кои се водени, и за победите кои се постигнати; за носените бремиња

и совладаните искушенија. Таа говори за изморените стапки кои се приближуваат кон одморот, за местата кои наскоро ќе бидат празни. Помогнете им на децата да мислат на тоа и тие ќе им го разубаваат патот на старите со својата пристојност и почитување и ќе внесат милност и убавина во својот млад живот слушајќи ја заповедта: „Стани пред седа глава; почитувај го лицето на старецот" (Левитска 19:33). {Вос. 244.4}

Татковците и мајките и учителите би морале многу повеќе да ги вреднуваат одговорноста и честа што Бог им ја дал со тоа што ги направил Негови претставници пред детето. Карактерот откриен во секој допир со детето ќе му ги прикаже, за добро или за зло, овие Божји зборови: {Вос. 244.5}

„Како што таткото ги милува синовите, така Господ ги милува оние, кои се бојат од Него" (Псалм 103:13). „Како што мајката го теши синот, така и Јас ќе ве утешам" (Исаија 66:13). {Вос. 245.1}

Среќно е она дете во кое овие зборови разбудуваат љубов, благодарност и доверба; дете на кое нежноста, праведноста и трпеливоста на таткото, мајката и учителот му ги прикажуваат Божјата љубов, праведност и трпеливост; дете кое преку довербата, покорноста и стравопочитувањето кон своите земски заштитници учи да покажува доверба, послушност и стравопочит кон својот Бог. Оној, кој на детето или ученикот му дал таков дар, му предал богатство кое е многу поскапоцено од богатствата на сите векови - богатство кое е трајно како вечноста. {Вос. 245.2}

ОБЛЕКУВАЊЕТО И ВОСПИТУВАЊЕТО

„Во пристојна облека,"
„Целата слава на царската
ќерка е одвнатре"
(1. Тимотеј 2:9; Псалм 45:13)

Никакво воспитување не може да биде целосно ако не се дадени и принципите на правилното облекување. Без такво подучување, воспитното дело многу често се попречува и расипува. Љубовта кон облекувањето и предаденоста на модата спаѓаат помеѓу најстрашните соперници на учителот и меѓу најделотворните пречки за воспитувањето. {Вос. 246.1}

Модата е господарка која владее со железна рака. Во многу домови силата, времето и вниманието на родителите и децата се трошат за задоволување на нејзините барања. Богатите се трудат да се надминат едни со други во прифаќањето на нејзините стилови кои постојано се менуваат; средните и посиромашните слоеви се обидуваат да се приближат кон стандардите што ги поставиле оние за кои сметаат дека се над нив. Кога средствата или силата се ограничени, а желбата за елеганција голема, товарот станува речиси неподнослив. {Вос. 246.2}

На мнозина не им е важно дали облеката е пристојна, или дури и убава; ако модата се смени, и таа мора да се преработи или отфрли. Членовите на домаќинството се осудени на бескрајно мачење, Нема време за воспитување на децата, нема време за молитва и проучување на Библијата, за помагање на најмладите да се запознаат со Бога преку Неговите дела. {Вос. 246.3}

Нема време ни пари за добродетел. Често пати и семејната трпеза трпи. Храната е лошо одбрана и набрзина подготвена, а барањата на природата се само делумно

задоволени. Така се создаваат лоши навики во исхраната кои предизвикуваат болест или наведуваат на неумереност. {Вос. 247.1}

Желбата за истакнување наведува на расипност и кај многу млади луѓе ја уништува желбата за поблагороден живот. Наместо да се стремат кон образование, тие мошне рано се фаќаат за некоја работа за да заработат пари и на тој начин да ја задоволат својата страст за облекување. Оваа страст одвела во пропаст многу млади девојки. {Вос. 247.2}

Во многу домови семејните извори на приходи премногу се оптоваруваат. Таткото, немоќен да ги задоволи барањата на мајката и децата е во искушение да стане нечесен, и сето тоа повторно завршува со срам и пропаст. {Вос. 247.3}

Дури и богослужењата и денот за одмор не се изземени од власта на модата. Тие, напротив, даваат можност за уште поголемо прикажување на нејзината моќ. Црквата станала место за одржување на модни ревии и повеќе се размислува за модата отколку за проповедта. Сиромасите кои не се во состојба да ги задоволат барањата на модата едноставно отсуствуваат од црквата. Денот за одмор поминува во безделничење, а младите често во друштво кое ги расипува. {Вос. 247.4}

Во училиштето, несоодветното и неудобно облекување им оневозможува на девојките да учат и да се рекреираат. Нивните мисли се толку обземени со облекувањето што учителот има тешка задача да го привлече нивното внимание. {Вос. 247.5}

За да се ослободи од опседнатоста со модата, учителот често не може да најде поуспешно средство од допирот со природата. Учениците треба да ги вкусат задоволствата што можат да се најдат покрај реките, езерото или морето; нека се качуваат на ридови, нека ја гледаат убавината на заоѓањето на сонцето, нека ги истражуваат сокровиштата на шумите и полињата; нека се запознаат со уживањето што го овозможува одгледувањето растенија и цвеќиња; и тогаш дополнителната машна или чипка ќе им стане потполно беззначајна. {Вос. 247.6}

Наведете ги младите да согледаат дека без едноставност во облекувањето, како и во исхраната, нема ни интелектуална големина. Наведете ги да согледаат колку мораат да учат и да работат за да го постигнат тоа; колку се скапоцени деновите на младоста во подготовката за животното дело. Помогнете им да разберат какви богатства се кријат во Божјата Реч, во книгата на природата и во биографиите на благородните луѓе. {Вос. 248.1}

Нивните мисли треба да се занимаваат со страдањата што можат да ги ублажат. Помогнете им да согледаат дека со секоја пара фрлена на расфрлање тие се лишуваат себеси од пари со кои би можеле да нахранат гладни, да облечат необлечени и да утешат жалосни. {Вос. 248.2}

Тие не смеат да ги пропуштат прекрасните можности што им ги дава животот, ниту да дозволат умот да закржлави, здравјето да пропадне и среќата да се разурне само за да ги задоволат барањата кои не се диктирани ниту од разумот, ниту од удобноста, ниту од убавината. {Вос. 248.3}

Истовремено, младите мораат да научат да ја разберат поуката на природата: „Сè што прави Тој е прекрасно во свое време” (Проповедник 3:11). Ние имаме предимство со облекувањето, како и со сè друго, да Му укажеме чест на нашиот Создател. Тој сака нашата облека да биде не само уредна и здрава туку и соодветна и пристојна. {Вос. 248.4}

Карактерот на некоја личност се проценува според начинот на нејзиното облекување. Префинетиот вкус и благородниот ум се откриваат со изборот на едноставна и соодветна облека. Невината едноставност во облекувањето, соединета со скромност во однесувањето, многу ќе придонесе за младата жена да биде опкружена со атмосфера на света воздржаност, која ќе ја заштити од илјадници опасности. {Вос. 248.5}

Девојките треба да научат дека во умешноста на облекувањето спаѓа и умешноста самите да си шијат облека. Оваа амбиција треба да ја негува секоја девојка. Таа не смее да ја пропушти оваа можност да биде полезна и независна. {Вос. 248.6}

Правилно е да ја сакаме убавината и да се стремиме кон неа; но Бог сака најнапред да ја љубиме и да ја бараме повисоката убавина - која нема да пропадне. Најбираните производи на човечката умешност немаат убавина која би можела да се спореди со убавината на карактерот кој во Божји очи има „голема вредност". {Вос. 249.1}

Младите и децата треба да научат да си изберат царско руво, исткаено на небесен разбој – „светло и чисто ленено платно" (Откровение 19:8), што ќе го носат сите свети од Земјата. Ова руво, Христовиот неосквернет карактер, бесплатно му е понудено на секое човечко суштество. Но, сите што ќе го примат, ќе го примат и ќе носат уште тука. {Вос. 249.2}

Објаснете им на децата дека кога се занимаваат со непорочни мисли, кои се вдахнати со љубов, и кога прават љубезни и полезни дела, тие се облекуваат во прекрасната облека на Христовиот карактер. Таа облека ќе овозможи тие да бидат убави и омилени и тука, а во вечноста ќе им го даде правото да влезат во палатата на Владетелот. Неговото ветување гласи: {Вос. 249.3}

„Тие ќе одат во бели облеки со Мене, зашто се достојни" (Откровение 3:4). {Вос. 249.4}

ДЕНОТ ЗА ОДМОР

„Нека бидат знак меѓу Мене и вас,
за да знаете дека Јас сум Господ"
(Езекиел 20:20)

Вредноста на денот за одмор како воспитно средство е непроценлива. Што и да бара Бог од нас, Тој повторно ни го враќа, украсено и преобразено со Негова слава. Десетокот што Бог го барал од Израелот, бил одреден со цел меѓу луѓето да се сочува, во сета нејзина величествена убавина, копијата на Неговиот храм на Небото, залогот на Неговата присутност на Земјата. Така и делот од нашето време што Тој го бара од нас, повторно ни се враќа носејќи го Неговото име и печат. Тој вели: „Зашто саботата е знак меѓу Мене и вас... за да бидете свесни дека Јас, Господ ве посветувам"; „Зашто во шест денови Господ ги направи небото и земјата, морето и сè што е во нив; а на седмиот ден се одмори; затоа Господ го благослови и го освети саботниот ден" (Излез 31:13; 20:11). Денот за одмор е знак на моќта на создавање и откупување; тој укажува на Бога како на извор на живот и знаење; тој потсетува на првичната слава на човекот, и така станува сведок на Божјата намера да не обнови според Својот лик. {Вос. 250.1}

И денот за одмор и семејството се воспоставени во Едем, и Божја намера е тие да останат нераскинливо поврзани. Во тој ден, повеќе отколку во било кој друг, ние

можеме да живееме со едемски живот. Според Божјиот план, членовите на семејството требале да бидат здружени во работата и проучувањето, при богослужението и рекреацијата, таткото како свештеник на својот дом, а двата родители како учители и другари на своите деца. Меѓутоа, последиците од гревот, кои ги промениле животните услови, во голема мерка ја спречиле оваа заедница. Често, таткото во текот на седмицата одвај може да ги види лицата на своите деца. Нему му е речиси сосем ускратена можноста да другарува со децата и да ги поучува. Но, Божјата љубов им поставила граница на барањата на работата. Тој ја ставил Својата милостива рака на денот за одмор. Во тој Негов ден, Тој на членовите на семејството им дал можност да бидат во заедница со Него, со природата и едни со други. {Вос. 250.2}

Бидејќи денот за одмор е споменик на силата на создавањето, тој е ден над сите други, кога би требало да се запознаваме со Бога преку Неговите дела. Во мислите на децата и самата помисла на денот за одмор би требала да биде поврзана со убавините на природните нешта. Среќно е она семејство кое во денот за одмор може да појде на местото за богослужение како што Исус со Своите ученици одел во синагогата - преку полиња, покрај езерски брег и низ шумичките. Среќни се оние татко и мајка кои можат да ги учат своите деца на Божјата пишана Реч служејќи се со илустрации од отворените страници на книгата на природата; кои можат да се собираат под зелените дрвја, на свежиот чист воздух, да ја проучуваат Речта и да Му пеат благодарност на небесниот Татко. {Вос. 251.1}

Со таквото дружење родителите можат да ги поврзат срцата на своите деца со себеси, а на тој начин и со Бога, со врски кои никогаш нема да можат да се прекинат. {Вос. 251.2}

Денот за одмор дава извонредни можности за интелектуално усовршување. Библиската поука не треба да се проучува со фрлање на еден брз поглед врз нејзиниот текст во сабота наутро, туку поуката за следната седмица треба внимателно да се проучи во сабота попладне, а потоа секојдневно да се повторува и расветлува во текот на седмицата. Така поуката ќе се вреже во нашата меморија како богатство кое никогаш нема целосно да се загуби. {Вос. 251.3}

Слушајќи проповед, и родителите и децата треба да ги забележуваат текстовите и наводите од Писмото и, колку е тоа можно, изнесените мисли, за да можат дома да разговараат за нив. Тоа многу ќе придонесе за отклонување на заморот кој децата многу често ги обзема за време на слушањето на проповедта и за развивање на навиката да бидат внимателни и прибрани. {Вос. 252.1}

Размислувањето за изнесените теми ќе отвори пред ученикот сокровишта за кои никогаш не ни сонувал. Тој во својот личен живот ќе ја докаже реалноста на искуството опишано во Библијата: {Вос. 252.2}

„Кога ми дојдоа твоите зборови јас ги голтав: Твоето слово ми беше за радост и веселба на срцето мое" (Еремија 15:16). {Вос. 252.3}

„Размислувам за Твоите повелби". „Поскапоцени се од златото, од чистото злато... Твојот слуга е предупреден од нив, кој ги чува има голема награда" (Псалми 119:48; 19:10,11). {Вос. 252.4}

„Верата е тврда увереност во она на кое се надеваме”.
„Верувајте дека го примивте, и ќе ви биде"
(Евреите 11:1; Марко 11:24)

Верата е доверба во Бога - верување дека Тој нè сака и дека знае што е најдобро за нас. На тој начин, таа нè наведува наместо својот, да го избереме Неговиот пат. Наместо нашето незнаење, таа ја прифаќа Неговата мудрост; наместо нашата слабост, Неговата сила; наместо нашата грешност, Неговата праведност. Нашиот живот, ние самите, сето тоа веќе е Негово; верата го признава Неговото право на сопственост и ги прифаќа благословите што тоа ги донесува. Вистината, чесноста, непорочноста, се истакнати како дел од тајната на успехот во животот. И токму верата нè вдахнува со овие принципи. {Вос. 253.1}

Секоја добра побуда или стремеж е дар од Бога; верата прима од Бога живот кој единствен може да доведе до вистински раст и напредок. {Вос. 253.2}

Мора прецизно да се објасни како се зајакнува верата. Секое Божјо ветување е поврзано со услови. Сета Негова сила ни стои на располагање ако сакаме да ја извршуваме Неговата волја. Секој дар што Тој го ветува е содржан во самото ветување. „Семето е Божјото Слово” (Лука 8:11). Како што е сигурно дека дабот е во желадот, така е сигурно и дека Божјиот дар е во неговото ветување. Ако го примиме ветувањето, го имаме и дарот. {Вос. 253.3}

Верата што ни овозможува да ги примиме Божјите дарови, и самата е дар, од кој една извесна мерка е всадена во секое човечко суштество. Таа расте кога се вежба во примањето на Божјата Реч. За да ја зајакнеме верата, мораме често да ја доведуваме во допир со Речта. {Вос. 253.4}

При проучувањето на Библијата, на ученикот треба да му се помогне да ја види силата на Божјата Реч. При создавањето, „Тој рече - и сè настана; нареди - и се создадоа”. Тој „го повикува она што не е како она што е” (Псалм 33:9). {Вос. 254.1}

Колку пати оние кои и верувале на Божјата Реч, иако самите по себе сосема беспомошни, и се спротивставиле на силата на целиот свет - Енох, непорочен во срцето, свет во животот, држејќи се цврсто за својата вера во победата на праведноста наспроти расипаната генерација која му се потсмевала; Ное и неговиот дом наспроти луѓето од нивното време, луѓе со најголема физичка и ментална сила и со најнизок морал; Израелевите деца кај Црвеното Море, беспомошно, исплашено мноштво робови, наспроти најмоќната војска на најмоќниот народ на земјината топка; Давид, момчето овчар, на кое Бог му го ветил престолот, наспроти Саул, тогашниот владетел, одлучен да ја задржи својата власт; Седрах и неговите другари во огнот, а Навуходоносор на престолот; Даниел меѓу лавовите, неговите непријатели на високи положби во царството. Исус на крстот и еврејските свештеници и поглавари кои дури и римскиот намесник го принудуваат да ја исполни нивната волја; Павле окован со синџири, воден да умре со смрт на злосторник, Нерон, деспотски владетел на една светска империја. {Вос. 254.2}

Вакви примери не се наоѓаат само во Библијата. Нив ги има многу во секој запис за напредокот на човештвото. Валденжаните и Хугенотите, Виклиф и Хус, Јероним и Лутер, Тиндал и Нокс, Цицендорф и Весли, и многу други сведочеле за силата на Божјата Реч наспроти човечката сила и политиката која го поддржува злото. Тие му припаѓаат на вистинското благородништво на светот. Тоа е неговата вистинска царска лоза. Денешната младина е повикана да го заземе своето место во таа лоза. {Вос. 254.3}

Верата е исто толку потребна во малите како и во големите настани во животот. Ако имаме непоколеблива доверба во Бога, ќе ја уживаме Неговата доверба во сите наши секојдневни занимања и работи. {Вос. 255.1}

Гледан од човечки аспект, животот за сите нас е неразгазена патека. Тоа е стаза по која, што се однесува до нашите поважни искуства, секој мора да оди сам. Ниту едно друго човечко суштество не може потполно да проникне во нашиот внатрешен живот. Кога малото дете ќе тргне на ова патување на кое, порано или подоцна, мора само да ја одбере својата насока, само да одлучи за својата свечена судбина, колку искрени би требале да бидат напорите да го упатиме да Му ја подари својата доверба на сигурниот Водич и Помошник! {Вос. 255.2}

Ниту едно друго влијание, како штит против искушенијата и како поттик на непорочност и вистина, не може да се мери со свеста за Божјото присуство. „Туку сè е голо и откриено за очите на Оној, пред Кого ние ќе дадеме сметка". „Твоите очи се пречисти за да гледаат зло. Ти не можеш да ги гледаш беззаконијата" (Евреите 4:13; Авакум 1:13). Оваа помисла била штитот на Јосиф против расипаноста во Египет. Тој на заводничкото искушение одлучно му одговорил: „Како би можел да направам толку големо зло и да згрешам пред Бога?" (Создавање 39:9). Верата, ако се негува, ќе и даде таков штит на секоја душа. {Вос. 255.3}

Единствено свеста за Божјото присуство може да го протера стравот кој на плашливото дете од животот би му направил товар. Тоа во својот ум треба да го вреже ветувањето: „Господов ангел се настанува околу оние, што се бојат од Него и ги избавува" (Псалм 34:7). Нека го чита прекрасниот извештај за Елисеј и планинскиот град, каде моќен круг небесни ангели стоел помеѓу него и вооружените непријателски чети. Нека чита како пред Петар, во затвор и осуден на смрт се појавил ангел Божји; како го провел Божјиот слуга во сигурност, покрај вооружените стражари, низ масивните врати и големата железна порта со клучеви и синџири. Нека чита за сцената на морето кога затвореникот Павле, на својот пат кон судот и губилиштето, им се обратил на војниците и морнарите камшикувани од бурата, измачени од работа, неспиење и долг пост, и ги изговорил оние големи зборови полни со охрабрување и надеж: „бидете бодри... зашто ангел од Бога, Кому Му припаѓам и Кому Му служам, застана до мене ноќеска, и рече: 'Не бој се, Павле! Ти треба да дојдеш пред ќесарот, и еве, Бог ти ги подарува сите, кои пловат со тебе". Со вера во ова ветување Павле ги уверувал своите сопатници: „На ниеден од вас нема да му пропадне ни влакно од главата". Така и било. Затоа што во бродот се наоѓал еден човек преку кој Бог можел да делува, сите незнабожечки војници и морнари биле сочувани. „И така стана - сите се спасија на копното" (Дела 27:22-24; 34,44). {Вос. 255.4}

Сето ова не е запишано за ние да можеме само да го читаме и да се восхитуваме, туку за истата вера која делувала во Божјите слуги во дамнешни времиња да може да делува и во нас. Бог и сега ќе делува исто толку силно како и некогаш, секаде каде што ќе се најдат верни срца да бидат канали на Неговата сила. {Вос. 256.1}

Оние кои немаат доверба во себе, кои недостигот на самодоверба ги наведува да одбегнуваат грижи и одговорности, треба да бидат поучени да се потпрат на Бога. Така мнозина од оние кои инаку би биле само бројка во светот, можеби само беспомошно бреме за другите, ќе бидат способни заедно со Павле да речат: „Сè можам преку Христа Кој ми дава сила" (Филипјаните 4:13) {Вос. 256.2}

Верата овозможува скапоцени поуки за детето кое бргу се расрдува на повреда. Подготвеноста да му се спротивстави на злото или да се одмазди за неправдата често е

предизвикана од длабоко чувство на праведност и активен, енергичен дух. Поучете го таквото дете дека Бог е вечен чувар на правдата, Тој нежно се грижи за созданијата кои толку многу ги љубел што Го дал Својот Најмил да ги спаси. Тој ќе се пресмета со секој злосторник. {Вос. 256.3}

„Кој ве допира, ја допира зеницата на Неговото око" (Захарија 2:8). {Вос. 257.1}

„Предај Му ги на Господа своите патишта, надевај се на Него и Тој ќе изврши сè. Твојата праведност ќе блесне како светлина, и твојот суд како пладне" (Псалм 37:5, 6). {Вос. 257.2}

„Господ е засолниште на угнетуваните, тврдина на спасението во тешки денови. Во Тебе се надеваат оние, кои го знаат Твоето Име, зашто не ги оставаш оние, кои Те бараат Господи" (Псалм 9:9,10). {Вос. 257.3}

Бог бара и ние кон другите да го покажеме истото сочувство што Тој го покажува кон нас. Раздразливите, вообразените и одмаздољубивите треба да се угледаат на Оној Кој е кроток и понизен, Кој е како јагне воден на колење, не одмаздувајќи се како нема овца пред оние што ја стрижат. Нека гледаат на Оној кого го прободоа нашите гревови и го обременија нашите болки и ќе научат да поднесуваат, да се воздржуваат и да простуваат. {Вос. 257.4}

Со вера во Христа може да се отстрани секој недостаток во карактерот, да се исчисти секоја дамка, да се поправи секоја мана и да се развие секоја доблест. {Вос. 257.5}

„Вие сте исполнети во Него" (Колосјаните 2:10). {Вос. 257.6}

Молитвата и верата се тесно поврзани, и треба заедно да се проучуваат. Молитвата со вера е божествена умешност; таа е умешност со која мора да завладее секој што сака неговото животно дело да биде успешно. Христос вели: „Сè што ќе побарате во молитва, верувајте дека го примивте, и ќе ви биде" (Марко 11:24). Тој објаснува дека нашата молба мора да биде во согласност со Божјата волја; ние мораме да го бараме она што Тој го ветил, и што и да примиме, тоа мора да биде употребено за да се исполни Неговата волја. Ако се исполнат условите, ќе се исполни и ветувањето. {Вос. 257.7}

Ние смееме да бараме простување на гревовите, Свети Дух, природа слична на Христовата, мудрост и сила да работиме во Неговото дело, секој дар што Тој ни го ветил; потоа мораме да веруваме дека ќе примиме и да Му заблагодариме на Бога што сме примиле. {Вос. 258.1}

Не е потребно да бараме било каков надворешен доказ за благословот. Дарот се наоѓа во ветувањето, и ние треба да продолжиме да ја работиме нашата работа сигурни дека Бог може да го исполни она што го ветил и дека дарот, што веќе го имаме, ќе стане стварност кога ќе ни биде најпотребен. {Вос. 258.2}

Да се живее така од секоја Божја Реч, значи да Му се предаде целиот живот. Тогаш постојано ќе ги чувствуваме сопствената беда и зависност, копнежот на срцето за Бога. Молитвата е неопходна; таа е живот на душата. Семејната молитва и јавната молитва имаат свое место, но, тајниот разговор со Бога всушност го одржува животот на душата. {Вос. 258.3}

Токму на гората со Бога, Мојсеј ја здогледал сликата на онаа прекрасна зграда која требала да стане пребивалиште на Божјата слава. Токму на гората со Бога - на тајното место за молитва - и ние треба да размислуваме за божествениот славен идеал за човештвото. На тој начин ќе бидеме оспособени да ја обликуваме зградата на својот карактер така што на нас ќе може да се исполни Божјото ветување: „Ќе се населам во

нив и ќе одам меѓу нив и ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат Мој народ" (2.Коринтјаните 6:16). {Вос. 258.4}

И Исус во текот на Својот земски живот примал мудрост и сила токму во часовите на тајна молитва. Младите треба да го следат Неговиот пример и да одделат тивки мигови во зората и самракот за разговор со Својот Татко на небесата. И во текот на денот своите срца треба да ги издигнуваат кон Бога. На секој чекор од нашиот пат, Тој вели: „Зашто Јас сум Господ, твојот Бог, ќе ја крепам твојата десница;... не бој се, Јас ќе ти помогнам" (Исаија 41:13). Колкава свежина и сила, колкава радост и задоволство би се вселиле во нивниот живот кога нашите деца би ги научиле овие поуки во зората на нивната младост! {Вос. 259.1}

Тоа се поуки кои може да ги пренесе само оној што самиот ги научил. Учењата на Писмото немаат поголемо влијание врз младите само затоа што многу родители и учители тврдат дека и веруваат на Божјата Реч, а со својот живот ја одрекуваат нејзината сила. Понекогаш, младите се наведени да ја почувствуваат силата на Речта. Тие согледуваат колку е скапоцена Христовата љубов. Тие ја гледаат убавината на Неговиот карактер, можностите што ги нуди животот во Неговата служба. Но, гледаат дека животот на оние што велат дека ги почитуваат Божјите принципи е сосема поинаков. На колкумина со право можат да се применат зборовите што ги изговорил пророкот Езекиел: {Вос. 259.2}

„Синовите на твојот народ... си зборуваат еден на друг: „Ајде да чуеме какво слово дошло од Господа!' И брзаат кон тебе како на народен собир; и Мојот народ седнува пред тебе и ги слуша твоите зборови, но не ги извршува; се насладува со нив устата, а нивното срце се вовлекува по нивната лакомост. И ете, ти си за нив како слатка песна отпеана со пријатен глас, со музика: ти ги слушаат зборовите, но не ги извршуваат„ (Езекиел 33:30-32). {Вос. 259.3}

Да и се пристапи на Библијата како на книга полна со добри морални поуки кои треба да се слушаат онолку колку што се во согласност со духот на времето и со нашата положба во светот е една работа; а нешто сосема друго е таа да се смета за она што навистина е - Реч на живиот Бог, Реч која е наш живот, Реч која треба да ги обликува нашите активности, нашите зборови и нашите мисли. Да се смета Божјата Реч за помала од тоа во било што, значи да се отфрли. Фактот што на ваков начин ја отфрлаат и оние кои велат дека веруваат во неа, е основна причина за скептицизмот и неверувањето меѓу младите. {Вос. 260.1}

Светот го зафаќа напнатост каква никогаш порано не можела да се види. Во задоволствата, трупањето пари, борбата за власт и самата борба за опстанок, постои страотна сила која го окупира телото, умот и душата. Среде ова разбеснето трчање, Бог проговара. Тој нè повикува да се повлечеме во самотија и да разговараме со Него. „Застанете и разберете дека Јас сум Бог" (Псалм 46:10). {Вос. 260.2}

Мнозина, дури ни во миговите на молитва, не го примаат благословот на вистинска заедница со Бога. Тие премногу брзаат. Со брзи чекори минуваат низ кругот на Христовата возљубена присутност, застанувајќи можеби само за миг во нејзините свети граници, но не за да чекаат совет. Тие немаат време да останат со Божественииот Учител, и заедно со своите товари, и се враќаат на својата работа. {Вос. 260.3}

Ваквите луѓе нема да можат да постигнат вистински успех сè додека не разберат во што е тајната на силата. Тие мораат да одвојат време да размислуваат, да се молат, да очекуваат од Бога обновување на својата физичка, ментална и духовна сила. Ним им е потребно закрепнувачкото влијание на Божјиот Дух. Кога ќе го примат, ќе бидат

проткаени со нов живот. Изнемоштеното тело и измореният мозок ќе бидат освежени, а обременетото срце ќе биде одморено. {Вос. 260.4}

Наша потреба не е кусо застанување во Негова близина, туку лична врска со Христа. Колку би биле среќни децата во нашите домови и учениците во нашите училишта кога родителите и наставниците во своите животи би се здобиле со скапоценото искуство опишано во зборовите од Песната над песните: {Вос. 261.1}

„Што е јаболкницата сред горските дрвја,
тоа е мојот возљубен меѓу младите.
Сакам да седам во нејзината сенка;
а нејзините плодови му се слатки во моето грло.
Ме воведе во куќата за гозба
и знамето негово над мене беше љубов".
(Песна над песните 2:3,4) {Вос. 261.2}

ЖИВОТНО ДЕЛО
„Но, едно нешто правам"
(Филипјаните 3:13)

За да се постигне успех на било кое подрачје, мора да се има одредена цел. Оној кој сака да постигне вистински успех во животот, мора постојано да ја има пред очите целта вредна за тој труд. Таква цел е поставена пред денешната младина. Небесната намисла да му се објави Евангелието на светот во оваа генерација е најблагородната цел на која може да и се посвети едно човечко суштество. Таа отвора поле за работа за секој чие срце е допрено од Христа. {Вос. 262.1}

Божјата намера со децата што растат во нашите домови е многу поширока, подлабока и повисока отколку што нашиот ограничен разум може да разбере. Бог во минатите времиња ги повикувал од најскромни прилики оние кои се покажале верни, да сведочат за Него на највисоките места во светот. И многу момчиња кои денес растат како што растел Даниел во својот јудејски дом, проучувајќи ја Божјата Реч и Неговите дела и извршувајќи ги верно своите должности, еднаш ќе стојат во законодавните собранија, во судниците или во царските дворови како сведоци на Царот над царевите. Мнозина ќе бидат повикани да извршат вонредна служба. Целиот свет се отвора за Евангелието. Етиопија ги подава своите раце кон Бога. Од Јапонија, Кина и Индија, од земјите на нашиот континент кои се сè уште покриени со темнина, од сите краишта на овој наш свет доаѓа крикот на срцата ранети од гревот кои бараат да Го запознаат нашиот Бог на љубовта. Милиони и милиони никогаш не слушнале за Бога или за Неговата љубов која се открила во Христа. Нивно право е да го добијат тоа знаење. Тие имаат исто право на милоста на Спасителот како и ние. На нас, кои сме го примиле ова знаење, и на нашите деца на кои ќе го пренесеме, почива одговорноста да се отповикаме на нивниот плач. На секое домаќинство и на секое училиште, на секој родител, наставник и дете, кои ги осветлила светлината на Евангелието, во овој судбоносен час му е упатено прашањето поставено на царицата Естира во оној значаен миг од историјата на Израел: „Кој знае, дали токму и не си се искачила до царската чест заради часот како што е овој?" (Естира 4:14). {Вос. 261.2}

Оние кои размислуваат за последиците од забрзувањето или попречувањето на Евангелието обично мислат на последиците што тоа ги остава врз нив или врз светот. Ретки се оние кои размислуваат како тоа се одразува врз Бога. Ретки се оние кои мислат на страдањата што гревот ги предизвикал на нашиот Создател. Целото небо страдало во Христовата претсмртна борба; но тоа страдање ниту почнало ниту завршило со Неговото појавување во човечки облик. Крстот на нашите затапени сетила им ја открива болката што гревот уште од самиот почеток му го нанесувал на Божјото срце. Секое оддалечување од праведноста, секое сурово дело, секој неуспех на човекот да го достигне божествениот идеал, му нанесува болка на Бога. Кога некогаш, како последица од одвојувањето од Бога, Израелот го нашле неволји - подложност на непријателите, суровост и смрт - било кажано дека „душата Господова веќе не ги истрпе страдањата на Израелците". „Во сите нивни тешкотии Тој ги сожалуваше... ги дигна и ги носеше во сите дни..". (Судии 10:16; Исаија 63:9). {Вос. 263.1}

Неговиот Дух „посредува за нас со неискажливи воздишки". „Додека целото создание заедно со нас воздивнуваат и тажат досега" (Римјаните 8:26, 22), срцето на Бесконечниот Татко сочувствува во болката. Нашиот свет е голема куќа на јадови, сцена на таква беда што не се осмелуваме да им дозволиме на нашите мисли да се занимаваат со неа. Нашиот товар би бил страшен кога би согледале колкава е таа. Но, Бог го чувствува сето тоа. За да ги уништи гревот и неговите последици, Тој Го жртвувал Своето Најмило и нам ни дал моќ, во соработка со Него, да и ставиме крај на таа сцена на беда. „И ова Евангелие за Царството ќе биде проповедано по целиот свет, за сведоштво на сите народи, и тогаш ќе дојде крајот" (Матеј 24:14). {Вос. 263.2}

Христос им заповедал на Своите следбеници: „Одете по целиот свет и проповедајте го Евангелието на секое создание" (Марко 16:15). Не се сите повикани да бидат проповедници или мисионери во вообичаената смисла на зборот; но сите можат да бидат Христови соработници во објавувањето на „радосната вест" на своите ближни. Заповедта им е упатена на сите, големи и мали, учени и неучени, стари и млади. {Вос. 264.1}

Можеме ли, имајќи ја предвид оваа заповед, да ги воспитуваме нашите синови и ќерки за живот на почитувана конвенционалност, за живот кој е навидум христијански, но без Христовото самооткажување, за живот над кој Оној кој е вистина мора да ја изрече осудата: „Не ве познавам!" {Вос. 264.2}

Илјадници го прават тоа. Тие се трудат да им го обезбедат предимството на Евангелието на своите деца, а се откажуваат од неговиот дух. Но, не може да биде така. Оние кои го одбиваат предимството од заедницата со Христа во службата, го отфрлуваат единственото училиште што ги оспособува да учествуваат со Него во Неговата слава. Го отфрлуваат училиштето кое во овој живот му дава сила и благородност на карактерот. Многу татковци и мајки кои на своите деца им го ускратиле Христовиот крст, предоцна сфатиле дека на тој начин му ги предале на непријателот на Бога и на луѓето. Тие ја запечатиле нивната пропаст не само за идниот, туку и за сегашниот живот. Искушенијата ги надвладеале. Тие израснале да бидат проклетство за светот, а болка и срам за оние што ги родиле. {Вос. 264.3}

Дури и кога се стремат да се подготват за Божјата служба, мнозина тргнуваат по друг пат поради погрешните методи на воспитување. Општо е прифатено мислењето дека животот се состои од одделни периоди, период на учење и период на работа - од подготовка и извршување. За да се подготват за животната служба, младите одат на училиште каде ќе се здобијат со знаење проучувајќи книги. Одвоени од одговорностите

на секојдневниот живот, тие толку му се посветуваат на учењето што често ја губат предвид неговата цел. Гасне жарот на нивното младешко посветување и мнозина меѓу нив стануваат обземени со некоја лична, себична амбиција. На крајот од школувањето, илјадници од нив загубуваат допир со животот. Тие премногу долго се занимавале со она што е апстрактно и теоретско, и сега, кога целото нивно битие мора да се разбуди и да се соочи со острите судири во вистинскиот живот, тие се неподготвени. Наместо да се посветат на благородното дело, како што имале намера, тие целата своја енергија ја трошат во борба за голиот живот. По повторените разочарувања, очајни што не можат да заработат доволно за чесен живот, мнозина стануваат вовлечени во сомнителни и казнени работи. На светот му е ускратена службата што можел да ја добие, а на Бога Му се ускратени душите кои толку посакувал да ги издигне, облагороди и награди како Свои претставници. {Вос. 265.1}

Многу родители грешат што на своите деца не им даваат еднакви можности за образование. Тие се подготвени на секоја жртва за да му обезбедат предимства на она дете кое е бистро и способно. Но, не сметаат дека тие исти предимства им се неопходни и на децата кои помалку ветуваат. Тие веруваат дека малку образование е доволно за извршување на обичните животни должности. {Вос. 265.2}

Меѓутоа, кој е способен помеѓу децата во семејството да ги одбере оние врз кои ќе почиваат најголеми одговорности? Колку пати се покажало дека човечкиот разум токму тука бил во заблуда? Сетете се на искуството на Самоил кога бил испратен да помаже еден од Јесеевите синови за цар над Израелот! Покрај него поминале седум момчиња со благороден изглед. Кога го погледнал првиот, со пријатен изглед, складно тело и благородно држење, пророкот воскликнал: „Без сомнение, еве пред Господа стои Неговиот помазаник!" Но Бог рекол: „Не гледај на неговата надворешност, ни на неговиот висок раст зашто го отфрлив. Бог не гледа како што гледа човекот: човекот гледа на лице, а Господ гледа што е во срцето". Така на овие седуммина им било посведочено: „Господ не избра ниеден од овие" (1. Самоилова 16:6,7,10). И сè додека не бил повикан Давид од стадото, на пророкот не му било дозволено да ја изврши својата мисија. {Вос. 265.3}

Постарите браќа, помеѓу кои Самоил сакал да избира, ги немале особините за кои Бог сметал дека мора да ги има владетелот на Неговиот народ. Гордите, себичните, полни со самодоверба, биле отфрлени заради еден кого тие го потценувале, еден кој ги сочувал едноставноста и искреноста на својата младост, и кого, иако самиот се сметал за безвреден, Бог можел да го воспита да ги понесе царските одговорности. Така и денес, во многу деца кои родителите ги запоставуваат, Бог гледа способности многу поголеми од способностите на другите деца, за кои се мисли дека повеќе ветуваат. {Вос. 266.1}

Со оглед на можностите во животот, кој е способен да оцени што е големо, а што мало? Колку луѓе на ниски положби во животот, поттикнувајќи дејности од благослов за светот, постигнале резултати на кои и цареви би можеле да им завидуваат! {Вос. 266.2}

Затоа секое дете треба да добие образование за највозвишената служба. „Наутро сеј го своето семе и навечер твојата рака нека не почива, зашто не знаеш, дали ќе биде подобро ова или она" (Проповедник 11:6). {Вос. 266.3}

Она посебно место кое ни е одредено во животот, ни е доделено врз основа на нашите способности. Не достигнуваат сите ист степен на развој, ниту со ист успех ја извршуваат истата работа. Бог не очекува од исопот да ги достигне пропорциите на еден

кедар, ниту од маслинката височина на величествена палма. Но секој мора да се труди да се вивне онолку високо колку што му овозможува здружувањето на човечките и небесните сили. {Вос. 267.1}

Мнозина не стануваат она што би можеле, затоа што не ја ползуваат силата што е во нив. Не се потпираат, колку што би можеле, врз божествената сила. Мнозина скршнале од патот на кој би можеле да постигнат најголем успех. Барајќи поголема почест или поугодна работа, тие се обидуваат да прават нешто за што не се способни. Многу луѓе чии таленти се посоодветни за некоја друга работа, амбицијата ги нагонува да се посветат на некоја интелектуална професија. И така, оној кој можел да биде успешен како земјоделец, занаетчија или медицински техничар, носи назив на проповедник, правник или лекар, иако е неспособен за тоа. Други, пак, кои можеле да се занимаваат со некоја одговорна работа, се задоволуваат со некоја полесна положба едноставно поради недостиг на енергија, трудољубивост или истрајност. {Вос. 267.2}

Ние мораме поточно да се придржуваме до Божјиот план за животот. Да ја извршуваме колку е можно подобро работата која е пред нас, да Му ги довериме на Бога нашите патишта и да внимаваме на знаците на Неговото провидение - тоа се правилата кои служат како сигурен водич при изборот на професијата. {Вос. 267.3}

Оној кој дошол од Небото да биде наш пример поминал речиси триесет години од Својот живот занимавајќи се со обична, занаетчиска работа; но, за тоа време ги проучувал Божјата Реч и Божјите дела; и им помагал и ги подучувал сите до кои можело да допре Неговото влијание. Кога ја отпочнал Својата јавна служба, тргнал да лекува болни, да утешува ужалени и да им го проповеда Евангелието на сиромасите. Тоа е делото на сите Негови следбеници. {Вос. 267.4}

„Поголемиот меѓу вас" рекол Тој, „да биде како најмалиот, а старешината, како служител. Зашто... Јас сум меѓу вас како служител" (Лука 22:26,27). {Вос. 268.1}

Изворот на секоја вистинска служба е во љубовта и верноста кон Христа. Кога срцето е трогнато од Неговата љубов, во него се јавува желба да работи за Него. Оваа желба треба да се охрабрува и правилно да се насочува. Присуството на сиромасите, ужалените, неуките или несреќните не треба да се смета за пречка ниту во домот, ниту во соседството или училиштето, туку за скапоцена можност за служба. {Вос. 268.2}

Во таа работа, како и во секоја друга, умешност се стекнува при практичното работење. Преку увежбување во обичните животни должности и преку служење на неволните и страдните умешноста се зголемува. Без тоа и најдобронамерните напори често пати се бесполезни па дури и штетни. Токму во водата, а не на суво, луѓето се учат да пливаат. {Вос. 268.3}

Друга должност која мошне често не се сфаќа сериозно - должност која мора да им се објасни на младите кога ќе почнат да ги разбираат Христовите барања - е должноста да се сродат со Црквата. {Вос. 268.4}

Мошне е тесна и света врската помеѓу Христа и Неговата Црква - Тој е младоженец, а Црквата невеста; Тој е глава, а Црквата тело; врската со Христа, според тоа, вклучува и врска со Неговата Црква. {Вос. 268.5}

Црквата е организирана да служи; и во животот кој е посветен на службата за Христа, врската со Црквата е еден од првите чекори. Предаденоста на Христа бара верно исполнување на должностите во Црквата. Тоа е важен дел од образованието; и во Црквата која е вдахната со животот на Учителот, тоа директно ќе поттикне на работа за светот надвор од Црквата. {Вос. 268.6}

Има многу подрачја кои на младите им даваат можност за полезна работа. Тие треба да се организираат во групи за христијанска служба, и заедничката работа ќе стане помош и охрабрување. Родителите и наставниците, со своето учество во работата на младите, ќе најдат можност да им бидат од полза со своето богато искуство и да им помогнат нивните напори да бидат плодоносни. {Вос. 269.1}

Запознавањето буди сочувство, а сочувството е извор на успешната служба. За да разбудиме кај децата и младите сочувство и дух на пожртвуваност кон страдните милиони во далечните краишта, треба да ги запознаеме со тие земји и нивните народи. Во тој поглед може да се стори многу во нашите училишта. Наместо да се занимаваат со освојувањата на Александар и Наполеон во минатото, учениците треба да ги проучуваат животите на луѓе како што се апостол Павле и Мартин Лутер, Мофат и Ливингстон и Кери, како и она што сега се случува на подрачјето на евангелската работа. Наместо да ја оптоваруваат својата меморија со низа измени и теории, кои немаат никакво влијание врз нивниот живот и на кои, кога ќе излезат од училиштето, многу ретко ќе помислуваат, треба да ги проучуваат земјите во светлината на евангелските напори и да се запознаат со народите и нивните потреби. {Вос. 269.2}

Во оваа завршна работа на проповедање на Евангелието пред нас е непрегледно поле кое треба да се обработи; и повеќе од било кога порано, делото мора да придобие помагатели од редовите на обичните луѓе. И младите и старите ќе бидат повикани од полињата, од лозјата и работилниците, и Учителот ќе ги испрати да ја објават Неговата вест. Мнозина помеѓу нив имале малку можности за образование; но Христос во нив гледа карактеристики кои ги оспособуваат да ја исполнат Неговата намера. Ако тие од срце се фатат за работа и продолжат да учат, Тој ќе ги оспособи да работат за Него. {Вос. 269.3}

Оној кој ги познава длабочината на бедата и очајот во светот, знае со кои средства може да се донесе избавување. Тој на сите страни гледа души во темнина, наведнати под товарот на грев, тага и болка. Но, Тој ги гледа и нивните можности; Тој ги гледа и височините до кои можат да стасаат. Иако човечките суштества ја злоупотребиле Неговата милост, залудно ги потрошиле своите таленти и го загубиле достоинството на природата слична на Божјата, Создателот треба да се прослави со нивното откупување. {Вос. 270.1}

Товарот на работата за оние на кои им е потребна помош во дивите краишта на светот, Христос го полага врз оние кои сочувствуваат со неуките и заталканите. Тој ќе биде присутен да им помогне на оние чии срца се исполнети со сочувство, иако нивните раце можеби се груби и неумешни. Тој ќе работи преку оние кои можат да видат благослов во бедата, и добивка во загубата. Кога ќе нè осветли Светлината на светот, ќе гледаме предимство во тешкотијата, ред во хаосот и успех во привидниот пораз. Неволјите ќе се покажат како прикриен благослов, а страдањата како милост. Христовите соработници од редовите на обичните луѓе, кои учествуваат во жалостите на своите ближни како што нивниот Учител учествувал во жалостите на целиот човечки род, со вера ќе гледаат дека Тој работи со нив. {Вос. 270.2}

„Големиот Господов ден е близу! Близу е и доаѓа брзо” (Софонија 1:14). А светот треба да биде предупреден. {Вос. 270.3}

Илјадници млади, но и постари би требале, подготвувајќи се најдобро што можат, да се посветат на оваа работа. Веќе многу срца одговараат на повикот на големиот Учител, и нивниот број ќе се зголемува. Секој христијански воспитувач треба да покаже симпатија кон таквите работници и да им помогне. Треба да ги охрабри младите кои му

се доверени и да им помогне во подготовката да стапат во редовите на оние кои ќе го предупредат светот. {Вос. 270.4}

Не постои друга гранка на делото во која на младите би им било овозможено да примат поголеми благослови. Сите кои учествуваат во проповедањето се Божји помагатели. Тие се соработници на ангелите; всушност, тоа се човечки орудија преку кои ангелите ја извршуваат својата мисија. Ангелите говорат преку нивниот глас и работат со нивните раце. Човечките суштества, соработувајќи со небесните сили, го уживаат благословот на нивното образование и искуство. Која универзитетска настава може да се мери со тоа како средство за образование? {Вос. 271.1}

Со таква војска правилно извежбани работници каква што би можела да биде нашата младина, колку бргу би можела да му се однесе на светот веста за распнатиот и воскреснат Спасител Кој наскоро ќе дојде! Колку бргу би можел да дојде крајот - крајот на страдањата и жалостите и гревот! Колку бргу наместо земски имоти, обележани со грев и болка, нашите деца би можеле да го примат своето наследство онаму каде што „Праведните ќе ја наследат Земјата и ќе живеат довека на неа" каде што „ниеден жител нема да рече; 'болен сум" и каде „веќе не ќе се чуе ни плач ни ридање" (Псалм 37:29; Исаија 33:24; 65:19). {Вос. 271.2}

ПОДГОТОВКА

„Труди се грижливо за да се покажеш себеси
пред Бога достоен како работник"
(2. Тимотеј 2:15)

Првиот учител на детето е мајката. Во текот на периодот на најголемата приемчивост и најбрзо развивање, неговото воспитување е во голема мерка во нејзини раце. Прво нејзе и се дава можност да го обликува карактерот на детето или за добро или за лошо. Таа мора да ја разбере вредноста на можноста што и е дадена, и повеќе од секој друг учител мора да се оспособи да ја ползува на најдобар начин. Меѓутоа, на ничие подготвување не му се подарува толку малку внимание како на нејзиното. Најмалку систематски напори се вложуваат да и се помогне на мајката, чие воспитно влијание е најсилно и нај далекусежно. {Вос. 275.1}

Оние на кои им е доверена грижата за мало дете многу често не ги познаваат неговите физички потреби; тие знаат малку за законите на здравјето или принципите на развојот. Не се ништо подобро подготвени да се грижат ниту за неговиот ментален и духовен раст. Тие се можеби оспособени да управуваат со деловни зделки или да блескаат во општеството; можеби постигнуваат вонредни успеси во литературата и науката; но имаат малку знаење за воспитување на децата. Токму поради овој недостаток, особено поради запоставувањето на физичкиот развој во првите години, голем дел од припадниците на човечкиот род умира во детството, а меѓу оние кои ќе ја достигнат зрелоста, на мнозина животот им претставува само товар. {Вос. 275.2}

Врз татковците, исто како и врз мајките, почива одговорноста како за најраното така и за подоцнежното воспитување, и за двајцата родители потребно е да го подготвуваат детето. Пред да ја искористат можноста за татковство и мајчинство мажите и жените треба да се запознаат со законите на физичкиот развој - со физиологија и хигиена, со одговорноста на родителското влијание, со законите на наследување, облекување,

вежбање, законите за санитарност, и третман на болести тие исто така треба да ги разберат законите за ментален развој и морален тренинг. {Вос. 276.1}

Оваа работа на образование Вечниот ја смета за толку важна што од својот престол на една идна мајка пратил гласници да и одговорат на прашањето, „но како да постапуваме со та дете, и што да правиме со него?“ (Судии 13:12), и да му дадат на таткото упатства поврзани со воспитувањето на ветениот син. {Вос. 276.2}

Образованието нема никогаш да го достигне она што би можело и требало да го достигне додека не биде целосно признаена работата на родителите, и додека тие не добијат обука за светите одговорности. {Вос. 276.3}

Потребата од подготвителна обука за учителите е универзално прифатена; но малкумина го препознаваат карактерот на подоготовувањето како неопходен. Тој кој ја цени одговорноста вклучена во обучување на младите, ќе сфати дека инструкции само во науката и книжевноста не се доволни. Учителот мора да има повеќе сеопфатно образование од она што може да се стекне со проучување на книги. Тој не треба поседува само сила и широчина на умот, благородна душа туку и треба да има и големо срце. {Вос. 276.4}

Само тој што ги создал умот и ги поставил неговите закони може совршено да ги разбере неговите потреби или директниот развој. Принципите на образование кои тој ги дал се единствените безбедни водичи. Неопходна квалификација за секој учител е познавање на овие принципи и прифаќање на таков начин што ќе ги направи овие принципи водечка сила во неговиот живот. {Вос. 276.5}

Искуството во практичниот живот е неопходно. Редот, темелноста, точноста, самоконтролата, ведрото расположение, балансираниот темперамент, самопожртвуваноста, интегритетот и учтивоста се неопходни особини. {Вос. 277.1}

Поради тоа што има премногу расипани карактери и неискреност насекаде помеѓу младите, поголема е потребата зборовите на учителите нивниот став и однесување да го претставуваат вовзвишеното и вистината. Децата можат брзо да препознаат вештачко однесување или некоја друга слабост или мана. Учителот може да ја придобие почитта на неговите ученици само ако неговиот карактер ги открива оние принципи кои ги бара од нив. Само ако го прави ова во неговите секојдневни средби со нив може да им добро влијание над нив. {Вос. 277.2}

За речиси секоја квалификација која придонесува за неговиот успех, учителот во голема мера е зависен од физичката сила. Колку е подобро неговото здравје, толку подобра ќе биде и неговата работа. {Вос. 277.3}

Па така исцрпеноста е негова одговорност која бара посебен напор да се зачуваат силите и свежината. Честопати тој е исцрпен во духот и умот, со речиси неизбежна тенденција кон депресија, студенило или раздразливост. Негова должност не е да се спротивставува на овие расположенија, туку да ја избегнува причината за нив. Тој треба да го чува своето срце чисто, мило, доверливо и сочувствително. Тој мора да ја чува силата на мозокот и нервите за да може секогаш да биде непоколеблив, смирен и расположен. {Вос. 277.4}

Поради тоа што во неговата работа е многу поважен квалитетот отколку квалитетот, тој треба да чува од преоптоварување, од преземање многу во неговата службена должност, од преземање други обврски кои не би одговарале на неговата работа, од вклучување во забава и друштвени задоволства кои се повеќе исцрпувачки отколку опоравувачки. {Вос. 278.1}

Вежбањето на отворено, посебно како некоја корисна работа е од најдобро значење за рекреација на телото и умот; а примерот од учителот ќе ги инспирира неговите ученици со интересирање и почит кон мануелна работа. {Вос. 278.2}

Учителот секогаш внимателно треба да ги набљудува здравствените принципи. Тој ова треба да го прави не само затоа што самото по себе е корисно, но и поради влијанието врз учениците. Тој треба да биде умерен во сè; во исхраната, облекувањето, работата, во рекреацијата, тој треба да постави пример. {Вос. 278.3}

Со физичкото здравје и чесниот карактер требаат да се соединат и високи литературни квалификации. Колку повеќе вистинско знаење има учителот, толку ќе биде подобра неговата работа. Училницата не е место за површна работа. Ниеден учител кој се задоволува со површно знаење нема да постигне значајни резултати. {Вос. 278.4}

Но, ползата на учителот не зависи толку од вистинското количество на неговото знаење колку од целта по која тој се стреми. Вистинскиот учител не поднесува инертност на мислите, мрзливост на умот и несигурност на помнењето. Тој постојано се стреми кон повисоки достигања и подобри методи. Неговиот живот е живот на постојан раст. Во работата на ваквиот учител се забележува свежина, оживувачка сила, која ги буди и инспирира неговите ученици. {Вос. 278.5}

Учителот мора да биде способен за својата работа. Тој мора да ги има мудроста и тактичноста потребни за работа со душите. Колку и да е големо неговото познавање на науката, колку и да се вонредни неговите способности на други подрачја, ако не придобие почитување и доверба од своите ученици, неговите напори ќе бидат залудни. {Вос. 278.6}

Потребни се учители кои бргу ја воочуваат и користуваат секоја можност да прават добро; кои воодушевувањето го соединуваат со вистинско достоинство, кои се способни да управуваат, да посочуваат, да ги инспирираат мислите, да будат сила и да влеваат храброст и живот. {Вос. 279.1}

Можеби можностите за образование на учителот биле ограничени така што тој нема толку високи литературни квалификации какви би биле пожелни; сепак, ако навистина ја познава човечката природа; ако навистина ја сака својата работа; ако е свесен за нејзината важност и сака да се усоврши; ако е подготвен да работи сериозно и истрајно, тој ќе ги разбере потребите на своите ученици, и со својот сочувствителен и напреден дух ќе ги придобие да го следат кога ќе сака да ги воздигне и поведе напред. {Вос. 279.2}

Децата и младината, за кои учителот се грижи, многу се разликуваат како според природата, така и според навиките и воспитувањето. Некои од нив немаат одредена цел или цврсти принципи. Ним треба да им се помогне да ги сфатат своите одговорности и можности. Само некои од децата биле правилно воспитувани во своите домови. Други биле миленици на домашните. Целото нивно воспитување било површно. Научени да се поведуваат по своите околности и да ги одбегнуваат одговорностите и товарите, таквите деца немаат постојаност, издржливост ниту подготвеност за самооткажување. Дисциплината често ја сметаат за непотребно ограничување. Други, пак, биле казнувани и обесхрабрувани. Самоволното ограничување и грубост во нив развиле тврдоглавост и дрскост. Ако сакаме правилно да ги обликуваме овие изопачени карактери, таа работа во најмногу случаеви мора да ја изврши учителот. За да ја изврши со успех, тој мора да има сочувство и проникливост да ја пронајде причината на маните и грешките на своите ученици. Мора да биде

тактичен и умешен, трпелив и цврст за да може секому да ја даде потребната помош - на неодлучните и љубителите на безделничењето охрабрување и поддршка за да ги поттикне на активност, на обесхрабрените сочувство и признание за да создаде доверба и да ги поттикне на работа. {Вос. 279.3}

Учителите често не успеваат да воспостават другарски однос со своите ученици. Тие покажуваат премалку сочувство и нежност, а премногу достоинство на строг судија. Иако учителот мора да биде цврст и одлучен, тој не смее да биде претерано строг ниту насилен. Ако е груб и критички настроен, ако се издвојува од своите ученици и кон нив постапува рамнодушно, тој ги затвора патиштата за ширење на своето благотворно влијание врз нив. {Вос. 280.1}

Ни под кои околности учителот не смее да биде пристрасен. Да се укажува посебна наклонетост кон пријатните и привлечните ученици, а да се биде критичен, нетрпелив и немилосрден кон оние на кои им се најмногу потребни охрабрување и помош, значи сосем погрешно да се разбере учителската работа. Карактерот на учителот се искушува токму преку неговото однесување кон лошите и непријатни ученици. Тоа покажува дали тој е навистина способен за својата служба. {Вос. 280.2}

Голема е одговорноста на оние кои се нафаќаат да насочат човечка душа. Вистинските татковци и мајки тоа го сметаат за должност од која никогаш нема да бидат потполно ослободени. Во животот на детето од првиот до последниот ден се чувствува влијанието на врската која го составува со срцето на родителот; делата, зборовите, самиот изглед на родителот, продолжуваат да го обликуваат детето на добро или на зло. Учителот ја споделува оваа одговорност и мора постојано да се потсетува на нејзината светост и да ја има предвид целта на својата работа. Тој не е поставен само да ги извршува своите секојдневни должности, да им угодува на своите работодавци, да го одржува угледот на училиштето; тој мора да го има на ум доброто на своите ученици како поединци, должностите кои животот ќе им ги довери, службата што тој ќе ја бара и подготовката што ќе ја очекува. Работата што тој ја извршува од ден во ден врз неговите ученици, а преку нив и врз други, ќе има влијание кое нема да престане да се шири и да јакне сè додека постои светот. Тој ќе мора да се сретне со плодовите на својата работа во оној голем ден кога секој збор и секое дело ќе бидат испитани пред Бога. {Вос. 280.3}

Учителот кој ќе го разбере ова нема да мисли дека ја извршил својата работа кога го завршил своето вообичаено предавање за тој ден и кога учениците привремено не се под негова директна контрола. Тој ќе ги носи во срцето тие деца и младината. Постојано ќе размислува и ќе се труди да им обезбеди најдобар квалитет на настава. {Вос. 281.1}

Оној кој е свесен за можностите и предимствата што му ги овозможува неговата работа, нема да дозволи ништо да го запре во сериозниот напор да се усоврши. Тој нема да штеди труд да достигне највисок степен на совршенство. Сè што сака неговите ученици да станат, тој ќе се труди да биде и самиот. {Вос. 281.2}

Колку што е учителот посвесен за својата одговорност, и колку посериозно се труди да се усоврши, толку појасно ќе ги забележува недостатоците кои го попречуваат во постигнувањето успеси и поискрено ќе жали поради нив. Кога ја набљудува големината на својата работа, нејзините потешкотии и можности, често со целото свое срце ќе воскликне: „Кој е способен за сè ова?” (2.Коринтјаните 2:16). {Вос. 281.3}

Драг учителу, кога размислуваш за својата потреба од сила и совети - потреба која ниту еден човечки извор не може да ја задоволи - те повикувам да размислуваш за ветувањата на Оној Кој е наречен прекрасен Советник. {Вос. 282.1}

„Ете", вели Тој, „поставив пред тебе отворена врата, што никој не може да ја затвори" (Откровение 3:8). {Вос. 282.2}

„Повикај Ме, и ќе ти одговорам". „Ќе те учам, ќе ти го покажам патот по кој да одиш; Моето око ќе бдее над тебе" (Еремија 33:3; Псалм 32:8). {Вос. 282.3}

„Јас сум со вас во сите дни, до свршетокот на светот" (Матеј 28:20). {Вос. 282.4}

За најдобро да се подготвиш за својата работа, те упатувам на зборовите, животот и методите на Кнезот на учителите. Те повикувам да размилуваш за Него. Тој е твојот вистински идеал. Набљудувај Го, размислувај за Него сè додека Духот на божествениот Учител не завладее со твоето срце и животот. {Вос. 282.5}

Ако „ја одразуваме Господовата слава", и ние се „преобразуваме во истиот лик" (2. Коринтјаните 3:18). {Вос. 282.6}

Тоа е тајната на твоето влијание врз учениците. Одразувај Го Него! {Вос. 282.7}

ЗАЕДНИЧКА РАБОТА

„Зашто сме членови едни на други"
(Ефесјаните 4:25)

При обликувањето на карактерот ниту едно влијание не е посилно од влијанието на домот. Работата на учителот треба да ја надополни работата на родителите, но не смее да го заземе нејзиното место. Родителите и учителите мораат да се трудат да соработуваат во сè што се однесува на доброто на детето. {Вос. 283.1}

Оваа соработка први мораат да ја започнат таткото и мајката, во домашниот живот. Тие се заеднички одговорни за воспитувањето на своите деца и затоа постојано мораат да се трудат да работат заеднички. Нека Му се предадат на Бога, молејќи Го да им помогне да се поддржуваат еден со друг. Нека ги учат своите деца да воспостават правилен однос кон Бога, кон принципите, па така и кон самите себе и кон сите со кои доаѓаат во допир. Кога вака воспитаните деца ќе тргнат на училиште, тие нема да прават истапи ниту да предизвикуваат загриженост. Тие ќе бидат поддршка за своите учители, а пример и охрабрување за своите другари. {Вос. 283.2}

Родителите кои вака ги воспитуваат своите деца тешко ќе се најдат меѓу оние кои го критикуваат учителот. Тие чувствуваат дека интересот на нивните деца и правдата кон училиштето бараат, колку е тоа можно, да го поддржуваат и вреднуваат оној кој учествува во носењето на нивната одговорност. {Вос. 283.3}

Многу родители тука грешат. Тие со својата непромислена и погрешна критика често речиси потполно го уништуваат влијанието на верниот, пожртвуван учител. Многу родители кои со својата попустливост ги расипале сопствените деца, му ја препуштаат на учителот непријатната задача да го поправи нивниот пропуст; а тогаш со своето однесување речиси му оневозможуваат да успее во тоа. Нивното критикување и осудување на управата на училиштето ги наведува децата на непослушност и ги зацврстува лошите навики кај нив. {Вос. 284.1}

Ако е неопходно да се критикува работата на учителот или да се даде некаков предлог, тогаш тоа треба да се направи во личен разговор со него. Ако тоа не помогне,

тогаш треба да им се обратиме на оние кои се одговорни за управувањето со училиштето. Не треба да се каже или да се направи ништо што би го намалило почитувањето на децата кон оној од кој во толкава мерка зависи нивното добро! {Вос. 284.2}

Родителите многу ќе му помогнат на учителот ако му го откријат она што само тие го знаат за карактерот на детето и за неговите физички карактеристики или недостатоци. Жално е што толку многу родители не ја согледуваат потребата од тоа. Мнозинството родители многу малку се трудат да се уверат во способноста на учителот или да соработуваат со него во неговата работа. {Вос. 284.3}

Бидејќи родителите толку ретко се запознаваат со учителот, уште е поважно учителот да настојува да се запознае со родителите. Тој треба да ги посетува домовите на своите ученици и да дознае под какво влијание и околности живеат. Доаѓајќи лично во допир со нивниот дом и животот, тој може да ги зајакне врските што го поврзуваат со неговите ученици и да научи поуспешно да се справува со нивните различни тенденции и темпераменти. {Вос. 284.4}

Интересирајќи се за воспитувањето во домот, учителот може да биде полезен на два начина. Многу родители, зафатени со работа и грижи, ги губат предвид можностите што им се укажуваат за поволно влијание врз животот на нивните деца. Учителот може да стори многу за да им укаже на родителите на нивните можности и предимства. Тој ќе се сретне и со такви на кои свеста за одговорноста им станала тешко бреме, бидејќи се загрижени дали нивните деца ќе станат добри и полезни мажи и жени. Често учителот може да им помогне на таквите родители во носењето на нивниот товар, а со меѓусебно советување, и учителот и родителот можат да бидат охрабрени и зајакнати. {Вос. 284.5}

Во домашното воспитување на младите принципот на соработка има непроценлива вредност. Од најрана младост децата треба да се воспитуваат да се сметаат себеси за учесници во работите во домот. Дури и оние најмалите мораат да научат да учествуваат во извршувањето на секојдневните работи и да почувствуваат дека нивната помош е неопходна и вреднувана. Постарите би требале да бидат помошници на родителите, да ги познаваат нивните намери и да учествуваат во нивните одговорности и товари. Татковците и мајките треба да издвојат време да ги учат своите деца, да им покажат дека ја вреднуваат нивната помош, дека ја сакаат нивната доверба и дека чувствуваат задоволство во нивното друштво, и децата нема да се двоумат да им возвратат. На тој начин не само што родителското бреме ќе биде олеснето и децата ќе примат практично воспитување од непроценлива вредност, туку ќе се зајакнат и семејните врски, а ќе се продлабочат и самите темели на карактерот. {Вос. 285.1}

Во училницата треба да владее дух на соработка, тој треба да биде закон на нејзиниот живот. Учителот кој ќе ја придобие соработката на своите ученици, обезбедува непроценлива помош во одржување на редот. Извршувајќи некоја служба во одделението многу момчиња кои би предизвикале немири и непослушност со својот темперамент, ќе најдат „издувен вентил” за вишокот енергија. Постарите треба да им помагаат на помладите, посилните на послабите; и, колку е тоа можно, секому треба да му се даде можност да го работи она за што е надарен. Така кај децата ќе се развие свест за сопствената вредност и желба да се покажат полезни. {Вос. 285.2}

Ќе биде корисно за младите, како и за родителите и учителите, ќе биде да ги проучуваат поуките за соработка кои се забележани во Писмото. Меѓу многуте описи

треба да се запази градењето на Светилиштето - симбол на градењето на карактерот - кога целиот народ се обединил, „секој кого срцето го влечеше и душата го поттикнуваше” (Излез 35:21). Читајте како повратниците од ропство и покрај сиромаштијата, тешкотиите и опасностите, повторно ги подигнале ѕидините на Ерусалим, извршувајќи ја успешно оваа задача затоа што: „на народот му беше при срце да работи” (Немија 4:6). Размислувајте за учеството на учениците во чудото на Спасителот за нахранување на мноштвото. Храната се умножила во Христовите раце, но учениците го примиле лебот и го давале на народот кој чекал. {Вос. 286.1}

„Ние сме членови едни на други”. „Бидејќи секој од вас добил дар, служете си со него еден на друг, како добри дом управители на многукратната Божја благодат” (Ефесјаните 4:25; 1. Петрово 4:10). {Вос. 286.2}

Зборовите кои се запишани за градителите на идоли во дамнешни времиња би можеле, со достојна цел, да ги земат како лозинка денешните градители на карактери: {Вос. 286.3}

„Секој му помогна на ближниот свој; и секој и му рече на братот свој: Држи се!” (Исаија 41:6). {Вос. 286.4}

ДИСЦИПЛИНА

„Изобличувај, прекорувај,
охрабрувај со сета трпеливост"
(2. Тимотеја 4:2)

Поуката за послушноста е една од првите поуки кои детето треба да ги научи. Тоа може да научи да слуша уште пред да биде доволно зрело да расудува. Оваа навика треба да се развива со љубезни, истрајни напори. Така во голема мерка можат да се избегнат подоцнежните судири помеѓу волјата и авторитетот, кои толку придонесуваат за создавање на отуѓеност и горчина кон родителите и учителите, а многу често и отпор кон секој авторитет, како човечки така и божествен. {Вос. 287.1}

Целта на дисциплината е увежбување на детето да владее со себеси. Тоа мора да научи да се потпира и да управува со себеси. Затоа, штом ќе се стекне со способност на расудување, треба да се придобие неговиот разум да се согласи на послушност. Сите постапки кон него треба да бидат такви што ќе покажат дека барањето за послушност е оправдано и разумно. Помогнете му да согледа дека сè е подложно на законот и дека непослушноста на крајот доведува до пропаст и страдање. Кога Бог вели: „Немој", Тој од љубов нè предупредува на последиците од непослушноста, за да не спаси од зло и губитоци. {Вос. 287.2}

Помогнете му на детето да согледа дека родителите и учителите се Божји претставници и дека, кога делуваат во согласност со Него, нивните прописи во домот и училиштето се и Негови прописи. Како што детето е должно да им биде послушно на родителите и наставниците, така и тие, од своја страна, се должни да Му бидат послушни на Бога. {Вос. 287.3}

Родителите и учениците мораат да се трудат да го насочуваат развојот на детето, не попречувајќи го со прекумерна контрола. Премногу надзор е исто толку штетно како и премалку. Настојувањето да се „скрши волјата на детето” е тешка грешка. Умовите се различни; иако принудувањето може да обезбеди привидна послушност, тоа кај многу

деца предизвикува уште поодлучна побуна во срцето. Дури и кога родителот или учителот ќе успее да ја постигне саканата контрола, последиците за детето нема да бидат ништо помалку штетни. Дисциплинирањето на едно човечко суштество кое навлегло во разумни години мора да се разликува од обучување на немо животно. Животното го учиме само на покорност кон господарот. За животното господарот е и ум, и расудување и волја. Оваа метода, понекогаш применувана во воспитувањето на децата, ги прави само малку подобри од автомати. Нивниот ум, волјата и совеста стојат под контрола на другите. Не е Божја намера така да се владее со нечиј ум. Оние кои ја ослабнуваат или уништуваат индивидуалноста, преземаат одговорност која може да има само лоши последици. Додека се под контрола, децата можат да изгледаат како добро обучени војници; но кога контролата ќе исчезне, се гледа дека на карактерот му недостасуваат сила и цврстина. Бидејќи никогаш не научиле да управуваат со себе, тие не познаваат никакви ограничувања освен барањата на родителите и учителите. Кога тие ќе исчезнат, младите нема да знаат како да се служат со својата слобода, и често се предаваат на уживања што ги водат во пропаст. {Вос. 288.1}

Бидејќи покорувањето на волјата за некои ученици е многу потешко отколку за други, учителот мора да настојува, колку е можно повеќе, да ја олесни послушноста кон своите барања. Волјата треба да се насочува и обликува, а не да се занемарува или крши. Чувајте ја силата на волјата; таа е неопходна во борбата на животот. {Вос. 288.2}

Секое дете мора да ја согледа вистинската сила на волјата. Треба да му се помогне да разбере колкава е одговорноста поврзана со оваа дарба. Волјата е управувачка сила во природата на човекот, таа е способност за одлучување и избор, Секое човечко суштество, надарено со разум, има способност да го избере доброто. Во секое животно искуство, Божјата Реч ни зборува: „Денес изберете кому ќе му служите!" (Исус Навин 24:15) Секој може да ја стави својата волја на страната на Божјата волја, може да избере да Му биде послушен, и поврзувајќи се на тој начин со божествените сили, може да стане толку цврст што ништо нема да може да го принуди да прави зло. Во секое младо суштество, во секое дете, лежи сила која со Божја помош да изгради чесен карактер и да живее полезен живот. {Вос. 289.1}

Родителот или учителот кој со такво поучување му помага на детето да владее со себеси, извршува најполезна работа и постигнува траен успех. На површниот набљудувач неговата работа можеби нема да му делува особено полезна; таа нема да биде ценета толку високо како работата на оној кој умот и волјата на детето ги потчинува на својата апсолутна власт; но подоцнежните години сепак ќе ги покажат резултатите од подобрата метода на воспитување. {Вос. 289.2}

Мудриот воспитувач ќе се труди да ја придобие довербата на учениците со своето постапување кон нив и кај нив да развие чувство на чест. Врз децата и младите поволно делува кога им се укажува доверба. Мнозина помеѓу нив, дури и малите деца, имаат многу развиено чувство на чест; сите сакаат со нив да се постапува со доверба и почитување, и тоа е нивно право. Не треба да се наведуваат на помислата дека не можат ниту да излегуваат ниту да влегуваат без постојана придружба. Недовербата деморализира и ги предизвикува истите оние зла кои сака да ги спречи. Наместо постојано да надгледуваат, како да очекуваат некакво зло, учителите кои се дружат со своите ученици ќе го согледаат делувањето на немирниот дух и ќе се потрудат да ги стават во движење оние влијанија кои ќе му се спротивстават на злото. Наведете ги младите да почувствуваат дека им верувате и само ретки помеѓу нив нема да се потрудат да покажат дека ја заслужуваат довербата. {Вос. 289.3}

По истото правило, подобро е да се замоли отколку да се наредува; оној на кого сме му се обратиле на таков начин има можност да ја покаже својата верност кон вистинските принципи. Неговата послушност попрво е последица на избор отколку на принудување. {Вос. 290.1}

Правилата што владеат во училницата треба, колку е тоа можно, да бидат израз на мислење на целото училиште. Секоја одредба во нив треба да им биде објаснета на учениците така што тие ќе се уверат во нејзината праведност. На тој начин, тие ќе чувствуваат одговорност да настојуваат правилата, кои се донесени со нивна соработка, бидат почитувани. {Вос. 290.2}

Правила треба да има малку, и тие мораат да бидат добро обмислени; кога еднаш ќе се усвојат, истите мораат и да се применуваат. Кога ќе сфати дека нешто не може да се менува, умот се навикнува и прилагодува; но можноста за промена буди желба, надеж и несигурност, а последиците се вознемиреност, раздразливост и непослушност. {Вос. 290.3}

Мора да се објасни дека Божјото владеење не познава нагодби со злото. Ни во домот ни во училиштето непослушноста не смее да се толерира. Ниту еден родител или учител, кому му лежи на срце доброто на оние што му се доверени, нема да се нагодува со тврдоглавата самоволност која отфрла авторитет, или прибегнува кон изговори, или заобиколувања за да ја избегне послушноста. Само лажната чувствителност, а не љубовта се пазари со злото, се обидува преку ласкање или подмитување да обезбеди согласност, и конечно прифаќа некоја замена наместо она што го барала. {Вос. 290.4}

„На лудите гревот им е шега" (Изреки 14:9). Мораме да се чуваме од несериозно однесување кон гревот. Неговата власт над грешникот е страшна. „Нечесниот ќе биде фатен од сопственото беззаконие и ќе го држат јажињата на неговите гревови" (Изреки 5:22). Најголемото зло што можеме да му го нанесеме на детето или младиот човек е да му дозволиме да се заплетка во синџирите на лошата навика. {Вос. 291.1}

На младите им е вродена љубов кон слободата; тие копнеат по независност; но мораат да сфатат дека тие непроценливи благослови можат да се уживаат единствено во послушноста кон Божјиот закон. Овој Закон е чувар на вистинската слобода и независност. Тој го набројува и забранува она што понижува и заробува, и така на послушниот му овозможува заштита од силата на злото. {Вос. 291.2}

Псалмистот вели: „Ќе одам слободно, зашто ги барам Твоите повелби". „Твоите сведоштва се моја наслада и мои советници" (Псалм 119:45, 24). {Вос. 291.3}

Во својот напор да го поправиме злото, мораме да се чуваме од тенденцијата да наоѓаме грешки и осудуваме. Постојаното осудување внесува немир, а не поправа. Атмосферата на немилосрдна критика кај мнозина, особено кај оние кои се најчувствителни, ја убива волјата за работа. Цветовите не расцутуваат под здивот на остриот ветер. {Вос. 291.4}

Детето кое често се укорува поради некоја посебна мана, почнува таа мана да ја смета за своја карактеристика, особеност против која секоја борба е залудна. На тој начин се создаваат обесхрабрување и безнадежност, често сокриени под наметката на рамнодушност или покажување храброст. {Вос. 291.5}

Вистинската цел на укорот се постигнува дури кога самиот престапник е наведен да ја согледа својата грешка и кога неговата волја е поттикната да ја исправи. Кога ќе го постигнете ова, укажете му на изворот на простувањето и силата. Трудете се да ја сочувате неговата самопочит и да го вдахнете со храброст и надеж. {Вос. 291.6}

Ова е најубавата, но и најтешка работа, која некогаш им била доверена на човечките суштества. Таа бара најнежна тактичност, најголема чувствителност, познавање на човековата природа и небесна вера и трпение, подготвеност за работа, за будност и за чекање. Според тоа, нема ниту една поважна работа од оваа. {Вос. 292.1}

Оние кои сакаат да управуваат со другите, мораат прво да научат да управуваат со себеси. Избувливото однесување со детето или младото суштество само ќе го наведе на негодување. Кога родителот или учителот ќе стане нетрпелив или е во опасност да зборува неразумно, тогаш нека замолкне. Во молчењето се крие чудесна сила. {Вос. 292.2}

Учителот мора да биде подготвен на соочување со изопачените склоности и закоравените срца. Но, во постапувањето со нив никогаш не смее да заборави дека и самиот некогаш бил дете, на кое му била потребна дисциплина. Дури и сега, иако ги ужива сите предности на своите години, образованието и искуството, и тој често греши и потребно му е човечко сочувство и трпение. Воспитувајќи ги младите, тој мора да има на ум дека се занимава со оние чии тенденции кон злото се слични на неговите. Тие мораат да научат речиси сè, а на некои учењето им паѓа многу потешко отколку на другите. Со слабиот ученик мора да се постапува трпеливо, да не се осудува поради незнаењето, туку да се искористи секоја можност за негово охрабрување. Со чувствителните, нервозни ученици, мора да се постапува многу нежно. Свеста за сопствената несовршеност мора да го наведе учителот да биде секогаш сочувствителен и трпелив кон оние кои и самите се борат со тешкотии. {Вос. 292.3}

Правилото на Спасителот - „Како што сакате да ви прават луѓето вам, така правете им и вие ним“ (Лука 6:31) - мора да биде правило на сите кои се занимаваат со воспитување на деца и млади. Тие се помлади членови на Господовото семејство, сонаследници со нас во благословот на животот. Христовото правило мора свето да се почитува во однесувањето со најмрзеливите, со најмладите, со најнеумешните, па дури и со оние што грешат и се непокорни. {Вос. 292.4}

Ова правило ќе го наведе учителот да го одбегнува, колку е тоа можно, јавното изнесување на грешките и маните на ученикот. Тој ќе се труди да го избегне укорувањето или казнувањето во присуство на други. Нема да исклучи ученик сè додека нè направи сè што е можно за тој да се поправи. Но, кога ќе стане јасно дека понатамошниот престој во училиштето нема никаква полза за ученикот, а тој со својот инает или непочитување на авторитетот ја загрозува управата на училиштето и со своето влијание ги расипува другите, неговото исклучување станува неопходно. Меѓутоа, мнозина срамот од јавното исклучување би ги навел на крајно непромислени постапки и би ги одвел во пропаст. Во најмногу случаеви, кога отстранувањето е неизбежно, не е потребно тоа да се прави јавно. Советувајќи се со родителите и со нивна соработка, учителот треба во тајност да го организира неговото заминување. {Вос. 293.1}

Во ова време кога младите се особено загрозени, кога искушенијата ги напаѓаат од сите страни и кога е толку лесно да и се препуштиш на струјата, потребен е најсилен напор да се плива против неа. Секое училиште треба да биде „град на прибежиште" за младите изложени на искушение, место каде кон нивните лудости ќе се постапува трпеливо и мудро. Учителите кои ја разбираат својата одговорност ќе отстранат од нивите срца и животи сè што би можело да ги спречи да имаат успех во постапувањето со самоволните и непослушните. Љубовта и нежноста, трпението и владеењето со себеси, во секое време ќе бидат закон на нивниот говор. Милосрдноста и сочувството

ќе бидат соединети со праведноста. Тие нема да го пренагласуваат укорот, кога ќе биде неопходен, туку ќе го искажат со едноставни зборови. Љубезно ќе му ги изнесат на престапникот неговите грешки и ќе му помогнат да се поправи. Секој вистински учител ќе чувствува дека, ако веќе мора да згреши, тогаш е подобро да биде премногу благ отколку премногу строг. {Вос. 293.2}

Многу млади за кои се мисли дека се непоправливи, не се во срцето толку тврди како што изгледаат. Мнозина кои се сметаат за безнадежни, би можеле да се поправат со мудра дисциплина. Тоа се често токму оние чии срца најбргу се топат под влијание на љубезноста. Учителот треба да ја придобие довербата на оние кои се изложени на искушение и, во многу случаи, ако го забележува и развива доброто во нивниот карактер, ќе успее да го поправи злото воопшто не свртувајќи внимание кон него. {Вос. 294.1}

Божествениот Учител има трепение кон заблудените и кон сите нивни изопачености. Неговата љубов не оладува. Неговите напори да ги придобие не престануваат. Тој со раширени раце, секогаш одново со добредојде, чека да ги пречека заблудените, бунтовните, па дури и отпаднатите. Неговото срце е трогнато од беспомошноста на малото дете изложено на грубости. Крикот на страдното човечко суштество никогаш не допира залудно до Неговото уво. Иако во Неговите очи сите се скапоцени, сепак грубите, мрзливите и тврдоглавите најмногу ги привлекуваат Неговите симпатии и љубовта, зашто Тој ја проценува последицата според причината. Оној кој најлесно им подлегнува на искушенијата, кој е најмногу наклонет да греши,

е посебен предмет на Неговото внимание. {Вос. 294.2}

Секој родител и секој учител треба да ги негува особините што ги има Оној Кој се изедначува со нажалените, страдните и искушуваните. Тој мора да биде оној што може да биде „благ кон оние кои не знаат и се заблудени, зашто и Самиот е со слабости” (Евреите 5:2). Исус со нас постапува многу подобро отколку што сме заслужиле; и ние мораме да постапуваме со другите како што Тој постапува со нас. Родителите и учителите не можат да се оправдаат ако не се однесуваат онака како што би се однесувал Спасителот во слични околности. {Вос. 294.3}

Поднесување на дисциплината на животот

По дисциплината во домот и училиштето, сите мораат да се соочат со строгата дисциплина на животот. На секое дете и на секое младо суштество мораме да му објасниме како мудро да се соочи со неа. Вистина е дека Бог нè љуби, дека се труди да нè усреќи, и дека ние никогаш не би морале да го запознаеме страдањето ако секогаш сме го почитувале Неговиот закон; но не помала е и вистината дека на овој свет, како последици од гревот, секој мора да поднесува страдања, неволји и товари. На децата и младината цел живот ќе им служи на добро ако ги научиме храбро да се соочат со сите неволји и потешкотии. Иако мораме кон нив да покажеме сочувство, тоа никогаш не смее да биде такво што ќе ги наведе да се самосожалуваат. Ним им е потребно нешто што ќе ги поттикне и зајакне, а не нешто што ќе ги ослабне. {Вос. 295.1}

Тие мораат да научат дека овој свет не е место за одржување свечени паради, туку бојно поле. Сите се повикани, како добри војници, да поднесуваат тешкотии. Мораат да бидат силни и да се однесуваат како луѓе. Учете ги дека вистинската сила на карактерот се тестира преку подготвеноста да носат товар, да издржат на тешко место,

да извршат работа која мора да биде извршена, иако не донесува никакво земско признание или награда. {Вос. 295.2}

Вистинскиот начин на соочување со пробата не е нејзино одбегнување, туку трансформирање. Тоа се однесува на целата дисциплина, како онаа во раните, така и онаа во подоцнежните години. Запоставувањето на најраното воспитување на детето и со тоа поврзаното засилување на неговите зли тенденции, многу го отежнува неговото подоцнежно образование, а често, од дисциплината прави болен процес. Тој процес секако ќе биде болен за пониската природа, бидејќи доаѓа во судир со вродените желби и склоности; но таа болка исчезнува пред поголемата радост. {Вос. 295.3}

Детето и младото суштество треба да научат дека секоја грешка и секоја мана, секоја тешкотија, што сме ја совладале, станува скала кон она што е подобро и повозвишено. Со такви искуства постигнале успех сите кои некогаш живееле живот вреден за живеење. {Вос. 296.1}

„Висините која ја постигнува човек,
не е достигната со ненадеен скок;
Тој морал да работи, па дури и во ноќта
кога другите биле во среде длабокиот сон". {Вос. 296.2}
„За да станеш восок
мораш да најдеш темел
што е цврст и што не се колеба
Не смееш да дозволиш
светот да те врзе
гордоста и себичноста
треба да се остави". {Вос. 296.3}
„Сите обични нешта,
настаните на секој ден,
кои со часот почнуваат и завршуваат;
Нашите задоволства и незадоволства
се како скалила на кои можеме да се искачиме". {Вос. 296.4}

Ние треба да „гледаме не на она што е видливо, туку на она што е невидливо; зашто видливите нешта се поминливи, а невидливите се вечни" (2. Коринтјаните 4:18). Отфрлувајќи ги себичните желби и склоности, ние го заменуваме она што е безвредно и минливо за она што е скапоцено и трајно. Тоа не е жртва, туку непроценлива добивка. {Вос. 296.5}

„Нешто подобро!" е лозинката на образованието, закон на секое вистинско живеење. На местото на она што бара да отфрлиме, Христос ни нуди нешто што е многу подобро. Младите често се стремат кон цели, потфати и уживања, кои не мораат да делуваат како за лошо, но на кои им недостасува највозвишеното добро. Тоа го застранува животот од неговата најблагородна цел. Самоволните мерки или директните закани можеби нема да успеат да ги наведат младите да се откажат од она што им е мило. Да ги насочиме кон она што е подобро од покажување, честољубивост, и задоволување на сопствените каприци. Да ги донесеме во допир со повистинска убавина, со повозвишени принципи и поблагороден живот. Да ги наведеме да гледаат во Оној кој е „сиот од љубезност". Кога погледот еднаш ќе се насочи кон Него, животот наоѓа свое средиште. Воодушевувањето, благородната предаденост и огнената ревност

на младите тука ја на наоѓаат својата вистинска цел. Должноста станува уживање, а жртвата задоволство. Да се слави Христос, да се стане сличен на Него, да се работи за Него, тоа е најголемата животна амбиција и најголема радост. {Вос. 296.6}

„Зашто, Христовата љубов нè опфаќа" (2. Коринт. 5:14) {Вос. 297.1}

УЧИЛИШТЕ ВО ВЕЧНОСТА

„И ќе го гледаат Неговото лице,
и Неговото име ќе биде на нивните чела"
(Откровение 22:4)

Небото е училиште; неговата област на проучување е вселената; неговиот учител, Бесконечниот. Гранка на ова училиште била отворена во Едем; и кога планот на спасението ќе се оствари, образованието повторно ќе продолжи во небесното училиште. {Вос. 301.1}

„Што окото не виде, што увото не чу, што во човечкото срце не дојде, тоа Бог го приготви за оние, кои Го љубат" (1.Коринтјаните 2:9). Само со проучување на Божјата Реч може да се добие знаење за тоа; па дури и таа овозможува само делумно откровение. {Вос. 301.2}

Пророкот од Патмос вака го опишува местото каде што ќе се наоѓа училиштето во вечноста: {Вос. 301.3}

„И видов ново небо и нова земја, зашто првото небо и првата земја поминаа... тогаш јас, Јован, го видов светиот град - Новиот Ерусалим, како слегува од небо, од Бога, стокмен како невеста, која е украсена за својот маж" (Откровение 21:1,2). {Вос. 301.4}

„И на градот не му е потребно сонцето, ниту месечина за да му светат, зашто Божјата слава го осветлува, а Јагнето му е светилник" (Откровение 21:23). {Вос. 301.5}

Помеѓу училиштето воспоставено во Едем во почетокот и училиштето во вечноста се протега целиот тек на историјата на овој свет - историја на човечки престапи и страдања, божествена жртва и победа над смртта и гревот. Училиштето во идниот живот нема да биде исто во сè како првото училиште во Едем. Никакво дрво за познавање на доброто и злото нема да дава можност за искушение. Таму нема никаков искушувач, никаква можност за зло. Секој карактер го издржал искушението со зло, и ниту еден не е веќе подложен на неговата моќ. {Вос. 301.6}

„На оној, кој победува", вели Христос, „ќе му дадам да јаде од дрвото на животот, кое што е среде Божјиот рај" (Откровение 2:7). Давањето на плод од дрвото на животот во Едем било поврзано со услов, и на крај било ускратено. Но даровите на идниот живот се без услови и вечни. {Вос. 302.1}

Пророкот гледа „чиста река со вода на животот, бистра како кристал, која истекува од престолот на Бога и на Јагнето". „И од двете страни на реката: дрвото на животот". „И смрт нема да има веќе; ни тага, ни плач, ниту болка, зашто првото помина" (Откровение 22:1; 22:2; 21:4). {Вос. 302.2}

„Сите во Твојот народ ќе бидат праведници,
и ќе ја наследат земјата довека,
фиданка од она што сум посадил,
делото на Моите раце,

за да се прославам во нив"
(Исаија 60:21) {Вос. 302.3}

Кога ќе биде вратен во Божјата близина, човекот, како и во почетокот повторно ќе биде поучуван од Бога: „Затоа Мојот народ ќе го запознае Моето Име, . . . и ќе сфати во оној ден, дека Јас Сум кој говорам: 'Еве Ме!" (Исаија 52:6). {Вос. 302.4}

„Еве го Божјиот шатор меѓу луѓето; и Тој ќе живее со нив, и тие ќе бидат Негов народ, и Самиот Бог ќе биде со нив" (Откровение 21:3). {Вос. 302.5}

„Тоа се оние кои доаѓаат од голема неволја, кои ги испраа облеките свои и ги избелија во крвта на Јагнето. Затоа се пред Божјиот престол и Му служат и дење и ноќе во Неговиот храм... нема веќе да огладнат, ниту да ожеднат; ниту сонцето ќе ги пече, ниту некаква жега; зашто Јагнето, кое е среде престолот, ќе ги пасе и ќе ги води на извори на жива вода" (Откровение 7:14-17). {Вос. 303.1}

„Сега гледаме како во огледало - нејасно; но тогаш: лице во лице. Сега знам делумно, но тогаш ќе сознам целосно, како што и јас бев самиот наполно познат" (1. Коринтјаните 13:12). {Вос. 303.2}

„И ќе го гледаат Неговото лице, и Неговото име ќе биде на нивните чела" (Откровение 22:4). {Вос. 303.3}

Какво ли подрачје за истражување ќе се отвори пред нас кога ќе биде отстранет велот што сега го замрачува нашиот видик, кога нашите очи ќе го здогледаат светот на убавина кој сега само делумно го гледаме со микроскоп; кога ќе ја гледаме славата на небесата која сега од далеку ја набљудуваме со телескоп; кога ќе биде отстрането злокобното влијание на гревот, кога целата Земја ќе се појави „во велелепноста на Господа, нашиот Бог!" Тогаш секој истражувач на науката ќе може да ги чита извештаите за создавањето и да не открие ништо што би го потсетило на законот на злото. Ќе може да ја слуша музиката на гласовите на природата и да не открие ниту една нота на тагување, ниту еден призвук на жалост; во сè што е создадено ќе може да следи само еден ракопис - во бесконечната вселена ќе го гледа Божјото име напишано со големи букви, а ниту на земјата, ниту во морето, ниту на небото нема да види ниту една заостаната трага од злото. {Вос. 303.4}

Таму ќе се живее едемски живот, живот во градина и во поле. „Ќе градат куќи и ќе живеат во нив, ќе садат лозја и ќе го уживаат нивниот плод. Не ќе се гради веќе, за да живеат други, ниту ќе се сади за да уживаат други; векот на мојот народ ќе биде како векот на дрвото, Моите избраници ќе ги уживаат долго плодовите на своите раце" (Исаија 65:21,22). {Вос. 303.5}

Таму ништо нема да причинува „зло ни штета по целата Моја света гора, говори Господ" (Исаија 65:25). Таму на човекот ќе му биде вратено неговото загубено царско достоинство; и суштествата од понизок род повторно ќе ја признаат неговата власт; суровите ќе станат нежни, а плашливите полни со доверба. {Вос. 304.1}

Таму пред истражувачот ќе се отворат неограничени хоризонти и неискажани богатства на историјата. Тука, со помош на Божјата Реч, на истражувачот му се дозволува поглед во просторното подрачје на историјата и тој може да се здобие со малку знаење за принципите кои управуваат со развојот на човечките настани. Но неговите хоризонти се сè уште замрачени, и неговото знаење непотполно. Дури кога ќе биде осветлен со светлината на вечноста, ќе му биде сè објаснето. {Вос. 304.2}

Тогаш ќе му биде откриен текот на големата борба која избувнала пред почетокот на времето и која ќе заврши дури кога и времето ќе истече. Историјата за постанокот на

гревот; смртоносните измами во неговото изопачено делување; историјата на вистината која, не скршнувајќи од својот сопствен прав пат, ја сретнала заблудата и ја победила - сето тоа ќе биде објавено. Велот што бил ставен помеѓу видливиот и невидливиот свет ќе биде повлечен во страна и ќе му бидат дадени прекрасни откровенија. {Вос. 304.3}

Кога Божјото провидение ќе го набљудуваме во светлината на вечноста, дури тогаш ќе разбереме што должиме за грижата и залагањето на Божјите ангели. Небесните суштества активно учествувале во работите на луѓето. Тие се појавувале во облека која светлела како молња; доаѓале како луѓе, во лик на патници. Го прифаќале гостопримството на човечките домови; служеле како водичи за патниците кои ноќта ги затекнала на пат. Тие ги попречувале намерите на крадецот и го свртувале ударот на убиецот. {Вос. 304.4}

Иако владетелите на овој свет не го знаат тоа, сепак ангелите често зборувале во нивните собранија. Нив ги гледале човечки очи. Човечките уши ги слушале нивните говори. Во собранијата и судниците небесните гласници ги застапувале прогонетите и потчинетите. Тие ги соборувале намерите и ги запирале злата кои можеле да им нанесат страдања и штета на Божјите деца. На учениците во небесното училиште сето тоа ќе им биде објаснето. {Вос. 305.1}

Секоја спасена душа ќе дознае каква служба извршувале ангелите во нејзиниот живот. Како ли ќе биде кога таа ќе разговара со ангелот кој бил нејзин чувар од нејзините најрани денови; со ангелот кој бдеел над нејзините чекори и ја засолнувал нејзината глава во денот на опасност; со ангелот кој бил со неа во долината на смртната сенка, кој го обележал местото на нејзината починка и кој прв ќе ја поздрави во утрото на воскресението - кога ќе ја дознае историјата на божественото посредување во животот на поединецот, историјата на работата на целото Небо во сè што е направено за човечкиот род! {Вос. 305.2}

Тогаш ќе бидат објаснети сите потешкотии во животното искуство. Таму каде што сме гледале само хаос и разочарување, неостварени планови и изјаловени намери, ќе се види голема, врвна, победоносна намера; Божествената хармонија. {Вос. 305.3}

Таму сите кои несебично работеле, ќе ги гледаат плодовите на својата работа. Таму ќе се види исходот на секој вистински принцип и благородно дело. Нешто од тоа гледаме уште тука. Но, колку малку резултати од својот труд гледа во овој живот оној кој го извршува најблагородното дело на светот! Колкумина работат несебично и неуморно за оние кои никогаш нема да ги видат ниту да ги запознаат! Родителите и учителите заминуваат на својата последна починка, а сè што правеле во животот изгледа залудно; тие не знаат дека нивната верност отпечатила извори на благослов кои никогаш нема да престанат да течат; тие само во вера гледале дека децата што ги воспитувале ќе станат благослов и инспирација за своите ближни, и дека нивното влијание повеќекратно ќе се зголеми. Многу пратеници му упатуваат на светот вести полни со сила, надеж и храброст, зборови кои носат радост на срцата во секоја земја; но тој, кој работи во осаменост и непознатост, знае малку за нивните плодови. Така се даваат дарови, се носат товари, се извршува работата. Луѓето сеат семе од кое други, над нивните гробови, жнеат благословена жетва. Тие садат овошки за други да можат да јадат плодови. Тука им е доволно што знаат дека ги поттикнале силите на доброто. Во вечноста ќе се види дејството и против дејството на сите нешта. {Вос. 305.4}

На Небото се чува извештај за секој дар што Бог го дал за да ги поттикне луѓето на несебична работа. Да се истражуваат тие сеопфатни извештаи, да се бараат оние кои со

нашите напори биле воздигнати и облагородени, да се гледа влијанието на вистинските принципи во нивниот живот - тоа ќе биде еден од предметите и наградите во небесното училиште. {Вос. 306.1}

Таму ќе знаеме како што сме познати. Таму љубовта и сочувството, што Бог ги всадил во душата, ќе најдат свој најдобар и најубав израз. Непорочната заедница со светите суштества, хармоничниот живот со блажените ангели и со верните од сите векови, посветеното пријателство кое го поврзува „целото семејство на небесата и на Земјата" - сето тоа се искуства кои ќе ги придобиваме во вечноста. {Вос. 306.2}

Таму ќе има музика, и песна, таква музика и таква песна какви освен во виденијата дадени од Бога, ниту едно смртно уво не слушнало ниту умот замислил. {Вос. 307.1}

„Оние што пеат, како и свирачите на инструменти ќе бидат таму" (Псалм 87:7). „Тие ќе го кренат гласот свој, ќе ликуваат во величието на Господа" (Исаија 24:14). {Вос. 307.2}

„Господ ќе го утеши Сион, ќе ги утеши неговите урнатини. Неговата пустота ќе ја направи како Едем, и степите негови како Господовата градина. Воскликнувања и радост ќе одекнуваат низ неа, и благодарници и глас на песна" (Исаија 51:3). {Вос. 307.3}

Таму секоја моќ ќе се развива, секоја способност ќе се зголемува. Ќе се преземаат највеличествени потфати, ќе се остваруваат најблагородни стремежи, ќе се постигнуваат највозвишени цели. И пак ќе се појавуваат нови врвови да ги совладаме, нови чуда да им се восхитуваме, нови вистини да ги разбереме, нови замисли да ги поттикнат силите на телото, умот и душата. {Вос. 307.4}

Божјите деца ќе можат да ги истражуваат сите сокровишта на вселената. Ние, со неискажано уживање, ќе учествуваме во радоста и мудроста на безгрешните суштества. На располагање ќе ни стојат богатствата стекнати во текот на многуте векови на размислување за делата на Божјите раце. А годините на вечноста, додека поминуваат, и понатаму ќе донесуваат сè прославни откровенија. „Прекумерно над сè што бараме или мислиме" (Ефесјаните 3:20), ќе ни вечно дарувано како Божји дарови. {Вос. 307.5}

„Неговите слуги ќе Му служат" (Откровение 22:3). Животот на Земјата е почеток на животот на Небото; воспитувањето на Земјата е запознавање со принципите на Небото; животната професија тука, нè подготвува за животната професија таму. Она што сме сега во карактерот и во светата служба, однапред јасни ни кажува за она што ќе бидеме. {Вос. 307.6}

„Човечкиот Син не дојде да Му служат, туку да служи" (Матеј 20:28). Она што го правел тука, Христос го прави и горе, а наша награда за работата со Него во овој, ќе биде поголемата сила и повозвишената предност да работиме со Него во светот што ќе дојде. {Вос. 308.1}

„Вие сте Мои сведоци, за тоа дека Јас сум Бог - вели Господ" (Исаија 43:12). Тоа ќе бидеме и во вечноста. {Вос. 308.2}

Зошто било дозволено големата борба да трае со векови? Зошто сатаната не престанал да постои штом се побунил? Тоа се случило за вселената да може да се увери дека Бог праведно постапува со злото, за гревот да може да биде засекогаш осуден. Во планот на спасението постојат височини и длабочини кои ни самата вечност нема да ги истражи, чуда во кои и ангелите сакаат да sирнат. Само откупените, меѓу сите создадени суштества, се здобиле со лично искуство во вистинската борба со гревот; тие работеле со Христа, и повеќе и од самите ангели, ја запознале заедницата на Неговите маки; зарем тие немаат што да кажат за науката на спасението - нешто што има вредност и за безгрешните суштества? {Вос. 308.3}

Дури и сега на „началствата и властите небесни” им се објавува „многу различната премудрост Божја... преку Црквата”. и Тој нè „воскресна со Него и постави на небесата... за да им го покаже на идните векови преизобилното богатство на Својата благодат во добрина кон нас преку Исуса Христа” (Ефесјаните 3:10; 2:6,7). {Вос. 308.4}

„Во храмот Негов секој ја возвестува славата Негова” (Псалм 29:9) и песната што ќе ја пеат спасените - песната на нивното искуство - ќе ја објавува Божјата слава: „Големи и прекрасни се Твоите дела, Господи Боже Седржителу! Праведни и вистински се Твоите патишта - Цару на народите! Кој нема да се уплаши од Тебе, Господи, и не ќе го прослави Твоето име? Зашто само Ти си свет” (Откровение 15:3,4). {Вос. 308.5}

Во нашиот сегашен живот, иако е земски и ограничен со гревот, најголема радост и највисоко воспитување се добива со служење. И во идниот живот, неограничен со грешна човечка природа, наша најголема радост и наше највисоко воспитување ќе наоѓаме во служењето - во сведочењето, и во постојаното учење во текот на сведочењето „колку е богата славата на оваа тајна” – „Христос во вас, надеж на славата” (Колосјаните 1:27). {Вос. 309.1}

„Уште не се покажа што ќе бидеме. Знаеме само дека, кога ќе се покаже, ќе бидеме слични на Него, оти ќе Го видиме каков што е” (1. Јованово 3:2). {Вос. 309.2}

Тогаш Христос ќе ја види платата за Својот труд во успехот на Својата работа. Во тоа големо мноштво, кое никој не може да го изброи, кое „непорочно и радосно стои пред Неговата слава” (Јуда 24), Оној чија крв нè откупила и чиј живот нè учел, „Ќе се зарадува поради трудот на душата Своја и ќе види светлина” (Исаија 53:11). {Вос. 309.3}